

SARASWATA MADHURI

2013

**12th Annual Convention
America Saraswata Sangha
Efland, North Carolina, USA**

ଆମେରିକା ସାରସବତ୍ତା ସଂଗ
ଦ୍ୱାଦଶ ବାର୍ଷିକ ସନ୍ଧିକାଳୀନୀ - ୨୦୧୩

ନିଗମ ସ୍ଥାନ-ମନ୍ଦିର
ଏପ୍ଲାଣ୍ଟ, ନର୍ଥ କାରୋଲିନା

Jayaguru

Saraswata Madhuri – 2013

12th Annual Convention
1040 Jayaguru Lane
Efland
North Carolina 27243
United States of America

Published on:

5th July 2013

Published by:

Editorial Board
America Saraswata Sangha
[Registration No: 548107-2, Date 26th June 2003]
(A nonprofit organization)

Available at:

America Saraswata Sangha	Satshikhya Mandir
Nigam Smruti Mandir	A-4, Unit-9
1040 Jayaguru Lane	Bhubaneswar-751 022
Efland, NC 27243	Odisha, India
United States of America	Phone - 91-674-2390055
Phone- 001-919-819-6998	91-674-2395519
Email: bijoysahoo@yahoo.com	Email: nsspuri35@gmail.com

Electronic copy available at www.jayaguru.net

Printed at:

Saraswata Printers
Begunia
Dist: Khurda
Pin 752062
Odisha, India

ମୁଖବନ୍ଧ

ନ ଗୁରୋରଧୂକଂ ତତ୍ପଂ ନ ଗୁରୋରଧୂକଂ ତପଃ ।
ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନାତ୍ ପରଂ ନାଷ୍ଟି ତସ୍ମେ ଶ୍ରୀଗୁରବେ ନମଃ ॥

ସଦ୍ଗୁରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଅଶେଷ କରୁଣାରୁ ‘ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ’ ପତ୍ରିକାଟି ଏକାଦଶ ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରମ କରି ଦ୍ୱାଦଶ ବର୍ଷରେ ପଦାର୍ପଣ କରିପାରିଛି । ଏହି ପତ୍ରିକାଟି ‘ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ’ର ଏକ ବିଶେଷ କୃତି । ଭକ୍ତସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିଲାଭ କରିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ପତ୍ରିକାଟିର କଳେବର ଏବଂ ମହିତ୍ୱ ବୃଦ୍ଧିଲାଭ କରିଛି । ଗଭୀର ଆଧାମ୍ବିକତତ୍ତ୍ଵସମ୍ବଲିତ ପ୍ରବନ୍ଧ ଓ ଜ୍ଞାନଭକ୍ତିରସରେ ରଥାଣିତ ବିବିଧ ପ୍ରାର୍ଥନାସଙ୍ଗୀତଗୁଡ଼ିକ ଏହାର ସମୃଦ୍ଧିର ପରିଚୟକ । ପ୍ରବନ୍ଧ ଓ ଅନୁଭୂତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଭାବରସାଣିତ ଯାହା ଭକ୍ତ ଓ ପାଠକମାନଙ୍କ ଚିତ୍ରକୁ ପ୍ରେମଭକ୍ତିରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକିରଣ କରିଥାଏ । ସବୁ ଦିଗରୁ ବିଷ୍ଟର କଳେ ଏହି ପତ୍ରିକାଟି ଯେ କେତେ ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତାହା ପାଠକମାନେ ଅନୁଭବ କରିପାରିବେ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ବିଶ୍ୱାକାଶର ଜ୍ଞାନସ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଵରୂପ । ତାଙ୍କର ଧରାପୃଷ୍ଠକୁ ଆଗମନ କେବଳ ବିଶ୍ୱଜନତାର ବିଭାକାଶରୁ ଅଞ୍ଚାନ ଅନ୍ଧକାର ନାଶ କରି ଜ୍ଞାନର ଜ୍ୟୋତିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଅନ୍ତରକୁ ଉଦ୍ଭାସିତ କରିଦେବା ପାଇଁ, ଯାହା ଫଳରେ ସେମାନେ ମାଯାର ଯାଦୁରେ ଅଛ ନ ହୋଇ ମାନବଜୀବନର ଦିବ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଜାଣି ସେହି ପଥରେ ଗତି କରି ମନୁଷ୍ୟତ୍ୱ, ଦେବତ୍ୱ, ଜନ୍ମରତ୍ନ ଓ ଶେଷରେ ବ୍ରହ୍ମତ୍ୱ ଲାଭ କରିବା ପରେ ଜୀବଜଗତକୁ ବ୍ରହ୍ମଶ୍ୟ ଭାବରେ ସେବା କରି ନିଜ ଜୀବନକୁ ସାର୍ଥକ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେହି ପଥରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବେ । ଆମମାନଙ୍କର ଗୁରୁଦେବ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀଦେବ ତଦୀୟ ଶିଷ୍ୟଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଏହି ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ସେ ତାଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ଉପଦେଶରେ କହିଛନ୍ତି ଆଗେ ନିଜେ ଆମ୍ବୁଦ୍ଧ ହୁଅ ତା’ପରେ ଜୀବଜଗତର ସେବା କରିବ । ପରମାମ୍ବୁଦ୍ଧରୂପ ଗୁରୁଦେବଙ୍କୁ ଅନ୍ତରରେ ନ ପାଇବା ଯାଏ କେହି ଆମ୍ବୁଦ୍ଧର ଅଧ୍ୱକାରୀ ହୋଇପାରନ୍ତିନାହିଁ । ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ଅଧ୍ୱକାରିକ ପୁରୁଷ ଯେ ଆମ୍ବୁଦ୍ଧାନ ପ୍ରଦାନ କରି ବନ୍ଦଜୀବକୁ ମୁକ୍ତିର ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାନ୍ତି । ଜୀବ ଏ ମାଯା ଜଗତର ଲୋକ ନୁହେଁ । ସେ ସ୍ଵରୂପରେ ଉଗବାନ । କିନ୍ତୁ ଅଞ୍ଚାନତା ଯୋଗୁ ଅହଂକାରର ବଶର୍ଭୀ ହୋଇ ନିଜକୁ ଏହି ଜଗତର ଲୋକ ମନେ କରି ନିଜ ସଂସାରର ସଂକାର୍ଣ୍ଣ ଗଣ୍ଠ ଉତ୍ତରରେ ଆବନ୍ଧ ହୋଇ ଜନ୍ମ ଜନ୍ମ ଧରି ଜନ୍ମମୃତ୍ୟୁର ଚକ୍ରରେ ଘୂରି ନାନାଦି ଦ୍ୱାରା ପରିପ୍ରକାଶିତ ଭୋଗ କରୁଥିଛି । ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ ଶରଣାଗତ ହୋଇ ପାରିଲେ ସେ ଏହି ମାଯାଭ୍ରମ ନାଶ କରି ତାଙ୍କୁ ତା’ର ସଧାମ ନିତ୍ୟଲୋକଙ୍କୁ ପଥ ଦେଖାଇ ନେଇଯିବେ । ସଧାମରେ ନ ପହଞ୍ଚିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂସାରଚକ୍ରରେ ଘୂରିବା ବନ୍ଦ ହେବାର ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ । ଏଣୁ ପରମକାରୁଣୀକ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିର୍ବିକଳ୍ପ ଭୂମିରୁ ଗୁରୁ ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରି ସଦ୍ଗୁରୁ ଭାବରେ ଜୀବ ଉଦ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ରତୀ ହୋଇ ଶିଷ୍ୟଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଓ ସାଧନା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ଶାଖାମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରାର ପ୍ରସାର ଓ ପ୍ରଗତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ରତୀ ଅଛନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ନୂଆ ନୂଆ ଶାଖାସଂଘ ନିକଟ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଆବିର୍ତ୍ତାବ ହେବାର ସୂଚନା ମିଳୁଅଛି । ସୁଦୂର ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘଟିର ସଭ୍ୟସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିଲାଭ କରିବା ସହିତ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ନବନିର୍ମିତ ଆସନ ମନ୍ଦିରଟି ଆମେରିକାମ୍ବିତ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଅଶେଷ କରୁଣାର ନିର୍ଦଶନ । ଏହି ସଂଘର ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ଅନୁଷ୍ଠାତ ହୋଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଭାବଧାରାର ପ୍ରସାର ଓ ପ୍ରଗତ ଦିଗରେ ଅଶେଷ ଭାବରେ ସହାୟକ ହେଉଅଛି ।

ଉକ୍ଳକରେ ‘ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ’ ଗଠନ କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ତାଙ୍କର ଜୀବୋନ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅତି ଦ୍ରୁତ ଆଗେଇନେଇ ଗୁଲିଛନ୍ତି । ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘଟି ଏହି ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ଗୋଟିଏ ଶାଖାସଂଘ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ସୁଦୂର ହାଇଡ୍ରାବାଦ, ଚେନ୍ନାଇ, ବାଙ୍ଗାଲୋର, ପୁନେ ଓ ମୁମ୍ବାଇ ପ୍ରଭୃତି ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ଶାଖାମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରାର ପ୍ରସାର ଓ ପ୍ରଗତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ରତୀ ଅଛନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ନୂଆ ନୂଆ ଶାଖାସଂଘ ନିକଟ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଆବିର୍ତ୍ତାବ ହେବାର ସୂଚନା ମିଳୁଅଛି । ସୁଦୂର ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘଟିର ସଭ୍ୟସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିଲାଭ କରିବା ସହିତ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ନବନିର୍ମିତ ଆସନ ମନ୍ଦିରଟି ଆମେରିକାମ୍ବିତ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଅଶେଷ କରୁଣାର ନିର୍ଦଶନ । ଏହି ସଂଘର ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ଅନୁଷ୍ଠାତ ହୋଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଭାବଧାରାର ପ୍ରସାର ଓ ପ୍ରଗତ ଦିଗରେ ଅଶେଷ ଭାବରେ ସହାୟକ ହେଉଅଛି ।

‘ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ’ ପତ୍ରିକାଟି ଏହି ସଂଘର ଭାଇ ଓ ମା’ମାନଙ୍କର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉନ୍ନତିର ବିଶେଷ ନିଦର୍ଶନ । ଏହାର ଲେଖାଗୁଡ଼ିକରୁ ଭକ୍ତପ୍ରାଣର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ସରଳ ମଧୁର ଭଲପାଇବାର ପ୍ରମାଣ ମିଳିଆଏ । ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ସହିତ ଭାବଗ୍ରାହୀଙ୍କର ସହଜ ସ୍ଵଳ୍ପ ଭାବର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ସେମାନଙ୍କ ଲେଖାଗୁଡ଼ିକରେ ବେଶ ପରିଷ୍ଠାଟ ହୋଇଅଛି । କେତେ ଭକ୍ତଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କର କେତେ ଯେ ଭାବର ସମ୍ପର୍କ ତାହା ସେମାନଙ୍କ ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ପାଠ କଲେ ବେଶ ହୃଦୟଜାମ କରିଦେବ । ଲୀଳାମୟ ଠାକୁର ଏହିପରି ଅଗଣ୍ଯିତ ଭକ୍ତଙ୍କ ସହ ଅନେକ ଲୀଳାବିଳାସ କରିବା ପାଇଁ ତ ଏକକ ବ୍ରହ୍ମପ୍ରତିରୂପ ଖସିଆସି ବହୁଭୁରେ ପରିଣତ ହୋଇ ନିଜକୁ ଅଗଣ୍ଯିତ ଭକ୍ତଗଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଷ୍ଟାରିତ କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପ୍ରବର୍ତ୍ତତ ଭକ୍ତ ସମ୍ବିଳନୀରେ ଓ ଉକୁଳ ପ୍ରାଦେଶିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ବିଳନୀରେ ଭକ୍ତଙ୍କ ଗହଣରେ ତାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କଲେ ନିତ୍ୟଲୋକର ନିତ୍ୟଲୀଳାର ସ୍ମୃତି ଜାଗରୂକ ହୋଇଥାଏ । କେଉଁଠି ଫୁଲଗୁର୍ବ୍ବା ଝଲିଛି ତ କେଉଁଠି ଭୋଗରନ୍ଧନ ଝଲିଛି, କେଉଁଠି ପୂଜାରତି ଝଲିଛି ତ କେଉଁଠି ନାମ ସଂକାର୍ତ୍ତନ ଝଲିଛି । ଆଉ କେଉଁଠି ତାଙ୍କ ପ୍ରସଂଗ ଆଲୋଚନାରେ ଦିବ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ରସର ଜ୍ଞାନର ଉଜ୍ଜ୍ଵଳା ବହି ଝଲିଛି । ଯେଉଁମାନେ ସେବାରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ସେମାନେ ସେବାନନ୍ଦରେ ଭୋଲ ହୋଇ ନିଜର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସଭା ବିସ୍ତର ହୋଇ ସେବାରେ ଲାଗିପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସେବା କରୁନାହାଁନ୍ତି ସେମାନେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ସେବାଭାବ ଦର୍ଶନ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସେବକ ଭିତରେ ନିଜର ଆମ୍ବେତା ମିଶାଇଦେଇ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସେବାନନ୍ଦ ନିଜ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ଆସ୍ଵାଦନ କରୁଛନ୍ତି । ସର୍ବତ୍ର କେବଳ ଆନନ୍ଦ ମଧୁର ଭାବରସର ସ୍ରୋତ ବହିଝଲିଛି । ଭକ୍ତ ଆନନ୍ଦ, ଭଗବାନ ଆନନ୍ଦ, ସେବକ ଆନନ୍ଦ, ଦର୍ଶକ ବି ଆନନ୍ଦ । ଏଣୁ ଭକ୍ତ ସମ୍ବିଳନୀ ଆନନ୍ଦମୟ ଆନନ୍ଦମନ୍ଦିଗୁହ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ବିଶ୍ଵଜଗତ ପାଇଁ ଏକ ଆନନ୍ଦମୟ ବିଶେଷ ଅବଦାନ । ସେଥୁପାଇଁ ସେ ନିଜ ଶ୍ରୀମୁଖରେ କହିଛନ୍ତି ‘ମୁଁ ଯଦି ଆଉ କିଛି କରିଯାଇ ନ ଥାନ୍ତି ଏହି ଭକ୍ତ ସମ୍ବିଳନୀ ହିଁ ମୋର ସ୍ଵତ୍ତିରକ୍ଷା କରିଥାଆନ୍ତା ।’ ସତ୍ୟସ୍ଵରୂପ ଗୁରୁଦେବଙ୍କର ଏହି ବାଣୀର ସତ୍ୟତା ସବୁ ସମ୍ବିଳନୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାତ୍ରାରେ ଉପଲବ୍ଧି ହୋଇଥାଏ ।

ଶେଷରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଶ୍ରୀଚରଣରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ, ‘ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ’ ପତ୍ରିକା, ସେଠାକାର ଭକ୍ତ ସମ୍ବିଳନୀ ତଥା ଭକ୍ତ ଭାଇ ମା’ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଅହେତୁକୀ କୃପା ସର୍ବଦା ବୃଦ୍ଧିଲାଭ କରୁ ଓ ତାଙ୍କରି ସେବାରେ ଲାଗି ତାଙ୍କ ଭାବଧାରା ରକ୍ଷାର ଧାରକ, ବାହକ ହୋଇ ଦେଶ ବିଦେଶରେ ତାହାର ପ୍ରସାର ଓ ପ୍ରଗର ବିଷ୍ଟିଲାଭ କରୁ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତ
ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାଶ
ସଭାପତି, ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ, ପୁରୀ

୩୩୩

‘ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ’ ବିଷେଷରେ ପଦେ...

ଅନେକବ୍ୟାକରଣାନ୍ତିରେ ପରମାରାଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଆଶିଷରୁ ‘ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ – ୨୦୧୩’ ପତ୍ରିକାଟି ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ଦ୍ୱାଦଶ ବାର୍ଷିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ବିଳନୀର ଶୁଭ ଅବସରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଗଞ୍ଜାଇଲାଭରେ ଗଞ୍ଜାପୂଜାସମ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀପଦକୋକନଦରେ ନିବେଦନ ପୂର୍ବକ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ଭାରତ ବାହାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା ସମ୍ବଲିତ ପ୍ରବନ୍ଧାବଳୀପୂର୍ଣ୍ଣ ପତ୍ରିକା ଗଣତିରେ ‘ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ’ ଏକ ଏବଂ ଅଦ୍ୟତୀୟ । ଏହା ଯେ ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ପ୍ରତି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅକଳନୀୟ ଆଶାର୍ବାଦନର ସମୁଦ୍ରାଳୀ ନିଦର୍ଶନ, ଏଥରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସେଥିନିମନ୍ତେ ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ଭକ୍ତସମାଜ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ନିକଟରେ ଗଭାର ଭାବରେ କୃତଞ୍ଜ୍ଞ ।

� ବର୍ଷର ‘ସାରସ୍ତ ମାଧୁରୀ’ରେ ଗୁରୁତ୍ବ ଓ ପରଂପରା ସଂପର୍କୀୟ ବିଶେଷ ଉପାଦେୟ ଲେଖା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ସେଥିମଧ୍ୟ ଏବଂ ଶବ୍ଦଗୁରୁ ପ୍ରସଙ୍ଗ, ‘ସାର୍ବତ୍ରୋମ ଗୁରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଗମାନୟ’, ‘ଗୁରୁଧାରା ଓ ଗୁରୁଙ୍କ ମହଦ୍ଵ’, ‘Shri Shri Thakur’s Philosophy on Synthesis of all Religions’, ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ୟତମ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷଣୀୟ ଓ ଦୈନିକ ଜୀବନରେ ଅନୁକରଣୀୟ ଉପଦେଶାବଳୀରେ ଭରପୂର ପ୍ରବନ୍ଧମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ‘ଡୁମେମାନେ ମୋର ଏ ପାରର ଭାର ନିଆ’, ‘ସଂଘଣକ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଅନ୍ତରାୟ ଓ ଭାହାର ପ୍ରତିକାର’, ‘ସୁରୁଚିସୁଦ୍ଧରୀ ଦେବୀ’, ‘ମାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରବର୍ତ୍ତତ ସାଧନା’ ପ୍ରଭୃତି ବେଶ ଉପାଦେୟ ଓ ହୃଦୟଗ୍ରାହୀ । ଏଥରେ ପ୍ରକାଶିତ ବନ୍ଦନା ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଙ୍ଗୀତଗୁଡ଼ିକ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ପ୍ରତି ଲେଖକ/ଲେଖକଙ୍କ ପ୍ରାଣମତାଶିଆ ଭାବର ସଙ୍କେତ ପ୍ରଦାନ କରେ । ପକ୍ଷାନ୍ତରରେ ‘ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ତ ସଂଘ’ର ସଂପାଦକ ଉମେଶଚନ୍ଦ୍ର ସାମନ୍ତରାୟ ଭାଇଙ୍କ ଲେଖା ‘ଦେବର୍ଷ ନାରଦ ଓ ଦୁର୍ବାସା’ ପ୍ରତିକୂଳ ପରିବେଶରେ ମଧ୍ୟ କିପରି ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରାଯାଇ ପାରେ ସେ ଦିଗରେ ପାଠକ/ପାଠିକାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣା ଓ ଉସ୍ତ୍ର ଯୋଗାଇ ଦେବ ବୋଲି ଆଶା କରୁଅଛୁ । ନିଗମ ପରିବାରର ବୟକ୍ତିନିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଓ ସଂଘ ସଂପର୍କୀୟ ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ Young Aspirants’ Section ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ଏହି ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ଶୁଦ୍ଧ ସରଳ ମନରେ ସଂଘ ଓ ସଂଘାଧୀନଙ୍କର ପ୍ରଭାବ ବିକିରଣର ସୁଚନା ଦିଏ । ସେହିପରି ‘ଏ ଜୀବନ ତୋରି ତୁମର ହାତରେ’, ‘ଆଙ୍କୋଲିରୁ ଆମେରିକା’, ‘Daily Worship (nitya puja) of Sri Sri Thakur’, ‘Sri Sri Thakur in my life’, ‘The Nitty Gritty of my life’ ପ୍ରଭୃତି ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ଭକ୍ତଙ୍କର ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରତି ପ୍ରଗାଢ଼ ଅନୁରାଗ ଓ ଅନୁଭୂତିମୟ ଜୀବନର ସ୍ଥାନର ପ୍ରଦାନ କରେ । ଏତଦ୍ଵିନ୍ଦ୍ରିୟ ଏଥରେ ନିଗମ ବାଣୀ, ଝାତବ୍ୟ ତଥ୍ୟ ତଥା ଆମେରିକା ସାରସ୍ତ ସଂଘର ବିଗତ ବର୍ଷର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ଓ ବାର୍ଷିକ ଆୟବ୍ୟୟର ବିବରଣୀ, ଗତ ଏକାଦଶ ବାର୍ଷିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀର ଫଳାବ୍ୟକ୍ତି ଓ ବିବରଣୀ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଛି ।

ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉଲ୍ଲେଖିଯୋଗ୍ୟ ସେ ଏଥରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିବା ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ଲେଖକ ଓ ଲେଖକମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ତ ମତାମତ ଏବଂ ସେଥିରେ ଥିବା ଦୋଷାଂଶ ନିମନ୍ତେ ଆମେରିକା ସାରସ୍ତ ସଂଘ କିମ୍ବା ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ତ ସଂଘ ଦାୟୀ ନୁହଁନ୍ତି । ‘ସାରସ୍ତ ମାଧୁରୀ’ର ପ୍ରକାଶନରେ ଏହାର ସଂପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ ବ୍ୟତୀତ ବହୁ ସେବକ ସେବିକାଙ୍କର ଅବଦାନ ରହିଅଛି । ଯାଚଞ୍ଚାବଶତଃ ଅଥବା ଅୟାଚିତ ଭାବରେ ଯେଉଁମାନେ ଏହି ପ୍ରକାଶନକୁ ସର୍ବଜ୍ଞାତୁମର କରିବାରେ ଦେହ-ମନ-ପ୍ରାଣ ଦେଇ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଆମେ ରଣ ସ୍ଥାକାର କରିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବବିଧ ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ । ବିଶେଷଭାବରେ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ତ ସଂଘର କେନ୍ତ୍ର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହି ପତ୍ରିକାଟିର ପ୍ରକାଶନରେ ଯେଉଁଳି ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରି ଆମମାନଙ୍କୁ ଦିଗଦର୍ଶନ, ପ୍ରେରଣା ଓ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ଆମେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଆମର ଆନ୍ତରିକ ପ୍ରୀତିଭରା କୃତଜ୍ଞତା ଝାପନ କରୁଅଛୁ ।

ଉଚ୍ଚ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶନ ସେବାରେ ଥିବା ସଂପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ ଓ ଅନ୍ୟ ସହଯୋଗ ପ୍ରଦାନକାରୀ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ଅବିରତ ଚେଷ୍ଟା ସଭେ ଲେଖାଗୁଡ଼ିକରେ ଡୁଟି ରହିଯିବା ଅପରିହାର୍ୟ । ସେଥିନିମନ୍ତେ କ୍ଷମାତ୍ରୂପ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ଓ ସହୃଦୟ ପାଠକପାଠିକାମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଯୋଡ଼କରରେ କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ସମସ୍ତ ଦୋଷାଂଶ ପରିହାର କରି ଲେଖାସମୂହର ଭାବ ଓ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଝାନ ଆହରଣ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରୁଅଛୁ । ‘ସାରସ୍ତ ମାଧୁରୀ’ର ସାରବତ୍ରା ଓ ମାଧୁର୍ୟ ଯଦି କୌଣସି ପାଠକପାଠିକାଙ୍କର ଝାନ ଅଥବା ଭାବ ବିକାଶରେ ସହାୟତା କରିପାରେ ତେବେ ଆମେ ଶ୍ରୀମ ସାର୍ଥକ ମନେ କରିବୁ ।

ପଞ୍ଜିଲନୀ ଅବସରରେ ପଦେ...

ପରମପୂଜ୍ୟପାଦ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଜୀବନ ଅନୁଭୂତିର ଜୀବନ । ଏହି ଜୀବନ-ସ୍ଥୋତ୍ର ପ୍ରବାହିତ ହୋଇଥିଲା ଅଧ୍ୟୁନା ବାଂଲାଦେଶର ଏକ ଅଳଶା ପଲ୍ଲୀ କୁତବ୍ପୁରରୁ କର୍ମ, ଆନ, ଉକ୍ତିର ଶାଶ୍ଵତ ପଠୀ କୋକିଲାମୁଖ ମଠକୁ, ମଠାଧୀଶ ଭାବେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବସ୍ଥାରେ ଏହି ସ୍ଥୋତ୍ର କୋକିଲାମୁଖ ମଠରୁ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ପୁରାର ନୀଳାଚଳ କୁଟୀରକୁ ତାଙ୍କର ନିତ୍ୟ ବାସସ୍ଥଳୀ ରୂପେ । ଏବେ ମଧ୍ୟ ଏହା ସଂଗୀରବେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ।

ଏହିଠାରେ ହଁ ୧୯୬୪ ମସିହାରେ ଶୁଭଜନ୍ମ ଉସ୍ତବରେ ସେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ ତାଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ଯାହାର ସେ ନିଜେ ସର୍ବକାଳୀନ ସଭାପତି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଇଛ୍ଲାରେ ସଂଘମାନ ଗଢ଼ିଇଠେ ଭକ୍ତଶିଷ୍ୟଙ୍କ ନିଷ୍ଠାମ ସାଧନାର କ୍ଷେତ୍ରରୂପେ । କିନ୍ତୁ ସଂଘ ବିକାଶ ଲାଭ କରେ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ବୀଜାନ୍ତିକ ପ୍ରାଣର ମିଳନରେ । ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେ ସେବା କରା ନ ଯାଏ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭକ୍ତର କାନ୍ଦା ଓ ମନରୁ ବାସନା ଯାଏନାହିଁ । ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ କେବଳ ସେବାରେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଆନ୍ତି ଓ ସେବାକାରୀଙ୍କୁ କୃପା କରନ୍ତି । ସେ ଯାହାକୁ ଶୁଭ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରହାନ୍ତି ତା'ର ଜୀବନ ସୁଧୂରିଯାଏ । କେବଳ ଭକ୍ତଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ଏହି ସୁଯୋଗ ଦେବାପାଇଁ ସଂଘର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ।

ସଂଘର ଦର୍ଶନ ଏହି ଯେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଦିଲି ଏକ ।

ସଂଘର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିଜଭୂର ବିଲୋପ ସାଧନ ।

ସଂଘସେବୀଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ହେବ ଏପରି -

“ବ୍ୟବହାରେ ହୁଆ ସଦା କୁସୁମ କୋମଳ

କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାଧନେ ହୁଆ ଅଚଳ ଅଚଳ ।”

ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ସଂସାର ଆମକୁ ଦେଇଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ସେବା ପାଇଁ ଉପଯୋଗ କରିବାକୁ । ଏହା ଅସଦୃତିର ନିବୃତ୍ତି ପାଇଁ । ସଂଘ ଦେଇଛନ୍ତି ସଦୃତିର ଅନୁଶୀଳନ ପାଇଁ ।

ସଂଘର ସାଧନା - ଜିଶ୍ଵରଭୂର ସାଧନା । ଏହା ଦେବଯାନ ପଥ ଅର୍ଥାତ୍ ଆନନ୍ଦରେ ରହିବା । ସଂଘର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ସାଧନା (ଯାହା ସେବାଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳରେ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ) ବ୍ୟବହାର ସାଧନା, ବ୍ୟବହାର ପଥ । ଏହି ବ୍ୟବହାର ପଥରେ ତାଙ୍କୁ ନିଜ ଚେଷ୍ଟାରେ ଆକର୍ଷଣ କରାଯାଏ - ଏଥୁରେ ତାଙ୍କ ସହ ଲୀଳା କରି ସେବା କରି ଅଖଣ୍ଡ ଆନନ୍ଦ ଚିରଦିନ ଲାଭ ହୁଏ ।

ଏବେ ଏହି ଆନନ୍ଦର ଧାରା ପ୍ରବାହିତ ନୀଳାଚଳ କୁଟୀର ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରରୁ ସୁଦୂର ଆମେରିକାର North Carolinaସ୍ଥିତ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ନିଜସ୍ତ ସଂଘାସନକୁ । ଏହା ବହୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଓ ଦାର୍ଘ୍ୟ ୧୦ ବର୍ଷ ପ୍ରତୀକ୍ଷାର ଫଳ । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ନିଃସ୍ଵାର୍ଥ ଭଲପାଇବା, ନିଷ୍ଠା, ଚେଷ୍ଟା ଓ ତ୍ୟାଗର ଫଳ ସ୍ବରୂପ ଏହି ସଂଘାସନର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ୨୮ ଜୁଲାଇ ୨୦୧୨ ରେ ହୋଇଛି, ସେହି ଆମେରିକା ସଂଘର ସମସ୍ତ ଭାଇ, ମା' ଓ ପିଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୁରୁଶକ୍ତି ଯେ କ୍ରିୟାଶୀଳ ଅଛନ୍ତି ଏହା ହଁ ତା'ର ପ୍ରମାଣ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅପାର କରୁଣାରୁ ଭାରତ ବାହାରେ ବିଦେଶ ଭୂଲ୍ଲାରେ ‘ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ’ର ଏକ ଶାଖାସଂଘର ନିଜସ୍ତ ସଂଘ ଆସନ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ଏଥୁରେ ଏଠାରେ ସମସ୍ତ ସଂଘସେବୀ ଆନନ୍ଦିତ, ଉଲ୍ଲୁଷ୍ଟି ଓ ବିଭୂପ୍ରେମେ ପୂରିତ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଯୋଗଦେଇ ପାରିନଥବାରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ଓ ସମସ୍ତ ଭାଇ, ମା'ଙ୍କଠାରୁ କ୍ଷମାଭିଷା କରୁଛି । ଏହି ଆସନ ମନ୍ଦିରରୁ ଭର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ବିଲ୍ଲାରିତ ହୋଇ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ଵକୁ ଆଲୋକିତ କରୁ ଏହା ହଁ ପରମପ୍ରେମମନ୍ୟ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ପଦ୍ମପାଦରେ ପ୍ରାର୍ଥନା - ତାଙ୍କର ଇଛ୍ଲାର ଜୟ ହେଉ । “ଜୟଗୁରୁ” ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତ

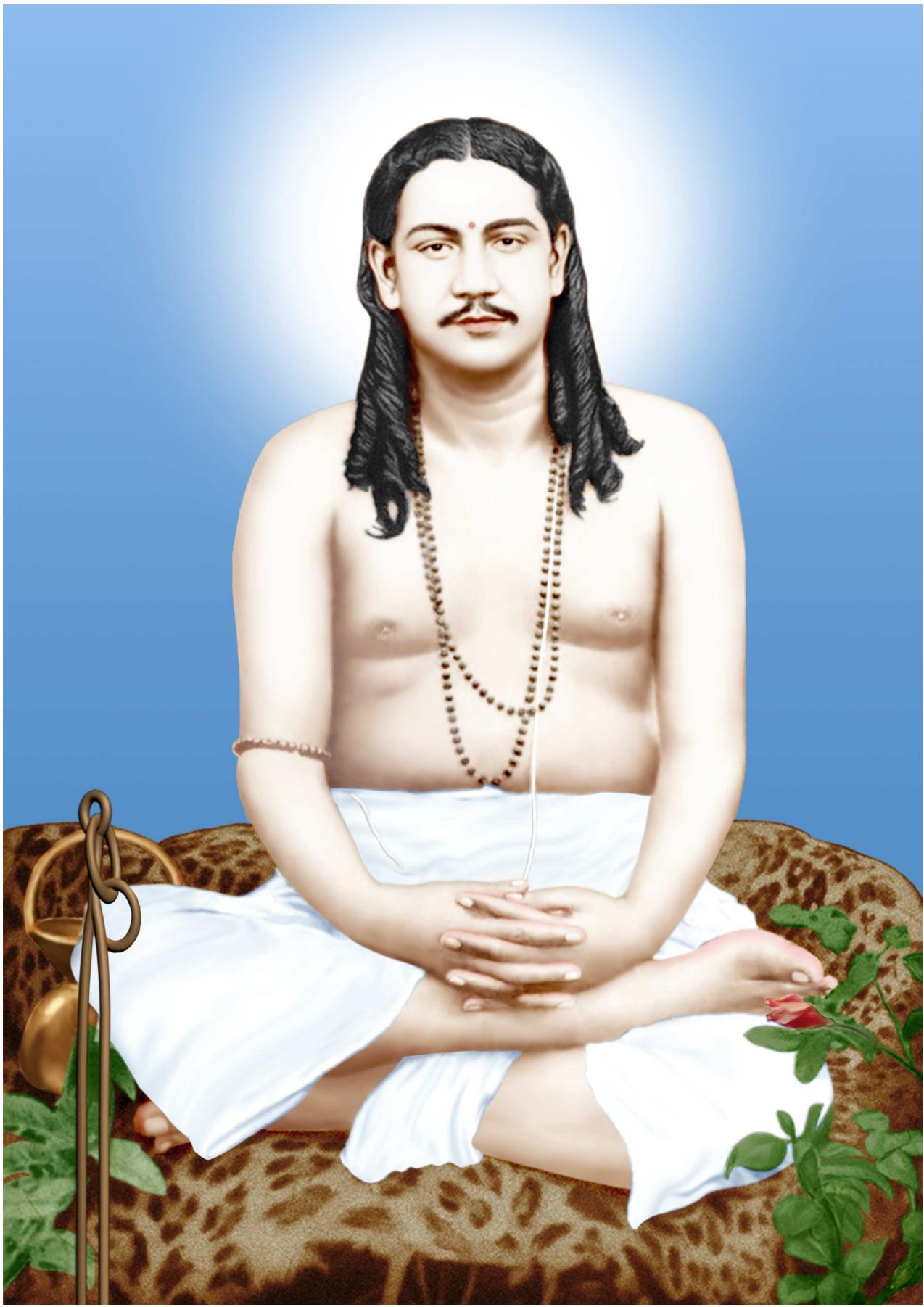
ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ଦିନ୍ଦ
ପରିଷ୍ଟଳକ, ନୀଳାଚଳ ସାରମୃତ ସଂଘ

-:: ସୁଚିପତ୍ର ::-

କ୍ରମ	ବିଷୟ	ଲେଖକଙ୍କ ନାମ	ପୃଷ୍ଠା
୧	ମୁଖ୍ୟବନ୍ଦ	ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାଶ	i
୨	ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ ବିଷୟରେ ପଦେ	ସମ୍ମାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ	ii
୩	ସମ୍ମିଳନୀ ଅବସରରେ ପଦେ	ଶ୍ରୀ ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ସଂହ	iv
୪	ବନ୍ଦନା	ଶ୍ରୀ ଯୋଗେଶ୍ୱର ସୁନ୍ଦରରାୟ	୧
୫	ପ୍ରାର୍ଥନା	ଶ୍ରୀ ଯୋଗେଶ୍ୱର ସୁନ୍ଦରରାୟ	୧
୬	ପ୍ରାର୍ଥନା ଗୀତିକା	ଶ୍ରୀ ଚିନ୍ତାମଣି ବାରିକ	୨
୭	ସମ୍ମିଳନୀ ଗୀତିକା	ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ତୁତାରାଣୀ ସୁନ୍ଦରରାୟ	୩
୮	ନିଗମ ବାଣୀ		୪
୯	ସଦଗୁରୁ ପ୍ରସଙ୍ଗ		୪
୧୦	ସ୍ମୃତିମାଳା		୫
୧୧	ଜ୍ଞାତବ୍ୟ ତଥ୍ୟ	ଶ୍ରୀ ଯୋଗେଶ୍ୱର ସୁନ୍ଦରରାୟ	୬
୧୨	ନିଗମ ସୃତି ମଦିର (ଗୀତିକା)	ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ତୁତାରାଣୀ ସୁନ୍ଦରରାୟ	୧୨
୧୩	ସାର୍ବଭୌମ ଗୁରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦ	ଶ୍ରୀ ବିଭୂତି କୁମାର ସାହୁ	୧୩
୧୪	ଏତିକି କରୁଣା କର ଆହେ ଦୁଃଖହାରା	ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଧାଂଶୁବାଲା ଜେନା	୧୪
୧୫	Shri Shri Thakur's Philosophy on Synthesis of all Religions	Shri Prabhakar Bai	୧୫
୧୬	Bonding With Shri Shri Thakur	Smt Pallavi Mohanty	୧୬
୧୭	Recollections of Shri Shri Thakur	Shri Rabi Narayan Tripathy	୧୭
୧୮	ଡୁମେମାନେ ମୋର ଏ ପାରର ଭାର ନିଆ...	ଶ୍ରୀମତୀ ବେଦମତି ଉପାଧ୍ୟୟ	୨୪
୧୯	ସଂଘଣକ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଅଭିରାୟ ଓ ତାହାର ପ୍ରତିକାର	ଡକ୍ଟର ରବାନ୍ଦ୍ରନାଥ ପରିଡ଼ା	୨୭
୨୦	ଅନ୍ତିମେ ନେବ ହେ କୋଳାଇ (ଗୀତିକା)	ବନଲତା ମହାନ୍ତି	୩୨
୨୧	ଦେବର୍ଷୀ ନାରଦ ଓ ଦୁର୍ବାସା	ଶ୍ରୀ ଉମେଶଚନ୍ଦ୍ର ସାମନ୍ତରାୟ	୩୩
୨୨	ଗୁହାରୀ ମୋ ତୁମ ପଦେ (ଗୀତିକା)	ଶ୍ରୀ ନରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପଢ଼ି	୩୭
୨୩	Female Development	Shrutabidya Tripathy	୩୮
୨୪	ମୋ ମନତଳର ସାଇତା କଥା (ଗୀତିକା)	କାଞ୍ଚନବାଲା ଦାଶ	୪୨
୨୫	ଅଭିନୟରେ ଆଦର୍ଶ	ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ମହାନ୍ତି	୪୩
୨୬	Dance of Shadows	Shri Santosh Mohanty	୪୩
୨୭	ପ୍ରଭୁ ! ଏହି ଗୁହାରି ମୋ ନିଆ (ଗୀତିକା)	ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଳା ଛୈଧୂରା	୪୦
୨୮	ସୁରୁଚିସୁନ୍ଦରୀ ଦେବୀ	ବନଲତା ମହାନ୍ତି	୪୧
୨୯	Spirituality in West	Shri Biswaranjan Das	୪୪
୩୦	ଏତିକି ପଦେ ଜଣାଣ (ଗୀତିକା)	ଶ୍ରୀମତୀ କାନନବାଲା ପଣ୍ଡନାୟକ	୪୭
୩୧	ଗୁରୁଧାରା ଓ ଗୁରୁଙ୍କ ମହଦ୍ଵାରା	ଶ୍ରୀମତୀ ଶିବାନୀ ମହାନ୍ତି	୪୮
୩୨	ଆଙ୍ଗୋଳିରୁ ଆମେରିକା	ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଦେଷା ଦାଶ	୫୦
୩୩	ଆସାମ ବଙ୍ଗୀୟ ସାରସ୍ଵତ ମଠ ପରିଦର୍ଶନ ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ନିର୍ବିକଳ୍ପ ସିଦ୍ଧିମୁଲ ଉଦ୍ଘାଟନ ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗଦାନ କରିବାର ଅବିସ୍ତାରାୟ ଅନୁଭୂତି	ଶ୍ରୀମତୀ ରଶ୍ମୀରେଖା ପଣ୍ଡା	୫୪

୩୪	ହେ ବିଶ୍ୱଗୁରୁ ! ପ୍ରଣତି ନିଆ (ଗାତିକା)	ଶ୍ରୀ ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ମଳ୍ଲିକ	୭୯
୩୫	ସନ୍ଧିକଳନୀ ପାଇଁ ଲେଖାଟିଏ	ଶ୍ରୀମତୀ କଞ୍ଚନା ଦାଶ	୭୦
୩୬	ଏ ଜୀବନ ତୋରି ତୁମରି ହାତରେ...	ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରବାଣୀ ମହାପାତ୍ର	୭୧
୩୭	ଏକ ଅନୁଭୂତି	ବନଲତା ମହାନ୍ତି	୭୩
୩୮	ପ୍ରଭୁ ହେ ଶୁଣିବା ହେଉ ଅଧିମ ଡାକ (ଗାତିକା)	ଶ୍ରୀ ଚକ୍ରଧର ମହାନ୍ତି	୭୪
୩୯	Daily Worship (<i>nitya puja</i>) of Sri Sri Thakur – A Reflection on His Philosophy and My Personal Experience	Smt Lipsita Patnaik	୭୫
୪୦	The Nitty Gritty of my Life	Smt Srutirupa Samal	୭୬
୪୧	Shri Shri Thakur in my life	Smt Sasmita Sahoo	୭୭
୪୨	ହାତ ଧରି ନିଆ ଦେବ (ଗାତିକା)	ମଞ୍ଜୁରାଣୀ ପ୍ରଧାନ	୭୮
୪୩	ଅନୁଭୂତି -୧	ଶ୍ରୀମତୀ ଦୀପ୍ତି ମହାପାତ୍ର	୭୯
୪୪	ଅନୁଭୂତି -୨	ଶ୍ରୀମତୀ ସୋନାଳି ପଞ୍ଜନାୟକ	୮୦
୪୫	ଅନୁଭୂତି -୩	ଶ୍ରୀମତୀ ସୋନାଳି ପଞ୍ଜନାୟକ	୮୧
୪୬	ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ଏକାଦଶ ଉତ୍ସ ସନ୍ଧିକଳନୀ-୨୦୧୨ ବିବରଣୀ	ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଜିତ ସ୍ମୁଦ୍ରରାୟ	୮୨
୪୭	ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ନବମ ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ	ଶ୍ରୀ ଝାନରଙ୍ଗୁନ ଦ୍ଵିବେଦୀ	୮୩
୪୮	Inspiration and Recollection of the Past Year	Shreya Prabhakar	୮୪
୪୯	My Experience	Shashwat Prabhakar	୮୫
୫୦	My feelings	Aryaan Jena	୮୬
୫୧	Nigam Smruti Mandir	Saumyashree Ray	୮୭
୫୨	Helping another Saint's Disciple with Japa		୮୮
୫୩	Asana Mandir Pratistha and 2012 Sammilani Photos		୮୯
୫୪	2012 Fiscal Report	Shri Brajendra Panda	୯୦
୫୫	Directory of Bhaktas in America Saraswata Sangha		୯୦
୫୬	America Saraswata Sangha Office Bearers' Contact Information		୯୦

Paramahansa Shreemat Swami Nigamananda Saraswati Dev

‘ଜୟଗୁରୁ’

ବନ୍ଦନା

ପ୍ରାଣ ପ୍ରସୂତ ଭୁବନସ୍ୟ ଯୋନି
ବ୍ୟାପ୍ତି ଦ୍ୱୟା ଏକ ପଦେନ ବିଶ୍ୱମ୍‌
ଉଠି ବିଶ୍ୱଭୂ ଚତ୍ୟାନି ପରାସୁଗର୍ଭେ
କୁମାର ଏକୋବିଶିଖଃ ସୁଧନ୍ମା ।

-ଏକାକ୍ଷରୋପନିଷଦ ମନ୍ତ୍ର ॥ ୩ ॥

ଯେପରି ମାଳାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାଳିରେ ସ୍ଵତ୍ତ ରହିଆଏ, ସେହିପରି ଆପଣ ମୁଖ ରୂପରେ (ସ୍ଵତ୍ତ ରୂପରେ) ସଂସାର ଉପଭିର କାରଣ ଅଟନ୍ତି । ଆପଣ ଏକପାଦ ଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ୱକୁ ବ୍ୟାପ୍ତ ରଖିଛନ୍ତି, ଯେପରି ପୁରୁଷସ୍ଵତ୍ତରେ ‘ପାଦୋଃସ୍ୟ ବିଶ୍ୱଭୂତାନି’ ଲେଖାଥାଇ । ଏହି କାରଣରୁ ଆପଣ ଏହି ସୃଷ୍ଟିର ଉପଭିଷ୍ଟଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଆପଣ ହିଁ ବିଶ୍ୱର ଉପଭିକର୍ତ୍ତା ଓ ବିଶ୍ୱର କାରଣ ଏବଂ ପରାସ୍ୱ ଅର୍ଥାତ୍ ମୁଖପ୍ରାଣ ଅଟନ୍ତି ଯେ କି ପ୍ରତି କଣରେ ଜାବନଶକ୍ତି ରୂପରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଆପଣ ବିଶ୍ୱସ୍ଵରୂପ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ସେଥିରେ ମଧ୍ୟ ସଂସାରର ନିଯନ୍ତା ରୂପରେ କୁମାରସ୍ଵରୂପ ଧନ୍ୟଧାରୀ ଅଟନ୍ତି ।

ମାଳାର ମାଳିରେ ସ୍ଵତ୍ତ ଯେପରି
ଏକ ପାଦେ ବିଶ୍ୱ ଉପଭି କରି
କର୍ତ୍ତା ଓ କାରଣ ରୂପେ ରହିଛ
ବିଶ୍ୱ ସରୂପେ ଏ ବିଶ୍ୱ ପାଲୁଛ ଯେ
ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ରହିଁ ଯେ
କୁମାରଙ୍କ ପରି ଧନ୍ତୁ ଧରିଅଛ
ନିଯନ୍ତା ରୂପରେ ରହି ଯେ ॥

★ * * ★ *

ପ୍ରାର୍ଥନା

ବିଦ୍ୱ ଦାପୋନ ପର୍ବତସ୍ୟ ପୃଷ୍ଠାଦୁକ୍-
ଥେଭିରଗ୍ନେ ଜନନ୍ୟତ ଦେବାଃ
ଉଠ ଦ୍ୱାରିରଃ ସ୍ରଷ୍ଟ ତୟୋ ବାଜନ୍ୟାଙ୍ଗିଃ
ଗିର୍ବା ବାହୋ ଜିଗୁରଶ୍ଵାଃ ।

-ସାମବେଦ, ପୂର୍ବାଚିକଃ ମନ୍ତ୍ର (୭୮)

ପଦାର୍ଥ- ବି - ବିବିଧ ପ୍ରକାରେ, ଦ୍ୱତ୍ - ତୁମଠାରୁ

ଆପୋନ - ଜଳତୁଳ୍ୟ, ପର୍ବତସ୍ୟ - ମେଘର

ପୃଷ୍ଠାତ୍ - ଉପରି ଭାଗରୁ, ଉକ୍ତେଭିଃ - ବେଦମନ୍ତ୍ର ସହିତ

ଅଗ୍ନି - ହେ ପରମେଶ୍ୱର, ଜନନ୍ୟତ - ପ୍ରାଦୁର୍ଭୂତ

ଦେବାଃ - ଦିବ୍ୟଶକ୍ତି, ଉଠ - ତାହାଙ୍କୁ, ଦ୍ୱାଃ - ତୁମଙ୍କୁ

ଗିରଃ - ସ୍ତୁତି, ବାଜନ୍ୟତି - ପ୍ରାପ୍ତ କରାଉଛନ୍ତି

ଆଙ୍ଗ - ସଂଗ୍ରାମରେ, ନ - ସମାନ, ଗିର୍ବାହଃ - ହେ ସ୍ତୁତିଯୋଗ୍ୟ ।

ଜିଗ୍ନ୍ୟ - ଜିତୁ ଅଛନ୍ତି, ଅଶ୍ଵାଃ - ଘୋଡ଼ାମାନେ

ଭାବାର୍ଥ:- ହେ ସୁତିଯୋଗ୍ୟ ପରମେଶ୍ୱର ! ମେଘ ପୃଷ୍ଠରୁ ଜଳବୃଷ୍ଟି ହେଲା ଭଳି ଆପଣଙ୍କ ପାଖରୁ ମନ୍ତ୍ର ସହିତ ସମସ୍ତ ଦିବ୍ୟଶକ୍ତି ଆସମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସୁଅଛି । ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପୁଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଆସେମାନେ ଆପଣଙ୍କୁ ସୁତି କରୁଅଛୁ ଓ ଆପଣଙ୍କୁ ଲାଭ କରୁଅଛୁ । ଯେପରି ଘୋଡ଼ା ଯୁଦ୍ଧ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇ ସଂଗ୍ରାମ କରି ବିଜୟୀ ହୁଏ, ସେହିପରି ଆମେ ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ଶକ୍ତି ପାଇ ସେହି ଶକ୍ତି ବଳରେ ଆପଣଙ୍କ ସୁତିଗାନ କରି ଆପଣଙ୍କୁ ପାଇପାରୁଅଛୁ ।

ବାରି ବରଷଳ ମେଘୁ ଯେସନେ
ଦିବ୍ୟଶକ୍ତି ତୁମଠାରୁ ତେସନେ (ବହେ)
ତୁମ ଶକ୍ତି ବଳେ ତୁମକୁ ପାଇ
ସୁତି କରୁଅଛୁ ତୁମକୁ ଧ୍ୟାନି ଯେ
ଅଶ୍ଵ ପରି ଯୋଗ ପାଇ ଯେ
ଜୟୀ ହେଉ ଯୁଦ୍ଧେ ତୁମ ଶକ୍ତି ବଳେ
ତୁମରି ଶୁଣକୁ ଗାଇ ଯେ ॥

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତ

ଯୋଗେଶ୍ୱର ସୁନ୍ଦରରାଯ়

ସମାଦକ, ବେଗୁନିଆ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

* କ୍ଷମାକ୍ଷମା *

ପ୍ରାର୍ଥନା ଗୀତିକା

(ମୋର) ମଥା ନତ କରି ଦିଆ ହେ ତୁମରି
ଚରଣ ଧୂଳିର ତଳେ
କୋଟି ଜନମର ଅହଂକାର ମୋର
ଉସାଅ ନୟନ ଜଳେ ।୧୦।
ନିଜ ମୁଖେ କରି ନିଜ ଜୟଗାନ
ଆପଣାକୁ ଆପେ କରେ ଅପମାନ
ନିଜ ସୁଖ ଆଶେ ନିଜ ଚଉପାଶେ
ଘୂରି ମରେ ପଳେ ପଳେ ।୧୧।
କଳା କରମର ନ କରି ପ୍ରଗର
ସଂପି ଦେବି ସବୁ ପଯ୍ୟରେ ତୁମର

ତୁମ ଜଛା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉ ଏ ଜୀବନେ
ନାହିଁ ଆନ ଆଶା ତିଳେ ।୧।
ମାଗୁଛି ଚରଣେ ଚରମ ଶାନ୍ତି
ପରାଣେ ତୁମରି ପରମ କାନ୍ତି
ତୁମ ଦୟାବଳେ ମଳିନ ଏ ମନ
ତୁମ ପଦେ ଯେହ୍ନେ ଖେଳେ ।୩।
ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ଅନ୍ତରେ ମୋର
ଉରି ରହିଅଛି କେତେ ଯେ ମୁଁ-କାର
ଦୂର କରି ତାରେ ବସ ହେ ଦେବତା
ହୃଦୟ କମଳ ଦଳେ ।୪।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତ

ଚିତ୍ତାମଣି ବାରିକ

ବାରିପଦା ଶାଖା ସଂଘ

ସମ୍ବଲନୀ ଗାତିକା

ରାଜରାଜେଶ୍ଵର ଦୟାସାଗର
 ଆହେ ଗୁରୁଦେବ ଜଗବନ୍ଦନ
 ତୁମେ ଉକତର ଚିର ଆରାଧ
 ତୁମ କୃପାଦାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନ ॥୦॥
 କେ କଳି ପାରିବ ତୁମର କରୁଣା
 ଯାହା ଦେଖୁ ସବୁ ତୁମର ଦାନ
 ତୁମ ଲୀଳାଖେଳା ସ୍ନେରଣ ମନନେ
 ହର୍ଷ ପୁଲକିତ ହୁଏ ଏ ପ୍ରାଣ ।
 ତୁମେ ଉକତର ପ୍ରାଣବାନ୍ଦବ
 ତୁମେ ଉକ୍ତ ଜୀବନର ଧନ ॥୧॥
 ଦୂର ବିଦେଶରେ ମୁଖିମୋୟ ଉକ୍ତ
 ରହିଥିଲେ କାହିଁ କେତେ ଦୂରେ
 ଦେଇଛ ଚେତାଇ ଶୁଭ ଜନ୍ମଦିନେ
 ଉଠ ଜାଗ ଦିନ ବିତିଯାଏ ରେ ।
 ତୁମ କୃପାବାରି ଧାରା ବରଷି
 ପାଠକୁ କଳି ନେଲା ଜନମ ॥୨॥
 ସମୟର ବାଧା, ଦୂରତାର ବାଧା
 କର୍ମ-ଜଞ୍ଜାଳର ମାୟା-ବନ୍ଦନ
 ଏଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟର ମୋହ, କାମନା ବାସନା
 ଗର୍ବ ଅଭିମାନ ଯଶ ସନ୍ନାନ ।
 ତୁମେ ସବୁ ପାଶ କାଟି ଆକର୍ଷ
 ଦେଇଅଛ ଅମୃତର ସନ୍ନାନ ॥୩॥
 ଶୁଣିବାକୁ ନୂଆ, ଅଭିନବ ପଦ୍ମ
 ସଂଘପୂଜା ହୁଏ ଚେଲିଫୋନରେ
 ଉକ୍ତ ବିଶ୍ୱାସର ଅପୂର୍ବ ମିଳନ
 ଉକ୍ତ ସଂଗ ଲାଗି ମନ-ନେତ୍ରରେ

ତୁମେ ଅଛ, ଚିରକାଳ ରହିବ
 ସଦା କରି ମହାବାକ୍ୟ ସ୍ନେରଣ ॥୪॥
 ତୁମ ଉତ୍ସବକେ ପଙ୍କୁ ଲଘେ ଗିରି
 ଆମ ପାଇଁ ଯାହା ଶୁଭ ମଂଗଳ
 କରାଇ ନେଉଛ, ତୁମେ ଦୟାମୟ
 ତୁମ କୃପା ଏକା ଆମ ସମ୍ବଲ
 ତୁମେ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଆମେ ଯନ୍ତ୍ର ତୁମର
 ତୁମ ଲୀଳା ଦେଖୁ ଆମେ ମଗନ ॥୫॥
 ସୁଦୃଢ଼୍ୟ ଆସନ ମନ୍ଦିର ପାଇଁକି
 କରିଥିଲୁ ମିଳି ଅଳି ଚରଣେ
 ସଂଘପୂଜା ହେବ ଆସନ ମନ୍ଦିରେ
 ବିଜେ କରୁଥୁବ ସଂଘ ଆସନେ
 ତୁମେ ଶୁଣି ଉକତଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା
 ଧନ୍ୟ କରିଅଛ ଉକ୍ତ ଜୀବନ ॥୬॥
 ‘ଜୟଗୁରୁ’ ଗାନ ଗଗନ ପବନେ
 ଆନନ୍ଦ ଉଲ୍ଲୟସ ପ୍ରତି ଶାସରେ
 ଶଙ୍କ ହୁଲିହୁଲି ବାଜେ କରତାଳି
 ମଧୁର ରାଗିଣୀ ଝଙ୍କାର ତୋଳେ ।
 ପ୍ରେମମୟ ତୁମ ପ୍ରେମେ ବାହିଣୀ
 ଯୋଗୟକୁ କରି ରଖ ଏ ମନ ॥୭॥
 ଉକ୍ତ ସମ୍ବଲନୀ ଶୁଭ ଲଗନରେ
 ଏକତ୍ରିତ ଆଜି ଉକ୍ତମଣ୍ଡଳା
 ରାସ ରସରାଜ ଆଗମନ ରହିଁ
 ସଜାଇ ରଖିଛୁ ବନ୍ଦାଣ ଥାଳି ।
 ଉକ୍ତ ଅର୍ପ୍ୟ ଦେଇ ଆମେ ତେଷିବୁ
 ସଂପି ଦେଇ ଦେହ, ମନ, ପରାଣ ॥୮॥

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତା
 ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ନେହରାଣୀ ସୁନ୍ଦରାୟ
 ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ନିଗମ ବାଣୀ

୧. ବସ୍ତି ! ମୋତେ ଟିକିଏ ସୁଖ ପାଇ ମୋ ପ୍ରିୟକର୍ମ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି ତୁମେମାନେ ଯେଉଁ ସମ୍ବଦର ଅଧିକାରୀ ହେବ, ଶତ ସାଧନ ଉଜନରେ ମଧ୍ୟ ତୁମେମାନେ ସେ ଅତୁଳନୀୟ ସମ୍ବଦର ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

୨. ଖୁବ୍ ପ୍ରତ୍ୟେଷରୁ ଭଗବାନଙ୍କ ନାମ ସ୍ନାନଣ କରି ଶୟାମ ତ୍ୟାଗ କରିବ । ବିଛଣାରେ ଶୋଇ ଶୋଇ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବ, “ହେ ଦେବତା ! ମୋ ସମ୍ମଖରେ କର୍ମମୟ ସଂସାର, କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଅଳୟାନୀୟ ଆହ୍ଵାନରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋତେ କର୍ମସାଗରକୁ ତେଜ୍ଜ ପଡ଼ିବାକୁ ହେବ । ପର୍ବତୀ ! ପ୍ରାଣରେ ବଳ, ମନରେ ବଳ ଦିଅ, ଦେହରେ ବଳ ଦିଅ, ଯେପରି ନିଷଳୁଷ ଭାବରେ ମୁଁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମଶୁଦ୍ଧିକ ଯଥାୟଥ ଭାବରେ ସମ୍ବଦନ କରିପାରେ । ମୁଁ କର୍ମର ଜଟିଳ ଆବର୍ତ୍ତରେ ପଡ଼ି ମଧ୍ୟ ଯେପରି ତୁମକୁ ଭୁଲି ନ ଯାଏ ।”

୩. ସର୍ବଧର୍ମସମନ୍ୟ ଅସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଭାବରେ ଧର୍ମର ବିଷାର, ସମଗ୍ର ଜଗତରେ ଭାତୃଭାବର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ମୋର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ତୁମେମାନେ ମୋ ଆଦର୍ଶକୁ ବାସ୍ତବ ଜଗତରେ ମୂର୍ଚ୍ଛ କରିଯାଅ । ସଂଘ ଓ ମୋ ଉତ୍ତରେ କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟେକି ନାହିଁ । ତୁମେମାନେ ତିନିଜଣ ଏକତ୍ର ହେଲାକ୍ଷଣି ମୁଁ ସେଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାବରେ ବିରାଜିତ ହେବି ।

୪. ବସ୍ତି ! ଦୁଃଖ କଷ୍ଟରେ ଘୋର୍ଯ୍ୟ ହରାଅ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଭଗବାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି କର୍ମଫଳ ଭୋଗ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କର । ସୁଖ ଅପେକ୍ଷା ଦୁଃଖରେ ଜୀବର ମଙ୍ଗଳ ଅଧ୍ୟକ ହୁଏ । ଦୁଃଖ ସମୟରେ ଦୈହିକ ବଳବୀର୍ଯ୍ୟ ବା ବିଦ୍ୟାବୁନ୍ଧିର ଅଭିମାନ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ନିର୍ଭରଭାବ ଦୃଢ଼ ହୁଏ । ସବୁ ଅବସ୍ଥାରେ ଆନନ୍ଦରେ ରହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକର ।

୫. ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋର ଶେଷ ନିବେଦନ ହେଉଛି ଯେ, ପରଲୋକରେ ପରମାଣୁତିଲାଭ ହୋଇପାରେ । ଏହା ଭାବି ନିଷିଦ୍ଧରେ କାଳକ୍ଷୟ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ସାଧନାଦ୍ୱାରା ଜୀବନ୍ତୁକୁ ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ସମସ୍ତଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଯେତେପ୍ରକାର ସାଧନା ଅଛି ମୁକ୍ତିବିଷୟକ ସାଧନା ହିଁ ସର୍ବପେକ୍ଷା ପ୍ରଧାନ ଏବଂ ମାନବର ପରମପୂରୁଷାର୍ଥ । ଏହା ହିଁ ମାନବଜୀବନର ଏକମାତ୍ର ଚରମ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ସେଥୁପାଇଁ ମୁଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ମୁକ୍ତିଲାଭ ନିମନ୍ତେ ଯନ୍ମ କରିବାକୁ ସନିର୍ବନ୍ଧ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛି ।

-ନିଗମ ଉପଦେଶ

ସଦ୍ଗୁରୁ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଶ୍ରୀଗୁରୁପରମାନନ୍ଦାରା: ସ୍ଵପ୍ନ ଶଙ୍କର ଭଗବାନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଗୁରୁଗୀତାରେ (ଆଧିକାରିକପୂରୁଷ) ମା' ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ବୁଝାଇଛନ୍ତି -

ନିତ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧ ନିରାଭାସ ନିରାକାର ନିରଞ୍ଜନମ ।

ନିତ୍ୟବୋଧ ଚିଦାନନ୍ଦ ଗୁରୁବୁଦ୍ଧ ନମାମ୍ୟହମ ॥

ଅର୍ଥାତ୍:- ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ହିଁ ନିତ୍ୟ, ଶୁଦ୍ଧ, ନିରାଭାସ, ନିରାକାର, ନିରଞ୍ଜନ, ନିତ୍ୟବୋଧ ଚିଦାନନ୍ଦମୟ ବୁଦ୍ଧ । ମୁଁ ସେ ସାକ୍ଷାତ ବୁଦ୍ଧରୂପୀ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରୁଅଛି ।

ପୁନରୁ କହିଛନ୍ତି:-

ସଗୁଣ ନିର୍ଗୁଣଶୈଳ ଭକ୍ତାନୁଗ୍ରହବିଗ୍ରହମ ।

ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ସ୍ଵରୂପଶ ବୁଦ୍ଧଜ୍ୟୋତି ସନାତନମ ॥

ଅର୍ଥାତ୍:- ସତ୍ୟସ୍ଵରୂପ ପରଂବୁଦ୍ଧ ଜ୍ୟୋତି ରୂପରେ ସନାତନ ଅର୍ଥାତ୍ ନିତ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ, ପୁନରୁ ସେ ସଗୁଣ ଓ ନିର୍ଗୁଣ ଭେଦରେ ଦ୍ୱିବିଧ ରୂପ କେବଳ ଭକ୍ତଜନଙ୍କୁ ଅନୁଗ୍ରହ କରିବାକୁ (ବିଗ୍ରହ ରୂପ) ଧାରଣ କରିଥାଆନ୍ତି । ସେହି ପରଂବୁଦ୍ଧ ‘ଅହ୍ ବହୁସ୍ୟାମ’ ତଦୀୟ ମହତୀ ଜଙ୍ଗାକୁ ରୂପ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ରକ୍ତବେଦର ପୁରୁଷସୁକୃତରେ ତ୍ରିପାଦ ଅବ୍ୟକ୍ତ ନିର୍ଗୁଣ ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ଅଂଶକୁ ଅବଳମ୍ବନ କରି ଦ୍ରୁଷ୍ଟା ଓ ସାକ୍ଷୀ

ରୂପରେ ଗୁରୁବ୍ରହ୍ମ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥାନ କରି ସୃଷ୍ଟିର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜୀବ ନରକୁ ସ୍ଵରୂପକୁ ପୁନଃ ଆଗମନ କରାଇବା ପାଇଁ ସତତ ପ୍ରଯମନ୍ଦ୍ରଶୀଳ ଏବଂ ଏକ ପାଦ ବ୍ରହ୍ମ ବା ସର୍ବଶ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କୁ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଗୁରୁ ନାରାୟଣ (ନରକୁ ଅୟନ ବାଟ ଅର୍ଥାତ୍ ଦେଖାଇବା ପାଇଁ) ରୂପରେ ଜଗତ ମଧ୍ୟରେ ନିରନ୍ତର କ୍ରିୟାଶୀଳ ତେଣୁ ବାସ୍ତବରେ ନାରାୟଣ ହିଁ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ସ୍ଵରୂପ ଜ୍ଞାନ ଅବବୋଧନର ପ୍ରଥମ ଶୁଦ୍ଧ ଆଧାର । ପରେ ସେ ପରମରା କ୍ରମେ ପ୍ରଥମେ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ବ୍ରହ୍ମଙ୍କୁ ଏହି ବ୍ରହ୍ମତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ ପରମରା କ୍ରମେ ଏହା ତ୍ରିଜଗତରେ ପ୍ରଚାରିତ ହୋଇ ଆସିଥିଛି । ଏହାର ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ପରମରା ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରକାରରେ ପ୍ରଚାରିତ ।

ନାରାୟଣଂ ପଦ୍ମଭୂବଂ ବଶିଷ୍ଠଂ ଶକ୍ତିଂ ଚ
ଡତ୍ ପୁତ୍ର ପରାଶରଂ ଚ
ବ୍ୟାସ ଶୁକଂ ଗୌଡ଼ପାଦଂ ମହାନ୍ତଂ ଗୋବିନ୍ଦ
ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ର ମଥାସ୍ୟ ଶିଷ୍ୟମ୍
ଶ୍ରୀଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ ମଥାସ୍ୟ ପଦ୍ମପାଦଂ ଚ
ହସ୍ତାମଳକଂ ଚ ଶିଷ୍ୟମ୍
ତଂ ତୋଚକଂ ବାର୍ତ୍ତିକକାର ମନ୍ୟାନ୍
ଅଷ୍ଟଦ ଗୁରୁନ୍ ସନ୍ତତ ମାନତୋଷ ସ୍ମୀ ॥

ଅର୍ଥାତ୍:- ଅଦ୍ଦିତ ଗୁରୁପରମରା ଅନୁଯାୟୀ ଆଦିଗୁରୁ ଶ୍ରୀମନ୍ ନାରାୟଣ ତାଙ୍କର ସାକ୍ଷାତ୍ ଶିଷ୍ୟ ପଦ୍ମଭୂବଂ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ଏହି ବ୍ରହ୍ମତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ପରେ ଶିଷ୍ୟ ପ୍ରଶିଷ୍ୟ କ୍ରମରେ ତାହା ତ୍ରିଜଗତରେ ପ୍ରଚାରିତ ହୋଇଆସିଥିଛି । ଏହି ପରମରା ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତ ମହାପୁରାଣରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରକାରରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି ।

୧ ମ ପରମରାର କ୍ରମଃ- ନାରାୟଣ-ବ୍ରହ୍ମ-ତାଙ୍କର ମାନସପୁତ୍ର ସନକ, ସନାତନ, ସନଦି, ସନତକୁମାର- ନାରଦ-ବ୍ୟାସ-ଶୁକଦେବ-
ଗୌଡ଼ପାଦ-ଗୋବିନ୍ଦପାଦ-ଶଙ୍କର

୨ ଯ ପରମରାର କ୍ରମଃ-ନାରାୟଣ-ବ୍ରହ୍ମ-ସନାତନ-ସାଖ୍ୟାୟନ-ପରାଶର-ମୌତ୍ରେୟ-ବିଦୁର

୩ ଯ ପରମରାର କ୍ରମଃ- ନାରାୟଣ-ଶେଷଦେବ-ସନତକୁମାର-ସାଖ୍ୟାୟନ-ବୃହସ୍ପତି

୪ ର୍ଥ ପରମରାର କ୍ରମଃ- ନାରାୟଣ-ବ୍ରହ୍ମ-ନାରଦ-ବ୍ୟାସଦେବ-ଶୁକଦେବ-ସୁତ-ସୌନକ

ଆଦି ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କଠାରୁ ସାଗର, ପୁରୀ, ଭାରତୀ, ସରସ୍ଵତୀ ଆଦି ଦଶନାମା ସନ୍ନ୍ୟାସବୃଦ୍ଧ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଗୁରୁ ପରମରା କ୍ରମେ ଧାରା ଅବ୍ୟାହତ ରହିଥିବାରୁ ସରସ୍ଵତୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟଭୁକ୍ତ ଜ୍ଞାନସିଦ୍ଧ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀଦେବ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଆଧୁକାରକ ପୁରୁଷ ରୂପେ ତଦୀୟ ଶିଷ୍ୟ ଶ୍ରୀଶାନିଗମାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀଦେବଙ୍କୁ ଗୁରୁଭାର ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ଭାବଧାରା ରଷ୍ଟିସଂଘ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ । ତେଣୁ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତା ରହିଛି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ମଧ୍ୟ ଜଗଦଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରେରଣା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ନିଜ ଜନ୍ମଦିନରେ ଗଠନ କରି ଦଶବିଧ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ ପିଲାଖେଳ ଭଳି ନ କରିବାକୁ ସତର୍କ କରାଇ ନିଜ ନିଜ ଗୃହରେ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ଆସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ତଦୀୟ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଦେଶୀୟ ରାତିରେ ତାଙ୍କର ପୂଜାର୍ଥନା କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହା ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ।

★ * * ★

ସର୍ବଧର୍ମସମହ୍ୟ, ଅସାଧ୍ୟପ୍ରଦାୟିକ ଭାବରେ ଧର୍ମର ବିଷ୍ଣୁର, ସମଗ୍ର ଜଗତରେ ଭ୍ରାତୃଭାବର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ମୋର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ତୁମେମାନେ ମୋ ଆଦର୍ଶଙ୍କୁ ବାସ୍ତବ ଜଗତରେ ମୂର୍ଖ କରିଯାଆ । ସଂଘ ଓ ମୋ ଉଚ୍ଚରେ କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାହିଁ । ତୁମେମାନେ ତିନିଜଣ ଏକତ୍ର ହେବାକ୍ଷଣି ମୁଁ ସେଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାବରେ ବିରାଜିତ ହେବି । - ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର

ମୁକ୍ତିମାଳା

୧. ଉପାସତେ ଯେ ଗୃହସ୍ଥାଃ ପରପାକମବୁଦ୍ଧିଯଃ ।

ତେନତେ ପ୍ରେତ୍ୟ ପଶୁତାଂ ବ୍ରଜତ୍ୟନ୍ତାଦି ଦାୟିନାମ ॥

ମନୁସ୍ତତି - ୩/୧୦୪

ଅର୍ଥାତ୍ - ପରପାକ ଭୋଜନରେ ଦୋଷ ନ ଜାଣି ଯେଉଁ ଗୃହସ୍ଥମାନେ ଆତିଥ୍ୟ ଲୋଭରେ ଗ୍ରାମାନ୍ତର ବୁଲକ୍ଷି ସେମାନେ ଜନ୍ମାନ୍ତରରେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଵାଚାର ପଶୁ ହୁଅଛି ।

୨. ସୁବାସିନୀ କୁମାରୀଷ୍ଟରୋଗିଶୋଗର୍ଭିଣୀସ୍ତୀଯଃ ।

ଅତିଥିଭ୍ୟୋଽଗ୍ର ଏବେତାନ୍ ଭୋଜଯେଦ୍ ବିଷ୍ଟରୟନ୍ ॥

ମନୁସ୍ତତି - ୩/୧୧୪

ଅର୍ଥାତ୍ - ନବବିବାହିତା ସ୍ତ୍ରୀ, କୁମାରୀ, ରୋଗୀ, ଗର୍ଭବତୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଘରକୁ ଆସିଲେ, ଏମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ବିଷ୍ଟର ନକରି ଅତିଥିଙ୍କୁ ଆଗେ ଝୁଆଇବ ।

୩. ନର୍ମଯୁଦ୍ଧ ମନୃତଂ ହିନସ୍ତି

ନ ସ୍ତ୍ରୀଷ୍ଟୁ ରାଜନ୍ ନ ବିବାହକାଳେ ।

ନ ଗୁର୍ବର୍ଥେ ନାମ୍ନନୋ ଜୀବିତାର୍ଥେ

ପଞ୍ଚାନ୍ତାନ୍ୟାହୃ ରପାତକାନ୍ତି ॥

ମହାଭାରତ ଶାନ୍ତିପର୍ବ - ୧୭୫/୩୦

ଅର୍ଥାତ୍ - ହେ ରାଜନ୍ ! ପରିହାସରେ ସ୍ତ୍ରୀ ନିକଟରେ ବିବାହ ଅବସରରେ, ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ନିମିତ୍ତ କିମ୍ବା ନିଜପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା କରିବା ଉଦେଶ୍ୟରେ କୁହାଯାଇଥିବା ଅସତ୍ୟ ପାପ ନୁହେଁ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି ।

୪. ନାମେକଂ ଯସ୍ୟ ବାଚିସ୍ତ୍ରରଣ ପଥ ଗତମ୍

ଶ୍ରୋତ୍ର ମୃଳଂ ଗତଂ ବା

ଶୁଦ୍ଧଂ ବାଶୁଦ୍ଧ ବର୍ଣ୍ଣଂ ବ୍ୟବହିତର ହିତମ୍

ତାରଯତେୟବ ସତ୍ୟମ୍ ॥ - ପଦ୍ମପୁରାଣ

ଅର୍ଥାତ୍ - ଭଗବାନଙ୍କର ଯେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ନାମ ମୁଖରେ ଉଜ୍ଜାରଣ କଲେ, ସ୍ତ୍ରୀରଣ କଲେ ବା ଶ୍ରୀବଣ କଲେ ତାହା ଶୁଦ୍ଧ ବା ଅଶୁଦ୍ଧ ହେଉ ଅକ୍ଷରସମୂହ ବ୍ୟବହାର ଥାଉ ବା ଅବ୍ୟବହାର ଥାଉ, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣଙ୍କ ହେଉ ବା ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣଙ୍କ ହେଉ, ଏପରିକି କୌଣସି ଅଂଶ ସହିତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଉଜ୍ଜାରଣକାରୀ, ସ୍ତ୍ରୀରଣକାରୀ ବା ଶ୍ରୀବଣକାରୀକୁ ଉଦ୍ଧାର କରିଥାଏ -ଏହା ଧୂବ ସତ୍ୟ ।

* * * * *

ମୋଠାରେ ନିର୍ଜର କର, ସବୁ ଭାର ମୋ ଉପରେ ଛାତିଦିଅ । ମୁଁ ଯାହା ଭଲ ବୋଲି ବୁଝିବି ତାହା କରିବି । ମୋ ଚରଣରେ ପାପ ପୂଣ୍ୟ, ହିତାହିତ, ଉଲମନ ସବୁ ଛାଲିଦିଅ, ମୋତେ ସବୁ ସମର୍ପଣ କରିଦିଅ । ଦେଖ, ମୁଁ ତୁମ ପାଇଁ କଅଣ କରି ପାରୁଛି । ତୁମେ ତୁମ ହୃଦାଧାର ଶୂନ୍ୟ କରି ରଖ, ମୁଁ ତାହା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଦେବି । ରିତ ହୁଅ, ମୁକ୍ତି ନିଅ । - ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ

ଜ୍ଞାତବ୍ୟ ତଥ୍ୟ

୧. ପଞ୍ଚମଙ୍କୁ:

ଅଧ୍ୟାପନଂ ବ୍ରହ୍ମଯଜ୍ଞଃ ପିତୃଯଜ୍ଞଶ୍ଵ ତର୍ପଣମ୍ ।

ହୋମ ଦେବା ବଳିର୍ତ୍ତୁତୋ ନୃଯଜ୍ଞାଂତିଥ ପୂଜନମ୍ ॥ - (ମନୁସ୍ତତି ୩/୩୦)

ଅଧ୍ୟାପନ (ପାଠ ପଡ଼ାଇବା) ବ୍ରହ୍ମଯଜ୍ଞ, ତର୍ପଣ (ପିତୃପୂରୁଷଙ୍କ ଉଦେଶ୍ୟରେ ଦାନ) ପିତୃଯଜ୍ଞ, (ଦେବତାମାନଙ୍କ ଉଦେଶ୍ୟରେ) ହୋମାଦି ଦ୍ୱାରା ଦେବଯଜ୍ଞ, ପଶୁପକ୍ଷାଙ୍କ ଅନ୍ତଦାନାଦି ଦ୍ୱାରା ତୃତ୍ୟଯଜ୍ଞ ଏବଂ ଅତିଥିମାନଙ୍କ ସେବାକୁ ନୃଯଜ୍ଞ କୁହାଯାଏ ।

୨. ପଞ୍ଚସୁନା:-

ପଞ୍ଚସୁନା ଗୃହସ୍ଥୟ ରୁଲୀୟ ପେଷଣ୍ୟ ପଞ୍ଚରଃ ।

କୁଣ୍ଡନୀ ତୋଦକୁମ୍ଭର ବଧ୍ୟତେ ଯାସ୍ତୁରା ଦୟନ୍ ॥ - (ମନୁସ୍ତତି ୩/୭୮)

ପଞ୍ଚସୁନା:- ୧-ରୁଲୀ, ୨-ଚକି ବା ଶାଳପୁଆ, ୩-ପହାରା, ୪-ଡିଙ୍କି/ଉଦୁଖୁଳ, ୫-ପାଣିମାଠିଆ

ଅର୍ଥାତ୍ ରୁଲୀରେ ରୋଷେଇ ପାଇଁ ଅଗ୍ନି ଜାଳିଲେ, ଚକି/ଶାଳପୁଆରେ ବାଟିବା ବେଳେ, ପହାରାରେ ଓଳାଇବା ବେଳେ, ଡିଙ୍କିରେ ବା ଉଦୁଖୁଳରେ କୁଟିବା ବେଳେ ଏବଂ ପାଣିମାଠିଆରୁ ପାଣି ଢାଳିବା ବେଳେ ଜୀବହିଂସା ଆଚରଣର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରହିଥାଏ । ତେଣୁ ସତର୍କ ରହିବ ।

୩. ବ୍ରହ୍ମା କେଉଁ ମୁଖରେ କେଉଁ ବେଦ କହନ୍ତି:-

ସୋଧ୍ୟାତତ ପୂର୍ବାତିମୁଖୋ ଭୂତ୍ରାତ୍ମରିତି

ବ୍ୟାହୃତି ର୍ଗାୟତ୍ରିଛନ୍ତ ରଗବେଦୋହଗ୍ନିର୍ଦ୍ଦେବତା

ପଣ୍ମାତିମୁଖୋ ଭୂତ୍ରା ଭୁବନ୍ତି ବ୍ୟାହୃତି ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ

ଛଦୋଯଜ୍ଞବେଦୋବାୟୁଦେବତା । ଉତ୍ତରାତିମୁଖୀ

ଭୂତ୍ରା ସ୍ଵରିତି ବ୍ୟାହୃତି ଜୀଗତୀଛନ୍ତ ସାମବେଦଃ

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେବତା । ଦକ୍ଷିଣାତିମୁଖୋ ଭୂତ୍ରାମହ ଜତି

ବ୍ୟାହୃତିରାନୁଷ୍ଠତମ ଛଦୋଧର୍ବବେଦଃ ସୋମୋ ଦେବତା ।

ପ୍ରଥମେ ନାରାୟଣ ଥିଲେ । ସେ ପୁଣି ଅନ୍ତର୍ମୁ ଧାନ କଲେ । ସେହି ସମୟରେ ତାଙ୍କର ଲଲାଗରୁ ସ୍ଵେଦ ଝରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେହି ସ୍ଵେଦ ଜଳରୂପରେ ବ୍ୟାପିଗଲା । ସେହି ଜଳରେ ହିଁ ଅଣୁକାର ହିରଣ୍ୟମୟ ତେଜର ଉପରି ହେଲା, ସେହି ତେଜରୁ ବ୍ରହ୍ମା ଉପନ୍ନ ହେଲେ, ବ୍ରହ୍ମା ପୂର୍ବ ଦିଗକୁ ମୁଖ କରି ଭ୍ରମ ବ୍ୟାହୃତି ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ତ, ରଗବେଦ ଏବଂ ଅଗ୍ନିଙ୍କର ଧ୍ୟାନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପଣ୍ମ ଦିଗକୁ ମୁଖ କରି ଭୂବ ବ୍ୟାହୃତି ତ୍ରିଷ୍ଣୁପ ଛନ୍ତ, ଯଜ୍ଞବେଦ ଏବଂ ବାୟୁଙ୍କର ଧ୍ୟାନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଉତ୍ତରାତିମୁଖ ହୋଇ ସ୍ଵାଃ ବ୍ୟାହୃତି, ଜୀଗତୀ ଛନ୍ତ, ସାମବେଦ ଏବଂ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଧ୍ୟାନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ ଦକ୍ଷିଣାତିମୁଖ ହୋଇ ମହଃ, ବ୍ୟାହୃତି ଦ୍ୱାରା ଅନୁଷ୍ଠୁପ ଛନ୍ତ, ଅର୍ଥବ ବେଦ ଏବଂ ସୋମଙ୍କର ଧ୍ୟାନ କଲେ । ପୁଣି ବ୍ରହ୍ମା ସହସ୍ର ଶିର ସହସ୍ର ନେତ୍ର ସମସ୍ତ ମଙ୍ଗଳର କାରଣ ସର୍ବତ୍ର ବ୍ୟାପ୍ତ, ପରାପୂର ଏବଂ ନିତ୍ୟ ସ୍ଵରୂପ ନାରାୟଣଙ୍କ ଧ୍ୟାନ କଲେ ଏବଂ ସେ ସେହି ଜୀଗତୀଶ୍ଵରଙ୍କର କ୍ଷାରସାଗରରେ ଶୟନ କରିଥିବାର ଦର୍ଶନ କଲେ ଏବଂ ଜାଣିଲେ ସେ ଏହି ପରମ ସୁଖ ଓ ବିଶ୍ଵରୂପ ଅଚ୍ଛି ଏବଂ ସମସ୍ତ ସଂସାରର ଜୀବନ ଏହାଙ୍କ ଉପରେ ଅବଲମ୍ବିତ ଅଟେ ।

୪. ଚତୁଃଶ୍ଲୋକୀ ଭାଗବତ:-

ଅଦ୍ଵୈତ ଗୁରୁପରମରାରେ ଆଦିଗୁରୁ ଶ୍ରୀମନ୍ ନାରାୟଣ । ତାଙ୍କର ସାକ୍ଷାତ୍ ଶିଷ୍ୟ ପଦ୍ମଭୂ ବ୍ରହ୍ମା, ସେହି ଆଦିଗୁରୁ ନାରାୟଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତ୍ରିଜ୍ଞାନୀ ଶିଷ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ପାଇଁ ଏତିକି ଜିଜ୍ଞାସା କରିବା ଉଚ୍ଚିତ୍ ବୋଲି ଯାହା ଉପଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ତାହା ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତରେ ହିଁ ଉପଲବ୍ଧ ।

ଜ୍ଞାନଂ ଯଦ୍ବ୍ରହ୍ମ ଦର୍ଶନମ्

ଜ୍ଞାନଂ ଚେକମ୍ୟ ଦର୍ଶନମ୍ ।

ଏହି ଜ୍ଞାନ ସ୍ଵରୂପକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଭାଗବତକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚତୁଃଶ୍ରୀକାମ୍ବକ ଭାଗବତରେ ନାରାୟଣଙ୍କ ଉପଦିଷ୍ଟ ତତ୍ତ୍ଵ ସଂଗ୍ରହୀତ ।

ଜ୍ଞାନଂ ପରମ ଗୁହ୍ୟଂ ମେ ଯଦ୍ବିଜ୍ଞାନ ସମନ୍ଦିତମ

ସରହସ୍ୟଂ ତଦଙ୍କ ଚ ଗୃହାଣ ଗଦିତଂ ମଧ୍ୟ

ଯାବାନ୍ତିର ଯଥାଭାବୋ ଯଦ୍ବୂପଗୁଣ କର୍ମକଳ

ତଥେବ ତତ୍ତ୍ଵ ବିଜ୍ଞାନମସ୍ତୁତେ ଯଦନ୍ତଗୁରୁତତ୍ ॥ (ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତମ୍, ୨/୯/୩୦ - ୩୧)

ଅର୍ଥାତ୍:- ଶ୍ରୀଭଗବାନ୍ କହିଲେ - ଅନୁଭବ, ପ୍ରେମଭକ୍ତି ଏବଂ ସାଧନାଯୁକ୍ତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୋପନୀୟ ନିଜ ସ୍ଵରୂପଜ୍ଞାନରୁ ତୁମକୁ କହୁଆଛି, ତାହା ତୁମେ ଗ୍ରହଣ କର । ମୋର ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଷ୍ଣୁର, ମୋର ଯେଉଁ ଲକ୍ଷଣ ମୋର ଯେତେ ଏବଂ ଯେପରି ରୂପ ଗୁଣ ଲୀଳା ଅଛି ମୋ କୃପାରୁ ତୁମେ ସେ ସବୁର ତତ୍ତ୍ଵ ଯଥାର୍ଥ ଭାବେ ଅନୁଭବ କର ।

ଏହି ଉପଦେଶାବଳୀ ପୂର୍ବରୁ ଶିଷ୍ୟ ପାଇଁ ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ମଙ୍ଗଳାକାତ୍ମକା -

ଏତନ୍ତଂ ସମାତିଷ୍ଠ ପରମେଶ ସମାଧିନା ।

ଉବାନ୍ କଷ୍ଟବିକଞ୍ଜେଷ୍ଟୁ ନ ବିମୁହ୍ୟତି କର୍ତ୍ତିତ ॥ (ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତ, ୨/୯/୩୭)

ଅର୍ଥାତ୍:- ପ୍ରିୟ ବ୍ରହ୍ମ ! ତୁମେ ଅବିଚଳିତ ସମାଧୁ ଦ୍ୱାରା ମୋର ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପୂର୍ଣ୍ଣନିଷ୍ଠା ରଖ । ଏହି ଜ୍ଞାନଦ୍ୱାରା ତୁମେ କଷ୍ଟକଷ୍ଟରେ ବିବିଧ ପ୍ରକାର ସୃଷ୍ଟି ରଚନା କରି ମଧ୍ୟ କଦାପି ମୋହଗୁଣ ହେବ ନାହିଁ ।

ଚତୁଃଶ୍ରୀ ଭାଗବତः-

୧ମ- ଅହମେ ରାସମେବାଗ୍ରେନାନ୍ୟଦ୍ ଯତ୍ ସଦସତ୍ ପରମ ।

ପଣ୍ଡାଦହଂ ଯଦେ ତକ ଯୋଜ ବଶିଷ୍ଟ୍ୟେତ ସୋଜସ୍ୟହମ ॥ (ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତ, ୨/୯/୩୯)

ଅର୍ଥାତ୍ - ସୃଷ୍ଟିପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଅଦ୍ଵିତୀୟ ଥିଲି । ମୋ ବ୍ୟତୀତ ସ୍ଥିର ସ୍ଥିର ଏବଂ ଦୁଇର କାରଣ ଅଜ୍ଞାନ ନ ଥିଲା । ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ସୃଷ୍ଟି ନାହିଁ ତାହା ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଏବଂ ସୃଷ୍ଟି ରୂପେ ଯାହା କିଛି ପ୍ରତୀତ ହେଉଅଛି ତାହା ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଅଟେ ତଥା ଯାହା କିଛି ଅବଶିଷ୍ଟ ରହିବ ତାହା ମଧ୍ୟ ମୁଁ ।

୨ୟ- ରତେଷ୍ଠଂ ଯତ୍ ପ୍ରତୀଯେତ ନ ପ୍ରତୀଯେତ ରମନି ।

ତଦ୍ବିଦ୍ୟାଦାମାନ୍ତରୋ ମଧ୍ୟଂ ଯଥାଭୋଷେ ଯଥାତମଃ ॥ (ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତ, ୨/୯/୩୩)

ଅର୍ଥାତ୍-ବାସ୍ତବରେ ଅନ୍ୟ କିଛି ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଯାହା କିଛି ଅନିର୍ବଚନୀୟ ବନ୍ଧୁ ତାହା ବ୍ୟତୀତ ମୁଁ ସେହି ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଦୂର ଚନ୍ଦ୍ରମା (ହସ୍ତରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଆୟାତ କଲେ) ସଦୃଶ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରତୀତ ହୋଇଥାଏ । ଅଥବା ବିଦ୍ୟମାନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆକାଶମଣ୍ଡଳ ନକ୍ଷତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ରାହୁ ସଦୃଶ ମୋର ଯେଉଁ ପ୍ରତୀତ ନ ହେଉଅଛି ତାହା ମୋର ମାଘା ବୋଲି ଜାଣିବ ।

୩ୟ- ଯଥା ମହାତ୍ମୁତ୍ତାନି ଭୂତେଷ୍ଵଜାବ ତେଷ୍ମନ୍ତୁ ।

ପ୍ରବିଷ୍ଟାନ୍ୟ ପ୍ରବିଷ୍ଟାନି ତଥା ତେଷ୍ମନ୍ତୁ ନ ତେଷ୍ମହମ ॥ (ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତ, ୨/୯/୩୪)

ଅର୍ଥାତ୍:- ଯେପରି ପ୍ରାଣମାନଙ୍କ ଛୋଟ ବଡ଼ ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ଆକାଶାଦି ପଞ୍ଚମହାତ୍ମା ସେହି ଶରୀରର କାର୍ଯ୍ୟରୂପେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିବାରୁ ପ୍ରବେଶ କରିଅଛନ୍ତି । (ପୁଣି ତତ୍ତ୍ଵଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିରାଗ କଲେ) ପୂର୍ବରୁ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଏବଂ ରୂପରେ କାରଣ ରୂପେ ବିଦ୍ୟମାନ ରହିଥିବାରୁ ପ୍ରବେଶ ମଧ୍ୟ କରିନାହାନ୍ତି । ସେହିପରି ସେହି ସେହି ପ୍ରାଣମାନଙ୍କ ଶରୀର ଅନୁପାତରେ ମୁଁ ତହିଁରେ ଆମାରୂପେ ପ୍ରବେଶ କରିଅଛି ଏବଂ ଆମ୍ବଦୃଷ୍ଟିରେ ଆମା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବନ୍ଧୁ ନ ଥିବାରୁ ତହିଁରେ ପ୍ରବିଷ୍ଟ ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ ।

୪୯- ଏତାବଦେବ ଜିଜ୍ଞାସ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵ ଜିଜ୍ଞାସ୍ୟନମଃ ।

ଅନ୍ୟ ବ୍ୟତିରେକାଭ୍ୟାଂ ଯତ୍ସ୍ୟାତ୍ ସର୍ବତ୍ର ସର୍ବଦା ॥ (ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତ, ୨/୯/୩୫)

ଅର୍ଥାତ୍- ‘ଏହା ବ୍ରହ୍ମ ନୁହେଁ’ ‘ଏହା ବ୍ରହ୍ମ ନୁହେଁ’ ଏପରି ନିଷେଧ ପଢ଼ି ଦ୍ୱାରା ଏବଂ ‘ଏହା ବ୍ରହ୍ମ’ ‘ଏହା ବ୍ରହ୍ମ’ ଏପରି ଅନ୍ୟ ପଢ଼ି ଦ୍ୱାରା ଏତିକି ମାତ୍ର ସିଦ୍ଧ ହୁଏ ଯେ ସର୍ବତ୍ତାତ ଏବଂ ସର୍ବସ୍ଵରୂପ ଉଗବାନ ହିଁ ସର୍ବଦା ସର୍ବତ୍ର ବିଦ୍ୟମାନ ଅଛନ୍ତି । ଏହା ହିଁ ବାସ୍ତବ ତତ୍ତ୍ଵ ଅଟେ । ଯେଉଁମାନେ ଆମ୍ବା ଏବଂ ପରମାମ୍ବା ତତ୍ତ୍ଵ ଜାଣିବାକୁ ଲଜ୍ଜା କରନ୍ତି ସେମାନେ ଏତିକି ଜାଣିବା ଉଚିତ (ଏତିକି ଜାଣିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ତତ୍ତ୍ଵବେଳା ଅଟନ୍ତି) ।

୪. ବିଭିନ୍ନ ଧନ୍ୟ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବଂଶୀର ଉପୁରି ଏବଂ ମାହାମ୍ୟ:-

ଏକଦା ପଦ୍ମଭୂତ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ଯଞ୍ଜରୁ ୨୪ ପଦ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ବାଉଁଶ ଗଛ ଉପୁରି ଲାଭ କରିଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ବାଉଁଶ ଦଶ୍ରୂ ୯ ପଦ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଂଶଟିରେ ବୈଷ୍ଣବୀ ଧନ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଗଷ ଅବତାର ପରଶ୍ରବାମ ଧାରଣ କରିଥିଲେ । ପରେ ୭ ପଦ ବିଶିଷ୍ଟ ବାଉଁଶ ଖଣ୍ଡରେ ସାରଙ୍ଗ ଧନ୍ୟ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଧାରଣ କରିଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ୫ ପଦ ବିଶିଷ୍ଟ ବାଉଁଶ ଦଶ୍ରୂରେ ଯେଉଁ ଧନ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା ତାହାର ନାମ ଗାଣ୍ଡିବ ଧନ୍ୟ । ଏହା ଧନୁର୍ଧାରୀ ବାର ଅର୍ଦ୍ଧନ ଧାରଣ କରିଥିଲେ ।

ଅତେବ ୯+୭+୫+୩ = ୨୪, ୨୪-୨୪ = ୧ ପଦ ଅବଶିଷ୍ଟ ରହିଲା । ଏହା ହିଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବଂଶୀ ବା ମୋହନ ମୂରଳୀ । ଏହାର ଅଲୋକିକ ଗଠନ ଓ ଶକ୍ତି ‘ଉତ୍ତିରସାମୃତ ସିନ୍ଧୁ’ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରକାରରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି ।

ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗୁଲାନ୍ତରେନ୍ଦ୍ରାନଂ ତାରାଦି ବିବରାଷ୍ଟକମ
ତତୋର୍ଦ୍ରଙ୍ଗୁଲାନ୍ତରେ ଯତ୍ତ ମୁଖରକ୍ଷଂ ତଥାଙ୍ଗୁଲମ୍
ଶିରୋ ବେଦାଙ୍ଗୁଲଂ ପୁଛୁଂ ତ୍ର୍ୟଙ୍ଗୁଲଂସାତୁ ବଂଶୀକା
ନବରତ୍ନାସୃତା ସପ୍ତଦଶାଙ୍ଗୁଲମିତା ବୁଧୋ
ଦଶାଙ୍ଗୁଲାନ୍ତରାସ୍ୟାଚେତ ସାତାମୁଖରକ୍ଷୟୋ
ମହାନଦେତି ବିଶ୍ୟାତା ତଥା ସଂମୋହନାତିର
ଉବେତ୍ ସୂର୍ଯ୍ୟାନ୍ତରା ସାଚେତତ୍ ଆକର୍ଷଣୀମତା
ଆନନ୍ଦିନୀ ତଥା ବଂଶୀ ଉବେହିନ୍ଦ୍ରାନ୍ତରା ଯଦି
ଗୋପୀନାଂ ବଲ୍ଲଭାସ୍ୱର୍ଯ୍ୟଂ ବଂଶୁଲୀତି ଚବିଶୁତା
କ୍ରମାନ୍ ମଣିମୟୀ ହୈମାର୍ବେ ଯୁବାତି ତ୍ରିଧାରସା ॥

ଅର୍ଥାତ୍:- ଅର୍କ ଆଙ୍ଗୁଲ ପରେ ଯେଉଁ ରକ୍ଷିତି ରହିଛି ତା’ର ନାମ ମୁଖରକ୍ଷ । ରକ୍ଷି ଆଙ୍ଗୁଲ ପରେ ଯେଉଁ ରକ୍ଷିତି ରହିଛି ତା’ର ନାମ ଶାର ରକ୍ଷ । ୩ ଆଙ୍ଗୁଲ ପରେ ଯେଉଁ ରକ୍ଷିତି ରହିଛି ତାକୁ ପୁଛୁରକ୍ଷ କହନ୍ତି । ଅତେବ ବେଶୁ ମଧ୍ୟରେ ୫ ଟି ରକ୍ଷ ଥାଏ । ବେଶୁର ପରିମାଣ ୧୭ ଆଙ୍ଗୁଲ । ୧୦ ଆଙ୍ଗୁଲ ପରିମିତ ହେଲେ ତାର ମୁଖ ଓ ପୁଛୁକୁ ମିଶାଇ ତାହାକୁ ମହାନଦୀ ବୋଲି କହନ୍ତି । ଏହି ବଂଶୀଦ୍ୱାରା ସମ୍ମାହନ କରାଯାଏ । ଯଦି ୧୭ ଆଙ୍ଗୁଲ ବିଶିଷ୍ଟ ହୁଏ ତାହା ଆକର୍ଷଣ କରିପାରେ । ଏହାକୁ ଆନନ୍ଦିନୀ କୁହାଯାଏ । ଏହା ଗୋପୀନାନଙ୍କର ପ୍ରିୟ ବଲ୍ଲଭ । ଏହି ବଂଶୀ ମଣିମୟୀ, ହୈମି ଓ ବୈଷ୍ଣବୀ ଆଦି ନାମରେ ଖ୍ୟାତ ।

୪ + ୩ + ୧୭ = ୨୪ ଆଙ୍ଗୁଲ ଦେର୍ଘ୍ୟ ।

ଗୋପୀନାନେ ଆକର୍ଷିତ ହେବା, ଯମୁନା ସ୍ଥିର ହେବା, କଦମ୍ବ ବୃକ୍ଷ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ହେବା, ଏପରି କି ପଶୁପତ୍ରୀ ସ୍ତର ହେବା ଆଦି ବଂଶୀଧୂନିର ମାହାମ୍ୟର ବିବିଧ ବର୍ଣ୍ଣନା ଉଚ୍ଚ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ ରହିଛି ।

୭. ଚତୁଃଧାମ

୧	ଧାମ/କ୍ଷେତ୍ର	ପୂରୀ	ଦ୍ୱାରକା	ବଦ୍ରିକା	ରାମେଶ୍ୱର
୨	ଭାରତର ଦିଗ	ପୂର୍ବ	ପଣ୍ଡିମ	ଉତ୍ତର	ଦକ୍ଷିଣ
୩	ବେଦ	ରଗବେଦ	ସାମବେଦ	ଅଥର୍ବବେଦ	ୟଜୁର୍ବେଦ
୪	ମହାବାକ୍ୟ	ପ୍ରଞ୍ଚାନଂ ବ୍ରହ୍ମ	ତ୍ରୁମୟି	ଅୟମାମା ବ୍ରହ୍ମ	ଆହଂ ବ୍ରହ୍ମାସ୍ତି
୫	ମୀଠ/ପୀଠ	ଗୋବର୍ଜନ	ଶାରଦା	ଜ୍ୟୋତିର୍ମିଳି	ଶୃଙ୍ଗେରୀ
୬	ଆଶ୍ୱର୍ୟ	ପଦ୍ମପାଦ	ହସ୍ତାମଳକ	ତ୍ରୋଟକ	ସୁରେଶ୍ୱର
୭	ଦେବତା	ଜଗନ୍ନାଥ	ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱର	ନାରାୟଣ	ଆଦିବରାହ
୮	ଦେବୀ	ବିମଳା	ଭଦ୍ରକାଳୀ	ପୂର୍ଣ୍ଣିରୀ	କାମାକ୍ଷା
୯	ସନ୍ନ୍ୟାସପଦବୀ	ବନ, ଅରଣ୍ୟ	ତୀର୍ଥ, ଆଶ୍ୱମ	ଶିରି, ପର୍ବତ	ସରସ୍ଵତୀ ଭାରତୀ ପୁରୀ, ସାଗର
୧୦	ବ୍ରହ୍ମଚରୀ	ପ୍ରକାଶ	ସ୍ଵରୂପ	ଆନନ୍ଦ	-
୧୧	ସମ୍ପ୍ରଦାୟ	ଭୋଗବାର	କାଗବାର	ଆନନ୍ଦବାର	ଭୂରିବାର
୧୨	ଅଧୀନ ରାଷ୍ଟ୍ର	ଅଙ୍ଗ, ବଙ୍ଗ କଲିଙ୍ଗ, ଉକ୍କଳ ମରାଧ	ସିନ୍ଧୁ, ଶୌକାର, ଶୌରାଷ୍ଟ୍ର, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର	କୁରୁ, କାଶ୍ମୀର କାମ୍ପୋଜ, ପାର୍ଥକ	ଆଶ୍ର, ଦ୍ରାବିଡ଼ କର୍ଣ୍ଣାଟକ, କେରଳ
୧୩	ତୀର୍ଥ	ମହୋଦୟ	ଗୋମତୀ	ଅଳକାନଦ୍ରୀ	ତୁଙ୍ଗଭଦ୍ରା

-ସର୍ବସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସଂଗ୍ରହ

୮. ମନୁଷ୍ୟକୁ ଦୀପ୍ତିମନ୍ତ୍ର କରିବାର ଟଟି ଗୁଣ

ଅଷ୍ଟୋଶୁଣାଃ ପୁରୁଷଃ ଦୀପ୍ତିମନ୍ତ୍ର

ପ୍ରଞ୍ଜାତତୁକୁଳ୍ୟଃ ଚଦମଃ ଶୁତଞ୍ଚ ର

ପରାକ୍ରମଣାବହୁଭାଷିଣ ଚ

ଦାନଃ ଯଥାଶକ୍ତି କୃତଜ୍ଞତା ଚ ॥

ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନୀ ମହାମାନ୍ୟ ବିଦୁର ମହାଭାରତରେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ କହିଛନ୍ତି - ପ୍ରଞ୍ଜା, କୁଳ୍ୟ, ଦମ, ଶୁତ, ପରାକ୍ରମ, ଅବହୁଭାଷିତା, ଦାନ ଓ
କୃତଜ୍ଞତା - ଏହି ଟଟି ଗୁଣ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଦୀପ୍ତିମନ୍ତ୍ର କରିଥାଏ ।

୯. ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମର କ୍ରମବିକାଶର ସମୟ

ସ୍ଥାବରଂ ବିଂଶତେଲିକ୍ଷଃ ଜଳଜଂନବଲକ୍ଷକମ୍

କୂର୍ମାଷ ନବଲକ୍ଷଃ ଚ ଦଶ ଲକ୍ଷଃ ଚ ପକ୍ଷୀଣଃ ।

ତ୍ରିଂଶ ଲକ୍ଷଃ ପଶୁନାଞ୍ଚ ଚତୁର୍ଲିକ୍ଷଃ ଚ ବାନରଃ

ତତୋ ମନୁଷ୍ୟଃ ପ୍ରାପ୍ୟ ତତୋ କର୍ମଣି ସାଧ୍ୟେତ୍ ॥ (ବୃଦ୍ଧ ବିଷ୍ଣୁପୁରାଣ)

ଅର୍ଥାତ୍ - ବୃକ୍ଷଲତାଦି ସ୍ଥାବର କୋଡ଼ିଏ ଲକ୍ଷ, ଜଳଜ ନବ ଲକ୍ଷ, କୂର୍ମାଦି ନବ ଲକ୍ଷ, ପକ୍ଷୀ ଦଶ ଲକ୍ଷ, ତିରିଶ ଲକ୍ଷ ପଶୁ ଏବଂ ରାଜିଲକ୍ଷ
ବାନରଯୋନି ଅତିକ୍ରମ କଲେ ହଁ ଜୀବ ମଣିଷଯୋନି ପ୍ରାସ୍ତୁ ହୁଏ । ସେତେବେଳେ ହଁ କର୍ମ କରି ମୋକ୍ଷ ଲାଭ କରିବାକୁ ହୁଏ ।

୯. କୁମ୍ଭମେଳା:- ସନାତନ ଧର୍ମର ଏକ ବିଶ୍ଵବିଜ୍ୟାତ ମୋଳା । ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଗୃହୀ ସମସ୍ତେ ଏଥରେ ଯୋଗଦାନ କରି ଅମୃତଯୋଗରେ ସ୍ନାନ, ସାଧୁଦର୍ଶନ, ସତସଙ୍ଗରେ ଯୋଗଦାନ ଆଦି ଧର୍ମାନ୍ତରୂପାନ ସମ୍ମନ କରି ପୁଣ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିଥାଆନ୍ତି । ଏହା ପୁଣ୍ୟଭୂମି ଭାରତବର୍ଷରେ ଗୁରିଗୋଟି ତୀର୍ଥସ୍ଥାନରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ । ସେହି ପୁଣ୍ୟପାଠଗୁଡ଼ିକ ହେଲା : -

୧. ତୀର୍ଥରାଜ ହରିଦ୍ଵାର

୨. ତୀର୍ଥରାଜ ପ୍ରୟାଗ

୩. ତୀର୍ଥରାଜ ନାସିକ

୪. ତୀର୍ଥରାଜ ଉଜ୍ଜ୍ଵଲିନୀ

ଭକ୍ତମାନେ ହରିଦ୍ଵାରରେ ଗଞ୍ଜାରେ, ପ୍ରୟାଗରେ ଗଞ୍ଜାମମୁନା ଓ ସରସତୀ ତିନୋଟି ନଦୀର ସଙ୍ଗମସ୍ଥଳରେ, ନାସିକରେ ଗୋଦାବରୀରେ ଏବଂ ଉଜ୍ଜ୍ଵଲିନୀଠାରେ ସିଂ୍ହା ନଦୀରେ ସ୍ନାନ କରିଥାଆନ୍ତି ।

ତାତ୍ତ୍ଵିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା:- ଏହି ଦେବଗୁରୁ ବୃହସ୍ପତି କୁମ୍ଭରାଶିରେ ଅବସ୍ଥାନ କଲେ ଏହି ପର୍ବକୁ କୁମ୍ଭପର୍ବ କୁହାଯାଏ । କୁମ୍ଭକୁ କଳସୀ କୁହାଯାଏ । କଳସୀର ମାହାତ୍ମ୍ୟ ନିମୋକ୍ତ ପ୍ରକାରରେ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ।

“କଳସ୍ୟ ମୁଖେ ବିଷ୍ଣୁଃ କଣ୍ଠେରୁଦ୍ଧଃ ସମାଶ୍ରିତଃ
 ମୁନେତ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀତୋ ବୃହ୍ଲା ମଧ୍ୟେମାତୃଗଣାୟତାଃ
 କୁଶ୍ଳୋ ତୁ ସାଗରାଃ ସପ୍ତ ସପ୍ତଦୀପା ବସୁନ୍ଧରା
 ରକ୍ତ ବେଦୋନ୍ତଥ ଯଜ୍ଞୁବେର୍ଦ୍ଦୋ ସାମବେଦୋହ୍ୟଥର୍ବଣଃ
 ଅଞ୍ଜେଣ୍ଣ ସହିତାଃ ସର୍ବେ କଳସକୁ ସମାଶ୍ରିତା ॥”

ଅର୍ଥାତ୍:- କଳସର ମୁଖରେ ବିଷ୍ଣୁ, କଣ୍ଠରେ ଶିବ, ମୂଳରେ ବୃହ୍ଲା, ମଧ୍ୟରେ ଶୋତ୍ର ମାତୃକା, କୁଷାରେ ସପ୍ତ ସାଗର ଓ ସପ୍ତ ଦୀପା ବସୁନ୍ଧରା, ଅଙ୍ଗରେ ରଗବେଦ, ଯଜ୍ଞୁବେଦ, ସାମବେଦ ଓ ଅର୍ଥବେଦ ରହିଅଛି । ଏହି କୁମ୍ଭ ବା କଳସକୁ ଆଶ୍ରଯ କରି ସମସ୍ତ ଦେବତା ଓ ଦେବ ରହିଛନ୍ତି କାରଣ ସମୁଦ୍ରମନ୍ଦିରରୁ ଉଭତି ୨୪ ଟି ରନ୍ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ତିମରେ ଅମୃତ କୁମ୍ଭ ଉତ୍ତର୍ଥରେ ହୋଇଥିଲା । ଦେବତା ଓ ଅସୁରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହାକୁ ଅଧ୍ୟକାର କରିବା ପାଇଁ ଦୟା ଚାଲିଥାଏ । ଦେବରାଜ ଇନ୍ଦ୍ର ପୁତ୍ର ଜୟନ୍ତଙ୍କୁ ଏହି ଅମୃତ କୁମ୍ଭକୁ ସ୍ଵର୍ଗକୁ ଆଣିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ଜୟନ୍ତ ଅମୃତ କୁମ୍ଭ ଧରି ପଳାଯନ କଲେ ଦେବରାଜ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ବୃହସ୍ପତି ଏହାକୁ ଅସୁରମାନଙ୍କ ହସ୍ତରୁ ରକ୍ଷା କଲେ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଏହାକୁ ତାପିତ କରି ଉତ୍ସଲିତ କଲେ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ର ଏହାକୁ ଯେପରି ପଡ଼ି ନ ଯାଏ ତାହାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ । ଶେଷରେ ଭଗବାନ୍ ମୋହିନୀ ମୂର୍ତ୍ତି ଧାରଣ କରି ଅସୁରମାନଙ୍କୁ ଅମୃତ ପାନରୁ ବଞ୍ଚିତ କରି ଦେବବୃଦ୍ଧଙ୍କୁ ପାନ କରିବା ପାଇଁ ବଞ୍ଚନ କଲେ, ତେଣୁ ଦେବବୃଦ୍ଧ ଅମର ହେଲେ ।

ପୁନଃ ଏହି ଅମୃତ କୁମ୍ଭକୁ ଦେବତାମାନେ ପାତାଳରେ ଲୁଟେଇ ରଖିଥିଲେ । ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ପକ୍ଷାରାଜ ଗରୁଡ଼ ତାହା ଆଣି ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ସ୍ନାନରେ ସ୍ନାନରେ ଅମୃତ ପଢ଼ି ହୋଇଥିବାରୁ ସେହି ସ୍ନାନଗୁଡ଼ିକ ପୁଣ୍ୟପାଠ ପରିଗଣିତ ହେଲା । ସେହି ସ୍ନାନଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ହରିଦ୍ଵାର, ପ୍ରୟାଗ, ନାସିକ ଓ ଉଜ୍ଜ୍ଵଲିନୀ । ଅମୃତଭକ୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ଅମରତ୍ବ ଲାଭ ସହିତ ସ୍ନାନୀ ପୌନିନ ଓ ଶୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଲାଭ ହୁଏ । ସେଥିପାଇଁ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ସ୍ନାନରେ ଅମୃତ ପଡ଼ିଥିଲା ସେହି ସେହି ସ୍ନାନରେ ଭକ୍ତବୃଦ୍ଧ ଉପର୍ମୁତ ହୋଇ ପବିତ୍ର ନଦୀଜଳରେ ସ୍ନାନ କରି ଅମରତ୍ବ ଅର୍ଜନ ପାଇଁ ପ୍ରୟାଗ କରନ୍ତି ।

ପ୍ରାଣୀମ ସାଧନ କାଳରେ ସାଧକ ମଧ୍ୟ ପୁରକ କ୍ରିୟା ପରେ କୁମ୍ଭକ କ୍ରିୟା କରିଥାଆନ୍ତି ଏବଂ ଶେଷରେ ରେତକ କ୍ରିୟା କରିଥାନ୍ତି । ଏହି କୁମ୍ଭକ କାଳରେ ଆମ୍ବା ଓ ପରମାମାଙ୍କ ସଂଯୋଗ ଫଳରେ ସାଧକ ଅମରତ୍ବ ମଧ୍ୟ ଲାଭ କରିଥାଆନ୍ତି ।

କୁମ୍ଭଯୋଗ:- ସ୍ନାନ ବିଶେଷରେ ବିଶେଷ ନିୟମ-

୧. ହରିଦ୍ଵାର:- ବୃହସ୍ପତି କୁମ୍ଭରାଶିରେ ଥିବାବେଳେ ରବି ମୋଷ ରାଶିରେ ଅବସ୍ଥାନ କଲେ ହରିଦ୍ଵାରରେ କୁମ୍ଭଯୋଗ ପଡ଼େ । ପ୍ରତି ୧ ୨ ବର୍ଷ ଅନ୍ତରରେ ଏଠାରେ କୁମ୍ଭଯୋଗ ବା କୁମ୍ଭମେଳା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ । କାରଣ ବୃହସ୍ପତି ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ପରିକ୍ରମା କରିବା ପାଇଁ ୧ ୨ ବର୍ଷ ସମୟ ନିଅନ୍ତି । ହରିଦ୍ଵାରରେ ଗଞ୍ଜାରେ ସ୍ନାନ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ।

୨. ପ୍ରୟାଗ:- ଗଜା, ଯମୁନା ଓ ସରସ୍ତୀ ନଦୀମାନଙ୍କର ମିଳନପୂଲ ତ୍ରିବେଣୀ ବା ପ୍ରୟାଗ । ବୃହସ୍ପତି ମେଷ ରାଶିରେ ଥୁଲାବେଳେ ରବି ଓ ଚନ୍ଦ୍ର ମନ୍ଦିର ରାଶିରେ ରହିଲେ ବା ବୃହସ୍ପତି ବୃଷ ରାଶିରେ ଏବଂ ରବି ମନ୍ଦିର ରାଶିରେ ରହିଲେ ପ୍ରୟାଗରେ କୁମ୍ଭଯୋଗ ପଡ଼େ ।

୩. ନାସିକଃ- ବୃହସ୍ପତି, ରବି ଓ ଚନ୍ଦ୍ର କର୍କଟ ରାଶିରେ ଥୁଲାବେଳେ ନାସିକରେ କୁମ୍ଭଯୋଗ ପଡ଼େ । ଏଠାରେ ଗୋଦାବରୀ ନଦୀରେ ସ୍ନାନ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ।

ମୁଖ୍ୟତ୍ୟ ବୃହସ୍ପତି, ରବି, ଚନ୍ଦ୍ର ଅମୃତ କୁମ୍ଭକୁ ରକ୍ଷା କରିଥିଲେ ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥାରେ କୁମ୍ଭଯୋଗ ହୋଇଥାଏ । ଜ୍ୟୋତିଷ ଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁସାରେ ବୃହସ୍ପତିଙ୍କ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପରିକ୍ରମା କରିବା ସମୟ ୧୨ ବର୍ଷ ନ ହୋଇ ୧୧ ବର୍ଷ ୧୧ ମାସ ୨୭ ଦିନ ଗଣନା କରାଯାଏ । ପ୍ରତିବର୍ଷ ୩ ଦିନ କମଥିବାରୁ ପ୍ରତି ୭ଟି କୁମ୍ଭ ପରେ ୧୧ ବର୍ଷରେ ଏକ କୁମ୍ଭଯୋଗ ଅନୁଷ୍ଠାତ ହୁଏ । ଏହି ଯୋଗରେ ପୃଥିବୀର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ନାନରୁ କୋଟି କୋଟି ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁ ଭକ୍ତ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇଥାଆନ୍ତି । ପବିତ୍ର ସ୍ନାନ, ସାଧୁ ଦର୍ଶନ, ସାଧୁସଙ୍ଗ, ପ୍ରସାଦ ସେବନ, ନାମ ସଂକାରିନ ଫଳରେ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ଦେହ, ମନ, ପ୍ରାଣ ଧନ୍ୟ ହୁଏ ଓ ପୁଣ୍ୟ ଲାଭ ହୁଏ ।

ହରିଦ୍ଵାରର କୁମ୍ଭ - ପାଲଗୁନ ଓ ଚେତ୍ର ମାସରେ

ପ୍ରୟାଗ କୁମ୍ଭ - ମାଘ ମାସରେ - ପ୍ରବଳ ଶୀତ

ନାସିକ କୁମ୍ଭ - ଶ୍ରାବଣ ମାସରେ - ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା

ଉଜ୍ଜ୍ଵଳୀ କୁମ୍ଭ - ଦୌଶ୍ୟାନି ମାସରେ - ପ୍ରବଳ ଶୀତ

ଭକ୍ତମାନେ ଶୈତ୍ୟର ପ୍ରକୋପ, ଶୀତଳ ତାପ, ବର୍ଷାର ଆଘାତ ସହ୍ୟ କରି ସାଧନାର ସିଦ୍ଧି ଲାଭ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରୟାସ କରିଥାଆନ୍ତି । ଏହା ଏକ ପ୍ରକାରର ତପସ୍ୟା । ଏହାର ସିଦ୍ଧି ଫଳରେ ମୋକ୍ଷଲାଭ ହୋଇଥାଏ । -ପୁରାତନ ‘ଆର୍ଯ୍ୟଦର୍ପଣ’

ଶୀଘ୍ରୀକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ

ଯୋଗେଶ୍ୱର ସୁନ୍ଦରରାଯ়

ସମ୍ମାଦକ, ବେଗୁନିଆ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ନିରମ ମୁକ୍ତି ମନ୍ତ୍ର

ନିତ୍ୟ ବୃଦ୍ଧାବନ ଏହା ଆମେରିକା ଭକ୍ତଙ୍କର

ଗରବରେ ଧରିଅଛି ଆସନ ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କର

ମହା ଆନନ୍ଦରେ ସର୍ବେ ଏଠି ହୋଇ ଏକାକାର ।

ମୁକ୍ତିଚିହ୍ନ ବିଦେଶରେ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଲୀଳାଖେଳାର

ତୀର୍ଥସ୍ନାନ ପୁଣ୍ୟଭୂମି ସଂଘାସନ ଗୁରୁଙ୍କର ।

ମନ ପ୍ରାଣ ଢାଳି ସର୍ବେ ସେବା ପାଇଁ ଆଗୁସାର

ଦିଅ ତେଜି ଗର୍ବ, ଆମ୍ବ ଅଭିମାନ, ଅହଂକାର

ରହିଥାଉ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଅମର କାର୍ତ୍ତ ଏହାର ।

ଶୀଘ୍ରୀକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ

ଶୀମତୀ ସ୍ଥିତାରାଣୀ ସୁନ୍ଦରରାଯା

ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ସାର୍ବତୌମ ଗୁରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦ

ଆବୃତ୍ତିଷ୍ଠମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରମାମା ସ୍ଵରୂପକମ୍
ସ୍ଥାବରଂ ଜଙ୍ଗମଚେବ ପ୍ରଶମାମି ଜଗନ୍ମହମ ॥

ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ହିଁ ଅଣ୍ଟୁଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବ୍ରହ୍ମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଜଗତ୍ସମୁହର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସତଳ, ଜୀବତ, ଅଚଳ, ଜଡ଼ ସମସ୍ତ ପଦାର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ପରମାମା ସ୍ଵରୂପରେ ଅନୁପ୍ରବିଷ୍ଟ ହୋଇ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଛନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସନାତନ ଧର୍ମର କ୍ରମବିକାଶ ବିଷୟରେ ଆଲୋକପାତ କଲେ ଭାରତବର୍ଷରେ ଷଡ଼ ଦର୍ଶନ ଯଥା :- ଗୌତମଙ୍କ ନ୍ୟାୟ, କଣାଦଙ୍କ ବୈଶେଷିକ, କପିଳଙ୍କ ବେଦାନ୍ତ ଦର୍ଶନ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ତନୁଧରୁ ବେଦାନ୍ତ ଜନସମାଜରେ ବିଶେଷ ଆଦୃତ ହୋଇଥିଲା । କ୍ରମେ ଭାରତରେ ସାଧାରଣ ଜନସମାଜ ବେଦାନ୍ତର ତତ୍ତ୍ଵ ଭୁଲି ଯାଗମଞ୍ଚାଦିରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇ ଜୀବହତ୍ୟାରେ ଲିପ୍ତ ହୋଇଗଲେ । ସେତେବେଳେ ଗୌତମ ବୃଦ୍ଧଙ୍କର ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇଥିଲା । ତକ୍ରାଳୀନ ସମାଜର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ସେ “କାମନାର ବିନାଶରେ ଦୁଃଖର ବିନାଶ” ବୋଲି କହିଥିଲେ ଓ ସଂଘର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । କ୍ରମେ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମର ପ୍ରଭାବରେ ଭାରତବର୍ଷରୁ ସନାତନ ଧର୍ମ ମୁନ ହୋଇଗଲା । ସେତେବେଳେ ଗୁରୁ ପରମରା କ୍ରମରେ ବ୍ୟାସଙ୍କ ପରେ ଗୌତମାଦ, ତାଙ୍କ ଶିକ୍ଷ୍ୟ ଗୋବିନ୍ଦପାଦ ଏବଂ ତପ୍ରରେ ଆଶ୍ରୟ ଶଙ୍କରଙ୍କର ଆବିର୍ଭାବ ହେଲା । ବେଦାନ୍ତର ବିଜୟ ତିଣ୍ଡିମ ପୁନର୍ବାର ଘୋଷିତ ହେଲା । ଶଙ୍କରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଦ୍ଵେତବାଦର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଫଳରେ ଭାରତବର୍ଷରେ ଜ୍ଞାନର ଉତ୍ସଳ ଜ୍ୟୋତି ବିକିରଣ ହେଲା । କ୍ରମେ ଜନସାଧାରଣ ଅଦ୍ଵେତବାଦର ବ୍ରହ୍ମଭାବକୁ ଭୁଲି ଅହଂତରେ ନିଜକୁ ବୁଢ଼ାଇ ଦେଲେ । ଏହି ସମୟରେ ୧୯୪୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ରାମାନୁଜଙ୍କର ଆବିର୍ଭାବ ହେଲା । ସେ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଦ୍ଵେତବାଦର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ । ଏହାପରେ ମାଧ୍ୟାଚ୍ଛୟ ଦ୍ୱେତବାଦ, ନିଯାକ୍ ଦ୍ୱେତବାଦ ଓ ୧୯୦୦ ଶତାବ୍ଦୀରେ ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଚେତନ୍ୟ ଅଚିନ୍ତ୍ୟଦେବାତ୍ମଦେବ ତତ୍ତ୍ଵର ବା ପ୍ରେମତତ୍ତ୍ଵଭାବର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ । ଭାରତବର୍ଷରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଶ୍ରୀମତ୍ ଶଙ୍କରାଚ୍ଛୟ ଓ ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଚେତନ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରଦର୍ଶତ ମାର୍ଗ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଆଦୃତ ।

ଜ୍ଞାନାବତାର ଶଙ୍କରଙ୍କ ଆବିର୍ଭାବର ଶତାଧିକ ବର୍ଷପରେ ଜନସାଧାରଣ ସର୍ବଭୂତରେ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ଧାରଣା କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅହଂତ୍ବ ବୋଧରେ ନିଜକୁ ବୁଢ଼ାଇଦେଲେ ଓ ପ୍ରକୃତିକୁ ମାୟା ବୋଲି ଉପଲବ୍ଧ କରିବାକୁ ଯାଇ ତାହାରି ମାୟାରେ ନିମଜ୍ଜିତ ହୋଇଗଲେ । ତପ୍ରରେ ଜୀବକୁ ଶୁଷ୍କଜ୍ଞାନ ବଦଳରେ ନିର୍ମଳ ପ୍ରେମରସର ଆସ୍ଵାଦନ କରାଇବା ନିମିତ୍ତ ଶ୍ରୀଚେତନ୍ୟଙ୍କର ଆଗମନ । ଜୀବକୁ ନିତ୍ୟଲୋକର ଲୀଳାନନ୍ଦ ଆସ୍ଵାଦନ କରାଇବା ନିମିତ୍ତ କୃଷ୍ଣପ୍ରେମରେ ଜଗତକୁ ଭସାଇଦେଲେ । କିନ୍ତୁ କେବଳ କୃଷ୍ଣ ହିଁ ଉପାସ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ ବେଦାନ୍ତର ପରମ ଅଦ୍ଵେତବାଦୀ ସମ୍ବ୍ୟାସୀଙ୍କ ପାଇଁ ସେହି ପଥରେ ଗତି କରିବା କଷ୍ଟକର ହୋଇଉଠିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ଏହି ଜ୍ଞାନ ଓ ଉତ୍ସିର ଉଭୟ ପଥରେ ଗତିକରି ସେହି ବ୍ରହ୍ମ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ରହି କିଭଳି ଲୀଳାନନ୍ଦ ଆସ୍ଵାଦନ କରିଛେ, ଜଗତକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ସାର୍ବତୌମ ଗୁରୁ ଭାବରେ ଆଗମନ କରି ଦେଖାଇଦେଲେ ।

ସାର୍ବତୌମ ଗୁରୁ ଭାବରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ସାର୍ବଜନୀନ ଭାବରେ ଶଙ୍କରଙ୍କ ମତ ଗୌରାଙ୍ଗଙ୍କ ପଥ ଅବଳମ୍ବନ କରିବାକୁ କହିଛନ୍ତି । “ମୁଁ ଜାଣେ ପ୍ରକୃତ ଜ୍ଞାନା ହିଁ ଠିକ୍ ଭକ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ଭକ୍ତ ହିଁ ଠିକ୍ ଜ୍ଞାନା । କାରଣ ଗୋଟିକୁ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟଟି ତିଷ୍ଠି ପାରେନାହିଁ । ଓଡ଼େପ୍ରୋତ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ଅନ୍ୟଟିକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ତୁମେମାନେ ଭକ୍ତିପଥରେ ଜ୍ଞାନଲାଭ କରିବ । ଏହାକୁ ମୁଁ କହେ ଶଙ୍କରଙ୍କ ମତ ଓ ଗୌରାଙ୍ଗଙ୍କ ପଥ ।” ସାର୍ବତୌମ ଗୁରୁ ହୋଇଥିବାରୁ ଅଧୁକାରୀ ଭେଦରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ଜୀବନୀ ଓ ବାଣୀ ସମସ୍ତଙ୍କର ସାଧନପନ୍ଥ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରି ସାଧନଭଜନ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ । ଯାହାଙ୍କର ଯେଉଁଥିରେ ଅଧୁକାର ସେ ତଦନ୍ତରୁପ ସାଧନାର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବେ । (ଜ୍ଞାନୀଶ୍ରୀ, ଅଧୁକାରଭେଦ) । ଅଦ୍ଵେତଭାବର ବ୍ରହ୍ମ କେବଳ ନିର୍ଗୁଣ ନିରାକାର ନୁହେଁ । ସେ ସାକାର ସର୍ବଶରୀର ମଧ୍ୟ ଲୀଳାନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି । ଦେବତା କେବଳ ସତ୍ କିମ୍ବା ଚିତ୍ ମୁହଁତି, ସେ ଆନନ୍ଦମୟ । ସେ ଏକ । କିନ୍ତୁ ଲୀଳାରସ ଆସ୍ଵାଦନ ନିମିତ୍ତ ସ୍ଵଲ୍ପାରେ ବହୁଭାବ ଧାରଣା କରିଛନ୍ତି । ବହୁ ହେବା ତାଙ୍କରି ହିଁ ଲୀଳା । ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରକୃତ ପୁରୁଷ ନେଇ ସାଂଖ୍ୟର ବିଷ୍ଣୁରଥାରା

ପ୍ରବର୍ଦ୍ଧିତ । ସାଂଖ୍ୟର ପରିଭାଷାରେ - “ମୁଁ ପୁରୁଷ, ଦେହ-ପ୍ରାଣ-ମନ ତା’ର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ଉତ୍ତମ ହିଁ ସତ୍ୟବସ୍ତୁ ।” ବେଦାନ୍ତଜ୍ଞାନ କିନ୍ତୁ ସମକ୍ଷିର ବିଷ୍ଣୁର କରିବାକୁ ଯାଇ ବ୍ରହ୍ମ ଓ ମାଯାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉତ୍ଥାପନ କରିଛି । ବେଦାନ୍ତ ମତ ଅନୁସାରେ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ପୁରୁଷ ଦୁଇଟି - କ୍ଷର ଓ ଅକ୍ଷର । ଜୀବଦେହରେ ଯେଉଁ ଆମ୍ବା ବିରାଜିତ ତାହା କ୍ଷର ପୁରୁଷ । ପରମାମ୍ବା ଅକ୍ଷର ପୁରୁଷ । ସେ ଉଦ୍‌ବାସାନ ହୋଇ ବସି ରହିଛନ୍ତି । କ୍ଷର ଓ ଅକ୍ଷର ପୁରୁଷ ମିଶି ବେଦାନ୍ତ ବ୍ରହ୍ମତତ୍ତ୍ଵ ପୂର୍ଣ୍ଣ । କିନ୍ତୁ ଅକ୍ଷରକୁ ମୂଳ ବା ପରମ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବା ବେଦାନ୍ତର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ । ଅକ୍ଷର ବ୍ରହ୍ମରେ ସମାପନ୍ତ ହେବା ହିଁ କ୍ଷର ପୁରୁଷଙ୍କର ନିଯତି । ଅକ୍ଷର ବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ସାମାନ୍ୟକ କ୍ଷରଭାବ ପ୍ରକୃତିର ଗୁଣକ୍ଷେତ୍ର ବା ସମକ୍ଷି ବିଷ୍ଣୁରରେ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ମାଯା । ତେଣୁ ଅନିତ୍ୟ ଓ ମିଥ୍ୟା ବେଦାନ୍ତ ବିଷ୍ଣୁରଧାରାରେ ଅକ୍ଷର ପୁରୁଷଙ୍କର ନିର୍ଲିପ୍ତ ଦ୍ରଷ୍ଟ୍ଵ ଓ ଉଦ୍‌ବାସାନ କୂର୍ମପୁରୁଷତାକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି । ବେଦାନ୍ତ ପରେ ପ୍ରାସାନତ୍ରୟର ଅନ୍ୟତମ ଗୀତାର ବିଷ୍ଣୁରଧାରା ବ୍ୟାସଦେବଙ୍କ ସଙ୍କଳନ । ଗୀତାରେ ପୁରୁଷ କ୍ଷର, ଅକ୍ଷର ଓ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ । ଯେ କ୍ଷର ଓ ଅକ୍ଷର ପୁରୁଷ ଏହି ଦୁଇ ତତ୍ତ୍ଵ ଜାଣି ତାହାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ସ୍ଵଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ବା ଶ୍ରୀଗୁରୁ । ପ୍ରକୃତି ତାଙ୍କ ପାଖରେ ହେଯ ନୁହେଁ । ସେ କ୍ଷର ଓ ଅକ୍ଷର ପୁରୁଷ ଏହି ଦୁଇ ତତ୍ତ୍ଵ ଜାଣି ତାହାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ସ୍ଵଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ବା ଶ୍ରୀଗୁରୁ । ପ୍ରକୃତିକୁ ମାଯା ବୋଲି ଉପଲବ୍ଧି ନ କରି ନିଜର ଆମ୍ବପ୍ରକୃତି ବୋଲି ଅନୁଭବ କରନ୍ତି । ସେହି ପରାପ୍ରକୃତିକୁ ନେଇ ବିଶ୍ୱବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ଲୀଳାନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି । ପୁରୁଷୋତ୍ତମଙ୍କର ହ୍ଲାଦିନୀ, ସମ୍ମିତ ଓ ସମ୍ମନୀ ରୂପ ସ୍ଵରୂପ ଶକ୍ତି ହିଁ ତାଙ୍କର ପରମାପ୍ରକୃତି । ଭଗବତା ମାଯା ସେଠାରେ ଯୋଗମାଯା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହୁନ୍ତି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତୀକୁର ବର ଓ ଅବର ବ୍ରହ୍ମ ତତ୍ତ୍ଵରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ବ୍ରହ୍ମ ଭାବରେ ଆରୂଢ଼ ଥିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତୀକୁର ବେଦାନ୍ତ ମତର ଚରମକୁ ଉଠି ନିର୍ବିକଳ୍ପ ଅବସ୍ଥାରେ ଅହଂତକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଲୀନ କରିଦେବା ପରେ ନିଜକୁ ‘ଶୁରୁ’ ଭାବରେ ଅନୁଭବ କରି ନିର୍ମଣ ପ୍ରରବୁ ସମ୍ମଣ ପ୍ରରବୁ ଜୀବଦେହକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ । ସେ ନିଜେ ସ୍ଵଯଂ ମୂଳ ଶୁରୁତତ୍ତ୍ଵରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବାରୁ ବିଶ୍ୱଜଗତର ସମସ୍ତ ଉଦ୍ବାରପ୍ରାର୍ଥୀ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଓ ଅଧିକାର ଅନୁଯାୟୀ ଯେକୌଣସି ସାଧନପଥରେ ପରିଷ୍ଣିତ କରି ସ୍ଵରୂପରେ ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିପାରୁଥିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତୀକୁର ଶକ୍ତିବାଦ, ବ୍ରହ୍ମବାଦ, ପରମାମ୍ବାଦ, ଭକ୍ତିବାଦ ଯେକୌଣସି ଭାବର ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ତାଙ୍କର ସାଧନମାର୍ଗରେ ପରିଷ୍ଣିତ କରିପାରୁଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତୀକୁର ସାର୍ବଭୋଗ ଅଥବା ସମନ୍ୟ ଭାବଧାରା ପ୍ରତ୍ୟର କରିବାକୁ ଯାଇ ଜଗତ୍ରଗୁରୁଙ୍କର ନିର୍ଗୁଣ ଶୁରୁତ୍ତାକୁ ଆସନର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ସେଥିରେ ସମସ୍ତ ଧର୍ମ ଏବଂ ପଞ୍ଚୋପାସକ ଯଥା :- ସୌର, ଶୈବ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶାକ୍ତ ଓ ଗାଣପତ୍ୟ ଉପାସକ ନିଜ ନିଜ ଭାବ ଅନୁଯାୟୀ ସାଧନପଦ୍ମା ଅବଲମ୍ବନ କରିପାରିବେ ।

“ଶୁରୁ ବିନ୍ଦୁନାଦ କଳାତୀତ” । କଳା ବ୍ରହ୍ମଶକ୍ତି । “ବିନ୍ଦୁନାଦ ପ୍ରକୃତି ପୁରୁଷାମକ, ଜଗତ୍ ସୃଷ୍ଟିର କାରଣ । ଶୁରୁ ତା’ଠାରୁ ଉପରେ । ଏହି ଦୃଶ୍ୟମାନ ସମଗ୍ର ଜଗତ ଶୁରୁଙ୍କର ବିକାଶ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଶୁରୁ ଏହାର ଉର୍ଦ୍ଧଵରେ । ବିନ୍ଦୁ ଓ ନାଦ କହିଲେ ସମଗ୍ର ସୃଷ୍ଟି ପରିଷ୍ଣିଲନାରେ ଜହିତ ସାଂଖ୍ୟଦର୍ଶନର ଦୁଇଟି ମୂଳତତ୍ତ୍ଵ ‘ପ୍ରକୃତି’ ଓ ‘ପୁରୁଷ’ ଏବଂ ‘କଳା’ ବେଦାନ୍ତ ଦର୍ଶନର ବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ଶକ୍ତି ବା ସର୍ବଶ ଭଗବାନ । ଶୁରୁ କହିଲେ ସାଂଖ୍ୟର ପ୍ରକୃତି ପୁରୁଷ ଓ ବେଦାନ୍ତକ ବ୍ରହ୍ମତତ୍ତ୍ଵ ର ଉର୍ଦ୍ଧତମ ଚରମ ତତ୍ତ୍ଵ । ଶୁରୁ ହିଁ ସର୍ବଦେବମନ୍ଦ, ସେ କରୁଣାର ଘନବିଗ୍ରହ । ତାଙ୍କଠାରେ ସମସ୍ତ ଦେବତାଙ୍କର ଏକତ୍ର ସମାବେଶ ଥିବାରୁ ଶୁରୁପୂଜା ଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ଦେବତା ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ଆଉ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଉପାସନାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଶୁରୁମୂର୍ତ୍ତି ହିଁ ଏକାଧାରରେ ଜ୍ଞାନ ଓ ପ୍ରେମର ଘନଭୂତ ବିଗ୍ରହ । ଜ୍ଞାନର ଆବଶ୍ୟକତା ହେଉଛି ଜଗତର ସମସ୍ତ ବନ୍ଧୁ ଏକମାତ୍ର ବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ଆଭାସ । ଜ୍ଞାନ ସାହାଯ୍ୟରେ ବିଷ୍ଣୁର ପୂର୍ବକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥିର ହେଲେ ଗୌରାଙ୍ଗଙ୍କ ପଥରେ ଚଳି ପ୍ରେମଭକ୍ତିର ଅନୁଶାଳନ କରି ଭାବନା ମୂର୍ତ୍ତିରେ ଲାଭ କରିବା ହିଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତୀକୁର ଜ୍ଞାନମିଶ୍ରା ଭକ୍ତି ହିଁ ସମସ୍ତଙ୍କର ସାଧ୍ୟ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି (ନିଗମପ୍ରସାଦ) । ଜ୍ଞାନକୁ ନ ଜଣାଇ ଭକ୍ତି କୌଣସି ସ୍ଵାନକୁ ଗଲେ ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ, ଜ୍ଞାନ ସାନ ଭଜଣାଟିକୁ ଉର୍ଧ୍ଵନା କରି ଫେରାଇ ଆଣେ । ଜ୍ଞାନ ଯେଉଁଠାରେ ଭକ୍ତିକୁ ସ୍ଵାନରେ ଏକତ୍ର ଅବସ୍ଥାନ କରନ୍ତି ସେ ସ୍ଵାନ ଗୋଟିଏ ଦେବିବୀ ଆଲୋକରେ ଉଭୟିତ ହୋଇଥାଏ । ସେ ସ୍ଵାନରେ ପାରିଜାତ ଗନ୍ଧ ପ୍ରବାହିତ ହେବ । ସ୍ଵର୍ଗର ମନାକିନୀ ଆପେ ଆପେ ଉଜାଣି ବାହିନୀ କ୍ଷାରଧାର ନେଇ ସେହି ସ୍ଵାନ ବିଧୋତ କରିଦେବ । ଏହି ସମୟରେ ଜ୍ଞାନ ଅନ୍ତରାଳରେ ବସି ସେହି ଚକ୍ଷୁରେ

ଭଗିନୀକୁ ନିରାକଶ କରିବ ଏବଂ ବାଳିକା ଭକ୍ତି ନିଃସଂକୋଚରେ ଏକାକିନୀ କେତେ ଲୀଳାଶେଳା, କେତେ ଆନନ୍ଦ ଜମାଇ ଦେବ । (ପ୍ରେମିକରୁ)

ଗୁରୁ ନିତ୍ୟ ଓ ସତ୍ୟ । ସେ କାଳାତୀତ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଜଗତଗୁରୁଙ୍କର ମାନୁଷୀତନ୍ତ୍ର ହୋଇଥିବାରୁ ସେ ସବୁକାଳରେ ସର୍ବାବସ୍ଥାରେ ଗୁରୁ ରୂପରେ ଜୀବୋଜ୍ଞାର କରୁଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କର ନିତ୍ୟବିଦ୍ୟମାନତାର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ହେଲା ‘ଗୁରୁ ଓ ଜଣ୍ମ’ ଅଭିନ୍ନ । ଗୁରୁଙ୍କର ଭିତରେ ହିଁ ସମ୍ବ୍ରଦ ଚରାଚର ବ୍ରହ୍ମଶ୍ଵର ଲୀନ ହୁଏ । ତେଣୁ ତାଙ୍କର ଉପାସନା କଲେ ଜଣ୍ମଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଉପାସନା ହୋଇଥାଏ । ଅସାମ୍ପଦାୟିକ ‘ଜୟଶ୍ରୁ’ ମହାମତ୍ତ୍ଵ ଜଗତର ଯେକୌଣସି ଧର୍ମ ଓ ଭାବର ଲୋକ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ । ‘ଜୟଶ୍ରୁ’ ମତ ଜପ ଫଳରେ ସମ୍ମାନ ଜଗତଗୁରୁଙ୍କର ଆବିର୍ତ୍ତାବ ହୋଇଥାଏ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ନିଜ ବାଣୀ “ମୁଁ ନିଜେ ଗୁରୁ ରହିଲି । ମୋର ଭକ୍ତମାନେ ମୋତେ ଏହି ଭାବରେ ପାଇବେ ।” ନୀଳାଚଳ ବାଣୀରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବା ତାଙ୍କର ଏହି ଉତ୍ସି ସ୍ଵଷ୍ଟଭାବରେ ତାଙ୍କର ନିତ୍ୟବିଦ୍ୟମାନତାକୁ ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଛି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତ

ବିଭୂତି ସାହୁ

ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଶ୍ରୀ

ଏତିକି କରୁଣା କର ଆହେ ଦୁଃଖହାରୀ !

ଆସିଛନ୍ତି ଆମ ପ୍ରାଣର ଠାକୁର

ଆଜି ହସି ହସି ତଳି ତଳି

ଆସ ସବୁ ମା’ଭାଜମାନେ

ନିଅ ତାଙ୍କ ନାମ ଦିଅ କରତାଳି ।୦।

ସେ ଯେ କୃପାମୟ କରୁଣା ନିଧାନ

ସୁଖଦୁଃଖ ସବୁ ଥାଏ ତାଙ୍କ ଦାନ

ତାଙ୍କରି ଅଭୟ ଚରଣାରବିଦେ

ଶରଣ ନେଇ ଯେ ହେବା ଆମେ ଧନ୍ୟ ।୧।

ପିତାମାତା ଭାଇ ସଖା ସୋଦର

ତାଙ୍କ ପରି କିଏ କରିବ ଆଦର

ସଦଗୁରୁ ସେ ଯେ ଆମ ମୁକ୍ତିଦାତା

ଅଧିମ ଜନର ସେ ଭାଗ୍ୟ ବିଧାତା ।୨।

କେତେ ପୁଣ୍ୟବଳେ ପାଇଛେ ତାହାଙ୍କୁ

ନ ଛାଡ଼ିବା କେବେ ସେ ପାଦପଦ୍ମକୁ

ହାତ ଧରି ନେବେ ଅମର ପୁରକୁ

କଥା ଦେଇଛନ୍ତି ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ।୩।

ଏମିତିକା ଜଣେ ଦେଖୁଛକି କେହି ?

ତିନି ଜନମ ଭାର ନେଇଛନ୍ତି ବହି

ଜ୍ଞାନ, ଯୋଗ, ପ୍ରେମ, ତାନ୍ତ୍ରିକ ସିଦ୍ଧିର

ଗୁରୁଦେବ ଆମ ଅପୂର୍ବ ସମ୍ମାର ।୪।

ତାଙ୍କ କୃପାବାରି ପଢୁଥାର ହେରି

ଆମ ମଥାପରେ ଚଣ୍ଡାଳ ପରି

ଜୀବ ଯିବା ଯାଏ ଗାଉଥୁବି ନାମ ତୁମରି

ଏତିକି କରୁଣା କର ଆହେ ଦୁଃଖହାରୀ ! ।୫।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତ

ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଧାଂଶୁବାଲା ଜେନା

ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

Shri Shri Thakur's Philosophy on Synthesis of all Religions

We truly live in a global world these days. Technology has changed how we live and what we know in a profound manner. All the physical boundaries are becoming transparent which make us feel as a part of a global village. It is very important that one always demonstrates the highest character irrespective of what religion the individual practices. When one lives in such an open global village, it is imperative that we practice the highest level of ethics and respect each other. Needless to say, people of various color and creed live side by side, practicing different beliefs and being as responsible as they could be.

Shri Shri Thakur has asked us to practice one simple thing, i.e., to be an ideal human being. It sounds so simple yet as we know, it is very difficult. How does one practice being an ideal human being? We can explain that in many different ways. The ultimate meaning of this would be to think about the society before you think about yourself or your dear ones. Does this principle tie you to a religion? As Shri Shri Thakur has said, no religion teaches its followers not to be an ideal human being, tell lies or hurt anyone.

After attaining Nirbikalpa Samadhi, Shri Shri Thakur returned to this world with three very important objectives, propagation of *Sanatana Dharma*, dissemination of *Satshiksha* and service to all living beings deeming it as service rendered to the Supreme Being (*Siva Jnanare Jeeba Seva*). Following these principles certainly does not tie any individual to a certain religion. Hence, it is evident that His philosophy is not confined to a specific religion. Rather, it is a synthesis of all religions.

The physical establishment of America Saraswata Sangha in the US at Efland in the state of North Carolina in 2012 is one of the major achievements of His Sangha, Nilachala Saraswata Sangha, in recent years. Isn't that like this land of diversity has added one more feather to her well decorated hat? Thakur has himself said that one can be his disciple and yet may not be his devotee, and vice versa. There are many people in this part of the world that possess the quality of being a devotee without knowing Thakur. All of us who live in the US, we live in a country where we come across such kind of people in great numbers. As Thakur has said they are His true devotees without being His disciples. They are truly following His teachings. We must see our own reflection through them.

We refer water by many different names. Whatever we may call it, it does quench our thirst. Likewise, God may be referred by many different names by many different religions, but He is one and only one. Thakur has said those who do not understand the greatness of their own religion, ridicule other religions. We must realize that when one worships God in any name, form or by any method, that individual is not worshiping any other entity, but, God Himself.

Thakur has asked us to see this world through His teachings as one unified world. As there are many different ways to get to a destination, there are many different religions to achieve the same spirituality. One must follow ones' own religious path to get to know the Supreme Being. The feelings of one individual to other may be different based on the religious beliefs they follow, yet, the ultimate realization is the same.

As we understand that His teachings are universal and we see Him in each and every living and non-living entities we come across, He has directed us to practice that belief individually as well as through the Sangha. Being part of a Sangha which is his second direct order for us, we can be

responsible members of this society by creating the support system that always helps us to stay on track. This can be noticed in any critical undertaking that is carried out in the global society. In Bhagavad Gita, Lord Shri Krishna has said,

*ye yathaa maam prapadyante taams-thaiva bhajaamy-aham
mama vartmaanuvartante manusyaah paarthasarvasah /4.11/*

All who in whatever way surrender unto Me, I reward them accordingly. All mankind follows My path O Arjuna, in all respects.

Lastly, I would like to acknowledge that this is my own expression of Shri Shri Thakur's teachings read from various books such as Sangha Sebaka, Nigama Upadesh etc. and I have brought in the verse from *Bhagavad Gita*. I beg for forgiveness from Shri Shri Thakur, Nilachala Saraswata Sangha and all the readers for any mistakes they may find in my expression.

Shri Shri Thakur Charanashrita
Prabhakar Bai
America Saraswata Sangha

Bonding With Shri Shri Thakur

Emerged in the thoughtfulness of love,
My tranquil heart started making a move,
Beyond the tempest desire in the search of peace,
Emotions vows in the flame of birthplace.
The true gift of lord lies in attachment to genuine beauty of affection,
Bonded with the thread of inspiration and pull of gravitation,
This child mind is full of emptiness and earthliness,
Bestowed in the feet of forgiveness and devotedness.
The path of serenity blossomed in this innocent heart,
Through the effervescence of generation flowchart,
I owe the beauty of scriptures engraved in epitome of gurus,
It passes through the blood stream creating chorus.
The fragrance of your heavenly love and tenderness,
Glorified the universe with its holiness,
Pleading beneath your lotus feet full of warmth,
I beg your presence in my heart to the girth.

Shri Shri Thakur Charanasrita,
Pallavi Mohanty
Kendujhar Shakha Sangha
Durham, USA

Recollections of Shri Shri Thakur

By Ishwar Sahu

(Translated from the preface of *Nilachala Bani*)

This was something that happened twenty years back. Today, I am an ardent follower of Shri Shri Thakur's principles, even though an incompetent one at that, because of a casual favor from one of my friends. Once on his own accord, he gave me the book '*Gyani Guru*' to read. The moment, I opened the book and saw the picture of Shri Shri Thakur, I was drawn towards Him. I got His lovely introduction after reading the book from page to page. This incident had happened on 13th November 1928.

A deep desire grew to see Shri Shri Thakur. Nowhere in the book His address could be found; the only address available was that of Saraswata Math and even that was in Assam. So I wrote a letter and sent it to Saraswata Math. After a few days, I heard from someone that He occasionally stays at Nilachala Kutira, Puri. Thereafter, on one occasion I got more reliable information of Him staying at Nilachala Kutira.

I could not wait any more. An unknown excitement overwhelmed me.

Enthusiastically and wholeheartedly, I started my journey finally for meeting Shri Shri Thakur on 14th, December 1928. My train had hardly passed a few stations from Berhampur, when my heart started thumping, filled with emotions and excitement as I met my old friend and current brother-disciple (*guru bhai*) Dinabandhu Deo in train cabin and got introduced to Balaji Raju Bhai and his brother-in-law, who were travelling together. In the course of our friendly chit-chat, we were stunned to realize that all of us were going to the same place. The totally unexpected and unplanned meeting of strangers with the same common aspirations startled us. We were engulfed in a kind of divine ecstasy.

When Deo Bhai asked about the purpose of my visit, I said "I am visiting Him to get initiated." He replied "You cannot get initiated so fast. We have been visiting Him for the last six months for initiation but have been returning emptyhanded. Our aim this time is to get initiated too." For the first time, my enthusiasm got rattled by this discouraging news.

Next day, we met a *Brahmachari* at Nilachala Kutira. I was really impressed at the first sight of him. Celibacy was palpable in his face. When we started our conversation, he said "You all can meet Shri Shri Thakur only in the evening." He informed Shri Shri Thakur about our visit. Later on, we came to know that Shri Shri Thakur had ordered all three of us to get initiated the next day. That news brought such cheerfulness within me that I had never experienced before; it exceeded every joyous moment ever felt in my life.

We met Shri Shri Thakur in person at Nilachala Kutira around 5 O'clock in the evening. From His blissful serene face, it appeared as if he was in some other world. That moment quenched my long perpetual yearning. He inquired about our general well-being. He answered some of our questions. His explanations were very fluent, like a small stream flowing from the ocean of knowledge; it was unstoppable and without a break. It only stops at the very end. A word from His mouth could give solace to even the most troubled soul. He had fully understood this creation. So his face was beaming with an eternal bliss.

After getting to know me, he advised some very simple *Sadhana* (act of practicing a spiritual formula) that could be easily accomplished by me and be beneficial for householders. He also mentioned we may not have convenient time or suitable opportunity for other types of *Sadhana Bhajana*. I came to know then about my initiation along with others next day.

December 12th 1928.

This day of *Margashira* (a winter month in Oriya calendar) is a very memorable day in my life, kind of a big milestone. In the morning, all three of us took bath in the holy bay of Puri and finished the routine morning chores and came to Nilachala Kutira. Towards the afternoon, Balaji Bhai and Dinabandhu Bhai got initiated. Thereafter it was my turn for the initiation.

We ate our lunch *Prasad* in the afternoon. Again we met Shri Shri Thakur in the evening. He explained to me the method of chanting and gave very useful advices regarding our duties in day to day life. He also answered our various questions. But unfortunately I do not remember many of those now. When Shri Shri Thakur inquired if anyone has any other questions, I asked "Thakur! Is the existence of *Preta* (ghost) real?" Shri Shri Thakur replied "Yes *Preta* is real. They are of two types: one is *Preta* and the other one *Sukhma Yoni* (another kind of ghost)." After death, a man stays in a subtle form for some time because of his attachment to enjoy fruits of their worldly endeavors; that form is known as *Preta*. After this stage passes, they disappear.

But *Sukhma Yonis* are of a different type. They have families and live in some sort of society. Children are born to them. Even they observe marriage functions with lot of fanfare. They have generations like human beings. They are human-like living beings but in a very subtle form.

There were various discussions regarding *Preta* and *Sukhma Yoni*. On my asking about the fearlessness towards ghosts, Shri Shri Thakur replied "You are initiated. Ghosts (*Pretatma*) cannot come close to you. If for any reason you are frightened, maybe while traveling alone at night, then start reciting *Jayaguru*. Then the fearlessness will disappear and any *Preta* will get neutralized. Ghosts cannot come within the close proximity of a *Sadguru's* devotee."

After sometime he said, "If ghosts (*Pretatma*) shows up let them. Why fear? If you happen to see him then tell, 'I am son of *Maa* (universal feminine energy) and you are Her servant. What is your reason for coming near me?' If you ask this question, it cannot stay any longer. Ghosts and goblins are regarded as the servants of *Shakti* (universal feminine energy). So their standing is far below any of you. You all are children of *Shakti*. Once you realize your own rights, *Preta* cannot come anywhere around you. You need not fear anything in that regard, remain worry-free and continue doing your work."

In the year 1929, my friend from student days Raghunath Bisoi came with me to visit Shri Shri Thakur. In the evening we went to Nilachala Kutira and paid our homage to Shri Shri Thakur in the hall and waited. Before that I had an obsession for doing *Chita Sadhana* (a tantric rite consisting of reciting a particular mantra seating in the cremation ground at the dead of the night). I kept on thinking about it. But being fainthearted, I had my own doubt whether I would be able to do that or not. After sometime, Shri Shri Thakur asked if anyone had any questions.

Me – I have a longing for *Chita Sadhana*. Will I be able to do it?

Shri Shri Thakur – Definitely you can. But you need to get going.

Me – If you can approve then I shall start it.

Shri Shri Thakur – Lot of energy is accrued on performing *Chita Sadhana*. If you do this *Sadhana*, I can help as *Uttara Sadhaka* (a subsequent stage of *Sadhana*).

Me – It is written in *Tantric Guru* that after initiation, one should undergo *Saktya Abhiseka* then *Purna Abhiseka* and then they will be qualified for *Bira Sadhana* (a tantric ritual for keeping a spirit under one's control). I have been initiated only but the other two are still pending. Can you please do the *Shaktya Abhiseka* for me this time?

Shri Shri Thakur – There is no need of *Saktya Abhiseka* for you. At the time of your initiation I have done your *Mantra Abhiseka*. So the *Saktya Abhiseka* has already been performed. Only *Purna Abhiseka* is pending. If that is done this time, you can start *Chita Sadhana*.

Me – For doing *Purna Abhiseka*, a gold-foil is required along with various other accessories and ingredients. I cannot arrange all of this immediately. If these things are not arranged, do you think my *Purna Abhiseka* cannot be performed?"

Shri Shri Thakur – These instructions are laid out in the scriptures. A gold-plate has to be procured.

We were all silent for some time.

After sometime Raghunath Bhai asked "My mind is very unstable and restless. It gives in to temptation in spite of my best efforts. The carnal desires have become very stubborn. How can I overcome these?"

Shri Shri Thakur – Mind by nature is fickle. One cannot control it just merely wishing. Only by doing prayer, reading holy scriptures and associating with saintly people, it can be stabilized to some extent.

Raghunath Bhai – I am trying hard to control these voluptuous urges, but failing utterly. What can I do to gain control over it?

Shri Shri Thakur – It is not a trivial thing to overcome these sensual impulses. Even though it is so diabolical, the means to the propagation of human species is through it. By the process of *Sadhana* when this urge is channelized in a different direction, lot of benefit can be achieved in this world. To bring this urge under control, one has to do regular recitation or prayer, read holy scriptures and serve *sadhus* i.e. saintly people (*Sadhu Seba*). Upon regularly doing these, it will come under control little by little and eventually be subdued. Eat pious veg food (*Sattwika Ahara*) and try to engage your mind in noble thoughts.

Raghunath Bhai – Is there no other way?

Shri Shri Thakur – Yes there is another artificial way. The carnal appetite can be eradicated completely by taking certain pills. Such medicine is mentioned in our scriptures that can easily wipe out the sensual urges. But at the same time, life's vitality, the prominent life energy will be destroyed also. As a result you will become dull and indifferent. Along with the destruction of those urges, it will ruin one's health also. So resorting to medication is not right.

He kept on asking the same question repetitively. Shri Shri Thakur continued replying him with lot of patience and tolerance. He calmly insisted that the proper way is only by reading holy scriptures, praying to God, serving saintly persons and engaging the mind with holy thoughts.

This is only a short introduction to my life.

My friend Durgacharan Bhai requested me to write a preface for this book. But I am an ordinary man and my knowledge is very limited. The topics discussed in the book are enormous, vast and brilliant.

No one generally returns from state of *Nirbikalpa Samadhi*. Those few who comeback, only they are proclaimed as *Sadgurus*. *Sadgurus* are ultimate authenticators of the truth. The superior mental vision (*Prangya drushti*) does not develop within ordinary human beings. So, even after deep thinking, when a commoner comes to certain conclusion, a minor lapse or a major oversight is always expected. This is exactly the reason, when one scientist invents something or comes up with a theory even after years of research, it is often corrected or proved otherwise afterwards by another group of scientists. But a person whose divine vision (*Prangya Drushti*) or the third eye is opened; he sees everything clearly through his spiritual eye (*Divya Drushti*) and preaches what he sees. The statements and discourses of Thakur Nigamananda, when He was staying at Puri (*Nilachala*) are precious and incredibly beneficial. These discourses have no comparison and cannot be equated to the talks of pundits fluent only in scripture recitation.

The humble personality of Shri Shri Thakur was vividly evident in spite of being an accomplished *Sadhaka* (a sage who attended perfection in mystic penance), having mystical qualities and higher spiritual knowledge. This demonstrates his noble individuality. “I was living around with my most intimate disciples; they intentionally deceived me. I was under the impression that, I am Guru, they are my disciples; disloyalty towards me is impossible. So I often get angry with myself. Because, had I been a deserving Guru, would they have been able to do this trickery on me even after coming to my close contact?” These examples of consistent self-scrutiny of accomplished sages educate the common mass to a great extent. Because of this power of persistent self-examinations, forever truthful Mahatma Gandhi has shown the success-formula of adhering to truth and righteousness.

Shri Shri Thakur has not imparted only one type of penance (*Sadhana*) to all his disciples. Because he had expertise in all four paths of *Sadhana*, he assigned different *Sadhana* to different people depending upon their temperament and intrinsic refinement. He prescribed *Yoga*, *Gyana*, *Karma* or *Bhakti* path for the anchorites living with him. For the householders he ushered the path of *Bhakti* connected with *Gyana* and *Yoga*. He guided the devotees having excessive addiction to materialistic pursuits in the path of gradual absenteeism without them being cognizant about it. But He has clearly told everyone “Whatever *sadhana bhajana* you are doing, if you cannot get any benefit in this life, it is very difficult to get benefited in the afterlife. If you cannot relish whatever little *sadhana* you are doing in your current life, it is very difficult to perceive it in afterlife or in subsequent births. Whatever you do today, you can only enjoy its result in afterlife and in subsequent births!” He did not support performing *Sadhana* blindly or emotionally but to realize its benefit within a short time. He has warned everyone in this regard.

Wherever He saw the blind religious beliefs in any organization, He did not shy away from trying to reform them, similar to Shri Krishna stopping *Indra Puja* (worshipping of god Indra) and starting the *Gobardhan* festival. Shri Krishna also put forth the idea that keeping the calves contented with sufficient food and water is a superior *dharma* for the cowherd boys. When Shri Shri Thakur embraced a *Siva Linga* at Kashi, the Brahmin priest got very irritated and angrily accused Shri Shri Thakur of making the *Siva Linga* impure. Shri Shri Thakur retorted back “When hundreds of sinful people become sanctified by mere touch of the *Siva Linga*, how could that even get impure?” This

awakened the chuckle headed priest. Realizing his mistake, he asked for forgiveness. Like this He had tried to amend lot of awful blind religious customs.

His primary focus was to build a strong and vibrant society. So He initiated the inmates and inhabitants of the Ashram in the path of service (*Karma Yoga*). At the same time He tried to lead the householders in the path of righteousness.

A vibrant society is represented by capable householders. He told “Adherence to truth and simplicity should be the prime focus of a householder”. But without a balanced spouse, it is a challenge to maintain a congenial atmosphere at home. Once He advised a widow “It is the duty of a wife to respect her husband as her ultimate protector symbolizing *Jagat Swami* till he is alive. After his mortal demise, one need to visualize that husband got mingled with the ultimate reality (*Jagat Swami*) and should look at *Jagat Guru* as her own preceptor or her own *Ista* and her ultimate protector and show obeisance to Him.”

Bhakti is the most essential element in the path of God realization. The path of *Bhakti* is comparatively simple, easily adaptable and meant for commoners. It does not require any difficult or painful penance (*sadhana*). “There are various modus operandi in *Bhakti* path. The prominent among them is the company of saintly people (*Sadhu Sanga*). Reading of holy scriptures is also part of *Sadhu Sanga*.” He has suggested this unique technique of *sadhana* to His householder disciples. Those who practice this method with utmost faith and devotion have experienced this proven concept with its brilliant result in their own eyes. Those who ignore and laugh at this very simple method of *Bhakti* and consequent God realization only end up being misguided. The great charismatic souls only touch upon various silent ways of *Sadhana*. To understand its internal meaning in detail and its accompanying *sadhanas*, one has to strive hard at extracting the answer from them. Otherwise if one feels satisfied with whatever one gets the first time, then one should not repent later for the missed opportunity.

Realization of God is an extraordinary event. It only happens to very fortunate souls. But if one develops a tremendous desire and an uninterrupted endeavor, then the means to reach Him comes automatically. All wishes and desires of a devotee are satisfied at the very sight of Him. “But the pivotal thing in the path of realizing God is to have an intense desire along with unwavering faith and dedication on one’s preceptor.” Because of this steadfast faith on the preceptor, the brain waves from Guru stimulate the thought process of a disciple and move him gradually in an upward direction. When this elevated state continues for some time, channelized thoughts follows a specific path and gets connected to the higher consciousness. This is known as God-realization or universal truth perception. As the full potential of a huge tree is enshrined inside its tiny seed; similarly a teeny-weeny symbolic instruction from the enlightened soul has the potential of ultimate transcendental realization, when it is fully understood and followed diligently. This is not a theoretical possibility but a proven technique. This method is scientifically established. But the thought process is not same for each and every individual. The internal refinement differs from person to person and so does their thought process. For those who do not appreciate the *Bhakti* route, He has laid out very different path.

India was not an independent country at that time. Swami Vivekananda and other similar distinguished personalities have mentioned that this was the result of our own deeds. In the course of a discussion *Thakur Nigamananda* once told a disciple “This is not the result of any evil act of a single individual. This is the result of collective sinful deeds. The downfall of *Bharat* (India) is the

direct result of God's wish. It is impossible to rise high without ever falling down. Once upon a time India was at the pinnacle of its prosperity. It is bound to fall from there in accordance with the laws of nature."

The sages and saints can reform it in a blink of an eye if they wish. But their wish is in tune with the wishes of Almighty. If one goes against the wishes of Almighty, it would be considered the work of a devil. But these sages and saints are aware of what is going to happen when, in the coming days. "I know India will regenerate itself in the near future. These insidious scientific inventions of various fancy gadgets and machinery will not be able to provide the much needed solace the westerners are seeking. They will come on their own and knock at the door of *Bharat* (India) in search of peace and tranquility. Like every cast and creed of India was once obedient to Brahmins, similarly the entire world will surrender at the feet of India. We do not have to demand our Independence. They will hand it over to us of their own accord. India will become their dharma Guru". After hearing this one disciple asked "Thakur! How many years it would take for these changes to happen?" He replied back, "very soon."

The above discussion happened on 17th July 1934. Alas! Who knew, that "very soon" would come to an end in 1947? Our best guess for the noble mouthed "Very soon" was 50 or 100 years. "But they will hand over the independence on their own" – we did not take this statement into consideration at all; leave about believing it. Indian Independence may be the result of the unique tactical warfare of Mahatma Gandhi or insistent mental determination of Indians or magnanimity of British Government or the clever disposition on the part of the shrewd British at the very first sight of the potential hidden strength Indians or superior diplomatic skills of British in the face of overwhelming danger that engulfed them around the world; whatever it may be but the India's independence came without a war or any bloodshed. It was a kind of amicable settlement. With that, His prediction became fruitful. This fact can be verified by anyone. This incident clearly shows that every word that comes out from the holy mouth of a sage with divine vision is always true. These talks and discourses from enlightened souls are beyond human valuation.

Let our life be disciplined, self-reliant and self-controlled at each and every step by adhering to the noble advices given by this great soul in *Nilachala Bani*. Let men become perfect householders and women become ideal mothers of ideal children. At the end let His wishes bears its fruit. – This is what we desire.

Rayagada, Koraput
December 19th 1948

Shri Shri Thakurcharanasrita,
Ishwar Sahu¹

¹ Ishwar Sahu Bhai was born in the village Lanjipali near Berhampur in the Ganjam District of Odisha on July 18th, 1895 in a Brahmin family. He was initiated by Shri Shri Thakur in Nilachala Kutira on December 12th 1928. He was a conservative and very religious devotee; very simple and innocent and highly efficient person. He was the guiding force behind the co-operative movement of Ganjam district. He spent most of his life as a teacher. Ishwar Bhai has written songs including *Bandana*, *Bhakti-Sangeeta* and various other small synopses on the principles of Shri Shri Thakur. Most of his songs are published in *Nigam Lahari*, *Sangha Sebaka* and *Nigama Sangeeta*. He had also written a number of books. Some of the famous ones are *Chanakya*, *Bhakti Bigyana*, co-operative movement, *Shri Krishna*, *Tarunara Swapna*, *Dharma*, *Parvati* and *Bhagya*. He passed away on August 28th of 1967 on the day of *Janmastami* in Berhampur. This article describes how he became a disciple of Shri Shri Thakur.

ତୁମେମାନେ ମୋର ଏ ପାରର ଭାର ନିଆ...

“ତୁମେମାନେ ମୋର ଏ ପାରର ଭାର ନିଆ, ମୁଁ ତୁମମାନଙ୍କର ପରପାରର ଭାର ଗ୍ରହଣ କଲି” ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ସ୍ଵପୁଷ୍ଟିନିଃସ୍ଥତ ଏହି ବାଣୀ ଉତ୍ତମ ଆଶା ଓ ଆଶାର୍ବାଦରେ ଭରା । ଏ ବାକ୍ୟରେ ଅଭୟ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିର ପ୍ରବଳ ପ୍ଲାବନ ଯେପରି ଚିର ମୁଖ୍ୟିତ । କଠୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଗମ୍ଭୀର ଆହ୍ଵାନ ସେହିପରି ସୁମୟ୍ୟ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଏ ପାରର ଭାର ନେବାରେ ଭକ୍ତ ହୋଇଉଠେ ସଜାଗ, ସତେତନ ଓ ସଂ-ରଞ୍ଜଳ । ପୁଣି ଆପଣାର ପରପାରର ଗତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇଥାଏ ନିର୍ଭୟ, ନିଶ୍ଚିତ ଓ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ । ଆମର ପରମାରାଧ ଗୁରୁଦେବଙ୍କର ଏହି ଅମାୟ ଆଶାର ବାଣୀ ପରମ ଶିକ୍ଷ୍ୟ ନୃପେନ୍ ରାଯଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇଯାଏ ସକଳ ଭକ୍ତ ସେବକଙ୍କ ଆତକୁ । ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଅନୁଗ୍ରତ ସେବକ ଶିକ୍ଷ୍ୟଭକ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ପ୍ରମୁଖ୍ୟ ।

ସେ ଦୃଢ଼ କଣ୍ଠରେ ଘୋଷଣା କରି କହୁଛନ୍ତି ‘ଯେଉଁମାନେ ମୋ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ବସିଛ, ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ହାତଧରି ମୁକ୍ତିଧାମକୁ ନେଇଯିବି । ତୁମ ଠାକୁର ସଦଗୁରୁ, କେବଳ ଏତିକି ବିଶ୍ୱାସ ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ।’ ସକଳ ସାଧନସିଦ୍ଧ ଆମର ଠାକୁର । ନିର୍ବିକଳ ସମାଧିରୁ ଗୁରୁ ଭାବ ନେଇ ବ୍ୟୁତଥିତ, ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତତ ସେ । ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ ବିସ୍ତୃତ ହୋଇଛନ୍ତି ସେ କିନ୍ତୁ ଆମ୍ବିସ୍ତୃତ ବା ସ୍ଵରୂପ ବିସ୍ତୃତ ନୁହଁନ୍ତି ସେ । ଜଗତ୍ଗୁରୁଙ୍କ ଜାତୀୟରେ ସେ ଜଗତର ପରମ ସେବକ ସାଜିଛନ୍ତି; ‘ଗୁରୁ’ ହେବାର ଦାୟିତ୍ବ ଗ୍ରହଣ କରି । ‘ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷ୍ୟମାନେ ଭକ୍ତି ଓ ବିଶ୍ୱାସର ସହିତ ଉକ୍ତିର ସାଧନ କରିବେ, ସେମାନେ ଏହି ଦେହସ୍ଥିତି କାଳରେ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିବେ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ କ୍ରମମୁକ୍ତିପଥରେ ଗତି କରିବେ । ସେମାନଙ୍କର ଆଉ ପୁନର୍ଜୀବି ହେବନାହିଁ ।’ ମା’ଙ୍କର ଏହି ଅଭୟ ଆଶ୍ୱାସ ଏବଂ ନିଜର ଜ୍ଞାନଗୁରୁ ଶ୍ରୀମତ୍ ସାମୀ ସକ୍ଷିଦାନନ୍ଦ ସରସ୍ତୀ ଦେବଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ପାଥେଯ କରି ସେ ‘ଗୁରୁ’ ହେବା ଦାୟିତ୍ବ ନିର୍ବାହ କରିବା ଦିଗରେ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ (ଗୁରୁଙ୍କୁ) ବିଶ୍ୱାସ କରିବା ହେଉଛି ସବୁରି ମୂଳ । ଦୁଇଓଳି ଧୂପ, ଦୀପ ଦେଇ ତାଙ୍କର ଆସନ ରକ୍ଷା କରିବା ହେଲା ତାଙ୍କ ମତରେ ତାଙ୍କର ଏପାରର ଭାରର ଗୋଟିଏ ଦିଗ । ତାଙ୍କଠାରେ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ନିର୍ଭରତା ବିନା ଏ ଦାୟିତ୍ବ ନିର୍ବାହ କରିବା ସମ୍ଭବ ହେବନାହିଁ । ସେ ସଦଗୁରୁ ଓ ସେ ଆମର ଗୁରୁଭାବେ ନିତ୍ୟବର୍ତ୍ତମାନ - ଏହି ବିଶ୍ୱାସ ହିଁ ତ ତାଙ୍କ ଆସନକୁ କେବଳ ମନ୍ଦିର କୁଟୀରର ବାହ୍ୟ ଆସନର ପରିଚୟ ଭିତରେ ଆବଦ୍ଧ ନ ରଖୁ ତାଙ୍କ ଆସନକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭକ୍ତର ହୃଦୟଆସନରେ ପରିଣତ କରିଦିଏ । ହୃଦୟବୀଶ୍ୱାର ଗୁଞ୍ଜି ଉଠେ । ‘ଅନ୍ତରେ ପାଇବା ଅସଲ ପ୍ରାପତ୍ତି’ । ସେତେବେଳେ ସେହି ହୃଦୟବୀଶ୍ୱାରମଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାଣର ଅନାବିଳ ଏକାନ୍ତିକ ଭଲପାଇବା ଲୋଟିପଢ଼େ ଝରା ଶେଷାଳିର ଅକୁହା ଆବେଗ ନେଇ । ମଣିଷର ଅନ୍ତରର ବେଦନା ବୁଝିବାକୁ ଆଉ ଏକ ମଣିଷ ଭାବରେ ସେ ସଦା ଉପସ୍ଥିତ ରହନ୍ତି ‘ଦୀନନାଥ, ଦୟାମାୟ,’ ସଂଜ୍ଞା ଭିତରେ ଭଲପାଇବାର ଠାକୁର ହୋଇ । ମନର ମଣିଷ ହୋଇଯାନ୍ତି ସେତେବେଳେ ଆହୁରି ନିକଟର ରହନ୍ତି କାଟିଦିଏ ମାୟାଘେରା ଜୀବର ବାହ୍ୟ ଆବରଣ । ଜାଗିଉଠେ ତା’ର ଅସଲ ସ୍ଵରୂପ । ସେବକ ସ୍ଵରୂପ । ଉଭାନପାଦ ମନୁଷ୍ୟର ଏହି ସମ୍ୟକ ଉତ୍ତରଣ ତା’କୁ ପୁଣି ଥରେ ଯୁକ୍ତ କରାଇଦିଏ ନିତ୍ୟବା ଚିରଶାଶ୍ଵତଙ୍କ ପଦୟୁଗଳରେ । ଭକ୍ତ ଭଗବାନଙ୍କର ଏ ମଧୁର ମିଳନ ହିଁ ତ ଆମ ପରପାରର ସର୍ବଶେଷ ଓ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗତି । ଏହି ଭାର ଗ୍ରହଣ କରି ସେ ଆମକୁ ବରାଭୟ ଓ ମହା ଦୌରାଗ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କଠାରେ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ନିର୍ଭରତା ହିଁ ଆମର ଏକମାତ୍ର ସାଧନା, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଏହା ଆମେ ଯଦି ଠିକ୍ଭାବରେ ବୁଝିଛୁ, ତେବେ ଏହା ମଧ୍ୟ ବୁଝୁଛୁ ଯେ କେବଳ କହିଦେଲେ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ନିର୍ଭରତା ଆସିଯାଏନାହିଁ । ତାଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ଅନୁଗ୍ରତ, ପରମ ସେବକ ହୋଇପାରିଲେ ହିଁ, ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଖଣ୍ଡ ଅକପଟ ବିଶ୍ୱାସ ଜାତ ହୁଏ । ଥରେ ବିଶ୍ୱାସର ମୂଳଦୁଆ ଦୃଢ଼ ହୋଇଗଲେ ନିର୍ଭରତା ଆପଣମନକୁ ଆସିଯାଏ । ସେ କହୁଛନ୍ତି -

‘ଅଛି ଚିରକାଳ ଥୁବି ଚିରକାଳ ସନ୍ଦେହ ତିଳେ ଯେ କରିବ
ଅସ୍ତିତ୍ବରେ ମୋର ନାହିଁତା ବିଶ୍ୱାସ ହୁରିଛୁରି କାନ୍ଦି ମରିବ
ବସ୍ତୁ ! ବିପଳେ ଜୀବନ ହାରିବ ।’

ପୁଣି କୁହାୟାଇପାରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ସରଳ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ପ୍ରଗାଢ଼ ମଧୁର ଭଲପାଇବା ଥିଲେ ହିଁ ତାଙ୍କର ମନଲାଞ୍ଛ ସେବା କରିଛୁଏ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଯଥାର୍ଥ ସେବକ ହେବାର ଯୋଗ୍ୟତା ଲାଭ ହୁଏ । ତାଙ୍କ ସେବା କରିବା ଅର୍ଥ ତାଙ୍କୁ ସୁଖପାଇବା ଓ ତାଙ୍କ ନାମ, ରୂପ, ଲୀଳା, ବିଗ୍ରହଙ୍କର ସେବା କରିବା । ତେବେ ଯାଇ ତାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ଜଗତର ସକଳ ଜୀବଙ୍କର ସେବା କରିଛୁଏ । ସମସ୍ତଙ୍କର ମନବୁଦ୍ଧି ଜ୍ଞାନର ସୌରତ୍ୟମୁକ୍ତ ସେବା ସୁମନରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମୁଗ୍ଧ ଆପ୍ୟାୟିତ କରିଛୁଏ । ଏହା ତାଙ୍କ ଜଗତ୍ୱିତକର କର୍ମ ସାଧନରେ ଆମକୁ ନିଯୋଜିତ କରାଇବାରେ ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରେ । ତାଙ୍କର ଏପାରର ଭାର ଅରପି ସେ ଆମକୁ କହୁଛୁନ୍ତି ‘ମୋ କାର୍ଯ୍ୟ ହିଁ ତୁମମାନଙ୍କର ଧାନର ବସ୍ତୁ ହେଉ, ମୋ ଜଙ୍ଗାକୁ ରୂପ ଦେବା ହିଁ ତୁମମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ । ଯେଉଁମାନେ ମୋ ଜଙ୍ଗାକୁ ରୂପ ଦେବା ପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇପାରୁଛନ୍ତି ସେହିମାନେ ହିଁ ଠିକ୍ଭାବରେ ମୋର ସେବକ ।’

ଆମର ଏକାତ୍ମ ଚିର ସହୃଦୟ ସୁନ୍ଦର ସେ; ଜନ୍ମଜନ୍ମାତ୍ରର ହାତଧରା ସାଥୀ ସେ । ତାଙ୍କ ସହିତ ଆମର ସେହି ନିତ୍ୟ ସମୟକୁ ସୁଚାଇବାକୁ ଯାଇ ସେ କହୁଛୁନ୍ତି ‘ମୁଁ ନିତ୍ୟଲୋକର ନିତ୍ୟ ପୁରୁଷ, ତୁମେମାନେ ମୋର ନିତ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ଵଦ ।’ ସେହି ନିତ୍ୟପାର୍ଶ୍ଵଦ ହେବାର ଯୋଗ୍ୟତା ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପିତ ସେବକମାନେ ହିଁ ଲାଭ କରିପାରନ୍ତି । ସର୍ବଜ୍ଞାତା ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଭଗବାନଙ୍କ ପରି ସେହି ସେବକମାନେ ହିଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ ବୁଝି ସେବା କରିପାରନ୍ତି । ଜହଜଗତରେ ସନ୍ତ୍ର୍ପ ଉଭୟ ପ୍ରାଣର ପ୍ରକୃତ ଅଭାବବୋଧ ଓ ପାର୍ଥବ ବାସନାସମୂହର ପୃଥକୀକରଣ କରି ପରାଶାନ୍ତି ପ୍ରଦାୟକ ହୋଇପାରେ ଏହି ଦିବ୍ୟସେବା । ପ୍ରଭୁଙ୍କ ବିଗଳିତ ଭାବ ଶନ୍ତ୍ୟାୟିତ ହୋଇଉଠେ । ‘ତୁମେ ଭଗବାନ ସେବକ ମୋହର ।’ ମନୁଷ୍ୟ ନ ହେଲେ ମନୁଷ୍ୟର ଭାବ ଅଭାବ ବୁଝି ହୁଏନାହିଁ ବୋଲି, ଜୀବୋଜ୍ଞାର ଭାବ ଗ୍ରହଣ କରି ସେ ଜଗତ୍ତରୁଙ୍କ ମାନୁଷୀତମ୍ବୁ ରୂପରେ ସହଜ ମନୁଷ୍ୟର ପରିଚୟ ଭିତରେ ଆମମାନଙ୍କର ଗୁରୁ ରୂପେ ସଦା ବିଦ୍ୟମାନ । ସେହିପରି ଭଗବାନ ନ ହେଲେ ଗୁରୁ ମାରାୟଶଙ୍କ ଭାବ ବୁଝି ହୁଏନାହିଁ । ତାଙ୍କ ଭାବ ନ ବୁଝିଲେ ତାଙ୍କ ସେବା ଠିକ୍ଠିକ୍ ଭାବରେ କରିଛୁଏନାହିଁ । ସେ ଯେପରି ଆମ ଅଭାବ ପୂରଣ ନିମିତ୍ତ ସଦା ବ୍ୟାକୁଳ, ଜଗତ ସେବା ଓ ଜୀବୋଜ୍ଞାର ନିମିତ୍ତ ସଦା ଜାଗ୍ରତ, ସେହିପରି ଆମକୁ ତାଙ୍କ ସେବା ନିମିତ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆମର ସେବକ ସ୍ଵରୂପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବା ହିଁ ତାଙ୍କର ଏ ପାରିର ଭାବ । ଆମ ପରିଚୟରେ ପରିଚିତ ହେବା ପାଇଁ ସେ ଆଶା ପୋଷଣ କରିଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ନିଗମାନଦଙ୍କ ସ୍ମୂଳରେ ଶତ ଶତ ନିଗମାନଦଙ୍କର ଉଦ୍ବେକ ୩ ଉଭୟ ହେବ ବୋଲି ସେ ରହିଛନ୍ତି । ଆମକୁ ତାଙ୍କ ହୃଦୟନିକୁଞ୍ଜର ଶୁଆଶାରୀ ବୋଲି କହି ତାଙ୍କର ଆମ ପ୍ରତି ଅସୀମ ସ୍ମୃତି ଓ ଶ୍ରୀଦର୍ଶନ ସେ କହିଛନ୍ତି ‘ଯେଉଁଦିନ ତୁମେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିଗମାନଦଙ୍କର ଜଣେ ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ଜଗତରେ ଅଧୃଷ୍ଟିତ ହେବ ସେହିଦିନ ମୋର ବ୍ରତ ଉଦ୍ୟାପିତ ହେବ । ଆମେ ତାଙ୍କ ପରି ହେବା ଅର୍ଥ ଭକ୍ତ ଦେହେ ଭଗବାନ ସାଜିବା, ଏହା ହୋଇପାରିବ କେବଳ ତାଙ୍କ ଜଙ୍ଗାକୁ ରୂପଦାନ କରିବାରେ, ତାଙ୍କ କଥା ମାନିବାରେ, ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ଉପଦେଶ ପାଳନ କରିବାରେ ଏବଂ ସର୍ବୋପରି ତାଙ୍କ ଉପରେ ଶଙ୍କାରହିତ ସଂଶୟହୀନ ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାପନ କରି ତାଙ୍କଠାରେ ଆମ୍ବସମର୍ପଣ କରିବାରେ । ଏହା ହିଁ ଆମର ସାଧନା ଓ ସାଧ । ଏହିଭାବରେ ସମର୍ପିତ ପୂର୍ଣ୍ଣବିଶ୍ୱାସଯୁକ୍ତ ସେବକଟିଏ ତାଙ୍କର ଏପାରର ଭାବ ବହନ କରିବାକୁ କ୍ଷମ ହୋଇପାରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଦୂରଭେଦ ଧୂପଦୀପ ଦେଇ ତାଙ୍କ ଆସନ ରକ୍ଷା କରିବାରେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତ ଓ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଜଙ୍ଗାସମୂହକୁ ହୃଦୟଜଙ୍ଗମ କରି ତାଙ୍କ ଜଙ୍ଗା ପୂରଣର ମାଧ୍ୟମ ସାଜିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରେ ।

ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତ ଜଙ୍ଗାର ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ସେ କହୁଛୁନ୍ତି ମୋ କର୍ମସାଧନ ନିମିତ୍ତ ତୁମମାନଙ୍କର ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ ଓ ଜୀବନ ଧାରଣ । ତୁମମାନଙ୍କ ଜୀବନର ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାମନା ନାହିଁ, ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଜଙ୍ଗା ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । ମୋ ନିମିତ୍ତ ତୁମର ସବୁ ମୁଁ ତୁମମାନଙ୍କର ସର୍ବସ୍ଵ । ତୁମେମାନେ ନିତ୍ୟମୁକ୍ତ । ମୁଁ ତୁମମାନଙ୍କୁ ଆବରଣୟମୁକ୍ତ କରି ନିତ୍ୟଧାମରୁ ଆକର୍ଷଣ କରିଆଣିଛି । ତୁମମାନଙ୍କର ନିଜର ମୁକ୍ତ ନିମିତ୍ତ କୌଣସି ଭାବନା ନାହିଁ । ଜଗତର ମଙ୍ଗଳ ସାଧନ ନିମନ୍ତେ ତୁମମାନଙ୍କର ଅବତରଣ । ଜଗତର କଳ୍ୟାଣ ସାଧନ ମୁଖ୍ୟତଃ ତିନି ଭାବରେ କରିବା ପାଇଁ ସେ ଆମକୁ ଉପଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ।

୧- ସନାତନ ଧର୍ମର ପ୍ରକଳ୍ପ (୨) ସତଶିକ୍ଷାର ବିଷ୍ଟାର (୩) ଶିବଭାବରେ ଜୀବସେବା । ଏହାକୁ ତାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତ ଜଙ୍ଗାତ୍ମୟ ଭାବରେ ସେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ଚିତ୍ରଶୁଣି ନ ହେଲେ, କ୍ଷତରିପୂର ଅତ୍ୟାରରୁ ତ୍ରାହି ନ ପାଇଲେ ମଳିନ ହୃଦୟ ଆସନରେ ସେ ବିରାଜିତ ହେବେନାହିଁ । ହୃଦୟମନ୍ଦିରରେ ତାଙ୍କ ଆସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ସଦା ତାଙ୍କ ଉପାସନାନିରତ ନ ହେଲେ ତାଙ୍କ ଜଙ୍ଗା ବୁଝି ତାହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ମରୁଭୂମିରେ ମରାଟିକା ସଦୃଶ ସୁଦୂରପରାହତ । ସଦା ତାଙ୍କ ଚିତ୍ରନ, ମନନ, ସ୍ଵରଣ, ଭଜନ, କାର୍ତ୍ତନ ତଥା

ଉପାସନା, ଆରାଧନା, ପ୍ରାର୍ଥନା, ବନ୍ଦନା ଜତ୍ୟାଦି ଆମକୁ ତାଙ୍କର ନିକଟର କରାଏ ଏବଂ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆମ୍ବନିଯୋଗ କରିବାର ସୁଯୋଗ, ସୁବିଧା, ଶକ୍ତି, ଉସ୍ତାଦ ଓ ପ୍ରେରଣା ଯୋଗାଏ । ନିଷାମ କର୍ମରୂପୀ ତାଙ୍କ ଜଗତହିତକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ହେଲେ ଗୁଣକୟ ଓ ଚିତ୍ତଶୁଦ୍ଧି ସମାଦିତ ହୁଏ । ସେତେବେଳେ ବିଶୁଦ୍ଧ ଚିତ୍ତରେ ତାଙ୍କ ଜଙ୍ଗା ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରତୀକ୍ଷାମାନ ହୋଇଉଠେ ।

ତାଙ୍କ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଜଙ୍ଗାର ସୂଚନା ଦେବାକୁ ଯାଇ ସେ କହୁଛନ୍ତି:-

‘ସଦଗୁରୁ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଜଙ୍ଗା ସବୁକାଳେ ପ୍ରକାଶେ ନିର୍ମଳ ଅନ୍ତରେ
ରୂପାନ୍ତି ଯେବେ କରିବ ସେ ଜଙ୍ଗା ସଂଘବନ୍ଧ ହୁଅ ସକଳେ
ବସ୍ତୁ ! ଅଧୂକ ସଂହତ ଭାବରେ ।’

ତାଙ୍କ ମନମୁତ୍ତାବକ ନିଜକୁ ଗଠନ କଲେ ବା ଯଥାର୍ଥଭାବେ ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇଉଠିଲେ ଯାଇ ତାଙ୍କ ଜଗତହିତକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହାୟକ ହୋଇଦେବ । ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ସେତୁବନ୍ଧରେ ଗୁଣ୍ଣୁଚି ହୋଇ ବାଲି ଖାଡ଼ିପାରିବା ମଧ୍ୟ କିଛି କମ୍ କଥା ନୁହେଁ । ସେତିକି ଯୋଗ୍ୟତା ଅର୍ଜନ କରିବା ପାଇଁ ମନୁଷ୍ୟଭୁବନ ସାଧନା । ତେବେ ଯାଇ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତ ଜଙ୍ଗାର କିଞ୍ଚିତ ରୂପଲାଭ ହୋଇପାରିବ । ସେହି ଜଗତସେବା ଓ ନିଷାମ କର୍ମସାଧନ ମାଧ୍ୟମରେ ଚିତ୍ତଶୁଦ୍ଧ ହେଲେ ତାଙ୍କ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଜଙ୍ଗା ପ୍ରେରଣା ରୂପେ ଫୁଟି ଉଠିବ । ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥ ଭାବେ ଜୀବନ ଗଠନ କରିଥିବା ସଂଘସେବାମାନେ ପରଶ୍ଵର ଭାବବିନିମୟ କଲେ ସେହି ଦିବ୍ୟ ସାନ୍ତ୍ଵିକ ପ୍ରେରଣା ପ୍ରକୃତ ବାସ୍ତବ ରୂପ ପାଇବ । ଉପଯୁକ୍ତ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବିନା ତାଙ୍କ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଜଙ୍ଗା ନିରୂପଣ କରିବା ଅଥବା ତାଙ୍କ ପ୍ରେରଣା ବୁଝିବାର ଅପରେଷ୍ଣ ଦ୍ୱାରା କେବଳ ସାଂସାରିକ, ଜୀବତିକ, ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଲୋଚନା ରୂପୀ ଅଭାବ ବିନିମୟ ହିଁ ସାର ହେବ । ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତ ଜଙ୍ଗାର ରୂପ ପ୍ରଦାନ ନିମିତ୍ତ ମନୁଷ୍ୟଭୁବନ ସାଧନା କରୁ କରୁ କ୍ରମଶଃ ଦେବତା, ଜିଶରତ ଓ ବ୍ରହ୍ମତ ଅଭିମୂଳୀ ହେବା ବେଳେ ସାଧନାରୂପୀ ଆମ୍ବରେଷ୍ଣ ବା ଆମ୍ବକୃପା ସହିତ ଗୁରୁକୃପାର ସୁଷମ ସମନ୍ୟ ନ ହେଲେ ଅହଙ୍କାର ଆସି ସର୍ବସ୍ଵ ଧ୍ୟାନ କରିଦେବ । ଅଭିମାନ ଓ ଅହଙ୍କାର ଜୀବକୁ ଗୁରୁକୃପାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଏ । ଏହି ଅହଂଭୁବନ ବିନାଶ ନିମିତ୍ତ ସେ ସଂଘସେବାର ପ୍ରତଳନ କରିଛନ୍ତି । ସେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କହୁଛନ୍ତି ‘ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଭାବରେ ତୁମେମାନେ ସଂଘାଧୁବେଶନ କରିପାରିଲେ ଗୁରୁକୃପାର ପ୍ଲାବନ ନ ଆସି ରହିପାରିବ ନାହିଁ ।’ ଏହି ଗୁରୁକୃପା ହିଁ ଜ୍ଞାନଲାଭର ଅସଲ ଘରିକାଠି, ଆମ୍ବଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଏ ଜୀବନରେ ଜ୍ଞାନଲାଭ କରିବେ ଏହି ଦେହସ୍ଥିତି କାଳରେ ତାଙ୍କୁ ଉପଳଦ୍ଧି କରିପାରିବେ ସେମାନେ ନିତ୍ୟ ଗୁରୁଲୋକରେ ସଦା ତାଙ୍କ ନିତ୍ୟ ସେବାନିରତ ରହିପାରିବେ ।

ତେଣୁ ତାଙ୍କର ଏ ପାରିର ଭାର ଓ ଆମର ପରପାରର ଭାର ପରଶ୍ଵର ପରିପୂରକ ସହଜ ଶଣିତର ସୁତ୍ର ସ୍ଵରୂପ । ସେ କହୁଛନ୍ତି ‘ଭଲ ମରଣର ଆୟୋଜନ କରିବାକୁ ହେଲେ ଭଲର ଉପାସନାରେ ଜୀବନ ଉସ୍ତର୍ଗ କରିବା ହେଉଛି ଏକମାତ୍ର ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନା ।’ ଭକ୍ତକବି ଗାଉଛନ୍ତି, ‘ଜୀବନରେ ପୁଲ ଫୁଟିଥିଲେ ସିନା ମରଣରେ ବାସ ଚହଟିବ’ । ଭଲର ଉପାସନା ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କ ଆଦିଷ କର୍ମ କରିଯିବା ଆମ ଜୀବନର ଏକମାତ୍ର ଧେଯ ହେଉ । ସେହି ଦୟାଲୁ ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ ଅଭ୍ୟାସ ଚରଣକମଳରେ ପ୍ରାର୍ଥନା, ସେ ହିଁ ତାଙ୍କ କୃପା ଓ ଆଶାର୍ବାଦ ବଳରେ ଆମକୁ ତାଙ୍କର ଏ ପାରିର କର୍ମସାଧନର ଉପଯୁକ୍ତ କରନ୍ତୁ ଓ ଆମକୁ ତାଙ୍କ ଶ୍ରାଚରଣରେ ସ୍ଥାନ ଦିଅନ୍ତୁ । ତାଙ୍କ କୃପାପ୍ରାର୍ଥୀ ହେବା ପାଇଁ ଭକ୍ତର କରୁଣସ୍ଵର ଦିଗବିଦିଗ ପ୍ରତିଧ୍ୱନି ତୋଳେ -

‘ତାକିଲା ପ୍ରକାରେ ତାକ ମନ ତାଙ୍କୁ ରହିବେ ନା କେବେ ଦୂରେ
ନୟନ ଜଳରେ ରଖ ବୁକୁତଳେ ତାଙ୍କ ପ୍ରେମ ମୂରତିରେ,
ଧୂବ ପ୍ରହଳାଦ ଯେ ଭାବେ ତାକିଲେ ରାଧା ଯେଉଁ ପରକାରେ
ସେହି ଭାବେ ତାକି ତାଙ୍କରି ଶରଣ ନେଇ ମନ ପଡ଼ିଥା’ରେ ॥’

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁର ଚରଣଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ବେଦମତି ଉପାଧ୍ୟ
ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ
ପିଲାତେଲପିଆ

ସଂଘଶକ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଅନ୍ତରାୟ ଓ ତାହାର ପ୍ରତିକାର

ଶକ୍ତିମାନ ଓ ଶକ୍ତି ଯେପରି ଅଭିନ୍ନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଓ ସଂଘ ସେହିପରି ଅଭିନ୍ନ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି ସଂଘ ଓ ମୋ ଭିତରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ । ସଂଘ ହିଁ ତାଙ୍କର ସ୍ଵରୂପ । କଳିୟୁଗରେ ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ତଥା ବ୍ୟବହାରିକ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ସଂଘ ହିଁ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ମାଧ୍ୟମ । ସେଥିପାଇଁ ଭଗବାନ ବ୍ୟାସଦେବ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ‘ସଂଘଶକ୍ତି କଳୋୟୁଗେ’ । ସଂଘଶକ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ବହୁବିଧ ଅନ୍ତରାୟ ରହିଛି । ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ଯେପରି ଜୀବଗଣକୁ ଭୋକ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆହାରର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି, ତୃଷ୍ଣା ମେଷ୍ଟାଇବା ପାଇଁ ଜଳ, ରୋଗ ପାଇଁ ଔଷଧ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି ସେହିପରି ସଂଘଶକ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ବହୁବିଧ ଅନ୍ତରାୟ ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମହାପୁରୁଷଗଣ ସେସବୁର ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରତିକାରର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି । ସଂଘଶକ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ବହୁବିଧ ଅନ୍ତରାୟ ମଧ୍ୟରୁ କେତେବୁଦ୍ଧିଏ ମୁଖ୍ୟ ଅନ୍ତରାୟ ଓ ତାହାର ପ୍ରତିକାର ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

୧. ସଂଶୟମୁକ୍ତ ବିଶ୍ୱାସ: ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ନିତ୍ୟବିଦ୍ୟମାନତା ଓ ସଦାମଙ୍ଗଳମାୟ ବାଣୀରେ ସଂଶୟମୁକ୍ତ ବିଶ୍ୱାସ ହିଁ ସଂଘଶକ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ପ୍ରଧାନ ଅନ୍ତରାୟ । ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜଗତର ଭିଭିତ୍ତି ହେଉଛି ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଭଗବାନଙ୍କ ଉପରେ ସଂଶୟଶୂନ୍ୟ ନିରବଜ୍ଞନ ବିଶ୍ୱାସ । ଅର୍ଥାତ୍ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚିରଦିନ ଅଛନ୍ତି ଓ ରହିବେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି :-

“ଅଛି ଚିରକାଳ ଥୁବି ଚିରକାଳ ସନ୍ଦେହ ତିଳେ ଯେ କରିବ
ଅନ୍ତିଦୂରେ ମୋର ନାହିଁ ତା ବିଶ୍ୱାସ ଝୁରିଛୁରି କାନ୍ଦି ମରିବ
ବସ୍ତୁ ! ବିଫଳେ ଜୀବନ ହାରିବ ।”

ସେଥିପାଇଁ ଗାତାରେ ଶ୍ରୀଭଗବାନ କହିଛନ୍ତି ‘ସଂଶୟାମ୍ବା ବିନଶ୍ୟତି’ । ଏହି ଅଭୂତ ବିଶ୍ୱାସକୁ ଶାସ୍ତ୍ରକାର ମହାମ୍ଭାଗଣ ଦୁଇଟି ଦିଗରୁ ଆଲୋଚନା କରିଛନ୍ତି - ଗୋଟିଏ ମାଙ୍କଡ଼ ଛୁଆ ପରି ଓ ଅନ୍ୟଟି ବିଲେଇଛୁଆ ପରି ମା’ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ନିର୍ଭରଶାଳତା । ଆମର କିନ୍ତୁ ବିଲେଇଛୁଆ ପରି ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ନିର୍ଭରଶାଳତା ଆବଶ୍ୟକ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, ‘ମୁଁ ଅଛି ବୋଲି ସଂଘ ତୁମର ଏତେ ପ୍ରିୟ । ଯେଉଁଦିନ ମୋ ଅନ୍ତିଦୂରେ ତୁମେମାନେ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଯିବ ସେଦିନ ତୁମର ସଂଘପ୍ରାତି ତିରୋହିତ ହୋଇଯିବ ।’ ଆମର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି ମାତ୍ର ତାହା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରକାର ପହଞ୍ଚାଇନାହିଁ । ଥରେ ଭଗବାନ ଯାଶୁ ଓ ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଶିକ୍ଷ୍ୟ ପିଚର ଯାଉଥାନ୍ତି । ଯିବାବାଟରେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଜଳଭାଗ ଆସିଲା । ଯାଶୁ ଏହି ଜଳ ଉପରେ ଚଢ଼ି ଝଲିଗଲେ, ପିଚର ଯାଇପାରିଲେ ନାହିଁ । ପିଚର ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ଯେପରି ଆପଣଙ୍କ ଦେହ ରକ୍ତ, ମାସ ଓ ହାତରେ ଗଢ଼ା ଅଥବା ଆପଣ ପାଣି ଉପରେ ଝଲିଯାଇପାରିଲେ ମୁଁ ଯାଇପାରିଲିନାହିଁ । ଏହାର କାରଣ କ’ଣ ? ଯାଶୁ ସରଳ ଭାବରେ କହିଲେ ମୋର ଭଗବାନଙ୍କ ଉପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି । ଯାଶୁ କହିଲେ ତେବେ ତୁମେ ମଧ୍ୟ ପାଣି ଉପରେ ଝଲିଯାଇପାରିବ । ଅନ୍ୟ ଏକଦିନ ଉଭୟେ ଯାଉଥିବା ବେଳେ ପଥ ମଧ୍ୟରେ ଜଳଭାଗ ଆସିବାରୁ ଯାଶୁ ତାହା ଉପରେ ଝଲିଗଲେ । ପିଚର ମଧ୍ୟ ଜଳ ଉପରେ ଝଲିଗଲେ । କିନ୍ତୁ ଜଳଭାଗ ଅତିକ୍ରମ କଲା ପରେ ଏକ ଅତି ଉଚ୍ଚ ଲହଦି ଆସିଲା । ପିଚର ଏହା ଦେଖୁ ଭୟଭାବ ହୋଇପଡ଼ିଲେ ଏବଂ ବିଶ୍ୱାସର ପ୍ରାଚାର ସୁଉଚ ଲହଦିର ଆୟାତରେ ଭାଙ୍ଗପଢ଼ିଲା ଏବଂ ପିଚର ବୁଡ଼ିଯିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ମାତ୍ର ଯାଶୁଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ଅଭୂତ ଥୁବାରୁ ସେ ତାହାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ଝଲିଗଲେ । ତାଙ୍କ କୃପାରୁ ପିଚର ପରେ ରକ୍ଷା ପାଇଥିଲେ । ଆମେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଜଣେ ଜଣେ ପିଚର । ଆମର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି ମାତ୍ର ବିପଦ ବା ଦୁଃଖର ଝଞ୍ଜାରେ ତାହା ଦୋହଳିଯାଇ ତିରୋହିତ ହୋଇଯାଉଛି । ସେଥିପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି- ‘ତୁମମାନଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ କୁଟାଖୁଅକରେ ଝୁଲୁଛି ।’ ସଂଶୟାକୁଳିତ ବିଶ୍ୱାସ ଯାହାକି ସଂଘଶକ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଘୋର ଅନ୍ତରାୟ । ତାହାର ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ସନ୍ତୁଗଣ ପାଞ୍ଚଟି ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଏଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି (୧) ସତ୍ସଙ୍ଗ (୨) ସଦ୍ଗ୍ରହ ପାଠ (୩) ସାହିତ ଆହାର

(୪) ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ଆଦେଶ ଉପଦେଶ ଶ୍ରବଣ (୫) ଏଗୁଡ଼ିକର ଦୈନିକିନ ଜୀବନରେ ପ୍ରତିପାଳନ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିର ବିଶ୍ୱାସ ନ ଥିବ ଉପରୋକ୍ତ ପଞ୍ଚବିଧ ନିୟମ ପାଳନ କଲେ ବିଶ୍ୱାସ ଆସିବ ଏବଂ ଯାହାର କିଛିଟା ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି ତାହା କ୍ରମଶଃ ପୂର୍ଣ୍ଣତ୍ଵ ପ୍ରାୟ ହେବ

୨. ଅହଂକାର ଓ ଅଭିମାନ ପୋଷଣ: ଅହଂକାର ସଂଘଣକ୍ରି ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଘୋର ଅନ୍ତରାୟ । ଅହଂକାରର ଦୂଇଟି ରୂପ । ଗୋଟିଏ ଶୁଦ୍ଧ ଅହଂ ଯେପରି ‘ଅହଂ ବ୍ରହ୍ମସ୍ମୀ’ । ସଂଘଣକ୍ରି ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଏହି ଶୁଦ୍ଧ ଅହଂ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଶ୍ୟକ ବା ସାହାୟ୍ୟକାରୀ । ସେଥିପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି ଅହଂତର ବିଷ୍ଣ୍ଵାର କର ଅର୍ଥାତ୍ ମୋ ଭିତରେ ଯେଉଁ ଆମ୍ବା ଅଛନ୍ତି ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କଠାରେ ବିଷ୍ଣ୍ଵାର ଲାଭକରିଛନ୍ତି । ‘ମଦାମ୍ବା ସର୍ବଭୂତାମ୍ବା’ । ଅହଂକାର ଅନ୍ୟ ରୂପଟି ହେଉଛି ଅବିଶ୍ୱର ବା ସ୍ଵାର୍ଥପର ଅହଂ (calculating ego) ଏହି ସ୍ଵାର୍ଥପର ଅହଂ ସଂଘଣକ୍ରି ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ମୁଖ୍ୟ ଅନ୍ତରାୟ । ଏହି ଅହଂକାର ବା ଅଭିମାନର ତାତ୍ତ୍ଵିକ ଦିଗନ୍ତ ଅବଗତ ହୋଇ ପ୍ରତିକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ଅଖଣ୍ଡଟେତନ୍ୟ ଲୀଳା ନିମିତ୍ତ ନିଜକୁ ବହୁଖଣ୍ଡରେ ବିଭାଜିତ କରି ନିଜର ଅଖଣ୍ଡବୋଧକୁ ହରାଇ ବସିବା ହିଁ ନିମ୍ନମୁଖୀ ଅବିଶ୍ୱର ଅହଂଭାବର ମୂଳ କାରଣ । ଏହି ଅବସ୍ଥାରେ ଖଣ୍ଡଟେତନ୍ୟ ମାତ୍ରା କବଳିତ ହୋଇ ଉପନିଷଦ ବର୍ଣ୍ଣତ ସତ୍ୟ ‘ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣମାଦାୟ ପୂର୍ଣ୍ଣମେବାବଶିଷ୍ୟତେ’ ଭାବଟିକୁ ହରାଇବସି ନିଜକୁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଏକ ସଭା ଅନୁଭବ କରି ଅର୍ଥାତ୍ ନିଜର ଶିବ ସ୍ଵରୂପକୁ ଭୁଲିଯାଇ ଜାବ ଭାବରେ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ ହୋଇଥିବେ । ଜୀବର ଅହଂକାର ପୋଷଣ କରି ଶକ୍ତିହୀନ ହୋଇପାରେ । ଏହି ଅବସ୍ଥାରେ ସଂଘଣକ୍ରି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସାଧାରଣ ଜୀବ ପକ୍ଷରେ ଦୂରୁତ୍ୱ ବ୍ୟାପାର ।

ଏହି ଅହଂକାରର ରୂପାନ୍ତର ପାଇଁ ଶ୍ରୀଗୋରଙ୍ଗଦେବ ‘ଦାସୋହଂ ଭାବର ଅନୁଶୀଳନ କରିବା ପାଇଁ ଉପଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଏଥରେ ଅହଂକାର ନାହିଁ । ଏହାର ରୂପାନ୍ତର ହୋଇଥାଏ ଅର୍ଥାତ୍ ଏହା ଦାସୋହଂ ଏବଂ ସୋହଂରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଥାଏ । ସଂଘସେବୀ ଉତ୍କଳଣ ‘ଡୃଶ୍ୟାଦପି ସୁନୀଚେନ...’ ଭାବ ପୋଷଣ କଲେ ସଂକାର୍ତ୍ତ ଅହଂ ବିଷ୍ଣ୍ଵାରିତ ଅହଂରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଥାଏ । ସଂଘ ହିଁ ଅହଂଭାବର ରୂପାନ୍ତର କରିବାର ପ୍ରକୃଷ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ର । ଗୁହ ବା ବ୍ୟକ୍ତିସାଧନାରେ ଏହା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଦୂର ହୋଇ ପାରିବନାହିଁ । ସଂଘର ଆଦେଶ ପ୍ରତିପାଳନ ଦ୍ୱାରା ଅଭିମାନ କ୍ରମଶଃ ନିରସନ ହୋଇଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ସଂଘରେ ମନକୁ ନ ଚଳି ମାନି କରି ଚଳିବା ବିଧେୟ । ମନକୁ ଚଳିବା ଉପରେ ସେଇଛାଇରିତା ପଥ । ମାନି କରି ଚଳିବା ବିମଳ ସମର୍ପଣ ପଥ । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜଗତରେ ସମର୍ପଣ ପଥ ହିଁ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ପଥ ।

ଏକଦା ଜନେଇ ପିତାମାତା ନିଜ ପୁତ୍ରକୁ କାଶାରେ ପଡ଼ାଇ ଜ୍ଞାନଲାଭ କରିବାକୁ ପଠାଇଥୁଲେ । ପୁତ୍ରଟି କାଶାରେ ଗୁରୁକୁଳରେ ରହି ଶାସ୍ତ୍ରଅଧ୍ୟନ କରି ଗୁହକୁ ଫେରିଲା । ଗୁହକୁ ଚିକେ ଶାସ୍ତ୍ରାଲୋଚନା କରି ଭଗବତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଶୁଣାଇବାକୁ ବାପ ମା’ କହିଲେ ମାତ୍ର ପୁଅ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁଗରେ ଭଗବତ କଥା କିଏ ଶୁଣିବ ବୋଲି କହି ଏହି କଥାରେ ରାଜି ହେଲାନାହିଁ । ଶେଷରେ ପିତାମାତାଙ୍କ କଥାରେ ଏକ ସତ୍ସଙ୍ଗର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ପାଇଁ ରାଜି ହେଲା । ସତ୍ସଙ୍ଗରେ ପ୍ରଥମରୁ କହିଲେ ଯେଉଁ ବ୍ରଜେଦ୍ରନଦନ ଗୋପାମାନଙ୍କ ବସ୍ତରଣ ପୂର୍ବକ ଅଦ୍ଦେତ ଭାବ ପ୍ରଦାନ କରିଥୁଲେ ସେ ହିଁ ମୋର ଦା’ କୁ ନେଇଗଲେ । ଏଥରେ ସମସ୍ତ ଶ୍ରୋତାବର୍ଗ ଆଶ୍ୟର୍ୟ ହୋଇ ପରିଷରକୁ ଅନାଅନି ହେଲେ । ଏହି କଥାକୁ ବୁଝାଇବାକୁ ଯାଇ ସେ କହିଲେ ଯେ ଦାସୋହଂରୁ ଦା’ ଟି ନେଇଗଲେ ସୋହଂ ରହିବ । ଏହାର ମର୍ମାର୍ଥ ହେଉଛି ସଂଘ ସେବକଗଣ ଦାସୋହଂରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସୋହଂରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବେ । ଏହା ହିଁ ଉତ୍କଳପଥରେ ଜ୍ଞାନଲାଭ । ପୁନର୍ଷ ସୋହଂରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ଜଗତର ସେବା କରିବା ଅର୍ଥାତ୍ ଦାସୋହଂର ଯଥାର୍ଥ ଅନୁଶୀଳନ କରିବେ । ଏହାକୁ ପରାର୍ଥପରତା କୁହାଯାଏ । କବିରାଜ ଗୋସ୍ବାମୀ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି –

ଆମେଦ୍ଵିଷ ପ୍ରୀତିଙ୍କ୍ଷା ତାରେ ବଲେ କାମ
କୃଷେଦ୍ଵିଷ ପ୍ରୀତିଙ୍କ୍ଷା ତାରେ ବଲେ ପ୍ରେମ ।

ଶିଖମାନଙ୍କର ଷଷ୍ଠ ଗୁରୁ ହରଗୋବିନ୍ଦ ସିଂହଙ୍କୁ ଦିଲ୍ଲୀର ବାଦଶାହ ଜାହାଙ୍ଗୀର ନିଜର ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପ୍ରଗୋଚନାରେ ବଦ୍ଧୀ କରି କାରାରୁଦ୍ଧ କରିଦେଲେ । ମାତ୍ର ଜଣେ ଫକାର ଏତାଦୃଶ ଅନ୍ୟାୟ ଆଚରଣରେ ଜାହାଙ୍ଗୀରଙ୍କୁ ସତର୍କ କରାଇ ଶୀଘ୍ର ହରଗୋବିନ୍ଦ ସିଂହଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ଏଥୁରେ ଜାହାଙ୍ଗୀର ଅଶୁଭ ଆଶଙ୍କା କରି ହରଗୋବିନ୍ଦ ସିଂହଙ୍କୁ କାରାମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ମାତ୍ର ତାଙ୍କର ଏହି ମୁକ୍ତିକୁ ହରଗୋବିନ୍ଦ ସିଂହ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି କହିପଠାଇଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ପରି ବହୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅନ୍ୟାୟଭାବେ ବଦ୍ଧୀ କରି ରଖାଯାଇଛି । ସେମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ ନ କଲେ ସେ ମୁକ୍ତ ହେବେନାହିଁ । ଶେଷରେ ଜାହାଙ୍ଗୀର ତାଙ୍କ କଥା ଅନୁସାରେ ଅନ୍ୟସମସ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବଦୀଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏହା ହିଁ ଯଥାର୍ଥ ସ୍ବସୁଖବାଞ୍ଚା ତ୍ୟାଗ ଓ ପରାର୍ଥପରତାର ଅନୁଶୀଳନ । ସୁତରାଂ ସ୍ବସୁଖବାଞ୍ଚା ରୂପକ ଅନ୍ତରାୟକୁ ଦୂରକରିବା ପାଇଁ ପରାର୍ଥପରତାର ଅନୁଶୀଳନ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ପରାର୍ଥପରତା ସଂଘଣକ୍ରି ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ । ପୁନଃ ପରାର୍ଥପରତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ନିଜେ ଯଶକୀଁ ଲାଭର ଜଙ୍ଗ୍ଲା ପୋଷଣ କରିବା ମଧ୍ୟ ସଂଘ ଶକ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଅନ୍ତରାୟ ଏପରି ସ୍ଥଳେ ନିଜର ଆମ୍ବସ୍ତରୂପକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରେ ଉପଲବ୍ଧକରି ସେବାନିରତ ରହିଲେ ସ୍ବସୁଖବାଞ୍ଚାର ନିରସନ ହୋଇଥାଏ ।

୪. ଜ୍ଞାନ, କର୍ମ ଓ ଭକ୍ତିର ସମନ୍ଦୟର ଅଭାବ: ସଂଘରେ ଜ୍ଞାନ, କର୍ମ ଓ ଭକ୍ତିର ସମନ୍ଦୟ ଅଭାବ ଘଟିଲେ ଏହା ସଂଘଣକ୍ରି ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଅନ୍ତରାୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ସେବାରେ ଏହି ତିନୋଟିର ସମନ୍ଦୟ ଘଟିଥାଏ । ଜ୍ଞାନପୂର୍ବକ କର୍ମ ହିଁ ସେବା, ପୁନଃ ଏହି ସେବା ଭକ୍ତିପୂର୍ବକ ବା ଆନନ୍ଦ ମନରେ କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ଆନନ୍ଦ ପାଇବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ସେବା କରାଯାଏନାହିଁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ନିତ୍ୟଲୋକ ଆଦର୍ଶରେ ସଂଘ ଗଠନ କରିଛନ୍ତି । ନିତ୍ୟଲୋକର ଏକ ମୌଳିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ‘ସରବେ ସେବାନିରତ, ସମଭାବେ ଆନନ୍ଦିତ’ । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଘସେବୀ ସେବାତ୍ମକ ଅବଗତ ହୋଇ ସେବାନିରତ ରହିଲେ ସଂଘଣକ୍ରି ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥାଏ । ସେବାତ୍ମକ ହିଁ ସର୍ବୋତ୍ତମା ତଡ଼ି । ଏହାକୁ ଅସମୋର୍ଦ୍ଦୟ ତଡ଼ି ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । କାରଣ ସେବା ସମ ବା ଉର୍ଧ୍ବତତ୍ତ୍ଵ ଆଉ କିମ୍ବି ନାହିଁ । ସେବା ହିଁ ମାଧ୍ୟମ ଓ ସେବା ହିଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

୫. ପ୍ରୀତି ଓ ନୀତିର ସମନ୍ଦୟର ଅଭାବ:- ସଂଘରେ ପ୍ରୀତି ବା ପ୍ରେମଭାବ ତଥା ନୀତିପାଳନ ଉଭୟ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ଦୟ ନ ରହିଲେ ସଂଘଣକ୍ରି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇ ପାରିବନାହିଁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, ‘ମୁଁ ନୀତିପାଳନକୁ ସର୍ବୋତ୍ତମା ସ୍ଥାନ ଦିଏ ।’ ତେଣୁ ସଂଘରେ ବିଧିନିଷେଧକୁ କତାକତି ଭାବେ ପ୍ରତଳନ କରାଯିବା ବିଧେୟ । ନୀତିପାଳନ ବାଧବାଧକତାରେ ସାମାବଦ୍ଧ ନ ହୋଇ ଆନ୍ତରିକଭାବ ରଖୁ ସଂପାଦନ କରାଯିବା ବିଧେୟ । ସଂଘରେ ପ୍ରେମଭାବ ବା ଭଲପାଇବାର ଭିତ୍ତି ଉପରେ ନୀତିପାଳନ କରାଗଲେ ତାହା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉନ୍ନତି ସାଧନ କରିଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ କୁହାଯାଇଛି- ‘ଶାସନକରା ତାକେଇ ସାଙ୍ଗେ ସୋହାଗ କରେ ଯେ’ । ଶୁଷ୍ଟ ନୀତିପାଳନ ଦ୍ୱାରା ହୃଦୟ ଶୁଷ୍ଟ ଓ କଠୋର ହୋଇଯାଏ । ଯେପରି ଜଣେ ମା’ ବେଶି ପାଣି ହୁଏ ନାହିଁ । କାଳେ ଶିଶୁଙ୍କ ଖାତା ହେବ ମା’ ଯାହା ତାହା ଖାଏ ନାହିଁ । ଏହିପରି ଶ୍ରୁଦ୍ଧାର ସହିତ ନୀତି ପାଳନ କରି ନିଜେ ସୁଖ ଅନୁଭବ କରେ ଓ ଶିଶୁର ମଙ୍ଗଳ ସାଧନ କରିଥାଏ । ଜଣେ ଖେଳାଳୀ ଅନୁରୂପ ଭାବରେ ବହୁ ଶୃଙ୍ଗଳା ମାନିଥାଏ । ଯେପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଘସେବୀ ଶ୍ରୁଦ୍ଧାର ସହିତ ନୀତିପାଳନ କଲେ ତାହା ସଂଘଣକ୍ରି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସାଧନ କରିଥାଏ ଏବଂ ତଦ୍ଵାରା ନିଜର ମଙ୍ଗଳ ହୋଇଥାଏ ।

ଯେଉଁ ଜାତୀୟ ପତାକା ସ୍ବାଧୀନତାର ପ୍ରତୀକ ତାହା ନାତିନିୟମ ବା ଶୃଙ୍ଗଳାର ଦଭତ୍ତିରେ ବନ୍ଦା । ପୁନଃ ଏହି ନାତିନିୟମର ଦଭତ୍ତି ଭକ୍ତି ବା ଭଲପାଇବାର ଖୁଣ୍ଟିରେ ବନ୍ଦା । ଏଥୁସହିତ ଭଲପାଇବାର ଶ୍ରୁମତି ଜ୍ଞାନ ରୂପକ ମାଟି ଉପରେ ପୋତା ହୋଇଥାଏ । ଜ୍ଞାନ ଉପରେ ଭଲପାଇବା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ନ ହେଲେ ତାହା ଭାବୁନ୍ତାରେ ପରିଣତ ହୋଇ ନିମ୍ନଗାମୀ ହୁଏ । ଏସବୁ ନ ରହିଲେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସମୃଦ୍ଧିର ପତାକା କେବେ ଉତ୍ତି ପାରିବନାହିଁ । ଯେଉଁ ସଂଘସେବୀ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଭଲପାଇଥାଏ ବୋଲି କହି ତାଙ୍କ ପ୍ରଦେଶ ଆଦେଶ ଉପଦେଶ ପାଳନ କରେନାହିଁ ବା ସଂଘର ଶୃଙ୍ଗଳା ମାନେନାହିଁ ସେ ଏକ ବିଶୃଙ୍ଖଳିତ ସଂଘସେବୀ ଅଟେ । ସେଥିପାଇଁ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ତସଂଘ

ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, ‘ତୁମେମାନେ ଶୁଣ୍ଟିଲିତ ଭାବେ ଚଳିବାର ଅଭ୍ୟାସ କର, ଆଉ ପିଲାଖେଳ ପରି କରନାହିଁ ।’ ସୁତରାଂ ପ୍ରାତି ଓ ନାତି ପାଳନରେ ସମନ୍ଦୟ ରଖୁ ଚଳିପାରିଲେ ଏହା ସଂଘରଣ୍ଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଅନ୍ତରାୟ ଦୂର କରିଥାଏ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, ‘ଯେଉଁମାନେ ମୋ ଆଦେଶ ଉପଦେଶକୁ ବୋଣବୋଲି ନ ଭାବି ଶ୍ରଦ୍ଧାର ସହିତ ପାଳନ କରନ୍ତି, ସେହିମାନେ ହିଁ ମୋତେ ପ୍ରକୃତରେ ଭଲପାଆନ୍ତି ।’

ଗ. ସାହିକ ଆହାର ଓ ସାହିକ ଚିନ୍ତାର ଅଭାବ: ସଂଘରୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ସାହିକ ଆହାର ଓ ସାହିକ ଚିନ୍ତାର ଅଭାବ ଘୋର ଅନ୍ତରାୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ଯେଉଁ ଖାଦ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କଲେ ସାହିକ ଗୁଣମାନ ଯଥା ଭକ୍ତି, ଜ୍ଞାନ, ଦୟା, କ୍ଷମା, ବୈରାଗ୍ୟ, ଶ୍ରୀଂକା, ନିଷ୍ଠା, ସହିମୁକ୍ତା, ବିନୟଭାବ ପ୍ରଭୃତି ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଲାଭ କରେ ତାହା ସାହିକ ଆହାର ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟ । ତାମସିକ ଆହାର ଦ୍ୱାରା ଆଳ୍ୟ, ଜଡ଼ତା, ହିଂସା ଓ ଦେଶ ପ୍ରଭୃତି ବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବଢ଼ିଥାଏ ଏବଂ ରାଜସିକ ଆହାର ଦ୍ୱାରା ନାମ, ଯଶ, ଖ୍ୟାତି, ପ୍ରତିପରିଚାର ଆକାଶକ୍ଷା ପ୍ରଭୃତି ଗୁଣମାନ ବିକଶିତ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ସଂଘସେବୀ ଉତ୍କଳଶ ସାହିକ ଆହାର ପ୍ରତି ଯନ୍ମବାନ ହେବେ । ସେଥିପାଇଁ କୁହାୟାଇଛି ‘ଆନ୍ତିକ ବିଗଡ଼ା ତୋ ମନ ବିଗଡ଼ା’ ‘ପାନି ବିଗଡ଼ା ତୋ ବାଣୀ ନିଗଡ଼ା’ । ଦୁର୍ଯ୍ୟାଧନର ଅନ୍ତରେ ପ୍ରତିପାଳିତ ହୋଇଥିବା ହେତୁ କର୍ତ୍ତା, ଭୀଷମ ପ୍ରଭୃତି କିପରି ଅଧୋଗତିର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାହା ମହାଭାରତରୁ ଶିକ୍ଷା ମିଳେ । ଶାସ୍ତ୍ରର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହେଉଛି – ‘ଆହାର ଶୁଣ୍ଡୋ ସଭ୍ରମୁଦ୍ରିଷ୍ଟି ।’ ସାହିକ ଆହାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ‘ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ’ ପୁସ୍ତକରେ ସମ୍ୟକ୍ ଆଲୋଚନା କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଘସେବୀ ସେହି ଅନୁସାରେ ସାହିକ ଆହାର ଗ୍ରହଣ କରି ଆମ୍ବଗଠନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସାହିକ ଆହାର କହିଲେ ଏହା ଯେପରି ଖାଦ୍ୟ ସହିତ ସମୟମୁକ୍ତ ସେହିପରି ଲନ୍ତୁସଦାରା ଆହରଣକୁ ମଧ୍ୟ ବୁଝାଇଥାଏ । ପଞ୍ଚ ଲନ୍ତୁସ ସାହାୟ୍ୟରେ ଉଗବତ ଅନୁକୂଳ ଶ୍ରବଣ, ଦର୍ଶନ, ସ୍ଵର୍ଗ, ଘ୍ରାଣ ପ୍ରଭୃତି ହେବା ବିଧେୟ । ଏଥୁସହିତ ଖାଦ୍ୟର ପରିମାଣ ଯେଉଁ ସେଠି ଯାହା ତାହା ଖାଇବା ଅନୁଚ୍ଛିତ । ଏପରିକି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରସାଦ ଅତିମାତ୍ରାରେ ଲୋଭପରବଶ ହୋଇ ଗ୍ରହଣ କଲେ ତାହା ତାମସିକ ଆହାରରେ ଗଣ୍ୟ ହୁଏ । ଆଜିକାଳି ସଂଘରେ ସାହିକ ଆହାର ଗ୍ରହଣ ପ୍ରତି ଅବହେଳା କରାଯାଇ ରାଜସିକ ଖାଦ୍ୟର ବହୁଳ ପ୍ରତିକଳନ ଏବଂ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ଭାବର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ପାଳି ସମ୍ପାଦନ କରି ବାହାରା ପାଇବା ପାଇଁ ଅନେକ ସଂଘସେବା ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହୀ ହୋଇଥିଲୁଛନ୍ତି । ଏହା ସଂଘକ୍ରମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଘୋର ଅନ୍ତରାୟ । ଫଳରେ ସଂଘରେ ଆଦେଶପାଳନ କରିବାର ମନୋବୃତ୍ତି କମିଯାଇ କଥାକଥାକେ ଯୁକ୍ତିତର୍କ ବାଦାନ୍ତବାଦ ହେବାର ବହୁ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଖାଯାଉଛନ୍ତି । ଏଥରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ଓ ପ୍ରତିକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ୟ ସଂଘର କର୍ମକର୍ତ୍ତା ଓ ଉକ୍ତମାନେ ସାହିକ ଆହାର ପାଇଁ ସର୍ବାଦୌ ଯନ୍ତ୍ରବାନ ହେବା ବିଧେୟ ।

ଖାଦ୍ୟର ସ୍କୁଲ ଅଂଶରୁ ଯେପରି ସ୍କୁଲଦେହ ପୁଷ୍ଟ ହୁଏ, ସେହିପରି ଏହାର ସୁନ୍ଧର ପରମାଣୁରୁ ସୁନ୍ଧରଦେହ ଗଠିତ ହୁଏ । ଖାଦ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ନ୍ୟାୟୋଗାର୍ଜିତ ଧନରେ ହେବା ଉଚିତ । ଅନ୍ୟାୟ ଉପାର୍ଜିତ ଯେଉଁ ଖାଦ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇ ଭୋଜନ କରାଯାଇଥାଏ, ତାହାଦ୍ୱାରା ସାହିକ ଚିନ୍ତା ହୋଇପାରିବନାହିଁ । ଖାଦ୍ୟର ରନ୍ଧନ, ପରିବେଶଣ ଓ ଗ୍ରହଣ ସାହିକ ଚିନ୍ତା ଉପରେ ଖୁବ୍ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ । ଜଣେ ସାଧୁ ଛେରଘରୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ଭିକ୍ଷା ରୁଦ୍ଧଳରେ ଅନୁଗ୍ରହଣ କରି କିପରି ଛେରିକରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହୋଇଥିଲେ ତାହାର ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି । ସୁତରାଂ ସାହିକ ଆହାର ଓ ସାହିକ ଚିନ୍ତା ରହିଲେ ସଂଘର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଅନ୍ତରାୟ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥାଏ ।

୭. ପରନିଦା ଓ ପରଚର୍ଚା: ଏହା ସଂଘଶକ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଏକ ଅନ୍ତରାୟ । ନିଜର ଅଞ୍ଜତା ହେତୁ ଜଣେ ଅନ୍ୟଜଣକର ଚର୍ଚା ଓ ନିଯା କରିଥାଏ । ସେ ଯଦି ଭାବନା ମୋ ଭିତରେ ଯେଉଁ ଭଗବାନ ଅଛନ୍ତି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଏକ ଭଗବାନ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମୋର ନିଯାଦ୍ୱାରା ଭଗବାନଙ୍କର ନିଯା ହେଉଛି ତେବେ ସେ ପରନିଦା କରନ୍ତା ନାହିଁ । ପର ଅର୍ଥ ପରମେଶ୍ୱର, ପରନିଦା ଅର୍ଥ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ନିଯା । ପରନିଦା ନରହତ୍ୟାଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ବର ଅପରାଧ । ନିଜେ କାହାର ନିଯା କରିବ ନାହିଁ ଓ କେହି ତୁମର ନିଯା କଲେ ସେଥୁପ୍ରତି ଭୂଷେପ କରିବ ନାହିଁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ପରନିଦା ପରଚର୍ଚା ହ୍ରାସପ୍ରାୟ ହୁଏ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, ‘ରେତକୁ ସାଧୁ କରିବା ସାଧୁଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ।’

ଦେଖାଯାଉଛି ସଂଘରେ ପରଚଙ୍ଗ ଓ ପରନିଦ୍ଵା ଦ୍ୱାରା ସଂହତିର ଭାବ ହ୍ରାସ ପାଉଛି । ପରନିଦ୍ଵା ଏକ ପ୍ରମାଦ ରସ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଏକପ୍ରକାର ନକାରାମ୍ବକ ସ୍ଵର୍ଗ ମିଳିଥାଏ । ଏଥୁରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାର ଉପାୟ ହେଉଛି ନାମ ଜପର ନିରକ୍ଷର ଅଭ୍ୟାସ ଏବଂ ଅନ୍ୟର ଶୁଣ

ଦର୍ଶନ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୁଷ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କିଛି ଗୁଣ ଓ ଦୋଷ ଥାଏ । ସାଧୁର ଲକ୍ଷଣ ଦୋଷ ନ ଦେଖୁ ଗୁଣ ଦର୍ଶନ । ମହୁମାଛିର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଵାଦିଷ୍ଟ ମଧ୍ୟ ଉପରେ, ମାଛିର ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂଜ ରଙ୍ଗ ଉପରେ । ପରଚର୍ଚା ଦ୍ୱାରା ସଂଘରେ କ୍ରମଶଃ ଗୋଷ୍ଠୀଭାବ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହେଉଛି । ଜାତି, କୁଳ, ମାନ, ସମ୍ପତ୍ତି, ରୂପ ପ୍ରଭୃତିକୁ ନେଇ କିଛିକିଛି ତଙ୍କ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗଠନ କରି ସଂଘର ସଂହତିରେ କୁଠାରାଘାତ କରୁଛନ୍ତି । ଏଥରୁ ରକ୍ଷାପାଇବାର ଉପାୟ ହେଉଛି ସାହିକ ଆହାର ଗ୍ରହଣ ଓ ଆମେ ଯେ ଏକ ପିତାଙ୍କର ସନ୍ତାନ ଏପରି ମନୋଭାବର ପୁଣ୍ଡିଷାଧନ ।

୮. ଅପରାଧ ବର୍ଜନର ଅଭାବ: ଆମର ପଥ ହେଉଛି ଉକ୍ତିପଥ ବା ଗୌରାଙ୍ଗ ପଥ । ଉକ୍ତିପଥରେ ଅପରାଧ ଘୋର ଅନ୍ତରାୟ ସୃଷ୍ଟିକରେ । ଅପରାଧ ତିନିପ୍ରକାରର - ସେବାପରାଧ, ନାମାପରାଧ ଓ ବୈଷ୍ଣବ ଅପରାଧ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ‘ପ୍ରେମିକ ଗୁରୁ’ ଗ୍ରହ୍ନରେ ୩୭ ପ୍ରକାର ସେବାପରାଧ, ୧୦ ପ୍ରକାର ନାମାପରାଧର ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ‘ସାରସ୍ଵତ ସଂଘନାତି’ ପୁଷ୍ଟକରେ କିପରି ଅପରାଧ ହୁଏ ଏବଂ ଅପରାଧରୁ ରକ୍ଷାର ଉପାୟ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ସଂଘସେବୀଙ୍କର ଏ ସମସ୍ତ ପୁଷ୍ଟକ ପାଠ ପୂର୍ବକ ଅପରାଧବର୍ଜିତ ହୋଇ ସେବା ସମ୍ପଦନ କରିବା ଉଚିତ । ଉକ୍ତ ଏକ ଲତା ପରି । ଅପରାଧମୂଳକ ହାତୀ ଏହି ଉକ୍ତିଲତାକୁ ଉପାଦିନେଇ ନଷ୍ଟଭ୍ରତ କରିଦିଏ । ସୁତରାଂ ଅପରାଧବର୍ଜିତ ହୋଇ ସେବା, ନାମାଭ୍ୟାସ ଓ ବୈଷ୍ଣବ ସଂଶ୍ରବ ଲାଭ କଲେ ସଂଘଶକ୍ତି ବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇଥାଏ । ଅପରାଧ ସଂଘଚିତ ହେଲେ ତଙ୍କ ହୃଦୟରୁ କ୍ରମଶଃ ଉକ୍ତ ଶୁଷ୍କ ହୋଇଯାଏ । ଏଥରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ସଂଘରେ କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥନାର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ତୁଟି ବିର୍ତ୍ତୁତି ପାଇଁ କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥନା ଏକ ଔପରିକତା ନ ହୋଇ ତାହା ଅନ୍ତର ମଧ୍ୟରୁ ସ୍ଵର୍ଗିତ ହେଲେ ଅପରାଧର ନିରସନ ହୁଏ । ଥରେ ତୁଟି ବିର୍ତ୍ତୁତି ପାଇଁ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରି କ୍ଷମା ପାଇଲେ ଆଉ ଏହାର ପୁନରାବୃତ୍ତି ହେବା ଅନୁଚିତ । ବାରମାର ଅପରାଧ କରୁଥିବା ଏବଂ କ୍ଷମା ମାଗୁଥିବା ଏପରିକଲେ ଅପରାଧର ନିରାକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହେବନାହିଁ ଏବଂ ଜୀବନବ୍ୟାପୀ ସାଧନର ଫଳ ଚକ୍ଷୁପଲକରେ ଅନ୍ତର୍ହିତ ହୋଇଯିବ । ସୁତରାଂ ଅପରାଧବିବର୍ଜିତ ହୋଇ ସଂଘରେ ଯୋଗଦେଲେ ସଂଘଶକ୍ତିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥାଏ ।

୯. ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ତ ଜୀବନ ଗଠନର ଅଭାବ: ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ତମାନଙ୍କୁ ନେଇ ସଂଘଶକ୍ତିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସମ୍ବନ୍ଧ । ଅତିକମରେ ତିନିଜଣ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ତ ଏକମନ ଏକପ୍ରାଣ ହୋଇ ସଂଘ ସ୍ଥାପନ କରିଥାନ୍ତି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ଗୃହସ୍ତ ଜୀବନ ଯାପନ କଲେ ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ତରେ ପରିଣତ ହୋଇଥାଏ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ସାଂସାରିକତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ରଖି ସେ ଗୃହସ୍ତ ଓ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଅଗ୍ରସର ହୁଏ ସେ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ତ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ରକ୍ଷିତୁଗରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତତ ଗୃହସ୍ତ ଜୀବନ ଗଠନ ଆଦର୍ଶରେ ଜୀବନଯାପନ କରି ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଉପଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମାଜରେ କ୍ରମଶଃ ସୁଖ, ଶାନ୍ତି ଓ ତ୍ୟାଗଭାବ ପୁନର୍ଜୀବିତ କରାଯାଇପାରିବ । ସେଥିପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଜର ଆଦର୍ଶକୁ ପରିବାରରେ, ପରିବାର ଆଦର୍ଶ ଗ୍ରାମରେ, ଗ୍ରାମର ଆଦର୍ଶ ଦେଶରେ, ଦେଶର ଆଦର୍ଶ ମହାଦେଶରେ ରୂପାଯିତ କରିବାକୁ କହିଛନ୍ତି । ଏହିପରି ଏହା ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇଯିବ । ଗୃହସ୍ତ ଜୀବନ ସ୍ଵାର୍ଥମୂଳକ ଅହଂକାରପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ବିଦେଶଭାବାପନ୍ତ ହେଲେ ସାମାଜିକ ସୁଖଶକ୍ତି ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧିର ପଥ ରୁଦ୍ଧ କରିଦିଏ । ସୁତରାଂ ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ତ ଜୀବନ ଟିକିଟିକ ଭାବରେ ଗଠିତ ହୋଇପାରିଲେ ସଂଘଶକ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଅନ୍ତରାୟ ଦୂରୀଭୂତ ହୋଇ ସଂହତି ଭାବ ଫୁଟି ଉଠିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଣର ଝୀକାନ୍ତିକ ମିଳନ ଓ ବିରୋଧର ଏକାନ୍ତ ପରିହାର ସମ୍ବନ୍ଧ ହେବ ।

୧୦. ଆର୍ଥିକ ଅନିଯମିତତା: ଅର୍ଥ ପରମାର୍ଥ ଲାଭରେ ଯେପରି ସହାୟକ ଏହା ଅନର୍ଥ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ପୁଷ୍ଟିପୋଷକାରୀ । ସୁତରାଂ ସଂଘରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରାଣୀ ଅର୍ଥ ଓ ପାଣୀର ସଦୁପଯୋଗ ଉପଯୁକ୍ତ ହିସାବ ରକ୍ଷା ଏବଂ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ଆୟ ଓ ବ୍ୟୟର ଯଥାଯଥ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ସର୍ବୋପରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଇବା ସଂଘର ଭାରପ୍ରାୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାରୀଙ୍କ ସେବା । କୌଣସି ସେବାରେ ଖୁଲାପ କଲେ ସେଥିରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଖୁସି ହୁଅନ୍ତିନାହିଁ । ଯେଉଁଥିରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଅଖୁସି ସେପରି କର୍ମ ଆମର ସର୍ବଦା ବର୍ଜନୀୟ । ବହୁ ସମୟରେ ଦେଖାଦେଇଛି ଆର୍ଥିକ ଅନିଯମିତତା କରି ବା କିଛି ସତ୍ୟକୁ ଲୁଚ୍ଛଇରଖୁ ଅନେକ ସଂଘସେବୀଙ୍କର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପତନ ଘଟିଛି । ସରୁରାମ ଏହାର ପ୍ରକୃତି ଉଦ୍ଦାହରଣ । ସୁତରାଂ ଅର୍ଥର ଆୟବ୍ୟୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଵଳ୍ପତା ରହିବା ବିଧେୟ । ଆର୍ଥିକ ଅନିଯମିତତା ସଂଘଶକ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଅନ୍ତରାୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ଏଥିପାଇଁ ସଂଘର ଅନ୍ତରାୟ ପୁଷ୍ଟି କରିଥାଏ ।

ଭୁଲଭୂଟି ଥିଲେ ତାହା ସୁଧାରିନେବା ବିଧେୟ । ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘରେ କୌଣସି ଆର୍ଥିକ ଅନିଯମିତତାର ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ସଂଘମଞ୍ଜୁରୀ ସମୟରେ ଅତିଗିରି କରାଯାଇଥିବା ଆୟବ୍ୟୟର ତାଲିକା କେନ୍ଦ୍ରସଂଘ ନିକଟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଏଥୁ ସହିତ ସଂଘସେବୀ ଉତ୍ସମାନେ ନିଜ ଆୟର ଅଗ୍ରଭାଗ ଓ ପ୍ରଶାମୀ ସଂଘୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ସଂଘରେ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଅଭ୍ୟଷ୍ଟ ହେବା ଉଚିତ । ଏହାର ଖୁଲାପ ମଧ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ଅନିଯମିତତା ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟ ଯେପରି ସରକାରଙ୍କୁ ଟିକସ ନ ଦେବା ମଧ୍ୟ ଏକ ଦୋଷାବହୁ ଅପରାଧ ।

ଉଲ୍ଲିଖୁତ ସଂଘଶକ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଅନ୍ତରାୟ ଓ ତାହାର ପ୍ରତିକାର ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଆଲୋଚନା ଏବଂ ମୁଖ୍ୟମୁଖ୍ୟ ବିଷୟରେ ଆଲୋକପାତ । ଏହି ଶ୍ଵେତ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଆଲୋଚନା ପ୍ରାୟ ଏକପ୍ରକାର ଅସମ୍ଭବ ବ୍ୟାପାର । ସଂଘସେବୀ ଉତ୍ସଗଣ ଏ ସମସ୍ତ ଅବଗତ ହୋଇ ଜୀବନରେ ପାଳନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାନିରତ ହେଲେ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ଖୁସି ହେବେ ଏବଂ ନିଜର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉନ୍ନତି ସଂପାଦିତ କରିପାରିବେ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତ
ଡକ୍ଟର ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ପରିଭ୍ରାନ୍ତ
ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଫୁଲଭୂଟ ଫୁଲଭୂଟ

ଅନ୍ତିମେ ନେବ ହେ କୋଳାଇ

ଯେବେ ଘେରି ଆସେ ଜୀବନଆକାଶେ

ଭାଦର ଭରା ଘନ ଛାଇ

ଦିଶାହରା ପାହ୍ରେ ଡାକିଦିଅ ତୁମେ

ମୋହନ ବେଶୁ ବଜାଇ । ୧ ।

ରଜ୍ଜିମା ଅଧର କୋଣୁ ଦାମିନୀ ଝଲକେ

ଭାଦର ବୁକୁ ଚିରି ହାସ ଖେଳାଇ

ବାଜ ଗରଜନେ ଡାକ ପରା ତୁମେ

ଥରେ ଥରେ ପ୍ରାଣ ଚେତାଇ । ୨ ।

ଯେବେ ପ୍ରଳୟ ବରଜି ଘନ ଡାକେ

ଯେବେ ଯେବେ ହିଆ ମୋର ଶଙ୍କେ

ଯେବେ ଦାମିନୀ ରହି ରହି ଚମକେ ନୟନ ଠାରି

ଜାଗ ହେ ଭବ ତାପ ହାରା !

ଜାଗ ହେ -

କର ପରଶେ ତବ ଉଦେ ନଭ ଛନ୍ଦିନୀ

ପ୍ରଳୟ ସିନ୍ଧୁ ଚମକାଇ

କମ ନୟନେ ଖେଳେ ଆଶିଷ ଧାରା

ୟମୁନା ତଟ ଉଛୁଳାଇ

ପାପ ଭରେ ଯେବେ ଜଗ ଜୀବ ସାରା

ତାରକ ତୁମେ ଭବସାଇଁ ୩ ।

ପ୍ରଶମେ ଚରଣେ ତବ ଦିଅ ହେ ଆଶିଷ

ଘୁଞ୍ଚୁ ଭବ ଦୂଖ ପ୍ରଭୁ ଲିଭୁ ଭବ ତାପ

ଏତିକି ମାଗୁଣି ଦେବ ମରଣ କାଳରେ

ମାଗୁଅଛି ଠାର ଦାନା ସେ ରଂଗ ପମରେ

ଅନ୍ତିମେ ନେବ ହେ କୋଳାଇ । ୪ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତ

ବନଲତା ମହାନ୍ତି ମା'

ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ଫୁଲଭୂଟ ଫୁଲଭୂଟ

ଦେବର୍ଷି ନାରଦ ଓ ବୁର୍ବାସା

ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ପ୍ରାୟ ଯେକୌଣସି ଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ ଦୁର୍ବାସା ଓ ଦେବର୍ଷି ନାରଦଙ୍କ ପରିଚୟ ଜଣାଶୁଣା ଥାଏ । କାରଣ ପୁରାଣାଦି ପାଠରେ ଜଣାଯାଏ :- ଯେଉଁ ତିଙ୍କି ଆଗୋହଣରେ ନାରଦ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅଛି ସେଠାରେ ନିଷ୍ଠୟ କଳହ ବା ବିବାଦ ନିଷ୍ଠୟ ଥିବ ଅଥବା ଯେଉଁଠାରେ କଳହ ଅବଶ୍ୟକାବୀ ନାରଦ ସେଠାରେ ବିନା ଆହ୍ଵାନରେ ଉପସ୍ଥିତ । ଯେପରି କଳହ ତାଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି ଆଣିଛି । ତେଣୁ ନାରଦଙ୍କ ଅନ୍ୟ ନାମ କୋନ୍ଦଳ ରଷି । ପୁଣି ଦୁର୍ବାସାଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେହି ପ୍ରକାର ଅଭିଯୋଗ, କାହାକୁ ଶାପ ଦେଇ ଉସ୍ତୁ କରିବାକୁ ହେବ, କାହାକୁ ରାଜସିଂହାସନରୁ ବିଚ୍ଛୁତ କରି ଦାଣ୍ଡର ଭିକାରୀ କରାଇବେ ଅଥବା କାହାକୁ ଦେବ, ଗର୍ଭର୍ବ ଯୋନିରୁ ମାନବେତର ପଶୁଯୋନିରେ ନିଷେପ କରିବାକୁ ହେବ, ସେହିଠାରେ ଜ୍ଞଳନ୍ତ କ୍ରୋଧର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତ ଦୁର୍ବାସା ରଷି ଉପସ୍ଥିତ । ଯେପରି କଳହ ବୃଦ୍ଧି କରି ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ଉପରୋଗ କରିବା ବା ଶାପ ଦେଇ ଉସ୍ତୁରୁତ କରି ଅନ୍ୟକୁ କଷ୍ଟଦେଇ ନାରଦ ବା ଦୁର୍ବାସା ରଷିଙ୍କର ଜପ, ତପ ଓ ସାଧନା । ଏ ଜଗତରେ ସମସ୍ତେ ପରର ଉପକାର କରିବାକୁ ଲଜ୍ଜା କରିଥାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେହି ପରର ଉପକାର କରିବା ଦୂରେ ଥାଉ, ପରର ଅନିଷ୍ଟ ଚିନ୍ତା ଯେପରି ତାଙ୍କର ଅନ୍ତିମ ଲଜ୍ଜାରେ ଜଡ଼ିତ । ତେଣୁ ଅଯାଚିତ ଭାବରେ ଅସମୟରେ ଏ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ଦେଖୁଲେ ମଣିଷ ତ ମଣିଷ, ଦେବାଦି ଦେବଙ୍କର ମଧ୍ୟ ହୃତକମ୍ପ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ । ସେମାନେ ଭାବନ୍ତି ଆଜି କି ଅଶ୍ଵର କ୍ଷଣରେ ରାତି ପାହିଛି, ଏପରି ପରିଷ୍ଠିତ ଆଜି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଛି । ଏ କଥା ସତ୍ୟ ଯେ ସେବିନ କିଛିନା କିଛି ନିଷ୍ଠୟ ଅଘରଣ ଘଟିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ । ସେହି କାରଣରୁ ନାରଦ ବା ଦୁର୍ବାସାଙ୍କୁ ଦେଖୁଲେ ସମସ୍ତେ ସେମାନଙ୍କର ଚିଭବିନୋଦନ କରିବାକୁ ବ୍ୟସ୍ତ ଥାଆନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଯାହା ହେଲେ ବି ସେମାନେ ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆସିଥାନ୍ତି ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଦନ କରି ଯାଆନ୍ତି । କୌଣସି ନା କୌଣସି ତୁଟି ଧରି କଳହ ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି ଏବଂ ଶାପ ପ୍ରଦାନ କରି ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ଏ ଦୁଇଜଣଙ୍କର ସମର୍କରେ କେତୋଟି ପୌରାଣିକ ଘଟଣା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ କରି ବିଷୟର ଉପରସ୍ତାର କରାଯିବ ।

ପ୍ରଜାପତି ଦକ୍ଷ ଦେବସମାଜରେ ଜାମାତା ଶିବଙ୍କ ନିକଟରେ ଖୁବ୍ ଅପମାନିତ ଓ ଲାଞ୍ଛିତ ହୋଇଥିଲେ । କାରଣ ଶିବ ଜାମାତା ହୋଇ ସର୍ବଜନସମାଜରେ ଶିର ଅବନତ କଲେନାହିଁ ଏବଂ ଦକ୍ଷଙ୍କୁ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଲେନାହିଁ । ଆମ୍ବାତିମାନୀ, ଗର୍ବତ ଦକ୍ଷ ଏ ଅପମାନର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା ପାଇଁ ଶିବହୀନ ଯଞ୍ଜର ସୂତ୍ରପାତ କଲେ । ତ୍ରିଲୋକବାସୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯିବ, କିନ୍ତୁ ଶିବଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯିବ ନାହିଁ । ଦେବର୍ଷି ନାରଦଙ୍କ ଉପରେ ନିମନ୍ତ୍ରଣର ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା । ତାଙ୍କୁ କୌଳାସ ଯିବାକୁ ବାରମ୍ବାର ନିଷେଧ କରାଗଲା । କେତେକ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ କାମ ମନା କରାଯାଏ ସେମାନେ ଜାଣିଶୁଣି ସେଇ କାମ କରନ୍ତି । ଦେବର୍ଷି ନାରଦ ଠିକ୍ ଜଣେ ଏହି ପ୍ରକାରର ବ୍ୟକ୍ତି । ଦେବର୍ଷି ନାରଦ ବୀଣା ବଜାଇ ବଜାଇ ହରିଗୁଣ ଗାନ କରି କରି କୌଳାସରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଏବଂ ଶିବଙ୍କୁ ଦକ୍ଷ ଯଞ୍ଜର ସମାଦ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଶିବ ନାରଦଙ୍କୁ ଦକ୍ଷଯଞ୍ଜର ସମାଦ ସତୀଙ୍କ ନିକଟରେ ଜଣାଇବାକୁ ନିଷେଧ କଲେ । କିନ୍ତୁ ନାରଦ ସେ କଥା ନ ମାନି ସତୀଙ୍କ ନିକଟରେ ସମାଦ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଦେଇଦେଲେ । ଫଳରେ ସତୀଙ୍କର ଦେହତ୍ୟାଗ ଓ ଦକ୍ଷମଞ୍ଜ ନାଶ ଏବଂ ଦକ୍ଷର ଛାଗମୁଣ୍ଡପ୍ରାପ୍ତି ।

ପୁନଃ ପାରିଜାତ ହରଣର କଥାଟା ମନେପକାଇ ଚିନ୍ତାକଲେ:- ଦେବର୍ଷି ନାରଦ କି କାଣ୍ଟ ଘଟାଇନଥିଲେ । ପାରିଜାତ ପାଇଁ ଜନ୍ମ, ଓ ଉପେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମନୋମାଳିନ୍ୟ ହୋଇ ପରିଶାମରେ ଯୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ।

ଶକୁତ୍ତଳା କଣ୍ଠ ମୁନିଙ୍କର ପାଳିତାକନ୍ୟା । ସରଳା ବାଳିକା, କିଛି ବୁଝେନା । ଘଟଣାକୁମେ ମୃଗଯା ନିମିତ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରବଂଶୀୟ ରାଜା ଦୁଷ୍ଟତ କଣ୍ଠମୁନିଙ୍କ ଆଶ୍ରମରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ଶକୁତ୍ତଳାଙ୍କ ଉପରେ ଅତିଥ୍ୟତ୍କାର ଦାୟିତ୍ୱରେ କଣ୍ଠମୁନି ସ୍ଥାନାନ୍ତରେ ଯାଇଥିଲେ । ଶକୁତ୍ତଳା ସାଧାନୁସାରେ ରାଜାଙ୍କର କରିଥିଲେ । ଦୁଷ୍ଟତ ମହାରାଜ ଶକୁତ୍ତଳାଙ୍କର ରୂପ ଓ ଗୁଣରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଗାର୍ଷିବ ମତରେ ବିବାହ କଲେ । କିଛିଦିନ ସେଠାରେ ରହି ରାଜା ରାଜଧାନୀକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ । ସେ ଆସିବାର ସମୟରେ ଶକୁତ୍ତଳାଙ୍କ କହିଥିଲେ ଯେ ରାଜଧାନୀରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଲୋକ ପ୍ରେରଣ କରି ତାଙ୍କୁ ରାଜକୀୟ ଭାବରେ ରାଜଧାନୀକୁ ନେଇଯିବେ ।

ଦିନ ପରେ ଦିନ ଶିତ୍ତିବାରେ ଲାଗିଲା । କିନ୍ତୁ ଦୁଷ୍ଟତ କୌଣସି ସମାଦ ଶକୁତ୍ତଳାଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଲେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କୁ ରାଜଧାନୀ କୌଣସି ଲୋକ ପ୍ରେରଣ କଲେନାହିଁ । ଶକୁତ୍ତଳା ଦୁଷ୍ଟତଙ୍କ କଥା ଚିନ୍ତା କରି ଦିନ ଗଣିଷ୍ଟନିଲେ ଓ ଆହାର ନିଦ୍ରା

ତ୍ୟାଗ କରି କ୍ରମଶଙ୍କ କୃଶ ହେବାରେ ଲାଗିଲେ । ଶକୁନ୍ତଳାଙ୍କର ସେ ବାଳିକାସୁଲଭ ଚପଳତା ନାହିଁ, ସେ ଲାବଣ୍ୟ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ, ଅଧରେ ସେ ମଧ୍ୟ ହସ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । ଶକୁନ୍ତଳା ମୃଗଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ହାତରେ ଖୋଦ୍ୟ ଖୁଆଇ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରୁଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କର ସେ ଆଦର ଓ ଯନ୍ତ୍ର ଆଉ ନାହିଁ । ସେ ସଦା ଯେପରି ଅନ୍ୟମନା ଓ ବିଷାଦମଗ୍ନା, ସେ ଦୁଷ୍ଟତଙ୍କ ଚିନ୍ତାରେ ସବୁ ଭୁଲିଗଲେ । ଦିନେ କୋପନ ସ୍ଵଭାବ ଦୂର୍ବାସା ରକ୍ଷି ଅତିଥୁରୂପେ କଣ୍ଠମୁନିଙ୍କ ଆଶ୍ରମରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । କିନ୍ତୁ ଅତିଥୁସତ୍କାର ବା କିଏ କରିବ ? ତାଙ୍କୁ କିଏ ବା ଆଦର ଅଭ୍ୟର୍ଣ୍ଣନା କରିବ ? ଶକୁନ୍ତଳା ବର୍ତ୍ତମାନ କଣ୍ଠ ମୁନିଙ୍କର ଆଶ୍ରିତ ନୁହୁନ୍ତି । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାରାଜ ଦୁଷ୍ଟତଙ୍କର ପହାଁ ଏବଂ ସେ ପଢ଼ିଚିନ୍ତାରେ ବିଭୋର । ଦୂର୍ବାସା ଏହା ଦେଖି ଶକୁନ୍ତଳାଙ୍କୁ ଏହି ଅଭିଶାପ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଯେ ତୁମେ ଯାହାର ଚିନ୍ତାରେ ବିଭୋର ହୋଇ ଅତିଥୁସତ୍କାରରେ ବିମୁଖ ହେଲେ ସେ ତୁମ୍ଭକୁ ଚିହ୍ନିପାରିବ ନାହିଁ । ଶକୁନ୍ତଳା ଏକଥା ପ୍ରତି ଭୂଷେଷ କଲେନାହିଁ । ସେ ପାଶାଣ ପରି ସ୍ଥିର, ଦୁଷ୍ଟତଙ୍କ ଚିନ୍ତାରେ ଏପରି ମର୍ଗ ଯେ ଏହି ବ୍ରତଗମ୍ଭୀର ଅଭିଶାପ ତାଙ୍କର କର୍ଷକୁହରରେ ପ୍ରବେଶ କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ଶକୁନ୍ତଳାର ସଖାଗଣ ଏହା ଶୁଣି ପ୍ରମାଦ ଗଣିଲେ । ସେମାନେ ମୁନିଙ୍କୁ ଅନେକ କାକୁଡ଼ିମିନତି କରିବାରୁ ଶାପବିମୋଚନ ହେବ ବୋଲି କହି ସେଠାରୁ ମୁନି ପ୍ରସ୍ତାନ କଲେ । ଶକୁନ୍ତଳା ଶାପ ପ୍ରଦାନ ଓ ଶାପ ବିମୋଚନ ବିଷୟରେ କିଛି ମାତ୍ର ଜାଣିପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ବିଷ୍ଣୁଭକ୍ତ ରାଜା ଅମ୍ବରାଷ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ଏକାଦଶୀ ବ୍ରତ କରି ଫେରିଛନ୍ତି । ଆଜି ତାଙ୍କର ବ୍ରତ ଉଦ୍‌ୟାପନର ଦିନ, ଦ୍ୱାଦଶୀର ମଧ୍ୟ ପାରଣ କରିବାକୁ ହେବ । ସମସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ, ରାଜା ପାରଣ କରିବାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ଦୂର୍ବାସା ରକ୍ଷି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ କହିଲେ, ‘ମହାରାଜ ମୁଁ ଷୁଧାର’ ମୋତେ ତୋଜନ ଦିଅନ୍ତୁ । ମୁଁ ସ୍ଥାନ ଓ ଆହିକସାରି ଆସୁଛି । ତୁମେ ଆହାର୍ୟ ବସ୍ତୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।’ ଏହା କହି ଦୂର୍ବାସା ଝଲିଗଲେ । ଏ ଦିଗରେ ଏକାଦଶୀ ତିଥ ଶେଷ ହୋଇ ଯାଉଛି, ପାରଣ ନ କରିଲେ ବ୍ରତ ନିଷ୍ଠଳ ହେବ । ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ଅତିଥୁ ସତ୍କାର ନ କରି ଆହାର କଲେ ମହାପ୍ରତ୍ୟବାୟ ସୁନିଷିତ । ରାଜା ପ୍ରମାଦ ଗଣିଲେ ଆଜି ଯେ କି ଅନର୍ଥ ଘଟିବ ତାହା ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଆଉ ମଧ୍ୟ ସମୟ ନାହିଁ, ଦୂର୍ବାସାଙ୍କର ଆସିବାର କୌଣସି ଲକ୍ଷଣ ନାହିଁ । ରାଜା ପଣ୍ଡିତଗଣ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କଲେ ଯେ କୁଶାଗ୍ରରେ ଏକ ବିନ୍ଦୁ ଜଳ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରଣ ରକ୍ଷା କରାଯାଇପାରେ । ଗତ୍ୟତର ନ ଦେଖି ବିଷ୍ଣୁଭକ୍ତ ରାଜା ସେଇମାତ୍ର ଜଳବିନ୍ଦୁ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ତା’ପରେ ଦୂର୍ବାସା ରକ୍ଷି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଏକବିନ୍ଦୁ ଜଳ ମାତ୍ର ରାଜା ପାନ କରିବା ଶୁଣି ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ରୋଧତ ହୋଇ ରାଜାଙ୍କୁ ଶାପ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଉଦ୍‌ୟତ ହେବାରୁ ସକଳ ଅମାତ୍ୟଗଣ ରକ୍ଷିଙ୍କୁ ଯେତେ ବୁଝାଇଲେ ମଧ୍ୟ ଓ ରାଜା ଅନ୍ୟାୟ ସ୍ବୀକାର କଲେ ମଧ୍ୟ ଓ ତାହା ସହିତ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା ପରେ ବି ରାଜାଙ୍କୁ ଅଭିଶାପ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ରାଜା ନିରୁପାୟ ହୋଇ ଭଗବାନଙ୍କ ଚିନ୍ତାରେ ମର୍ଗ ହେଲେ । ଭଗବାନ ଚିରକାଳ ଭକ୍ତାଧୀନ । ସୁତରାଂ ଦୂର୍ବାସାଙ୍କର ଅଭିଶାପ ରାଜାଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷତି କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ବରଂ ଦୂର୍ବାସା ବିପନ୍ନ ହୋଇ ବ୍ରହ୍ମଲୋକ, ବିଷ୍ଣୁଲୋକ, ଶିବଲୋକ ପ୍ରଭୃତି ପରିଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କେହି ଦୂର୍ବାସାଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ପରିଶେଷରେ ଶ୍ରୀଭଗବାନଙ୍କ ଆଦେଶରେ ରାଜା ଅମ୍ବରାଷଙ୍କ ନିକଟରେ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାରୁ ଦୂର୍ବାସା ରକ୍ଷି ବିପଦମୁକ୍ତ ହୋଇପାରିଥିଲେ ।

ଆଉ ଗୋଟିଏ ଘଟଣାରେ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ନାରଦ ଓ ଦୂର୍ବାସା ଉଭୟ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସୁନା ସାଧାରଣତଃ ଅଗ୍ନି ଉପରେ ତରଳିଯାଏ । ଦିନେ ଦୂର୍ବାସା ଜନ୍ମାଳୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବସଭାରେ ଘୃତାଚୀ, ରମ୍ଭା, ଉର୍ବଶୀ ପ୍ରଭୃତି ଅପସରାଗଣ ନୃତ୍ୟତ୍ତପରା ଦେବରାଜ ଜନ୍ମ ଦୂର୍ବାସାଙ୍କର ଚିର ବିନୋଦନ ପାଇଁ ଉର୍ବଶୀଙ୍କୁ ନୃତ୍ୟକ୍ରିୟା କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । କଦାକାର ବୃଦ୍ଧ ଦୂର୍ବାସାଙ୍କୁ ଦେଖି ଚିରଯୋବନସମନ୍ବନ୍ଧୀ ସୁନ୍ଦରୀ ଉର୍ବଶୀର ଅବଜ୍ଞାର ଭାବ ଉଦ୍‌ଦେଶ ହେଲା । ଦୂର୍ବାସା ଏହା ଜାଣିପାରିଲେ । କାରଣ ସେ ସମୟରେ ବ୍ରହ୍ମବିତ୍ତ ମୁନିରକ୍ଷିଗଣ ସର୍ବଜ୍ଞ ଥିଲେ । ଦୂର୍ବାସା କ୍ରୋଧପରାୟଣ ହୋଇ ଏହି ଅଭିଶାପ ଦେଲେ ଯେ ଦିନରେ ନରଲୋକରେ ଘୋଷକୀ ଓ ରାତିରେ ନିଜ ଦେହ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ । ରକ୍ଷି ବାକ୍ୟ ଅଲଙ୍ଘ୍ୟ । ଏଣୁ ଉର୍ବଶୀ ଭାବ ବିହୁଳ ଚିତ୍ତରେ କାତର କଣ୍ଠରେ ଶାପ ବିମୋଚନ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେ ସମୟରେ ମୁନିରକ୍ଷିଗଣ ଯେପରି ଶାପ କ୍ରୋଧତ ହେଉଥିଲେ ଅତି ଅଛେମୟ ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତ ମୂର୍ଚ୍ଛ ମଧ୍ୟ ଧାରଣ କରୁଥିଲେ । ଅଷ୍ଟବକ୍ର ମିଳନରେ ଶାପ ମୋଚନ ହେବ କହି ଦୂର୍ବାସା ଜନ୍ମପୁରୀ ତ୍ୟାଗ କଲେ ।

ଶାପଭ୍ରଷ୍ଟା ଉର୍ବଶୀ ଦିବାଭାଗରେ ଘୋଟକୀ ବେଶରେ ବନ ମଧ୍ୟରେ ଭ୍ରମଣ କଲେ ଓ ରାତିରେ ନିଜ ଦେହ ପ୍ରାୟ ହୋଇ ଅଶ୍ଵ ବଦନରେ ବିଳାପ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଦୌବକୁମେ ଦିନେ ଦଶୀରାଜା ସେହି ବନରେ ଉପମ୍ଲିତ ହେଲେ ଏବଂ ଅପୂର୍ବ ସ୍ମୃଦରୀଙ୍କୁ ଦେଖୁ ତାଙ୍କର ବହୁତ ଲୋଭ ହେଲା । ରାଜା ଦଶୀ ଉର୍ବଶୀଙ୍କୁ ନେଇ ମହାଆନନ୍ଦରେ କାଳ ବିତାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଏ ବିଷୟ ନାରଦ ଶବଣ କରି କିଛି ଗୋଟିଏ କରିବାକୁ ଚିନ୍ତାକଲେ । କାଳ ବିଳମ୍ବ ନ କରି ନାରଦ ତେଜି ଆରୋହଣ କରି ଦ୍ୱାରକା ଧାମରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଦଶୀ ରାଜାଙ୍କ ଅପୂର୍ବ ଘୋଟକୀପ୍ରାୟିର ସମାଦ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ । ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଏହି ଘୋଟକୀ କେବଳ ଆପଣଙ୍କୁ ହିଁ ଶୋଭାପାଏ । ଦଶୀ ରାଜା ଏହାର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଁଥି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନାରଦଙ୍କୁ ଦୂତ ରୂପେ ଅବତ୍ତୀ ନଗରକୁ ଦଶୀ ରାଜାଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଘୋଟକୀ ନେବାକୁ କହିଲେ ଏବଂ କହିଲେ ଯଦି ସେ ସ୍ଵଜଳାରେ ଘୋଟକୀକୁ ନେବାକୁ ନ କହିବେ ତାହେଲେ ବଳ ପୂର୍ବକ ସେ ଘୋଟକୀକୁ ନେଇଯିବେ । ଦଶୀ ରାଜା ଘୋଟକୀ ଦେବା ପାଇଁ ସ୍ଵାକୃତ ଦେଲେନାହିଁ । ଅଗତ୍ୟା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଭୟରେ ଭୀତ ହୋଇ ଘୋଟକୀ ସହ ପଳାୟନ କଲେ । ରାଜା ଦଶୀ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ରାଜନ୍ୟମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇ ଆଶ୍ରୟ ଭିକ୍ଷା କଲେ କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହିତ ବିବାଦ ଅବଶ୍ୟମାବୀ ଭାବି ସମସ୍ତ ରାଜନ୍ୟମଣ୍ଡଳୀ ଦଶୀ ରାଜାଙ୍କୁ ଆଶ୍ରୟଦେବାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କଲେ । ଦଶୀ ରାଜା ଅନନ୍ୟୋପାୟ ହୋଇ ଘୋଟକୀ ସହ ଗଞ୍ଜଳରେ ପ୍ରାଣ ବିସର୍ଜନ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କଲେ । ଘଟଣାତକୁରେ ସେହି ସମୟରେ ଅର୍ଜୁନଙ୍କ ପହୁଁ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଭଗ୍ନୀ ସୁଭଦ୍ରା ଦେବୀ ଭ୍ରାତାଙ୍କ ସହ କଳହ ଅବଶ୍ୟମାବୀ ଭାବି ବିପନ୍ନକୁ ଆଶ୍ରୟ ପ୍ରଦାନ କରି ଉଦାର ହୃଦୟର ପରିଚୟ ଦେବାକୁ କୁଣ୍ଡିତ ହେଲେନାହିଁ । ଏହାର ପରିଣାମ ଫଳ ଏହି ହେଲା ଯେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତ୍ରିଭୁବନ ସହ ତାଙ୍କର ଆଶ୍ରିତ ରକ୍ଷିତ ଓ ଭକ୍ତ ପାଣ୍ଡବମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୁଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କଲେ ।

ଏ ହେଲା ମୋଗମୋଟି କଥା । ପ୍ରକୃତରେ କ’ଣ ନାରଦ ଓ ଦୁର୍ବାସାଙ୍କର ଚରିତ୍ର ଏତେ ହେଯ, ଏତେ ଘୃଣ୍ୟ ଓ ଏତେ କର୍ମ୍ୟ ଥିଲା ? ପରର ଅପକାର କଥା, ପରର ଅନିଷ୍ଟଚିନ୍ତା, ଶାନ୍ତିର ସଂସାରରେ ଅଶାନ୍ତିର ଦାବାଗ୍ରି ପ୍ରଞ୍ଚିଲିତ କରିବା, ଅନ୍ୟ ସହିତ କଳହ ସୃଷ୍ଟି କରିବା, ପତିପ୍ରାଣୀ ସତୀଙ୍କୁ ପଢ଼ିଙ୍କଠାରୁ ଦୂରେଇ ନେଇ ବିରହାନଳରେ ଦର୍ଶନ କରାଇବା, ଏ ସବୁ କ’ଣ ତାଙ୍କର ସାଧନ ଭଜନ ଥିଲା ? ଯେଉଁ ନାରଦ ମାୟାମୋହର ପାଶ ଛେଦନ କରି ହରିଗୁଣ ଗାନରେ ଜଗତ ପୂରି ବୁଲନ୍ତି ଏପରିକି ନିଜକୁ ମଧ୍ୟ ଭୁଲିଯାଆନ୍ତି, ଯେ ଭଗବାନଙ୍କର ପରମଭକ୍ତ, ଯେ ଶୁଦ୍ଧ, ସଭଗୁଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ, ସଦା ଭଗବତପ୍ରେମରେ ବିଭୋର, ଯେ ତ୍ୟାଗବୈରାଗ୍ୟ ରେ ଦେବତାମାନଙ୍କର ଆଦର୍ଶ ଭାବେ ‘ଦେବର୍ଷ’ ଆଖ୍ୟା ପାଇଛନ୍ତି, ତାଙ୍କର କ’ଣ ଏହି ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ? ଯେଉଁ ମହାଦେବ ତ୍ରିଲୋକର ହିତାର୍ଥେ ସର୍ବସ୍ଵ ତ୍ୟାଗ କରି ଶୁଶ୍ରାନକୁ ନିଜର ଆବାସ ଭୂମି କହି ଅଛନ୍ତି, ଛାଇ ଯାହାର ଅଙ୍ଗର ଭୂଷଣ, ବ୍ୟାଗ୍ରତର୍ମ ପରିଧୋଯ ବସନ ଏବଂ ଅମୃତର ପରିବର୍ତ୍ତେ ସମ୍ବୁଦ୍ଧମହୁନରୁ ଜାତ ହଳାହଳ ବିଷପାନ କରି ନାଲକଣ୍ଠ ନାମ ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି ଯେ ମଣି ହାରର ପରିବର୍ତ୍ତେ ଫଣୀ ହାର ଗଳାରେ ଝୁଲାଇଛନ୍ତି, ବମବମ କରି ବାଦ୍ୟର ଆନନ୍ଦରେ ବିହୁଳ ହୋଇ ପ୍ରକୃତି ସତୀଙ୍କୁ ବୁକୁରେ ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି, ଜୀବର ପରମ ହୀତେଷୀ ସେହି ଶିବ ଅଂଶରେ ଯାହାର ଜନ୍ମ, ମହାଦେବ ଯାହାଙ୍କୁ ନିଜର ସମକଷ ଜାଣି ଗରୁଡ଼ ରାଜାର ଯଜ୍ଞ କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ସେହି ଶିବତୁଳ୍ୟ ରକ୍ଷି ଦୁର୍ବାସା କ’ଣ କ୍ଲୋଧୀ, ଜୀବର ଅହିତକାରୀ ତା’ କେବେ ହୋଇପାରେନା । ଦେବତା ଏବଂ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସର୍ବଦା ଜୀବର ହିତାକାଂକ୍ଷା । ଯେଉଁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜଙ୍ଗ କଲେ ସସାଗରା ପୃଥିବୀର ଅଧୁକାରୀ ହୋଇପାରନ୍ତେ, ଯେଉଁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସ୍ଵଜଳରେ କ୍ଷତ୍ରିଯଙ୍କୁ ଧରଣୀ ଦାନ କରି ନିଜେ ଚିର ବକ୍ଷଳଧାରୀ, କନ୍ଦପଳମୂଳ ଆହାରୀ ଓ ବୃକ୍ଷତଳବାସୀ ହୋଇ ଜୀବର ଉପକାରାର୍ଥେ ଆମୃତ୍ୟାଗର ଜ୍ଞଳନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ କରିଯାଇଛନ୍ତି, ଯେଉଁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅନିତ୍ୟଧନ ସମ୍ପଦ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ଜୀବକୁ ନିତ୍ୟଧନରେ ଧନୀ କରିବାକୁ ଭଗବତ୍ ଜଙ୍ଗରେ କୃଷ୍ଣ ସାଧନ କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ତପସ୍ତରୀବାରେ ଏତେ ଅତ୍ୟାରର ସଭ୍ରେ ଆଜି ଧରାଧାମରେ ହିନ୍ଦୁନାମ ବିଲୁପ୍ତ ହୋଇନାହିଁ, ଯାହାଙ୍କର ସାଧନା ବଳରେ ହିନ୍ଦୁମାନେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜଗତରେ ଉନ୍ନତିର ଚରମସୀମାରେ ଉପନୀତ ହୋଇଛନ୍ତି, ଯାହାଙ୍କର ତପବଳରେ ଆଜି ଆମେ ହିନ୍ଦୁ ବୋଲି ଜଗତରେ ପରିଚୟ ଦେବାକୁ ସକମ ହୋଇଛୁ, ସେହି ବ୍ରାହ୍ମଣ କେବେ ପରଶ୍ରୀକାତର ପରେହିଦ୍ୱାନେଷୀ, ପରର ଅନିଷ୍ଟକାରୀ ହୋଇପାରେ ?

ଆମେ ଅଦୂରଦର୍ଶୀ ଶୁଦ୍ଧବୁଦ୍ଧି ମାନବ, ନିଜକୁ ଚିହ୍ନିପାରିନାହିଁ, ଦେବଚରିତ୍ର ଓ ରକ୍ଷିଚରିତ୍ର କିପରି ବୁଝିବାକୁ ସକମ ହେବା ? ନିଜ ଚକ୍ରରେ ଜଗତକୁ ଦେଖୁବାକୁ ଆମର ଜଙ୍ଗ । ତେଣୁ ଆମେ ଦେବତା ଗଢ଼ିବାକୁ ଯାଇ ବାନ୍ଧର ଗଢ଼ି ବସୁନ୍ତୁ । ଆମେ ନିଜ ବୁଦ୍ଧିରେ

ସମସ୍ତକୁ ଦେଖୁ ବିଷ୍ଟର କରୁ । ତେଣୁ ନାରଦଙ୍କର ଚରିତ୍ର ଓ ଦୁର୍ବାସାଙ୍କର ଚରିତ୍ର ଆମ ନିକଟରେ ଘୃଣ୍ୟ ଓ ହେଯ । ନାରଦ ଦୁର୍ବାସାଙ୍କର ନାମ ଶୁଣି କେବେହେଲେ ନାସିକା କୁଞ୍ଚନ କରିନାହାନ୍ତି । ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷେ ଉପରୋକ୍ତ ପୌରାଣିକ କାହାଣାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ମୂଳରେ ଗଭାର ତତ୍ତ୍ଵ ନିହିତ ଅଛି । ଚିକିଏ ଧୀର ସ୍ଥିର ଭାବରେ ଚିନ୍ତା କଲେ ଅତି ସହଜରେ ତାହା ବୋଧଗମ୍ୟ ହୋଇପାରିବ ।

ଯଦି ଦକ୍ଷ୍ୟ ସମାଦ କୌଳାସରେ ପହଞ୍ଚନଥାନ୍ତା ତେବେ ସତୀଙ୍କ ଆଦର୍ଶ, ସତୀଙ୍କରିତ ଲୋକଲୋଚନର ଗୋଚରାତ୍ମ୍କତ ହୋଇନଥାନ୍ତା । ସତୀଙ୍କର ମର୍ଯ୍ୟାଦା କେହି ବୁଝି ପାରିନଥାନ୍ତେ । ସତୀଙ୍କୁ କେହି ଚିହ୍ନ ପାରିନଥାନ୍ତେ । ଦକ୍ଷ୍ୟ ନାଶ ନହୋଇଥୁଲେ ସତ୍ୟରାଜ୍ୟରେ, ନ୍ୟାୟରାଜ୍ୟରେ ଅହଂକାର ଓ ଆମ୍ଭରୀତାକୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଦିଆଯାଇଥାନ୍ତା । ଏଣୁ ନାରଦଙ୍କର କୌଳାସଗମନ ପୁଣି ପରିଜାତ ହରଣର ଅବ୍ୟବହିତ ପରେ ହଁ ସତ୍ୟଭାମାଙ୍କର ତୈଳୟ । ତଦ୍ବାରା ଦେବର୍ଷ ନାରଦ ଦେଖାଇ ଦେଲେ ଯେ ନାମ ଓ ନାମୀ ଅଭେଦ । ନାମୀଠାରୁ ନାମର ମାହାତ୍ୟ ଅଧିକ । ନାମୀ ଯାହା କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ, ନାମ ଗୁଣରେ ତାହା ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରେ । ତୈଳୟରେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ ଯେ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପ୍ରିୟ ମହର୍ଷୀ ସତ୍ୟଭାମା ବଡ଼ ଅଭିମାନୀ ଓ ଅହଂକାରୀ ଥିଲେ । ବିଶେଷ କରି ଜଗତ୍‌ଆରାଧ ଯୋଗୀଦୂର୍ଲଭ ଜଗତ୍‌ସ୍ଵାମୀଙ୍କୁ ପତି ରୂପେ ପ୍ରାୟ ହୋଇ ତାଙ୍କର ଆମ୍ବାର୍ଥିମାନ ବହୁଗୁଣରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇଥିଲା । ସେ ଭାବିଥୁଲେ ଯେ ସେ ଖୁବ୍ ପତିଷ୍ଠାନୀୟ, ପତି ତାଙ୍କ ହାତରେ ପିତୁଳା ସଦୃଶ । ଏହି ଭାବରେ ସେ ଭୁଲ ବୁଝିଥୁଲେ, ଏଣୁ ରମଣୀର ଏକମାତ୍ର ଆରାଧ ହେଉଛି ପତି । ଯେ ରମଣୀ ନିକଟରେ ଜଗତରେ ଅତୁଳନୀୟ, ସତ୍ୟଭାମା ତାଙ୍କୁ ତୁଳ ଅନିତ୍ୟ ଧନର ରହସ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ତୁଳନା କରିଥିଲେ । ଏଠାରେ ନାରଦ ଦେଖାଇଦେଲେ ଯେ ଉଗବାନଙ୍କ ଯେତେ ପ୍ରିୟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଯେ ନାରାୟଣ, ଅନ୍ୟାୟର ପ୍ରଶ୍ନ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ତାଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟାନ୍ତୁରୋଧରେ ବାଧ ହୋଇ ଅନ୍ତି ହୋଇ ସତ୍ୟଭାମାଙ୍କର ଦର୍ପ ଚୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ହୋଇଥିଲା ।

‘ଅଜନାତ’ ଯେ ରାଜା ଉରତଙ୍କ ନାମରେ ଭାରତବର୍ଷ ସେ ଭାବରେ ବିଖ୍ୟାତ ହୋଇଛି ଶକ୍ତୁଳା ତାଙ୍କର ହଁ ଗର୍ଭଧାରିୟୀ । ଆମ ସୁଖରତା, କର୍ତ୍ତବ୍ୟକ୍ରମ୍ଭା ରମଣୀ କେବେହେଲେ ଉରତଙ୍କ ପରି ଯୋଗ୍ୟପୁତ୍ର ନିଜ ଗର୍ଭରେ ଧାରଣ କରିପାରିନଥାନ୍ତେ । ଯଦି କ୍ଷେତ୍ର ଉର୍ବର ନ ହୁଏ ତେବେ ସେଥିରେ ସୁଫଳ ଲାଭର ଆଶା ବିଢ଼ିମନା । କାମ ହଁ ପ୍ରେମର ରୂପାନ୍ତର ମାତ୍ର । ଯେଉଁଠାରେ କାମ ଆମ ସୁଖରେ ନିଯନ୍ତ୍ରିତ ନ ହୋଇ ଭଗବଦର୍ଥରେ ପ୍ରଯୋଗ ହୁଏ ସେଠାରେ ଏହା ପ୍ରେମରେ ପରିଣତ ହୁଏ । ସୁନାକୁ ନିଆଁରେ ନ ପୋଡ଼ିଲେ ତାହାର ଉତ୍ସଳତା ଲୋକଲୋଚନରେ ଗୋଚରାତ୍ମ୍କ ହୁଏନାହିଁ । ସେହିପରି ପଙ୍କ ବା ମଇଳାକୁ ଧୋଇ ପରିଷାର ନ କଲେ ଲୌହ ଚୁମ୍ବକ ଆକର୍ଷଣ କରିପାରେ ନାହିଁ । ଶକ୍ତୁଳା ଆଦର୍ଶ ରମଣୀ ଥିଲେ । ଉରତଙ୍କର ସେ ଯୋଗ୍ୟ ଜନନୀ, ତେଣୁ ତାଙ୍କର ସ୍ଵରୂପର ବିକାଶ ନିମିତ୍ତ ଦୁର୍ବାସାଙ୍କର କ୍ଲୋଧରୂପ ବିଧାଭାଙ୍କର ଅମୋଘ ବଜ୍ର ନିଷିଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କୁ ବିରହାନଳରେ ଦର୍ଶ କରାଇ ଅଶ୍ଵଜଳରେ ତାଙ୍କର ଆଦର୍ଶ ଚରିତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଅଛି ।

ରାଜା ଅମରାଷଙ୍କ ଘଟଣାରୁ ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଯେତେ ଧାର୍ମିକ ହେଉ ନା କାହିଁକି, ଯେତେ ଜ୍ଞାନୀ ବା ଭକ୍ତ ହେଲେ ବିପରାକ୍ଷାରୁ ଉଦ୍ବାର ନ ହେଲେ ତାହା ଲୋକଲୋଚନରେ ଗୋଚରାତ୍ମ୍କ ହୋଇପାରେନାହିଁ । ଜଗତ୍ ତାହା ମଧ୍ୟ ଜାଣିପାରେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ସେହି ଆଦର୍ଶ ଚରିତ୍ର ସମାଜଶିକ୍ଷା ଓ ଲୋକଶିକ୍ଷାର ସହାୟକ ହୁଏନାହିଁ । ଏଣୁ ଦୁର୍ବାସା ନିଜେ ବିପନ୍ନ ହୋଇ ଭକ୍ତ ଅମରାଷ ଚରିତ୍ର ଜଗତରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବା ପାଇଁ ଏପରି କରିଥିଲେ । ଦୁର୍ବାସା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ପ୍ରମାଣ କରିଥୁଲେ ଯେ ଭକ୍ତ ଉଗବାନଙ୍କର ଯେ କେତେ ପ୍ରିୟ, କେତେ ଆଦରର ।

ଦୁର୍ବାସା ଓ ନାରଦଙ୍କର ମଣିକାଞ୍ଚନ ଯୋଗ ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧୁତ ହୁଏ ପାଣ୍ଡବମାନଙ୍କର ଗୌରବ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ, ତାଙ୍କର ବୀରତ୍, ଧର୍ମଶାଳତା, ଉଗବତ୍-ନିର୍ଭରତା ଲୋକ-ସମାଜରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ଦୁର୍ବାସା ଆସିଥିଲେ ତୁଲୋକରେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଉଗବାନ ସ୍ତୋକବାକ୍ୟରେ ବଶଭୂତ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ସେ ଆମ୍ବାୟତା ଓ କୁରୁମ୍ବାୟତାର ଧାର ଧାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପଥରେ ବଜ୍ର ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ କଟିନ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟପାଳନରେ ଅମ୍ବାନ ବଦନରେ ପାଣ୍ଡପିଯ ପୁତ୍ରର ମସ୍ତକ ଛେଦନ କରିପାରନ୍ତି । ସେ ଏଥରେ କେବେହେଲେ କୁଣ୍ଡିତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ସୁତଦ୍ରା ଓ ପାଣ୍ଡବମାନଙ୍କର ଏହି ବିଶେଷଦ୍ଵାକୁ ଦେଖାଇବାକୁ ଯାଇ ଦୁର୍ବାସାଙ୍କର ଅଭିଶାପ ଓ ନାରଦଙ୍କର ଦୌତ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ ।

ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଓ ହରିଷ୍ଣଦ୍ରଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମେମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଶିକ୍ଷା ପାଇଅଛୁ । ହରିଷ୍ଣଦ୍ର ଓ ଶୈବ୍ୟାର ଚରିତ୍ର ଜଗତବାସୀଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ତ୍ୟାଗୀ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ହରିଷ୍ଣଦ୍ରଙ୍କର ରାଜ୍ୟଭାର ଗ୍ରହଣ କରି କେତେ କଷ୍ଟ ଓ ଅସ୍ଵର୍ବିଧା ଭୋଗ କରିନାହାନ୍ତି ?

ଏଣୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ପୂର୍ବକାଳରେ ମୁନି, ରକ୍ଷିମାନେ କଥା କଥାରେ ଯେଉଁ କ୍ରୋଧ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି ତାହା ନିରଥ୍ବକ ନୁହେଁ । ଜୀବର ଭାବୀ ମଙ୍ଗଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଘଟିତ ହୁଏ । ଜୀବନର ଅନିଷ୍ଟସାଧନ କରିବା ତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ । ଯେଉଁ ଭାବରେ ଜୀବର ଉନ୍ନତିବିଧାନ, ଜୀବକୁ ପ୍ରକୃତ ପଥରେ ପରିଗଳିତ କରିବା ହିଁ ତାଙ୍କର ଜଙ୍ଗା ବା ଚିନ୍ତା ନିଯନ୍ତ୍ରିତ ଥାଏ । ମୁନି, ରକ୍ଷି, ସାଧୁ ମହାପୁରୁଷଗଣ ଭଗବାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ନିଜର ବୋଲି କିଛି ରଖନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଭଗବତରେ ଉସ୍ତର୍ଗୀକୃତ । ସୁତରା ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ, ଜଙ୍ଗା ଏପରିକି ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ନିଃଶ୍ଵାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଗତ ହିତରେ ନିଯୋଜିତ ହୁଏ । ଜୀବର କଲ୍ୟାଣରେ ଏ ସବୁ ନିଯନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ । ସେମାନେ ଦୂରଦର୍ଶୀ ଭ୍ରାନ୍ତଜୀବର ହିତେଷା ଜୀବର ମଙ୍ଗଳ କାମନା ହିଁ ସେମାନଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି । ତେଣୁ ସେମାନେ ଖାଣ୍ଡି ଜିନିଷ ପାଇଲେ ତାହାକୁ ଜଗତ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ କରିବା ପାଇଁ ଯେତେ କଷ୍ଟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ, ନିଦା ସମାଲୋଚନା, ଗଞ୍ଜନା, ଲାଞ୍ଛନା ସହ୍ୟ କରି, ଅମ୍ବାନ ବଦନରେ ସେ ସମସ୍ତ କଷ୍ଟ ସହ୍ୟ କରି ହାସ୍ୟମୁଖରେ ସତ୍ୟ ଜନିଷ, ଖାଣ୍ଡି ଜିନିଷ, ସନ୍ତାନତୁଳ୍ୟ ମୋହାନ୍ତ ଜୀବର ହାତରେ ଟେକିଦେଇ ଜୀବନାନଙ୍କୁ ସତ୍ୟ, ନ୍ୟାୟ, ଧର୍ମପଥରେ ଝଳିତ କରିବାକୁ ଜଞ୍ଜିତ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସେମାନଙ୍କର ହେଉଛି ସାଧାରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅପରାଧ ଭଲି । ତେଣୁ ଦୁର୍ବାସା, ନାରଦ, ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ପ୍ରଭୃତି ମୁନି ରକ୍ଷି ଓ ସାଧୁ ମହାପୁରୁଷଗଣ ଜଗତ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ନିଯିତ । ସାଧାରଣ ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖାଯାଏ, ପିତାମାତା ସନ୍ତାନକୁ, ଶିକ୍ଷକ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ, ଚିକିତ୍ସକ ରୋଗୀଙ୍କୁ, ଗୁରୁଶିକ୍ଷ୍ୟଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷେ ନିର୍ଣ୍ଣିତ କରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଏହା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ପିତାମାତା, ଶିକ୍ଷକ, ଚିକିତ୍ସକ ଓ ଗୁରୁମାନଙ୍କର କେବେହେଲେ ଏପରି ଜଙ୍ଗା ନ ଥାଏ ଓ ଏମାନେ ବିନା କାରଣରେ କାହାକୁ ପାଢ଼ା ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନେ ଅନ୍ୟାୟର ଶାଶ୍ଵା ମାତ୍ର । ସେମାନେ ଯାହା କିଛି କରନ୍ତି ତାହା ସନ୍ତାନ, ଛାତ୍ର, ରୋଗୀ ବା ଶିକ୍ଷ୍ୟର ମଙ୍ଗଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହିଁ କରିଥାନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁର ଚରଣଶ୍ରିତ

ଶ୍ରୀ ଉମେଶଚନ୍ଦ୍ର ସାମନ୍ତରାୟ

ସଂପାଦକ, ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ, ପୁରୀ

ଗୁହାରି ମୋ ତୁମ ପଦେ

ଦୂର ଭୁବନରୁ ଡାକରା ଆସିଛି
ଯିବା ବେଳ ପରା ହେଲାଣି
ଦୂର କରି ସବୁ ମମତା ବନ୍ଧନ
ନେଉଛି ଏବେ ମୁଁ ମେଲାଣି । ୧
ଜାଣ୍ଣୁ ଜାଣ୍ଣୁ କେତେ କାଳ ବିତିଗଲା
ଅକାରଣେ ଶୋଇ ଶୋଇ
ତେତନା ଫେରିବା ବେଳକୁ ଜାଣିଲି
ତୁମେ ମୋ ଗୁରୁ ଗୋପାଇଁ
କିପରି ତେଷିବି ତୁମଙ୍କୁ ଠାକୁର
ବୁଦ୍ଧି ମୋ ବଣା ହେଲାଣି । ୨
ଜୀବନ ଯାକର କରମ ସକଳ

ନିଷଳ ହେଲା ମୋ ପାଇଁ
ଯେଣ୍ଣୁ ସେ କରମ ତୁମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
କେତେବେଳେ ହୋଇନାହିଁ
ଏବେ କିନ୍ତୁ ମନ ଆଶା ବାନ୍ଧି ବସି
ପଦେ ଠାବ ମାଗିଲାଣି ॥ ୩
ତୁମେ ଦୟାମୟ ଜୀବର ସହାୟ
ଗୁହାରି ମୋ ତୁମ ପଦେ
ଜୀବ ଯାଉଥିବ ନାମ ଗାଉଥିବି
ତୁମ କୃପା ହେଜି ହୃଦେ
ଆନ ଭାବ ମନେ ନ ଆସୁ ହେ ଦେବ
ନାମ ଜପି ନେବି ମେଲାଣି । ୪

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁର ଚରଣଶ୍ରିତ

ନରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପତି

ଚିତ୍ରାଳ ଶାଖା ସଂଘ

Female Development

(Written by Narayani Devi in Arya Darpan Ashwin 1358,
Translated by Shrutabidya Tripathy)

The great sage Manu has said about the female population:

*"Prajanarthang mahabhagah pujarha grihadiptayah
Striyang sriyascha gehesu na bisesosti kaschana"* (9.26)²

In the current modern world, we hear a lot of discussion concerning the above words. Manu's views were narrow-minded; he did not accept that women should also read the Vedas or wear the sacred thread – these are some of the lines that arise in this context. May be due to his narrow-mindedness, Manu was able to say that the women are worship-worthy because of their ability to bear children. With all due respect to the great sage Manu, I am unaware whether he was broad-minded or narrow-minded in his words as expressed in the Manu Smruti. However, the *Sloka* above can also be viewed in a totally different way.

Nature has created and divided life-forms into two distinct categories – male and female. Similarly, the human population is also divided into male and female parts. Either is not lesser than the other. Both lives have equal fulfillment and even though they are moving in different directions, their aim is one – prosperity of humanity and all the human virtues it entails. Based on this proposition, the current belief of "Equal Rights for Men and Women" is right; however, this belief has not been used in the appropriate way. From all of self-made or nature-provided comforts and benefits that a man enjoys, only wanting an equal share from it seems to be reflected in the statement "Equal Rights for Men and Women". Though I am not aware of any other country's female emancipation campaign, but in our Bengal, by using the slogan "Equal Rights for Men and Women", whatever rights are being demanded, they will only cause more humiliation to the female kind – neither an achievement nor adoration. I may not be completely aware of the actual reason behind the feminist campaign of Bengal, but it feels like there is no clear purpose behind it. And still, the handful of educated women of this country – these women from whom the country has a lot of expectations – are running blindly in a wild-goose-chase for something that they have labeled as "Female Emancipation".

The great sage Manu has said in his Manu Smruti:

*"Jatra narjayastu puhyante ramante tatra debata
Jatryetastu na puhyante sarbastatra phalaha kriyaha."* (3.56)³

Was Manu narrow-minded and unsympathetic towards women? However it does not seem like that after reading the above *Sloka*. During these days of female development, every male should

² English translation from The Laws of Manu (<http://hinduism.about.com/library/weekly/extra/bl-lawsomanu9.htm>) - Between wives (striyah) who (are destined) to bear children, who secure many blessings, who are worthy of worship and irradiate (their) dwellings, and between the goddesses of fortune (sriyah, who reside) in the houses (of men), there is no difference whatsoever.

³ English translation from The Laws of Manu (<http://hinduism.about.com/library/weekly/extra/bl-lawsomanu3.htm>) - Women must be honored and adorned by their fathers, brothers, husbands, and brothers-in-law, who desire (their own) welfare.

remember these famous *Slokas* of the great sage Manu. I do not think that in our country, the glory and honor of women have always been protected. But mostly, it is women themselves that are responsible for such events. Men and women are both humans – but in our country, women sometimes forget that they are human beings. Even the educated women do not know this - if they did, they would not have gone begging to the male population for their equal rights. They would have realized without a doubt that the same rights and the same powers are already hidden within themselves.

Now, let us try to understand the words of the great sage Manu. Population growth is a major part and law of nature. A nation created by humans and society are also bound to create optimum conditions for the growth of human population. Else, the continuity of the human race will be broken and human civilization will not last for eternity. The major responsibility of population growth lies with women. Nature has created women with this primary duty in mind – so is it not womankind's responsibility and pride to carry out this glorious task of Nature? That is why the womankind is described as: "*Prajanarthang mahabhagah pujarha grihadiptayah*". Those with a polluted mind misinterpret these words and use it as an excuse for personal gratification. Also due to such misinterpretation, a group of staunch orthodox "rule-followers" consider Manu to be a narrow-minded person. Hence, this is how our current society is on a path of destruction. Humankind started its journey to hell from the day when the various facets of human life lost their deeper meaning and sense of duty, and went on the path of personal gain and gratification. Manu Smruti is a holy book – the great sage Manu being a famous sage of the *Arya Samaja* (civilized society). If someone misinterprets his worthy words and uses them to justify physical satisfaction and the role of women as only baby-bearing machines, then whose fault is it? Of course not the great sage's!

Women are worship-worthy and the pride of the family because they can bear children. Why is it? It is because the huge responsibility of creating a new generation rests on their shoulders. Society and nature's wealth and abundance has no value without an heir. The duty of making of this heir lies with the females. What an honor that is! The day a woman becomes a mother is a glorious day for her. Slowly and gradually, worthy sons of a nation are created by worthy mothers. Under a mother's holy influence, the child will become brave; will become a hero, a learned person – that is the aim of every mother's life. Is that a small goal? Mothers create every single human being by shedding their own blood. All the higher idealistic institutions of the world are busy creating worthy human beings. If every female in every society takes up this task in her own home, then who can say that their life is futile, small and constricted? Actually, they will be worship-worthy.

Napoleon had once said "Give me a good mother and I shall give you a good nation." Then how can the glory of womankind be little? Society consists up the home and the outside. A woman's part may lie within the boundaries of the home and the prime duty rests on her shoulders, but it is the way she carries that duty will lead all brave and learned men to bow their heads before her. There is a rule in our country that *Sannyasis* do not bow to anyone. The only exceptions are mothers, before whom everyone bows. This ritual is such a huge sign of respect for womankind! Is this glory of the mothers so trivial? But we should know how to become a mother. This knowledge of how to become a worthy mother is the greatest knowledge of women population. Thus, the knowledge of becoming a worthy mother should be included in the education and teachings of the females. While fighting for equal rights with males in all the outer spheres of life, the women have complicated the lives of their fathers, their brothers, husband and children. Still, they are unable to find the

satisfaction and sense of achievement in their own lives. The home that was the abode of peace is now a place of confusion and strife; and it is because womankind has lost its eligibility to be great, to be the light of their homes, to be worship-worthy.

The major responsibility to address this current situation lies with today's education system. The great sages of the past did not believe in the necessity for academic education for females. The transformation of a woman to mother was considered to be her greatest accomplishment; and the optimal education necessary for this goal had already been established. Therefore, women had no right for the study of the Vedas – this was the rule of the society. Needless to say, this rule was applicable ordinarily. Our society did not lack great learned spiritual women at that time. It is a huge offense to even think that such learned women were forced to the confines of the four walls of a home and household chores. Manu Smruti clearly states that –

*"Baibyahiko bidhihi strinang sanskaro baidika smruthah
Patiseba guroubas gruharthogni pariskriya."* (2.67)⁴

It is difficult to ascertain the exact time of creation of the human mythological scriptures. But it is enough to say that with all these restrictions there were learned women like Ubhaya Bharati⁵ during the 8th century. Also, proof is scarce that Manu Smruti was written after the 8th century. From this we can infer that the Manu Smruti rules are applicable for almost all females. Still, in proper context, the rights of women to education and learning was encouraged and maintained. However, it was not the order of those days to have the exact same education for womankind, irrespective of their respective spheres. It is extremely wrong to oppose female education. But without the strong roots of early female education, independent India will not have "good mothers" and thus, the creation of a "good nation" might not only become very difficult but also an impossible task.

Sri Sri Ramakrishna Paramahansa Deva, Ishwarachandra Vidyasagar, Swami Vivekananda, or Rabindranath Tagore, or Subash Chandra Bose – none of their mothers was educated in the western education system. Again, from this we can infer that even without western and modern education, these women had received some education and knowledge that led them to raise such great sons – for which the nation will always feel proud of them. What is that knowledge? Such discovery is yet another responsibility of today's citizens. That is the knowledge and education of how to become an ideal mother – the examples of which are Kunti, Bidula, and many other historic mothers. This education is closely associated with the eternal Hinduism (*Sanatana Dharma*) – but not with the religion full of orthodox rites and rituals. Belief in God, compassion and service towards other life-forms, speaking the truth, bravery, vigor, and firmness in carrying out one's duty – this eternal knowledge was the education of every female.

Female development is obstructed and stunted today. And the responsibility for that lies with the society and the education system. Female independence was also present on the day when the great Vidyasagar had swum across the mighty River Damodar for his mother. The day when every

⁴ English translation from The Laws of Manu (<http://hinduism.about.com/library/weekly/extra/bl-lawsomanu2.htm>) - The nuptial ceremony is stated to be the Vedic sacrament for women (and to be equal to the initiation), serving the husband (equivalent to) the residence in (the house of the) teacher, and the household duties (the same) as the (daily) worship of the sacred fire.

⁵ Wife of Mandana Mishra (later Suresvaracharya, a disciple of Adi Shankara) and also considered as the incarnation of Goddess Saraswati

female of the country can give birth to such great sons, will be the day when Female Development and Female Emancipation will be complete. Female population is currently fighting against the males to demand rights and respect. Instead, mothers should create such sons that the male population would recognize the glory of the venerable womankind from the words and the behavior of the mothers. Only then will the females win over the males. In every home, ideal sons will raise their voices to sing:

"Janani janmabhumi scha swargadapi gariyasi"

(That is, Mother and Motherland are more glorious than heaven).

Shri Shri Thakur Charanashritaa
Shrutabidya Tripathy
Ekamra Saraswata Sangha

ମୋ ମନତଳର ସାଇତା କଥା

ମନ ସାଗରକୁ ଉଦ୍‌ବେଳିତ କରି
ଭାବନା ତରଙ୍ଗ ଗୋଟିକି ଗୋଟି
ମଥା ଚେକି ଉତୁଆଁ ନିରନ୍ତର
ପୁଣି ସେ ମିଳାଇଯାଏ ସେଇଠି ।
ହଜି ନ ଯାଇ ସେ ରୂପ ବଦଳାଇ
ଛପି ରହିଆଏ ସୃତି-ଉଣ୍ଡରେ
ଛାଯା ଛବି ଭଲି ଦେଖାଦିଏ ଆସି
କେବେକେବେ ମନ ପରଦା ପରେ ।
ଏହିପରି ଏକ ସୃତିର ତରଙ୍ଗ
ମନ-ବେଳାଭୂମି ଉପରେ ଦିନେ
ରହିଲା ଅଚକି ନେଲି ମୁଁ ସାଉଁଠି
ହଜିଗଲି ତା'ର ରୂପ ଚିନ୍ତନେ ।
ପ୍ରାଣଠାକୁରଙ୍ଗ ଜୀବନୀ ପଡ଼ିଣ
ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣେ ନେଲି ଶରଣ
ସଂଘସେବୀ ରୂପେ ପରିଚିତ ହେଲି
(ତାଙ୍କୁ) ଗୁରୁ ଜଣ୍ଣ ରୂପେ କରି ବରଣ ।
ମାଆମାନଙ୍କର ପରିଚୟ ପଡ଼େ
ଥୁବା ଉପଦେଶ ଅମୂଲ୍ୟ ବାଣୀ
ଶ୍ରଦ୍ଧା ସହକାରେ ନିତ୍ୟ ପାଠ କରି
ମନେମନେ ସଦା ହୋଇଲି ଗୁଣି ।
ସେହି ଉପଦେଶେ କହିଥିଲେ ପ୍ରଭୁ
ତୁମ ଅନ୍ତରର ଅନ୍ତରତମ
ପ୍ରଦେଶେ ବୁଡ଼ିଣ ଖୋଜିବ ଯେବେଟି

ସ୍ଵରୂପେ ପାଇବ ମୋର ଦର୍ଶନ ।
ଜଗଜନନମାଙ୍କୁ କୋଳରେ ଧରିଣ
ବସିଥିବି ତୁମ ହୃଦୟାସନେ ।
ସକଳ ଅଭାବ ମେଣ୍ଟିବ ସେବିନ
ଭାଲିଲି ସେ ରାଜ୍ୟ ଯିବି କେସନ
ଶୁଦ୍ଧ ମନ ବୁଦ୍ଧି ନେଇ ମୁଁ କିପରି
କଳି ପାରିବି ସେ ଗହନ ତତ୍ତ୍ଵ ।
ମାତ୍ର ବହୁଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ମନ
ସେ ଚିନ୍ତାରୁ ହେଲାନାହିଁ ବିରତ
କେତେ ନୂଆନୂଆ ଯୋଜନା ଗଡ଼ିଲା
(ପୁଣି) ଭାଙ୍ଗିଲା ଏ ମନ ଥରକୁ ଥର ।
ସେଥିରୁ କେତୋଟି କହୁଛି ଆଜି ମୁଁ
ଲାଜ ସରମକୁ କରିଣ ଦୂର ।
ପ୍ରଥମେ ଭାବିଲି ମୋ ଅନ୍ତର ରାଜ୍ୟ
ଠିକଣା ଯେ ହେତୁ ନ ଜାଣେ ମୁହିଁ
ଏହାଠାରୁ ବଳି ଲଞ୍ଛ୍ୟାକର କଥା
ଆଉ କିବା ଅଛି ମୋହରି ପାଇଁ ।
ଯେଉଁ ରାଜଜକୁ ହେଉ ପଛେ ନିଷେ
ଲୋଡ଼ା ତ ପ୍ରବେଶ ପଡ଼ି ଗୋଟିଏ
କିଏ ଦେବ ମୋତେ ଚିକେଟ କହିବ
କେଉଁ ଗାଡ଼ି ଧରି ଯିବାକୁ ହୁଏ ।
ପ୍ରାଣ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଣାଇଲି ଦିନେ
ପ୍ରେରଣା ମିଳିଲା ଏହି ପ୍ରକାର

କେଉଁ ଉପାୟରେ ସମୁଦ୍ର ଲଂଘିଲା
 ହନ୍ତମାନ ଥରେ ବିଗ୍ରହ କର ।
 କରୁଣାମୟଙ୍କ କରୁଣା ବଳରୁ
 ସୁତ୍ର ଗୋଟିଏ ମିଳିଲା ବୋଲି
 ବିଶ୍ୱାସ ଭରସା ଜାଗିଲା ମରମେ
 ‘ଜୟଶୁରୁ’ ନାମ ସମ୍ବଲ କଲି ।
 ନାମ ଜପୁଜପୁ ଆଉ ପୁଣି ଏକ
 ଅଭାବରେ ମନ ହେଲା ଘାଇଲା
 କହିଛନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଅନ୍ତର ପ୍ରଦେଶେ
 ବୁଡ଼ି କେମିତି ମୁଁ ଖୋଜିବି ଭଲା ।
 ସେହି ପ୍ରଦେଶଟି ହୋଇଥିବ ଅବା
 ଜଳଭୟ ଏକ ସମୁଦ୍ର ଭଲି
 ନାକ କାନରେ ତ ପାଣି ପଶିଯିବ
 କିପରି ବୁଡ଼ିବି ପାରୁନି କଲି ।
 ଆମ ଏ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶଠୁ ବଳି
 ଆହୁରି ବ୍ୟାପକ ଅନ୍ତର ରାଜ୍ୟ
 କେଉଁଠାରେ ପ୍ରଭୁ ଲୁଚି ବସିଥୁବେ
 ଖୋଜି ପାଇବା କି ଅଟେ ସହଜ ।
 କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଦିନେ ଗୃହ ଆସନର
 ପାଦାସନେ ଯାଇ ପିଟିଲି ମଥା
 କେତେ ପରଖୁବ କଷଟି ପଥରେ
 ବୁଝୁନାହିଁ ବୋଲି ଅବୁଝା କଥା ।
 ଛୋଟ ଶିଶୁଟିର ଚପଳ କଥାରେ
 ପିତାମାତା ହସି ଲୋଚିଲା ପରି
 ସେପରି ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ମଜା ଲାଗିଥିବ
 ବୁଦ୍ଧିହୀନ ମୋର ଚିତ୍ତକୁ ଭାଲି ।
 ସମାଧାନ କଲେ ପ୍ରେରଣା ରୂପରେ
 ଫୁଟିଛଠି ମୋର ମରମ ତଳେ
 ଗଭୀର ଚିତ୍ତାର ତରଙ୍ଗରେ ବୁଡ଼ି

ଖୋଜିବାକୁ ମୁହିଁ କହିଛି ଭଲେ ।
 ସେହିଦିନଠାରୁ ମ୍ଲିରାସନେ ବସେ
 ସିନ୍ଧ ନାମଟିକୁ ପାଥେୟ କରି
 ମୋ ପ୍ରାଣ କଂପନ କେତେ ଗଭାରକୁ
 ଛୁଇଲାଣି ମୁଁ ତ ପାରୁନି ବାରି ।
 ନାମ ମୋର ବଳ ନାମଟି ସମ୍ବଲ
 ନାମ ଏକା ମୋର ଆଶା ଭରସା
 ନାମ ମୋତେ କାହିଁ ଛାଡ଼ିଯିବ ନାହିଁ
 ହୃଦ କନ୍ଦରେ ସେ ବାନ୍ଧିଛି ବସା ।
 ଯିବି ଯେବେ କେବେ ଅନ୍ତର ରାଜ୍ୟକୁ
 ନାମ ଯିବ ମୋତେ ସାଥାରେ ନେଇ
 ସବୁ ଚିତ୍ତା ଦକ ମନୁ ପିଙ୍ଗିଛି ମୁଁ
 ‘ଜୟଶୁରୁ’ ନାମ ତୁଣ୍ଠରେ ଗାଇ ।
 ଅତୀତର ଏଇ ଚିତ୍ତାଧାରା ଯେବେ
 ମନ-ପରଦାରେ ଉକୁଟି ଦିଶେ ।
 ଛୋଟ ପିଲାଟିର ଚପଳତା ନେଇ
 ଆପଣା ଲାଜରେ ଆପଣେ ହସେ
 କେହି ନ ବୁଝିଲେ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ପ୍ରଭୁ
 ବୁଝନ୍ତି ତ ମୋର ମରମ କଥା
 ମନ ବୁଦ୍ଧି ମୋର ଶୁଦ୍ଧ ନୁହେଁ ବୋଲି
 ଜାଣି ପୋଛିଛନ୍ତି ସକଳ ବ୍ୟଥା ।
 ଯେଉଁଦିନ ପ୍ରଭୁ ମଥା ପରେ ମୋର
 ତାଳିଦେବେ ତାଙ୍କ କରୁଣା ବାରି
 ଅନ୍ତର ରାଜ୍ୟର ମୁଦା ଦରଜାଟି
 ପଲକ ମାତ୍ରକେ ଯିବ ତ ଖୋଲି ।
 ନିରେଖ ଦେଖିବି ତୁମର ମୂରତି
 ସଞ୍ଚିତ ମୋ ହୃଦ-ଆସନ ପରେ
 ଜନମ ଜୀବନ ସାର୍ଥକ କରିବି
 ପୂତ ପଦଧୂଳି ମାନ୍ଦ ମୁଁ ଶିରେ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ
 କାଞ୍ଚନବାଲା ଦାଶ ମା’
 ଏକାମ୍ବ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ଅଭିନୟରେ ଆଦର୍ଶ

କୌଣସି ଆଦର୍ଶ ବିଷୟରେ ପଡ଼ିଲେ ବା ଶୁଣିଲେ ଯେତିକି ଶିକ୍ଷା ନ ହୁଏ ଆଦର୍ଶର ଅଭିନୟ ଦେଖୁଲେ ବା ନିଜେ ଅଭିନୟରେ ଅବତାରୀର୍ଷ ହେଲେ ଅଧିକ ଶିକ୍ଷା ମିଳିଥାଏ । ସେଥିଲାଗି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ପୂର୍ବାନ୍ତବୃତ୍ତି ଶର୍ତ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ କରି ଆମମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ସେବାର ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରତିଦିନ ଦୁଇବେଳା ନିୟମିତ ସେବାର ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ହେବ ।

ସ୍ଵାମୀ ପ୍ରେମାନନ୍ଦ ମହାରାଜ ତାଙ୍କ ଲିଖିତ ‘ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନିଗମାନନ୍ଦ କଥାମୃତ’ ଗ୍ରନ୍ଥର ‘ଗ୍ରନ୍ଥକାରଙ୍କ ବକ୍ତ୍ଵ୍ୟ’ରେ ନିମ୍ନମାତ୍ରେ ଲେଖାଇଛନ୍ତି – “ସାରସ୍ଵତ ମଠର ଅବସ୍ଥାନକାଳୀନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୁରୁବାର ଦିନଟି ଆମମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ଆନନ୍ଦର ଦିନ ଥିଲା । କୌଣସି ଗୁରୁବାରରେ ‘ଚେତନ୍ୟ ଲୀଳା’ ଓ ‘ନିମାଇଁ ସନ୍ନ୍ୟାସ’ ଅଭିନୟ ହେଉଥିଲା । ଏହି ଗୌରାଙ୍ଗସଭାର କାର୍ତ୍ତନ ଓ ଅଭିନୟାଦି ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ସ୍ଵସ୍ଥ ଭାବାନ୍ତୁମାୟୀ ବହୁ ବିଷୟ ଉପଲବ୍ଧି କରିପାରୁଥିଲେ । ଅଭିନୟ କହିଲେ ଠିକ୍ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚର ଅଭିନୟ ନୁହେଁ । ପୋଷାକ ପରିଚ୍ଛବ ବିହୀନ, ଯାହାଙ୍କର ଯାହା ପାଠ, ସେ ତାହା ବହି ଦେଖୁ ପାଠ କରିଥାନ୍ତି ମାତ୍ର ।”

‘ଚେତନ୍ୟ ଲୀଳା’ ଓ ‘ନିମାଇଁ ସନ୍ନ୍ୟାସ’ ବ୍ୟତୀତ ପରବର୍ତ୍ତି ଉପଲକ୍ଷରେ ଶଙ୍କରାତ୍ମ୍ୟ, ବୁଦ୍ଧଦେବ, ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀ, ନନ୍ଦଦୁଲାଳ, ହରପାର୍ବତୀ, ପ୍ରହ୍ଲାଦ, ବିଲ୍ମବିଜ୍ଞାନ ନାଟକ ମଧ୍ୟ ଅଭିନୀତ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରଶ୍ନ ହୋଇପାରେ ‘ଠାକୁର’ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ହୋଇ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ବ୍ରହ୍ମଚରମାନଙ୍କୁ ନେଇ ମଠରେ ଅଭିନୟ କରନ୍ତି କାହିଁକି ? ତାହାର ଉତ୍ତରରେ ବକ୍ତ୍ଵ୍ୟ ହେଲା ଯେ ମୌଖିକ ଉପଦେଶ ଅପେକ୍ଷା ଅଭିନୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଉପଦେଶ ଦେଲେ ତାହା ଦ୍ୱାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥାଏ । ଅଭିନୟର ଶକ୍ତି ଅଧିକ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଏହି ଅଭିନୟ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଆମମାନଙ୍କର ସୁପ୍ତ ଭାବକୁ ଅତି ଦ୍ୱାତ୍ର ଭାବରେ ଉଦ୍ବୁଦ୍ଧ କରି ଦେଉଥିଲେ । କେବଳ ମୌଖିକ ଉପଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଅଭିନୟ ପରି ଏତେ ସହଜରେ ଆମମାନଙ୍କର ସୁପ୍ତଭାବ ଉଦ୍ବୁଦ୍ଧ ହେଉନଥାନ୍ତା । ଏହି ଅଭିନୟ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଜ୍ଞାନୀ ଜ୍ଞାନର ପ୍ରେରଣା ପାଇଛନ୍ତି ଓ ଉଚ୍ଚ ଭାବତକ୍ରି ପ୍ରେରଣା ପାଇଛନ୍ତି । ଉପଦେଶ ଅପେକ୍ଷା ଆଦର୍ଶ ହିଁ ଅଧିକ ଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇଥାଏ । ଅଭିନୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାଣବନ୍ତ ଆଦର୍ଶ ଯଥେଷ୍ଟ ଥାଏ । ଅତେବ ଅଭିନୟ ନିନ୍ଦନୀୟ ନୁହେଁ କେବଳ ଗ୍ରହୀତାର ଗ୍ରହଣଶକ୍ତି ଅଭାବରୁ ନିନ୍ଦନୀୟ ହୋଇଥାଏ ।

‘ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ଅଭିନୟର ଅନ୍ୟତମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି ଶଙ୍କର ଗୌରାଙ୍ଗଙ୍କର ବା ଜ୍ଞାନଭକ୍ତିର ସମନ୍ୟ ସାଧନ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ତାଙ୍କ ରଚିତ ‘ପ୍ରେମିକଗୁରୁ’ ଗ୍ରନ୍ଥରେ କେବଳ ଜ୍ଞାନ-ଭକ୍ତି-ପ୍ରେମର ସମନ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ବିରତ ହୋଇନଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ମଠରେ ଶଙ୍କର-ଗୌରାଙ୍ଗଙ୍କର ଆସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଅନ୍ତେବାସୀ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ବ୍ରହ୍ମଚରୀ ସେବକମାନଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଓ ଅଭିନୟାଦି ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍ବୁଦ୍ଧ କରୁଥିଲେ ।’ ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ କବି Shakespear ତାଙ୍କର Seven Ages of Man ନାମକ କବିତାରେ ଲେଖାଇଛନ୍ତି – “World is like a stage and all the men and women are merely players, At first the infant, second childishness.”

ଅର୍ଥାତ୍ ସେ କହିଛନ୍ତି ଏହି ପୃଥିବୀ ଗୋଟିଏ ଜଙ୍ଗମଞ୍ଚ ଭଲି ଏବଂ ସମସ୍ତ ପୁରୁଷ ଓ ନାରୀମାନେ କେବଳ ଅଭିନେତ୍ରୀ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ଅଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି ମାତ୍ର । ଅଭିନୟର ପ୍ରଥମ ଦୃଶ୍ୟରେ ଆସିବେ ‘Infant’ ବା ଶିଶୁ ଓ ଏହିପରି ସାତଟି ଦୃଶ୍ୟରେ ମନୁଷ୍ୟଜୀବନର ଯବନୀକା ପତନ । ଶେଷ ବା ସପ୍ତମ ଦୃଶ୍ୟଟି ‘old age’ ଯାହାକୁ କବି କହିଛନ୍ତି ‘second childishness’ ଅର୍ଥାତ୍ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶୈଶବ । ପ୍ରକୃତରେ ଦେଖୁବାକୁ ଗଲେ ବୟସ ବୃଦ୍ଧମାନେ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ପରି ଅଣ୍ଟିଆ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଶିଶୁଟିକୁ ସାମାନ୍ୟ ଅବହେଲା କଲେ କିମ୍ବା ତା’ର ଆବଶ୍ୟକତା (requirement) ଯଥାଗ୍ର୍ର ପରିପୂରଣ ନ ହେଲେ କିମ୍ବା ତାର ମନୋମତ ଜିନିଷଟି ସେ ନ ପାଇଲେ କିମ୍ବା ତାର ମା’ ତାର ଅଭାବ ପ୍ରତି ସାମାନ୍ୟ ଉଦ୍ବୋଧନଟା ପ୍ରକାଶ କଲେ ସେ ତାର ବିରକ୍ତି କଥାରେ ପ୍ରକାଶ କରି ନ ପାରି କେବଳ କ୍ରମନରେ ପରିପ୍ରକାଶ କରେ । ବାଲ୍ୟ ପରେ କିଶୋର ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଛଇଶିଆ ହୁଏ, ଅଣ୍ଟିଆ ହୁଏ, ଅଭିମାନୀ ହୁଏ, ଅବହେଲିତ ହେଲେ ତାର କ୍ରମନରେ ମନ୍ଦଗା ବାହାରକୁ ନ ଶୁଭିଲେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତରରାଜ୍ୟରେ ସେ କାନ୍ଦେ ଓ ତାର ବହିପ୍ରକାଶ ତାର ଚିତ୍ତିତା ସ୍ଵଭାବରେ ଦେଖାଦେଇଥାଏ । ଏହି ଶେଷ ଅଙ୍କଟି ତାର ବାର୍ଷିକ୍ୟଜନିତ ଜରାବସ୍ଥାର ପରିଣତି । ଯନ୍ତ୍ରଣାଟି ଅତ୍ୟଧିକ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ ଯଦି ତାର ଉତ୍ତର ଦାୟାଦମାନେ

ତାକୁ ସାମାନ୍ୟ ଅବହେଳା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତି । ଏହା ହିଁ ତା’ପ୍ରତି ନରକଯନ୍ତରା ସଦୃଶ କଷଦାୟକ ହୋଇଥାଏ ଓ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ି ପଡ଼ି ସେ ଶେଷ ଜୁଇକୁ ଅପେକ୍ଷା କରେ ତାର ଜୀବନର ଯବନୀକା ପତନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

କିନ୍ତୁ ଯେଉଁମାନେ ସଦଗୁରୁଚରଣାଶ୍ରିତ ସେମାନେ ଏ ସବୁକୁ ପ୍ରାରହିଭୋଗର ଶେଷ ଅଙ୍କ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରି ‘ଜୟଗୁରୁ’ ମହାନାମ ସ୍ନାନ ପୂର୍ବକ ହସ ହସ ବଦନରେ ପ୍ରାରହି ଭୋଗ କରି ଘରବାହୁଡ଼ା ହୁଆନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ଆନନ୍ଦଲୋକକୁ ବାହୁଡ଼ାଯାତ୍ରା କରନ୍ତି । ସଦଗୁରୁଚରଣାଶ୍ରିତମାନେ ମନୁଷ୍ୟଜୀବନର ରହସ୍ୟ (ଜୀବନ ଓ ମୃତ୍ୟୁର ରହସ୍ୟ) ଅବଗତ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କର ସଂସାର ଅଭିନୟନୁଡ଼ିକ ନିଖୁଣା ଭାବରେ କରି ଆଦର୍ଶ ଆଚରଣପରାୟଣ ହୋଇ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସେଇ ଆଦର୍ଶରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରି ହସହସ ବଦନରେ ଶେଷ ଜୁଇକୁ ଯାତ୍ରା କରନ୍ତି । କାରଣ ହିନ୍ଦୁଶାସ୍ତ୍ର ମତରେ ସେଇ ଶୁଣାନ ଜୁଇର ଅଗ୍ରିଶିଖାରୁ ହିଁ ତାର ଉତ୍କ୍ରମଣ ଆମ୍ବ ହୋଇଥାଏ । ଆମର ପ୍ରାର୍ଥନା ଗାତିକାଟି ମଧ୍ୟ ନିର୍ମୃତ ଅର୍ଥବ୍ୟଞ୍ଜକ -

“ଚିହ୍ନଛୁ କି ଗୁରୁ କି ଧନ ହସିଦ୍ଧସି ବରେ ମରଣରେ”

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି - ‘ତୁମେମାନେ ନିତ୍ୟମୁକ୍ତ । ମୁଁ ତୁମକୁ ଆବରଣୟୁକ୍ତ କରି ନିତ୍ୟଧାମରୁ ଆକର୍ଷଣ କରି ଆଣିଛି । ଜଗତର ମଙ୍ଗଳ ସାଧନ ନିମନ୍ତେ ତୁମମାନଙ୍କର ଅବତରଣ, ତୁମମାନଙ୍କର କୌଣସି ବନ୍ଧନ ନାହିଁ ବୋଲି ତୁମମାନଙ୍କ ଉପରେ ମୁଁ ଏତେ କର୍ମର ବୋଲ୍ ଲଦିଦେଇଛି ।’

ଉପରୋକ୍ତ କେତୋଟି ବାକ୍ୟ ନିର୍ମୃତ ଅର୍ଥବ୍ୟଞ୍ଜକ, ଆମମାନଙ୍କୁ ସେ ଆବରଣୟୁକ୍ତ କରି ଏ ଜଗତକୁ ଆଣିଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ଆମକୁ ଗୋଟିଏ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧାଇ ସେ ଆଣିଛନ୍ତି । ସେଇ ପୋଷାକଟି ପିନ୍ଧି ଆମକୁ ସଂସାରଲାଳାରେ ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ହେବ । ଅଭିନୟକାରୀର ଗୋଟିଏ ଅଭିନୟ ଅନୁରୂପ ପୋଷାକ ଆବଶ୍ୟକ - ରାଜାର ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ହେଲେ ରାଜାର ପୋଷାକ ଓ ଭିକାରୀର ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ହେଲେ ଭିକାରୀର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିବାକୁ ହେବ । ପୋଷାକଟି ପିନ୍ଧିଲେ ତାର ସେଇ ଭାବଟି ଉତ୍ସେକ ହୁଏ ଓ ସେ ତଦନ୍ତରୂପ ଅଭିନୟ କରେ । ଭିକାରୀର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ରାଜାର ଅଭିନୟ କରି ହୁଏନା କିମ୍ବା ରାଜାର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ଭିକାରୀର ଅଭିନୟ କରିହୁଏନା । ସେପରି କଲେ ଅଭିନୟ Murder ହୋଇଯାଏ ।

ତେବେ ସେ ଆମକୁ ସେବକର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧାଇ ଆଣିଛନ୍ତି ଜଗତସେବାର ଆଦର୍ଶ ଦେଖାଇବା ପାଇଁ । ତେଣୁ ଆମର ଆଚରଣ ଯେପରି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଆଦର୍ଶ ହେବ ସେଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିରଖୁ ସେବାପରାୟଣ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପୋଷାକ ଅନୁରୂପ ସେବାଟି ଯଦି ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଭାବରେ ହେବ ତାହେଲେ ଅଭିନୟ ଶେଷରେ ଆବରଣ ଖସିପଡ଼ିବ ଓ ସ୍ଵରୂପଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରି ତାଙ୍କ ସହିତ ପୁଣି ଯଥାସ୍ଥାନକୁ ଫେରିଯାଇ ପାରିବା । ସେଥିଲାଗି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହୁଛନ୍ତି -

“ବହୁ ଅଭିନୟ ଆସିଛ କରି ଯାଇଛ ଆପଣା ରୂପ ପାସୋରି

ବିରାଟ ଏ ଭ୍ରମ ଭାଙ୍ଗିବା ପାଇଁ ଆସିଛ ଅମୃତ ବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣାଇ

ଅଭିନୟ ଶେଷେ ସ୍ଵରୂପ ଜ୍ଞାନ, ମୋ ଶୁଭ ଚିନ୍ତାରେ ପାଇବ ଜାଣ ।”

ଅଭିନୟ ପ୍ରବର୍ଷରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି - ‘ଦେଖ, ଲୋକେ ଅଭିନୟ କରନ୍ତି । ତା’ ଭିତରେ କେତେ ରହସ୍ୟ ଅଛି, ଜଣେ ରେଇ, ବଦ୍ମାସ, ଲମ୍ପଟ ହୁଏତ ନାରଦ ବେଶରେ ଆସିଲା ***** ବେଶର ଏପରି ଗୁଣ ଯେ କ୍ଷଣକାଳ ନିମନ୍ତେ ସେ ସେ ରେଇ ବଦ୍ମାସ, ଏ କଥା ଭୁଲିଗଲା । ପୁଣି ଆଉଜଣେ ଭିକ୍ଷୁକ, ଖାଲବାକୁ ପାଉନାହିଁ । ସେ ହୁଏତ ଦେବରାଜ ଲାଭ ବେଶରେ ଆସିଲା । ସେ ଛାତି ଫୁଲାଇ ମଞ୍ଚ ଉପରେ ସିଂହାସନରେ ବସିଲା । ଦର୍ଶକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୁଏତ କେତେ ବଡ଼ବଡ଼ ସନ୍ଧାନିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି । ସେ କାହାରିକୁ ଗ୍ରହ୍ୟ କଲା ନାହିଁ । ଯେପରିକି ସେ ପ୍ରକୃତ ଲାଭ । ବେଶପୋଷାକ ପରିଧାନର କି ମହିମା ! କ୍ଷଣକାଳ ପାଇଁ ହେଉ ପଛକେ ଅଭିନେତାଙ୍କର ସ୍ଵଭାବର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଗଲା । ଆଉ ଆମେମାନେ କେତେ ଜନ୍ମରୁ ଏହିପରି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ଆସୁଅଛୁ ଏବଂ କେତେ ପୋଷାକ ଯେ ପିନ୍ଧିଛୁ ତାର ମଧ୍ୟ ଜୟଭା ନାହିଁ । ଯେଉଁ ବ୍ରହ୍ମସଭାରୁ ଆମେମାନେ ସ୍ଵଳ୍ପିତ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ପରିଣତ ହୋଇଅଛୁ ଆମକୁ ପୁଣି ସେଇ ବ୍ରହ୍ମସଭା ଲାଭ କରିବାକୁ ହେଲେ ପୋଷାକଗୁଡ଼ିକ କ୍ରମଶାଖ ପିଣ୍ଡାଇବାକୁ ହେବ ।

ଆମେମାନେ ସମସ୍ତେ ଅଭିନୟ କରୁ ସତ କିନ୍ତୁ କେତେବେଳେ କେଉଁ ଅଭିନୟ ଓ କେଉଁ ଅଭିନେତାଙ୍କର ଯବନୀକା ପତନ ହେବ, ତାହା ଆମେମାନେ କେହି ଜାଣୁନାହିଁ କିମ୍ବା କେଉଁ ସମୟରେ ଅଭିନୟ ଶେଷ ହେବ, ତାହା ମଧ୍ୟ ଜାଣୁନାହିଁ ।

ସାଧାରଣ ଅଭିନୟର ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ଅଛି, ଅଭିନେତାମାନେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ କେତେ ଅଙ୍କ ପରେ ଅଭିନୟ ଶେଷ ହୋଇ ଯବନୀକା ପତନ ହେବ । ସେମାନେ ସାଜ୍ୟରକୁ (Dressing room) ଯାଇ ନିଜ ନିଜ ବେଶ ବଦଳାଇ ଯେ ଯାହା ଥିଲେ ତାହା ହେବେ । କିନ୍ତୁ ଆମେମାନେ ଭବ-ରଙ୍ଗମଞ୍ଚରେ ଯେଉଁ ଅଭିନୟ କରୁ ତାହା କେଉଁ ସମୟରେ ଶେଷ ହେବ ତାହା ଜାଣୁନାହିଁ । କେଉଁ ସମୟରେ ବେଶଗରକୁ ଯାଇ ବେଶ ବଦଳାଇବାକୁ ହେବ ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ଵରୂପ ପ୍ରାୟ ହେବୁ ତାହା ମଧ୍ୟ ଜାଣୁନାହିଁ । ସାଧାରଣ ଅଭିନୟରେ ଅଭିନେତାମାନେ ଜଛା କଲେ ଅଭିନୟ କରିପାରନ୍ତି ବା ନ କରିପାରନ୍ତି । ଏ ଅଭିନେତାମାନଙ୍କର ଅଭିନୟରେ ସ୍ବାଧୀନତା ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଭବ-ରଙ୍ଗମଞ୍ଚରେ ଆମେ ଏପରି ଅଭିନେତା ଯେ ସେଥିରେ ଆମର କୌଣସି ସ୍ବାଧୀନତା ନାହିଁ । ଆମେମାନେ ସେହି ମହାକାଳର ଅଧୀନରେ ଅଭିନେତା, ଜଛା କଲାମାତ୍ରେ ଆମେମାନେ ଅଭିନୟ ବନ୍ଦ କରିପାରିବୁନାହିଁ । ଏହି ଭବ-ରଙ୍ଗମଞ୍ଚକୁ ଆମେମାନେ ଯେଉଁ ଅଭିନୟ ଓ ଯେଉଁପରି ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ଆସିଛୁ ସେହିପରି ଅଭିନୟ କରିଯିବାକୁ ହେବ । ଅଭିନୟର ଯେଉଁ ଭୂମିକାରେ ଆମେ ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ଆସିଥାଉଁ ଆମକୁ ସେଇ ଭୂମିକାରେ ଅବଶ୍ୟ ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହାର ନାମ ପ୍ରାରମ୍ଭ । ପ୍ରାରମ୍ଭର ଗତିରୋଧ କରିବାର ଶକ୍ତି କାହାରି ନାହିଁ ।

ଏହି ପ୍ରାରମ୍ଭ ଭୋଗ ମଧ୍ୟରେ ଅଭିନୟ କରୁ କରୁ ପୁଣି ନୃତ୍ୟ କର୍ମଫଳ ସୃଷ୍ଟିହୋଇ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ନୃତ୍ୟ ପ୍ରାରମ୍ଭ ସୃଷ୍ଟିର କାରଣ ହୋଇଥାଏ । ଏହାର ଏକମାତ୍ର କାରଣ ମନୁଷ୍ୟର ଅହଂବୋଧ । ମନୁଷ୍ୟ ଅହଂତ୍ବରେ ସ୍ବାଧୀନ ଜୀବ । ଯଦିଓ ସମସ୍ତ କର୍ମ ପ୍ରକୃତି କରେ ତଥାପି ମୃତ୍ତ ମାନବ ନିଜେ କରିଛି ବୋଲି ଅଭିମାନ ପୋଷଣ କରି ଫଳଭାଗୀ ହୁଏ । ଫଳଟଃ ସେହି ଫଳଭୋଗ ପାଇଁ ଭବିଷ୍ୟତ ପ୍ରାରମ୍ଭ ସୃଷ୍ଟିକରେ । ଏହାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଗାତା କହୁଛନ୍ତି –

‘ପ୍ରକୃତେ କ୍ରିୟାମାଣନ୍ତି ଗୁଣୋ କର୍ମାଣି ସର୍ବଶଃ
ଅହଂକାରବିମୂଳାମା କର୍ତ୍ତାତ୍ମିତି ମନ୍ୟତେ ।’

ଏହି କର୍ତ୍ତାବ ପୋଷଣ କରୁଥିବାରୁ ସେ ଫଳଭାଗୀ ହୁଏ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ପ୍ରାରମ୍ଭ ସୃଷ୍ଟିକରେ । ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନେ ଶ୍ରୀଗୁରୁଚରଣାଶ୍ରିତ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଗାତାର ବାଣୀ –

‘ଦୈବୀହେୟକା ଗୁଣମାୟୀ ମମମାୟା ଦୂରତ୍ୟୟା
ମାମେବ ଯେ ପ୍ରପଦ୍ୟକେ ମାୟାମେତାଂ ତରନ୍ତି ତେ ।’

ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ ଶ୍ରୀଗୁରୁଚରଣାଶ୍ରିତ ସେମାନେ ପ୍ରକୃତିର ଏହି ଦୁଷ୍ଟର ମାୟାରୁ ନିଜକୁ ଉତ୍ୱାର୍ଣ୍ଣ କରିପାରନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାର କହିଛନ୍ତି – “ହେଲାରେ ଖେଳାରେ ଲୋକେ ସମସ୍ତ ଦିନ ଅତିବାହିତ କରୁଛନ୍ତି । ତୁମେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଚକ୍ର ଉନ୍ନାଳନ କରିଦେବ । ତୁମେମାନେ ହିଁ ଜୀବନର ଆଦର୍ଶକୁ ମୂର୍ଚ୍ଛ କରିବ । କର୍ମଜଗତରୁ ଅବସର ନେଲେ ସେହି ଆଦର୍ଶ କେବେହେଲେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିପାରିବନାହିଁ । ଏ କଥାଟି ସର୍ବଦା ସ୍ବରଣ ରଖୁବ ।”

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାର ତାଙ୍କର ଶୁଭ ଜନ୍ମଦିନରେ ଆମାନଙ୍କୁ ନିମ୍ନମତେ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି –

“ତୁମେମାନେ ମୋତେ ପୂଜା ବା ଆରତି କରିବା ପୂର୍ବରୁ କିପରି ବିଧାନରେ ସେ ସବୁ କରିବାକୁ ହୁଏ ତାହା ପ୍ରଥମେ ଶିକ୍ଷା କର । ଯଦି କେହି ବାହାରେ ଅଭିନୟ ବା ବକ୍ତ୍ବା କରିବାକୁ ଜଛା କରେ, ତେବେ ସେ ପୂର୍ବରୁ ଅଭ୍ୟସ ହୋଇ ପରେ ଅଭିନୟ ବା ବକ୍ତ୍ବା କରିଥାଏ । ଏହାକୁ ପୂର୍ବାନ୍ତରୁ କହନ୍ତି । ଏହି ପୂର୍ବାନ୍ତରୁ ନିମିତ୍ତ ତୁମେ ଯେତେ ଭାଇ ଏଠାରେ ଅଛ, ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଘରେ ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ରଖୁ ତୁମ ଦେଶର ରାତି ଅନୁଯାୟୀ ପୂଜା କର, ସ୍ତୋତ୍ରବନ୍ଦନା ପାଠ କର ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର । ସପ୍ତାହକରେ ଥରେ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିନରେ ସମସ୍ତ ଗୁରୁଭାଇମାନେ ଏକତ୍ର ମିଳିତ ହୋଇ ଯଥା ବିଧାନରେ ଆରତି, ସ୍ତୋତ୍ରବନ୍ଦନା କର ଓ ‘ଆର୍ଯ୍ୟଦର୍ପଣ’ ପାଠ କର ଏବଂ ସମସ୍ତେ ମିଶି ମୋ ଭାବଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର । ଏହାଛଡ଼ା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାଇଙ୍କୁ କିଛିକିଛି ମାସିକ ଗନ୍ଧ ମଧ୍ୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହି ଗନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ ପାଣ୍ଟି ଗଠନ କରି ଦରିଦ୍ରନାରାୟଣଙ୍କର ସେବା କରିପାରିବ ।”

ରଙ୍ଗମଞ୍ଚରେ ପ୍ରକୃତ ଅଭିନୟ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଥମେ ପୂର୍ବାନ୍ତରୁ କରି ସେଥିରେ ଅଭ୍ୟସ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଓ ଦର୍ଶକମଣ୍ଡଳୀ ଆଗରେ ମଞ୍ଚରେ ଅଭିନୟ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ଥରେ ଦୂରଥର stage rehearsal କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ସେଇ stage rehearsal ସମୟରେ ଅଭିନେତାଙ୍କୁ ତାର ଭୁଲଭ୍ରାନ୍ତି ଦର୍ଶକଙ୍କ ଦେଲେ ସେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତା ଭାବରେ ଅଭିନୟ କରି ଦର୍ଶକମଣ୍ଡଳକୁ ମୁଗ୍ଗ

କରେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ତାଙ୍କର ଉପରୋକ୍ତ ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ସେ ଆମକୁ ତିନୋଟି ସ୍ତରରେ ଗୋଟିଏ ଖାଣ୍ଡି ଅଭିନେତା ହେବାକୁ କହିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଏହି ତ୍ରିଷ୍ଟରୀୟ ସେବାଟିକୁ ନିମ୍ନମତେ ବିଶ୍ଵେଷଣ କରାଯାଇପାରେ । ଗୃହାସନରେ ଏ ଦିନ ପୂର୍ବାନ୍ତରେ ପରେ ଓମ ଦିନ ସଂଘରେ stage rehearsals କରି ଭୁଲଭ୍ରାନ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇପାରେ । (ସଂଘର ସଭାପତି ଓ ଅନ୍ୟ ବରିଷ୍ଠ ଓ ଅଭିଜ୍ଞ ଗୁରୁଭାଇମାନଙ୍କ ସଂଶୋଧନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ) ଏବଂ ବର୍ଷଶେଷରେ ୪ ଦିନ (ଅଧିବାସକୁ ମିଶାଇ) ଭଲ୍ଲ ସମ୍ମିଳନୀରେ ନିମ୍ନଶିଖ ଅଭିନୟ କରି ସମ୍ଭବ ଭକ୍ତସମାଜକୁ ଆନନ୍ଦ ବିତରଣ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହିପରି ଭାବରେ ଜୀବନ ଭରି ଅଭିନୟ କରି କରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରମାୟୀ ଶେଷରେ ସେବକସାଇ ଖସାଇ ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ଵରୂପଜ୍ଞାନ ପାଇ) ନିତ୍ୟ ସେବକ ଭାବରେ ଚିନ୍ମୟ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ଠାକୁରଙ୍କ ସେବା କରିପାରିବା । ଏଥୁଲାଗି ସେ କହିଛନ୍ତି-

‘ବହୁ ଅଭିନୟ ଆସିଛ କରି ଯାଇଛ ଆପଣା ରୂପ ପାପୋରି
ବିରାଟ ଏ ଭ୍ରମ ଭାଙ୍ଗିବା ପାଇଁ, ଆସିଛି ଅମୃତ ବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣାଇ
ଅଭିନୟ ଶେଷେ ସ୍ଵରୂପ ଜ୍ଞାନ, ମୋ ଶୁଭ ଚିନ୍ତାରେ ପାଇବ ଜାଣା ।’

‘ତୁମ ଦେଶର ରାତି ଅନୁୟାୟୀ ପୂଜା କର’ କହିବା ଦ୍ୱାରା ସେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥଙ୍କର ସେବାପୂଜା ଦିଗଟିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । କାରଣ ସେ ପୁରୀରେ ୧୨ ବର୍ଷ କାଳ ଅବସ୍ଥାନ ସମୟରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥଙ୍କ ସେବାପୂଜା ରାତିଟିକୁ ନିମ୍ନଶିଖ ଭାବରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ଓ ଏଠାରେ ସେବାପୂଜା ଯେ ସମ୍ମର୍ତ୍ତ ଅକର୍ତ୍ତା ଭାବରେ ସମ୍ମନ ହୁଏ ଏହା ମଧ୍ୟ ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ । ସେଥୁଲାଗି ଆମେମାନେ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ଭକ୍ତମାନେ ଗୃହାସନରେ ତାଙ୍କୁ ଗୃହର କର୍ତ୍ତା ଭାବରେ ସେବାପୂଜା କରୁଥାଇଁ ଓ ନିଜକୁ ତାଙ୍କର ସେବକ ଭାବରେ ଅନୁଭବ କରି ତାଙ୍କର ଆଦେଶ ଉପଦେଶ ଅନୁସାରେ ଗୃହରେ ଗୃହର ସମସ୍ତ ସେବା ସମ୍ପଦନ କରୁଥାଇଁ । ସ୍ଵାଳ୍ମ ବିଶେଷରେ ତାଙ୍କୁ ଜଣାଇ ସେବାଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପଦନ କରିବା ସଂଗେସଂଗେ ଦିନ ଶେଷରେ ସେବା ସମର୍ପଣ ମଧ୍ୟ କରୁଥାଇଁ । ଏପରି କରିବା ଦ୍ୱାରା ଆମର ଅହଂତି ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ସମର୍ପଣ ହୁଏ ଓ ସମସ୍ତ କର୍ମପଳକଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ସମର୍ପଣ କରାଯାଏ । ଆମର ପ୍ରାର୍ଥନାଟି ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ଏଇ ଭାବାନ୍ତୁୟାୟୀ କରାଯାଏ-

‘ତୁମେ ପ୍ରଭୁ ମୁହିଁ ଭୃତ୍ୟ ଏହି ଅହଂକାର
ଏକମାତ୍ର ଅରଜିବ ପ୍ରବଳ ସଂଭାର.....’

ଦିନ ଶେଷରେ ସମସ୍ତ କର୍ମ ସମର୍ପଣ ସମୟରେ ଆମେମାନେ ଦିନ୍ୟାକର ସମସ୍ତ କର୍ମର ତୁଟି ନିମିତ୍ତ ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀପଦପ୍ରାନ୍ତରେ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା ସଂଗେସଂଗେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯେପରି ଏପରି ତୁଟି ଆଉ ନ ହେବ ସେପାଇଁ ତାଙ୍କର ଆଶାର୍ଦ୍ଦ ଭିକ୍ଷା କରିଥାଉଁ ।

‘ଏବେ ଦିବା ଅବସାନେ
କରିଛି ଯେତେକ ତୁଟି ଜଣାଏ ଚରଣେ
ହୋଇଛି ଆଜି କର୍ତ୍ତବ୍ୟେ ଯେଉଁ ତୁଟିମାନ
ଭବିଷ୍ୟତେ ନୋହୁ ତାର ପୁନରବର୍ତ୍ତନ
କର୍ମଶେଷେ ଏ ପ୍ରାର୍ଥନା
ଶ୍ରୀପଦ କମଳେ ନାଥ ହେଉ ବାରେ ଘେନା ।’

ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନାଗୁଡ଼ିକ ଆମକୁ ସୁମ୍ଭୁ ମନ ଓ ଅନୁଭବୀ ପ୍ରାଣ ନେଇ ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀପଦକମଳରେ ନିବେଦନ କଲେ ତାଙ୍କର କୃପା ଆମେ ଅବଶ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧି କରିବା ଓ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସମସ୍ତ କର୍ମ ନିଷକ୍ଷଣ ଭାବରେ ସମ୍ମନ କରିବାକୁ ଆମେମାନେ ନିଜକୁ ଯୋଗ୍ୟ କରିପାରିବା । ଏହା ହିଁ ହେଉଛି ଜଗତ୍ସେବାର ଆଦର୍ଶ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ

ଶ୍ୟାମସୁଦ୍ଧର ମହାନ୍ତି

ଏକାପ୍ର ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

Dance of shadows

According to Advaita school of thought this huge universe and all that exists within it is Brahman alone. It is difficult to conceive but it is true, so the scriptures say. It is the single existence that is manifested variously. The objects such as the sun, the moon, oceans, creatures, plants are not eternal but the source of their origin or Brahman exists eternally. One may ask how can the source is different from the resulting product. The answer is that it happens due to *Adhyas* or the superimposition by Maya, the cosmic energy. Thus the original Self gets hidden and what we visualize though seems to be real but it is not real at all. Mundaka Upanishad presents in Second Mundaka Second Khanda Sloka 11, "*Brahmayee...Baristham*" – "All this in front is Brahman; the immortal Brahman is on the right, left, above and below. This world is nothing but Brahma." But Maya through *Vikshepa* or activation of its energy projects the unreal as real and by *Abarani* it veils the truth within the folds of untruth. By projecting light Maya creates shadows and makes them dance to her tune.

Whatever we visualize when awake is accepted as real. But Mandukya Upanishad warn against it. It says in the Second Chapter Vaitathya Prakaran Sloka 10, "*Jagratbrutapapi... Vatatghyametoya*" which means "Even in the waking state whatever is imagined by our inner consciousness is false and whatever is perceived by our outer consciousness is true. It is reasonable that both these are unreal." It needs a little elaboration. Anything imagined by our minds and activating the inner consciousness is not true because the capabilities of our minds are definitely limited. The mind's power of imagination is limited to its acquired knowledge and previous experiences only. Whatever the mind has not experienced before cannot become the basis of imagination. Though 'imagination' has a broader circumference, it is true that the mind with its limitation cannot present facts about the unlimited or infinity. Now whatever is perceived through activation of outer consciousness is based on visualizing the outer surface of an object. Like visualizing a coconut for the first time no one can say that it contains fluid like substance inside, because the vision can only speak about the outer surface and cannot penetrate into the inside of an object. So the knowledge acquired and presented about the object is not complete, hence it is invalid knowledge, in other words it is not true.

Based on these presentations we can be certain that whatever existence we visualize, performances, movement we experience during our waking state and dreaming state are just the "dance of shadows" only. If there is a shadow it must have some object which creates the shadow. Yes, there is something which is unreachable, indescribable, unrelated, all pervading, beyond origination and decay. This something is Brahman who is beyond any deviation and whose existence is eternal. And if Brahman is unreachable, unrelated, then how can one be sure that it really exists? The answer is, when day breaks, when sunshine is showered on earth, one without looking at the sun becomes sure that the sun with its full glow is present in the sky. Here the sun is the cause and the brightness or its rays are the effect. So after visualizing, analyzing and experiencing the effect one becomes knowledgeable about the cause. Similarly analyzing the Nature or Creation, which is the effect; one can become certain about the existence of the cause, the cause behind the Creation. The "cause" is Brahman and nothing else. When facts pertaining to the cause are established one must acquire complete knowledge about it or in scriptural terms one must realize it. And Mundaka Upanishad explains the method to realize it in Second Mundaka Second Khanda Sloka 4, which says "*Dhanurgruhitapanisad...Vidyuyee*". It says "'Holding the bow in its place the great weapon of

Upanishads, one should point the arrow that is sharpened with meditation, towards the target. Pulling the string one must hit the target, which is imperishable." In the next sloka it further elaborates, sloka 5 "Pranavadhanu bhavet." It says "Om is the bow, Soul is the arrow and Brahman is the target. It is to be hit by unerring man. One hitting it should become one with it." According to Upanishad, Brahman is the Absolute Reality. And whatever we visualize are the shadows only, not the real object. Brahman is one and without any second but Maya creates the illusion of Duality that gives birth to multitudes of creation. Maya forces the mind to differentiate and accord separate identities to the multiple variety of existences. When mind ceases to be the mind, in other words when mind remains stabilized and without functioning one is able to realize the Absolute Reality, which is Brahman.

Vaisnav scriptures though accept existence of Brahman do not agree that the world is not real or a conception only. According to their view Brahman is real, so also whatever comes out of it is real. They argue that how can a lion give birth to a horse? According to them Brahman is real and unchangeable, the creation is real but changeable at the same time. Hence it can be said that the creation is corporeal. According to cyclic order of creation, sustenance and dissolution, this Creation and Soul are all eternal, "Pravahamate." They say that if Soul or Jiva becomes one with Brahman then in absence of separateness and without the observer status it can never enjoy the eternal bliss. As an explanation this can be said that one jumping into the river of honey will become one with the flow of honey but ultimately one will die suffocated with honey. Then without life and separate existence how can one enjoy the sweetness of honey? It is far better to enjoy honey than to become one with honey.

Like *Jnanpanthees Vaisnavas* that do not consider Maya as the wicked one, who moves away Jiva from Ista or Brahman. They argue that Maya serving the Lord, fulfilling His desire cannot be accepted as the wicked one or villain of the cosmic play. They opine that Maya is the Creative and sustaining power of the beloved Lord. Maya helps the child to grow up in this mundane, perishable world. It hides the reality by activating its two powers *Vikshepa* - the power of illusion and *Abarani* - the veiling power. Maya projects shadows with the sole purpose, that the grown up when moving through shadows will seek reality and find it. So how can Maya be termed as wicked?

Vaisnava scriptures say that Lord has two components, one is *Aishwarjya* and the other is *Madhurjya*. One knows God by reaching the *Aishwarjya* part of the Lord but once that is done, when one is able to know or comprehend God one must move beyond the *Aishwarjya* part and reach or enjoy the *Madhurjya* part of the Lord. There are two major streams that have formed the river of devotion - one is *Alamban* and the other is *Udipan*. *Alamban* has two divisions, and these are *Ashraya* and *Visaya*. The other stream, *Udipan*, has thirty two divisions. *Ashraya Tattwa* activates its energy through the devotion of devotees and *Visaya Tattwa* is the Lord. *Udipan* is activated through divine sport or *Lila* of the Lord. As God remains beyond the influence of three *gunas*, *Sattwa*, *Raja* and *Tama*, and as God has no attribute, it is virtually impossible for Him to get engaged in any action. When God takes an incarnation on earth in a wonderful human form, He needs to perform in this world with the sole purpose to set an example for the human race. Here, Yogamaya taking the help of one out of thirty two divisions of *Udipan*, plans and helps the Lord execute the divine performances while on this earth.

Upanishad means nearer to Absolute Reality or God; Brahman. The devotee also wants to move nearer to God. Not only to move nearer to God but also to become dearer to God.

This is all about knowledge, devotion about seeker of Truth and devotee. What about God, what about His desire, liking and disliking? Let us have a look.

With regard to devotion and worship, the Lord says to Arjuna in the Srimat Bhagavat Gita Bhakti Yoga Chapter Sloka 2, "*Majyaresa Matah*" which means "According to my opinion one who worships Me with love, faith and concentration of mind is the greatest *yogi* on earth." Again, the Lord explains to Arjuna about whom He considers closer and dearer vide Sloka 20 of the same chapter "*Ye to Priyah*" which means "Those who adopt the path of pure devotion and accept Me as their objective of life, those who have complete faith in Me and offer their love to Me such devotees are dearer to Me." Here the Lord admits that true desireless devotees become very dear to Him. Lord willingly and gladly accepts responsibility of such devotees. But who can become successful in Bhakti Yoga and become dearer to Lord? Again the Lord states vide Sloka 14 "Those who are completely nonviolent, those who love all the creatures and human beings and serve them with compassion and love, those who do not ever boast of their quality and achievement, those who remain calm in happiness and sorrow, those who adopt Bhakti Yoga with firm resolve, those who utilize their intelligence to serve Me and those whose minds are preoccupied with My thought become dearer to Me." Now it is clear that path of devotion leads straight to Him and those who adopt Bhakti Yoga become very dear to Him.

Desireless, pure devotion towards Lord is best. But is it possible to love God so intensely? Can we cite any example regarding such type of love? Debarshi Narada, the great Yogi and devotee of Narayana says through Narada Bhaktisutra vide Sloka 21 "*Yatha Brajgopikanam*" – "As per example like Gopis of Braja". Gopis were yogis and knowledgeable persons. They subdued their knowledge in order to love Sri Krishna with *Madhura Bhabha*. For such type of desireless, pure and unfathomable love, the Lord remains indebted to Gopis of Braja.

They loved Sri Krishna adopting *Sahaja Bhabha* of *Madhurjya* category. It is called "loving for the sake of love only." No reason can be assigned for their love to Sri Krishna. They loved Sri Krishna without expecting any return from Him. Sri Krishna could not pay back the dues of love by fulfilling their desire as they had no desire of their own. Their sole objective of life was to fulfill desires of Sri Krishna and make Him happy. Sri Krishna was well aware that their love towards Him remains beyond the parameters of nature and all natural laws. Minds of Gopis roamed the supernatural plain of extreme love and pure devotion unceasingly; "*Aprakrut Bhumi*". Knowing their sensitiveness Sri Krishna never tried to help them materially in fear of hurting their feeling. For that Sri Krishna remains indebted to Gopis forever. Being indebted He had told Gopis that whoever wants Him through *Sahaja Bhabha* of Supreme Divine Love has to follow the footsteps of Braja Gopis. For Premasavotara Gati the devotee has no option but to accept anyone of the eight Sakhis as ideal and engage in spiritual practice following her footsteps.

Udhaba, the knowledgeable devotee of Sri Krishna who spent much of his time with Him was unable to comprehend such type of Divine Love which Gopis harbored for Lord Krishna. After coming to Braja and observing their pang of separation from the Lord, he could not dare to ask them for a speck of dust off their feet. He became ashamed of his knowledge and love for Sri Krishna which was no match to love of those simpleminded, cleanhearted, illiterate Gopis. He aspired to become a lump of grass or a creeper on the shores of the Yamuna River, so that the Gopis going for a bath in the river would tread upon him and he would thus avail the dust of their feet. Sri Vyasa has described the plight of Udhaba in Srimat Bhagavatam vide 16.X.47.61.62.

Our beloved Thakur desires a little amount of such type of love from us. Can we dare to say we love Thakur because He is our Thakur? If we can say this and love Him as intensely as Gopis did, then our lives will become absolutely successful. With all our limitations, poor intelligence and with fluctuating minds we know we cannot love Him like Gopis did. Oh Thakur! we have disappointed you. Travelling through this mundane world filled with responsibilities, woes and worries our minds have become barren like desert. No spiritual performance is capable to raise desireless love for you in our mind. You are our only hope; you are the oasis in the desert of our lives. In the past, your grace and compassion for Sailabala have done miracles. We pray for your grace and blessing for Supreme Devotion; *Prema Bhakti* to get raised in our minds. Oh Thakur, we certainly have disappointed you but we are certain that, you as Sarbabhouma Guru and as our beloved Thakur, will never disappoint us.

We pay our deep respect to Sri Parasara, Sri Sanat Kumar, Debarshi Narada, Sri Sukadeba Goswami and Sri Gouri Maa.

This article is placed at the lotus feet of Sri Sri Thakur Maharaj as Sevasamarpan.

Shri Shri Thakurcharanasrita
Santosh Mohanty
Ekamra Saraswata Sangha

ପ୍ରଭୁ ! ଏହି ଗୁହାରି ମୋ ନିଆ

ଭାବନାରେ ଗଣ୍ଠି ପଡ଼ିଛି ଠାକୁର ! କି ଭାବ କହିବି କହ
ମୂଳ ଅଧମ ମୁଁ ସବୁ ଜନମର ବନ୍ଦନ ଫିଟାଇ ଦିଅ
ପ୍ରଭୁ ! ଏହି ଗୁହାରି ମୋ ନିଆ ।୦।
ସବୁ ଜନମରେ ତୁମର ସାଥେ ମୁଁ ଥିଲି ଥିବି ଅଛି ରହି
ତଥାପି ବୁଝୁନି ଏ ଅବୁଝାମନ ଭବ ନାବେ ଅଛି ବାହି
ପ୍ରଭୁ ! ଏ ମୋହ ଉଠାଇ ଦିଅ
ଏହି ଗୁହାରି ମୋ ନିଆ ।୧।
ତୁମେ କହ ସିନା ଭାବ ମୋର କଥା ଏଣୁ ତେଣୁ କିଛି ନାହିଁ
ତଥାପି ବୁଝୁନି ମୂଳମତି ମୋର ବୃଥା କଥା ଭାବୁଥାଇ
ପ୍ରଭୁ ! ଏ ଭାବ ଚେତାଇ ଦିଅ
ଏହି ଗୁହାରି ମୋ ନିଆ ।୨।
ଏ ଜୀବନ ପ୍ରଭୁ ତୁମ ଦିଆ ଦାନ ମୋର ବୋଲି କିଛି ନାହିଁ
ରାତି ପାହୁପାହୁ ଆଖୁ ଖୋଲିଗଲେ ମୋର ମୋର ବୋଲି କହି
ପ୍ରଭୁ ! ଏହା ପାସେରାଇ ଦିଅ

ଏହି ଗୁହାରି ମୋ ନିଆ ।୩।
ତୁମେ ତ କହିଛ ଏ ସଂସାରେ ରହି ସବୁ ଖାଲି ଦେଖୁଥାଅ
ନ କହିବ କିଛି ନ ଶୁଣିବ କିଛି ମୋ ଭାବରେ ରହିଥାଅ
ପ୍ରଭୁ ! ତୁମ ଭାବ ଏକା ଦିଅ
ଏହି ଗୁହାରି ମୋ ନିଆ ।୪।
କାନନେ ବିତାନେ ତବ ମଧୁସ୍ଵନ ରହି ରହି ବାଜୁଥାଏ
ଶୁଣି ବି ନ ଶୁଣି ବାଉଳା ବାଟରେ କାନଡ଼େରି ଚାଲୁଥାଏ
ପ୍ରଭୁ ! ତୁମ ନାମଟି ଶୁଣାଇ ଦିଅ
ଏହି ଗୁହାରି ମୋ ନିଆ ।୫।
ଅଧମ ଜନକୁ ପାଶେ ତବ ରଖୁ କୃପାବାରି ସିଞ୍ଚିଦିଆ
ବାଉଳା ମନକୁ ଗଣିଆଣି ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀପଦରେ ଥାନ ଦିଅ
ପ୍ରଭୁ ! ଏହି କୃପା କରୁଥାଅ
ଏହି ଗୁହାରି ମୋ ନିଆ ।୬।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଳା ଚୌଧୁରୀ
ତୁଙ୍ଗପୁର ଶାଖା ମହିଳା ସଂଘ

ସୁରୁଚିସ୍ମୂଦରୀ ଦେବୀ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦଦେବଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରଶିଷ୍ଟ୍ୟା ସୁରୁଚିସ୍ମୂଦରୀ ଦେବୀ ଥିଲେ ମୋ ବଡ଼ଭାଉଜ ମନୋରମା ଦେବୀ (ମନା)ଙ୍କ ଜନ୍ମଦାତ୍ରୀ । ମୁଁ ମୋ ଭାଉଜଙ୍କ ଲେଖନୀରୁ କିଛି ଉନ୍ନ୍ତ କରି ଏଠାରେ ଲେଖବାକୁ ଯାଉଛି । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଭାଉଜଙ୍କ ବୋଉ ହିସାବରେ ଯେତିକି ଜାଣିଛି ଓ ତାଙ୍କ ସଂସର୍ଗରେ ଯେତିକି ଆସିଛି, ତାକୁ ଭାଷାରେ ପରିପ୍ରକାଶ କରିବା ମୋ ଶକ୍ତିର ଅତୀତ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଏକାନ୍ତ ଅନୁଗତା, ଏକ ଆଦର୍ଶ ଗୃହିଣୀ, ପରୀ ଓ ଜନନୀର ଏକ ସମନ୍ୟୟୀ ମାତୃମୂର୍ତ୍ତି ସେ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସଂସର୍ଗରେ ଯେଉଁମାନେ ଆସିଛନ୍ତି ପ୍ରାୟ ଉଣା ଅଧିକେ ଏହା ସମସ୍ତେ ଉପଳବଧୁ କରିପାରିଛନ୍ତି । ଭାଉଜଙ୍କ ନିଜସ୍ଵ ଭାଷା -

ଯାହାର ପୁଣ୍ୟଗର୍ତ୍ତ ଆଶ୍ରୟ କରି ମୁଁ ପରମ ଆରାଧ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଦେବଦୂର୍ଲ୍ଲଭ, ଅମୃତମୟ କର ପରଶ ଦିନେ ଲାଭ କରି ପାରିଥିଲି, ଯେ ସେହି ଦିନଠାରୁ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋତେ ସେହି ପରମହନ୍ତ ସ୍ଵରୂପ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆଦର୍ଶରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହେବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇ ଆସୁଥିଲା, ପ୍ରତି ପଦକ୍ଷେପ ଯେପରି ଯାହାର ଆଦେଶ, ଉପଦେଶ ଓ ସେହି ଆଦରର ଅପେକ୍ଷା ରଖୁ ଆସିଥିଲି ସେହି ପରମ ପୂଜନୀୟା, ବରଣୀୟା ‘ବୋଉ’ ଆଜି ମୂଳ ମାତୃସାରରେ ମିଶି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସେବା କରିବାକୁ ଘଲିଯାଇଛି । ତା’ର ସେହି ସ୍ନେହସିକ୍ତ ‘ମା’ ମନୀଆଁରାଣୀ’ ବୋଲି କେହି ମୋତେ ସମ୍ମେଧନ କରୁନାହିଁ । ମୋର ଅନ୍ତରର ବ୍ୟଥା ବେଦନା ଅନୁଭବ କରି କେହି ତ ଆର ସାନ୍ତ୍ଵନା ଦେଉନାହିଁ । ‘ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ତୋର ସବୁ ତୁ ତାଙ୍କର ସେବା କର, ଆଉ କିଛି ଚିତ୍ତା କରନା’ ବୋଲି କେହି କହୁନି । ସାଧାରଣ ‘ବୋଉ’ ବୋଲି ତ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଏତେ ଭଲ ପାଇନଥିଲି । ତା’ ଭିତରେ ମୂଳ ଜଗଞ୍ଜନନୀଙ୍କର ଆସ୍ଵାଦନ ମୁଁ ଅନୁଭବ କରିଥିଲି । ଯାହା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ବୋଲି ସେ ଜାଣୁଥିଲା, ଲାଜ-କୁଳ-ମାନର ଅପେକ୍ଷା ନ ରଖୁ ସେ ତା’ କରିଯାଉଥିଲା । ସମ୍ମିଳନୀରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଦ୍ୟମାନ ଯେପରି ଅନୁଭବ କରୁଥିଲା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ଆନନ୍ଦରେ ଅଶ୍ଵବିଗଳିତ ନେତ୍ରରେ ନୃତ୍ୟ କରେ । ସମସ୍ତେ ପ୍ରାୟାଦ ପାଇଲେ କି ନାହିଁ କୁଳିକୁଳି ସେ ତନ୍ମତନ୍ମ କରି ଦେଖେ । ତା’ ପୁଅ ଝିଅ ଠାକୁରଙ୍କ ସେବା କଲେ ଓ ଗାତ ବୋଲିଲେ ସେ ଶୁସି ହୋଇଯାଏ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତି କାହାର ଭାବ ଉଣା ଦେଖିଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖ ଅନୁଭବ କରେ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିଜ ସନ୍ତାନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖେ । ନିଜର କୌଣସି କାରଣରୁ କିଛି ଦୋଷ ତୁଟି ହେବାର ଜାଣିଲେ, ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ ନିଃସଙ୍କୋଚରେ କ୍ଷମାଭିକ୍ଷା କରେ । ମୋର ମନେଅଛି, ପିଲାଦିନେ ଆମେ ଗାଁରେ ଆଉ ସେ ବାପାଙ୍କୁ କଥା କହିଲା ବାପା ବହୁତ ରାଗିଲେ । ତାପରେ ସେ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗରେ କାନ୍ଦିକାନ୍ଦି ବାପାଙ୍କ ଗୋଡ଼ ଧରି କ୍ଷମା ମାରିଥିଲା । ପିଲାବେଳୁ ମୁଁ ଦେଖୁଛି ବାପା ଗାଧୋଇ ଆସିଲେ ପ୍ରତିଦିନ ସେ ତାଙ୍କ ପାଦ ଧୋଇ ଦେବାରେ କେବେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ କରିନାହିଁ । ସେ ବେଶି ପାଠ ପଢ଼ି ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଆ ଓ ବଙ୍ଗାଳା ଭଲ ପଡ଼ିପାରୁଥିଲା । ହିସି ଶିଖୁ ଅଛି ଅଛି ପଡ଼ିପାରୁଥିଲା । ଦିନସାରା ଘରର ଯାବତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ମଧ୍ୟ ସେ ସମୟ ପାଇଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବହି କିଛି ସମୟ ପଡ଼େ । ଆମମାନଙ୍କୁ ପାଖରେ ବସାଇ ଆଲୋଚନା କରେ ନଚେତ୍ ଆମକୁ ପଡ଼ିବାକୁ କହି ନିଜେ ଶୁଣେ ଓ କିଛି ସମେହ ହେଲେ ଆମ ମତାମତ ଲୋଡ଼େ ଓ ତାର ବୁଝିବାରେ ଭୁଲ ଥିଲେ ସ୍ଵାକ୍ଷାର କରେ ।

ତଳେ ତାଙ୍କର ଜୀବନର କିଛି ଘରଣା ପ୍ରଦର ହେଲା :-

ସୁରୁଚିସ୍ମୂଦରୀ ଦେବୀ ପକ୍ଷାମୁଖୀର ଥାନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ତାତନା ଗ୍ରାମରେ ଏକ ସମ୍ଭାନ୍ତ ପରିବାରରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ୧୯୧୭ ମସିହା ଜନ୍ମପୂର୍ଣ୍ଣମା ଦିନ ସେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ପିତାଙ୍କ ନାମ ବିନୋଦବିହାରୀ ମହାନ୍ତି ଓ ମାତାଙ୍କ ନାମ କୁସୁମକୁମାରୀ । ସୁରୁଚି ଦେବୀ ଯେପରି ରୂପବତୀ, ସେହିପରି ଗୁଣବତୀ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । ମାଟିଆନିବାସୀ ଚୈତନ୍ୟ ଚରଣ ଦାସଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କର ବିବାହ ହୋଇଥିଲା । ଚୈତନ୍ୟ ଚରଣ ଏକ ମଧ୍ୟବିତ ପରିବାରର ଓ ଦେଖିବାକୁ ରଂଗ କମ୍ ବୋଲି ତାଙ୍କର ଆମୀଘସ୍ଵରନ ଏଇ ବିଭାଗରେ ଅମଙ୍ଗ ହେଉଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସୁରୁଚି ଦେବୀଙ୍କ ବାପା ଜୋଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତା ଓ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚନା କରିଥିଲେ । ଚୈତନ୍ୟ ଦାସ ପାଟନା ଜନ୍ମନିଭରସିଟି ଅଣ୍ଟରେ ପରାକ୍ଷା ଦେଉଥିଲେ । କାରଣ ଓଡ଼ିଶାରେ ଜନ୍ମନିଭରସିଟି ନ ଥିଲା । ଚୈତନ୍ୟ ଦାସ ଗାନ୍ଧୀବାଦୀ ଥିଲେ । ଖଦଡ଼ ପିକ୍ଲଥିଲେ । ସେ ନିରାତ୍ମମର ଓ ମୌତୁକବିହାର ବିଭାଗର ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ବାଢ଼ିଥିଲେ । ବିଭାଗର ସେଇ ଅନୁସାରେ ହୋଇଥିଲା । ସେ ଖଦଡ଼ ପିକ୍ଲ ବିବାହ ପାଇଁ ଯାଇଥିଲେ । ସୁରୁଚି ଦେବୀ ଅନେକ ରୂପା ଓ ସୁନା ଗହଣା ପିକ୍ଲଥିଲେ । ଦିନେ

ଚେତନ୍ୟ ଦାସ ଗୋଡ଼ର ରୂପାଗହଶାଗୁଡ଼ିକୁ ଛେଟି ମୁଣ୍ଡା କରିଦେଲେ । ସୁରୁଚି ସ୍ଵାମୀଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ କଥାକୁ ହାର୍ଦିକ ସମର୍ଥନ କରୁଥିଲେ । ଉକ୍ଳମଣି ଗୋପବନ୍ଧୁ ଭାବଧାରା ସଂସର୍ଗରେ ଆସି ଚେତନ୍ୟ ଦାସ ‘ସମାଜ’ ଅଫିସରେ ରହିରା କରିଥିଲେ ।

ମାଟିକ୍ ପରିକାରେ ୨ୟ ସ୍ଥାନ ରଖୁ ପାସ କରିଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଉପନ୍ୟାସ ବହି ଓ ତାଙ୍କ ସହପାଠୀ ବାଞ୍ଛାନିଧୁଙ୍କୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଲିଖୁତ ବଙ୍ଗାଳା ‘ବୃଦ୍ଧିର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ’ ବହି ପୁରସ୍କାର ମିଳିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବାଞ୍ଛାନିଧୁ ତାଙ୍କୁ ‘ବୃଦ୍ଧିର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ’ ବହିଟି ଦେଇ ତାଙ୍କଠାରୁ ଉପନ୍ୟାସଟି ନେଇଥିଲେ । ବହିଟିର ପ୍ରଥମ ପୃଷ୍ଠାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତିକୃତି ଦେଖୁ ଚେତନ୍ୟ ଦାସ ଆନନ୍ଦରେ ଆମ୍ବହରା ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ତା’ପରେ ସେହି ଠିକଣାରେ କୋକିଲାମୁଖ ମଠକୁ ଚିଠିଲେଖୁ ଜାଣିଲେ ଯେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ପୁରୀ ସ୍ଵର୍ଗଦାରସ୍ଥିତ ନୀଳାଚଳ କୁଟୀରରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଛନ୍ତି । ସତୀର୍ଥ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଭାଇ ତାଙ୍କଠାରୁ ସାନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କଠାରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବିଷୟ ଶୁଣି ଓ ତାଙ୍କର ଉପଦେଶ ଅନୁସାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କଠାରୁ ଦାସା ଲାଭ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାର୍ଥୀ ହେଲେ । ସୁରୁଚି ଦେବୀ ମାଟିଆରେ ରହୁଥିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କଠାରୁ ଦାସା ନେବା ବିଷୟ ସୁରୁଚି ଦେବୀଙ୍କୁ ବିଷ୍ଟୁତ ବୁଝାଇ କଟକ ନେଇ ଆସିଲେ । ସୁରୁଚିଙ୍କ ପିତା ରାସବିହାରୀ ମଠାଧିଶଙ୍କ ଶିକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲେ । ତେଣୁ କନ୍ୟା ତାଙ୍କର ଏତେବ୍ଦେ ମହାପୁରୁଷଙ୍କଠାରୁ ଦାସା ନେବ ଶୁଣି ଅତି ଆନନ୍ଦରେ ସମର୍ଥନ କରୁଥିଲେ । ଚେତନ୍ୟ ଚରଣ ଓ ସୁରୁଚି ଦେବୀ ପୁରୀ ଗଲେ । ଆମର ପୂଜ୍ୟ ପୂର୍ବତନ ପରିଷ୍ଠଳକ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଭାଇଙ୍କର ପୁରୀ ବଳଗଣ୍ଡ ସଖମାତା ମଠ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ଘର ଥିଲା । ସେ ଚିଠି ପାଇ ଏମାନଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ଉଚ୍ଛ୍ଵସିରେ ଥିଲେ । ପୁରୀରେ ପହଞ୍ଚ ନରେନ୍ଦ୍ର ପୋଖରୀରେ ସ୍ଥାନ କରି ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଭାଇଙ୍କ ସହିତ ଚେତନ୍ୟ ଦାସ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କରିବାକୁ ଗଲେ । ସୁରୁଚି ଦେବୀ ସଖମାତାଙ୍କ ପାଖରେ ରହିଲେ । ସେ ତାଙ୍କୁ ମହାପ୍ରସାଦ କିଛି ଓ ଚଙ୍କ ତୋରାଣୀ ଆଣି ପିଇବାକୁ ଦେଇଥିଲେ । ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଭାଇ ଫେରି ଗୋଷେଇ କଲେ ଓ ନ ଜଣ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଖାଇଲେ । ସେକାଳର ଅସ୍ତର୍ଯ୍ୟପଶ୍ୟା ସୁରୁଚି ଦେବୀ କିନ୍ତୁ ଭାଇଙ୍କୁ ଲାଜ କରିନଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଲାଗିଲା ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଭାଇଙ୍କ ସହିତ ଯେପରି କେତେ ଜନ୍ମର ସମ୍ପର୍କ । ତା’ପର ଦିନ ଦୋଳପୂର୍ଣ୍ଣମୀ ଥିଲା । ଠାକୁର କାଳି ତାଙ୍କୁ ଦାସା ଦେବେ କହିଛନ୍ତି । ଏହି ଆନନ୍ଦରେ ୨ ଜଣଙ୍କୁ ଆଉ ନିଦ ହେଲାନାହିଁ । ଭୋରରୁ ଉଠି ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ଦାସା ପାଇଁ ଯିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ । ସୁରୁଚିଙ୍କ ମନରେ କେତେ କଷନା, କେତେ ବଡ଼ ମହାପୁରୁଷ, ତାଙ୍କୁ ସେ ଧନ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବେ । ତାଙ୍କ ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ସ୍ଵଳ୍ପ ହୋଇଯିବ । ନୀଳାଚଳ କୁଟୀରରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲେ । ପୂର୍ବ ଦିନଠାରୁ ଚେତନ୍ୟ ଦାସ ଦାସା ପ୍ରଶାମା ଟ. ୧୦/- ଦେଇ ଆସିଥିଲେ । ଠାକୁର ମହାରାଜ ସ୍ଥାନାଦି ଶେଷ କରି ମଠାଲୁଗା ପିଷି ଆଆନ୍ତି । ଗଲାରେ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷର ମାଳା । ନୀଳାଚଳ କୁଟୀରର ପ୍ରଥମ ଘରଟି ଦାସାଘର । ସେଠାରେ ମଣ୍ଡଳ କାଟି ଏମାନଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି ଓ ଜଳଦଗମ୍ଭୀର ସ୍ଵରରେ ମନ୍ତ୍ର ଉଚାରଣ କରୁଥାନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ସୁରୁଚି ଦେବୀ ଓ ମାସର ଗର୍ଭବତୀ । ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଭାଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଏ ଖବର ଦିଆଗଲା । ଏ ସବୁ ଶୁଣି ଠାକୁର କହିଲେ, ‘ତା ତେ କି ଆଛେ ତିନ୍ମ ଜନେର ଦାସା ହେଯାବେ’ । ତା ପରେ ଦାସା ଗୁହକୁ ଗଲେ । ଠାକୁର ପୂଜା ସାରି, ଦାସା ଦେଇ ଯେତେବେଳେ ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାର କରିଦେଲେ ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ଦେହରେ ଏକ କମନ ଅନୁଭବ କଲେ । ଏକ ଅନିର୍ବଚନୀୟ ଆନନ୍ଦରେ ହୃଦୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା ।

ଦାସା ଦେବା ପରେ କାହାର କିଛି ବୁଝିବାର ଥିଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କଠାରୁ ବୁଝି ନିଅନ୍ତି । ସୁରୁଚି ଦେବାଙ୍କର ଅନେକ କଥା ବୁଝିବାର ଥିଲା । ତେଣୁ ସେମାନେ ନୀଳାଚଳ କୁଟୀର କୋଟାରୀରେ ଅପେକ୍ଷା କରି ବସିରହିଲେ । ବଙ୍ଗାଳରୁ ଜଣେ ମା’ ଆସିଥାନ୍ତି, ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କ ପୁଅ ମଧ୍ୟ ଆସିଥାନ୍ତି । ସେ ସଦ୍ୟ ବିଧବା । ପ୍ରଥମେ ସେମାନେ ଠାକୁରଙ୍କ ସହିତ କଥାବର୍ତ୍ତା ହେଲେ । ସେ ପଣ୍ଡରିଲେ ଠାକୁର ! ତୁମେ ତ କହିଥିଲୁ ସ୍ଵାମୀଙ୍କୁ ଗୁରୁ ଓ ଜନ୍ମ ଜାନନେର ପୂଜା କରିବାକୁ । ମୁଁ ତ ସେପରି କରୁଥିଲି । ବର୍ଷମାନ, ତୁମେ ମୋର ସେହି ସ୍ଵାମୀ ଓ ଜନ୍ମଙ୍କୁ ନେଇଗଲ । ଏବେ ମୁଁ କଥାର କରିବି ? ଠାକୁର ଏକ ଆବେଗ ଓ ମର୍ମଷର୍ଣ୍ଣ ବାଣୀରେ ତାଙ୍କୁ ବୁଝାଇଲେ । ମୋ କଥା ଅନୁସାରେ ତୁମେ ତୁମ ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ସେବା କରିଛ ଶୁଣି ଶୁସିହେଲି । ଜାଣିରଣ, ଯେଉଁମାନେ ସଦଗୁରୁଙ୍କ ଶରଣ ନିଅନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ସେପରି ଆଉ ଜନ୍ମ ନ ହେବ, ଗୁରୁ ତାହାର ବିଧାନ କରନ୍ତି । ଜୀବ ଜନ୍ମ ଜନ୍ମ ଧରି କେତେ କର୍ମପଳ ସଞ୍ଚାର କରି ଜନ୍ମଲାଭ କରିଛି । ସଦଗୁରୁ ଜନ୍ମଜନ୍ମତରର କର୍ମପଳ ଗୋଟିଏ ଜନ୍ମରେ ତୋର କରାଇ ନେଇ ଜୀବକୁ ମୁକ୍ତ କରିଦେବାକୁ ଯାଉଥିବାରୁ ଅଧୁକ କଷତ ତୋର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ସଦଗୁରୁଙ୍କ ଶରଣ ନେଇ ଯେଉଁମାନେ ସୁଖ ଆନନ୍ଦରେ ଜୀବନ ନିର୍ବାହ ହେବ ଗୋଲି ଭାବନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ଅଧୁକ କଷତ ତୋର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏହିପରି ଅନେକ ଉଦାହରଣ ଦେଇ ବୁଝାଇବାରୁ, ସେ ମା’ଙ୍କ କ୍ରୂଦନ

ପ୍ରଶମିତ ହେଲା । ତା'ପରେ ସେ ମା' କହିଲେ, 'ଡୁମେ ମୋତେ ଯାହା କୁହ ପଛେ, ମୁଁ ସେହି ସ୍କୁଳ ସ୍ଥାମୀଙ୍କ ସେବା କରିବାପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ, ତା'ପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ତାଙ୍କ ସ୍ଥାମୀଙ୍କ ସହିତ ସ୍କୁଳ ଭାବରେ କିପରି ସାକ୍ଷାତ ହୋଇପାରିବ ତାର ଉପାୟ ବତାଇ ଦେଲେ ।

ତା'ପରେ ସୁରୁଚି ଦେବୀଙ୍କୁ ଡାକରା ହେଲା, ମାତ୍ର ସେ ଯାହା ପରିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ, ସେ ମା'ଙ୍କ ସହିତ ଯାହା କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲା, ତହିଁରୁ ସେ ତାଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ପାଇସାରିଛନ୍ତି ଓ ସବୁ ବୁଝିପାରିଛନ୍ତି କହି ଫେରିଆସିଲେ । ଭଗବାନ ଯେତିକି ଧନ ଦେଇଛନ୍ତି ସେତିକିରେ ଚଳିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କି ଭାବରେ ସ୍ଥାମୀଙ୍କ ସେବା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଏଣିକି ସଦଗ୍ରୁବୁଙ୍କ ସନ୍ତାନ ହିସାବରେ ତାଙ୍କୁ ସଂସାରରେ ଚଳିବାକୁ ହେବ । ଏହା ସେ ମନେମନେ ସ୍ଥିର କରିନେଲେ । ସେତେବେଳକୁ ତାଙ୍କୁ ୧୭/୧୮ ବର୍ଷ ବନ୍ଧୁ । ମଞ୍ଚଲ ଗାଁର ଝିଆ, ନୂଆ ହୋଇ ପୁରା ଆସିଥାନ୍ତି । ମାତ୍ର ଦୀକ୍ଷା ନେବା ପରେ ମନର ଚଞ୍ଚଳତା ଯେପରି କୁଆଡ଼େ ଉଭେଇଗଲା । ତା' ସ୍ଥାନରେ ଗୁରୁ ଦାୟିତ୍ବ ବୋଧ ଓ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଆନନ୍ଦ ଯେପରି ହୃଦୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ଦେଇଥିଲା । ପୁରାର ଦିଅଁ ଦେବତା ସବୁ ଦେଖିବାକୁ ଆଉ ମନ ବଳିଲା ନାହିଁ । ସେଇ ନୀଳାଚଳ କୁଟୀରରେ ବସି ରହିଲେ । ଉପରବେଳା ଠାକୁର ସମୁଦ୍ରକୁଳକୁ ବୁଲିବାକୁ ଗଲେ । ଅନେକ ମା' ଓ ଭାଇମାନଙ୍କ ସହିତ ଏମାନେ ମଧ୍ୟ ଗଲେ । ସମୁଦ୍ରକୁଳରୁ ଫେରି ଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଶାମ କଲେ । ଏଥର ତାଙ୍କର କଟକ ଫେରିବା କଥା, ଗାଁର ସମବୟସୀ ଝିଅବୋହୁଙ୍କ ଆଗରେ କହିବେ ସେ କେତେବେଳେ ମହାପୁରୁଷଙ୍କଠାରୁ ଦୀକ୍ଷା ନେଇଛନ୍ତି । କେତେ ଭାଗ୍ୟବତୀ ସେ ଭାବି ମନ ଆନନ୍ଦରେ ପୂରି ଉଠୁଛି । ଏ ଭିତରେ ଗୁରୁପ୍ରଦତ୍ତ ମନ୍ତ୍ରଟି ଭୁଲିଯାଇଛନ୍ତି । ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟମାଙ୍କ ପାଖରେ ଏହା ଅଗୋଚର ନ ଥିଲା । ସେ କହିଲେ, 'ଆମି ତୋମାକେ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଦିଯେଛିଲାମ, ତା ତୋମାର ମନେ ଆଛେ ?' ସୁରୁଚି ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ମନା କଲେ । ଠାକୁର ନଈପଢ଼ି ପୁଣିଥରେ ସେ ମନ୍ତ୍ରଟି ତାଙ୍କ କାନରେ କହିଦେଇଥିଲେ । ଏହି କଥା ସୁରୁଚି ଦେବୀ ଅଧ୍ୟକାଂଶ ସମୟରେ ତାଙ୍କ ଝିଅମାନଙ୍କ ଆଗରେ କୁହନ୍ତି ଏବଂ ଆକ୍ଷେପ କରି କୁହନ୍ତି, ମୁଁ ଯଦି ସେତିକି ବେଳେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥାନ୍ତି, ଯେତେବେଳେ ମୋର ମନ ହେବ, ମୁଁ ତୁମକୁ ଡାକିଲେ, ତୁମେ ଆସିବ, ମୁଁ ତୁମକୁ ଦେଖୁବି ସେ ନିଶ୍ଚଯ ମୋ ପ୍ରାର୍ଥନା ପୂରଣ କରିଥାନ୍ତେ । ଆଉ ତାଙ୍କୁ ତ ସେମିତି ଦେଖୁନାହିଁ ।

ତା'ପରେ ଠାକୁର ବିଶ୍ଵାମ କରିବାକୁ ଗଲେ ଓ ଏମାନେ କଟକ ଫେରିଥାସିଲେ । କଟକ ଫେରି ତାଙ୍କୁ ଯେପରି ନୂଆ ଜୀବନ ଫେରିପାଇଲା ପରି ବୋଧ ହେଲା । ମନ ସବୁବେଳେ ଆନନ୍ଦରେ ପୂରି ରହିଲା । ଅଛଦିନ ପରେ ଖବର ପାଇଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଗ୍ରେନ୍‌ରେ କଲିକତା ଯାଉଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ଶଗଡ଼ଗାଡ଼ି ଠିକ୍ କରି ସେମାନେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବାକୁ ବାହାରିଲେ । ଗୋଟିଏ ଥାଳିରେ ତୋଗତାଳାରେ ଫୁଲମାଳ, ଚନ୍ଦନ, ଗୋଟିଏ ଗିନାରେ କିଛି ତୁଳସୀ ଓ ବେଳପତ୍ର ସଜାଡ଼ି ନେଇଥିଲେ । ରାତି ୯ ଟାରେ ଗାଡ଼ି ଆସି କଟକ ଷେସନରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ରାତି ୯ ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନ ଶୋଇ ପଦ ପ୍ରସାରଣ କରି ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ବଦିଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟ ପୁତ୍ରକନ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଶୁଭ ଆଶିଷ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ବୋଲି । ଉତ୍ସବ ଧରି ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ର ପଦପ୍ରାପ୍ତରେ ତୋଗ ଥାଳି ଶ୍ରୀପଦରେ ପୁଷ୍ପ ଓ ଚନ୍ଦନ ଦେଇ ପ୍ରଶାମ କଲେ । ଠାକୁର ତାଙ୍କ ପାଇଁ ମିଷ୍ଟାନ୍ତ ପ୍ରସାଦ ଧରି ଘରକୁ ଫେରିଲେ ଓ ସେହି ପ୍ରସାଦ ପାଇ ରାତିର ବିତାଇଥିଲେ । ଏହିପରି ଆଉ ୨/୩ ଥର ତାଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଦର୍ଶନ ମିଳିଥିଲା । ତାପରେ ସେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତିକୃତି ନେଇ ନିଜର ମାଟିଆ କର୍ମଭୂମିକୁ ଫେରିଆସିଲେ । ପ୍ରତିକୃତି ରଖି ପ୍ରତି ସକାଳ ଓ ସଂଧାରେ ଧୂପ, ଦୀପ ଓ ଚିନି ତୋଗ ନିବେଦନ କରି ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ।

ନିଜର ପ୍ରଥମ ସନ୍ତାନ ମନୋରମାଙ୍କ ଜନ୍ମ ପରେ ପିତ୍ରାଳୟ ତାତନା ଗଲେ । ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ପୂଜା କରୁଥିଲେ । ସମବୟସୀମାନେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବିଷୟରେ ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ । ଆନନ୍ଦାତିଶ୍ୟାମ ଯେଉଁଦିନ ଦୀକ୍ଷା ଓ ମନ୍ତ୍ର କଥା ତାଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ କହିବାକୁ ଭାବିଥିଲେ ସେଇଦିନ ରାତିରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ସ୍ଵପ୍ନରେ ଦର୍ଶନ ଦେଇ ମନ୍ତ୍ର ଅନ୍ୟ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ବାରଣ କଲେ ଓ ପୁଣି ଥରେ କର୍ଷରେ ମନ୍ତ୍ର କହିଦେଲେ । ଏପରି ୩ ଥର ସେ କର୍ଷ ମନ୍ତ୍ର ପାଇଛନ୍ତି ।

ଏହାପରେ ଜୀବନୀ ବହି ବାହାରିଲା । କ୍ରମେ ଭକ୍ତସମାଗମ ହେଲା । ନିଗମ ତତ୍ତ୍ଵ, ନିଗମ ଉପଦେଶ, କଥାମୃତ, ନିଗମ ଲହରୀ ବହି ସବୁ ବାହାରିଲା । ନାନା ସ୍ଥାନରେ ପୂଜା ହେଲା । ସୁରୁଚି ଦେବୀ ଗାଁରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଧରି ରହୁଥିଲେ । ଘରର ଯାବତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ, ଗୁରୁବାସ, ଜମିବାଡ଼ି, ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ସମସ୍ତ ଏକାକୀ ବୁଝିବାକୁ ପଡ଼େ । ଚୌତନ୍ୟ ଦାସ 'ସମାଜ' ଅପିସରେ ଝକିରୀ କରନ୍ତି ଓ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବହି ଛପାର ସମସ୍ତ ଭାର ବହନ କରନ୍ତି । ଘରର ହାନିଲାଭ ବୁଝେ ନାହିଁ । ଷଷ୍ଠି ୫ ମାସରେ ଥରେ ଗାଁକୁ ୨/୪ ଦିନ ପାଇଁ ଯାଆନ୍ତି ।

ଗାଁରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଘରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଆସନ ରହିଥାଏ । ସକାଳ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ପୂଜା ଆରତି ଓ ଷ୍ଟୋତ୍ର ବନ୍ଦନା ହୁଏ । ରତ୍ନ ଆନୁସାରେ ଫଳ, କଦଳୀ, ଚନ୍ଦ୍ର, ଖୁର, ନଡ଼ିଆ ଯାହା ଥାଏ ଭୋଗ ହୁଏ । ପର୍ବପର୍ବଣୀରେ ପିଠାପଣା ହେଲେ ଭୋଗ ଦିଆ ହୁଏ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଗୃହର କର୍ତ୍ତା ଭାବରେ ପୂଜିତ ହେଉଥାନ୍ତି । ବ୍ରାହ୍ମମୁହୂର୍ତ୍ତରୁ ଶଯ୍ୟାତ୍ୟାଗ କରି ଏକାକି ସମସ୍ତ ନିତ୍ୟକର୍ମ ସମାପନ, ଗୋ ସେବା ସାରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପୂଜା କରନ୍ତି । ଭୂତ, ପ୍ରେତ କି ଘେର ଭୟ ତାଙ୍କର ନ ଥାଏ । ସର୍ବାବସ୍ଥାରେ ସେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ନେଇ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଥାଅନ୍ତି ।

ଗ୍ରାମର ଦୁର୍ବୃତ୍ତ ଲୋକେ ଥରେ ତାଙ୍କ ଘରେ ପଣି ଘେରି କରିବାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରିଥିଲେ । ତା' ପୂର୍ବରୁ ସୁରୁଚିଙ୍କୁ ସାବଧାନ ରହିବା ପାଇଁ ଭୟ ଦେଖାଇଥିଲେ । ସୁରୁଚି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଧରି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଥା'ନ୍ତି । ପିଲାମାନେ ଉରିବାରୁ କହିଲେ, ଆମର କେହି କିଛି କରିପାରିବେନି । ଆମର ପରା ଠାକୁର ଅଛନ୍ତି । ଠାକୁରଙ୍କୁ ତାକି ପ୍ରଶାମ କରି ଶୋଇବା । କିଛି ହେବନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ କିଛି ବିପଦ ଘଟିନଥିଲା । ବହୁଦିନ ପରେ ସେଇ ଘେରମାନେ କହୁଥିଲେ ତାଙ୍କର କି ଠାକୁର ରଖିଛନ୍ତି ରେ ବାବା ନାଗମାନେ ତ ଷଷ୍ଠିଦିଗରେ ଜଗିଛନ୍ତି । ସେଠାକୁ ଯାଇ କିଏ ବର୍ତ୍ତବ ? ପ୍ରଥମରେ ପଣ୍ଡିମପଟ ଦାଘ୍ୟ କବାଟ ଭାଙ୍ଗିବାକୁ ଗଲେ ଯେ ବଡ଼ ବଡ଼ ୨ଟା ନାଗସାପ ଦେଖି ଚମକି ଝଲିଆସିଲେ । ପୂର୍ବପଟ ବାରି କବାଟ ପାଖରେ ସେପରି ନାଗସାପ । ତା'ପରେ ଦକ୍ଷିଣ ପାଖ ଝଳରେ ଚଢ଼ିଲା ବେଳକୁ ନାଗ ଓହଳିଛନ୍ତି । ଉଭରପଟ ମଧ୍ୟ ସେଇ ଅବସ୍ଥା । ବାରମ୍ବାର ଚେଷ୍ଟା କରି ମଧ୍ୟ କିଛି କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

‘ଜୟଗୁରୁ’ ନାମ ଯେପରି ତାଙ୍କ ତୁଣ୍ଡରେ ସଦା ସର୍ବଦା ରହିଥାଏ । ପ୍ରତିଦିନ ସଂଧାରେ ସବୁ ପିଲାଙ୍କୁ ନେଇ ପୂଜାରେ ବସନ୍ତ । ନାନା ଭାବରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଠାକୁରଙ୍କ ସେବାପୂଜା କରିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦିଅନ୍ତି । ଶାସନ କରନ୍ତି । ଯେତେ ଖେଳବୁଲ କଲେ ମଧ୍ୟ ସନ୍ଧ୍ୟା ପୂଜାରେ ଯୋଗ ନ ଦେଲେ ସେ ପିଲାଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ବନ୍ଦ କରିଦିଅନ୍ତି । ମୋର ଦୋଷ ହୋଇଛି ଅମୁକ ମୋତେ ଅଚକାଇ ଦେଲା, କହିଲେ ବହୁକଷ୍ଟରେ କହନ୍ତି ମା'ରେ ତୋର ଯଦି ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ମନ ଥିବ ତତେ କେହି ଅଚକାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ଯିଏ ଠାକୁରଙ୍କର ନୁହଁ ସେ ପିଲା ମୋର ଦରକାର ନାହିଁ । ଏପରି ମଧୁର କଠୋର ଶାସନରେ ରଖୁ ତାଙ୍କର ଝିଅମାନଙ୍କୁ ରୋଷେଇ, ଧାନକୁଟା, ଗୋସେବା, ପିତୃଲୋକଙ୍କ ପୂଜା, ଚରାପୂଜା ସବୁ ଶିଖାନ୍ତି । ତଥାପି ଯାହା ବାକି ରହିଗଲା ନିଜେ କରନ୍ତି ଏବଂ କହନ୍ତି ହେଲେ ମୁଁ କରିବି ଯେ ତୁମେ ଶିଖିବ କିପରି ? ତୁଳସୀ ଠାକୁରଙ୍କ ବଡ଼ ଭକ୍ତ । ତାଙ୍କୁ ସେବା କଲେ ଭକ୍ତ ଜାତ ହୁଏ କହି ବୁଝେନ୍ତି । ଦିନେ ବଡ଼ ଝିଅକୁ ପିଠା କରିବାକୁ ଦେଇ କହିଲେ ତୁ ପିଠା କର, ସମସ୍ତେ ମିଶି ଖାଇବ । ସେ ପିଲାଲୋକ, ପିଠା କରୁଥାଏ । ଅନ୍ୟ ଭଉଣୀମାନଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡଶ୍ଵରେ ଦେଉଥାଏ ଓ ବାଁ ହାତରେ ନିଜେ ଖଣ୍ଡଶ୍ଵରେ ପାଟିକି ପକାଉଥାଏ । ମା' ଦେଖୁଆନ୍ତି କିନ୍ତୁ କିଛି କହୁ ନ ଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ସେ ନିର୍ଭୟରେ ସେପରି କରି ଝଲିଥାଏ । ପିଠା ସରିଲା, ଖାଇବା ସରିଲା, ମୁହଁ ହାତ ଧୋଇ ସାରିଲେ, ତା'ପରେ ମା' ବଡ଼ ଦୁଃଖରେ କହିଲେ ତୁଳିରେ ଅଗ୍ରିଦେବତା ଅଛନ୍ତି । ରାତ୍ରିବା ବେଳେ କଥାଏ ଏମିତି ଅଇଠା କରି ଖାଆନ୍ତି । ଏମିତି କଲେ ତ ସବୁ ମାରା ହେବ । ଆଉ ଦିନେ ଭୋଗ ରନ୍ଧାହେବ କେମିତି ? ଆଜି ଛୋଟ ଅଛୁ କାଲି ବଡ଼ ହେବୁ । ଏ ଅଭ୍ୟାସ ତ ତୋର ରହିଯିବ । ଅଗ୍ରିଦେବତାଙ୍କୁ ମାରା କଲୁ । ତୁଳୀ ମାରା କଲୁ । ଭାତ ଆଉ ଦିନେ ରାତ୍ରିପାରିବୁନାହିଁ । ନିଜେ ଯାହା ରାତ୍ରିବା ରାତ୍ରିଲା ପରି ରାତ୍ରିବ । ରାତ୍ରିବା ଜିନିଷ ପ୍ରତି ରାତ୍ରିଶାର ଲୋଭ ରହିଲେ ଠାକୁର ଭୋଗ କିପରି ହେବ ? ତୋର ଏ ଆଚରଣ ଦେଖି ସାନମାନେ ମଧ୍ୟ ଏଇଥା ଶିଖିବେ । ତୁ ବଡ଼ ହୋଇ ସାନମାନଙ୍କୁ ଏପରି କୁଶିକ୍ଷା ଦେବୁ ? ସେଥୁପାଇଁ ମୋ ମନ ଦୁଃଖ ହେଲା । ଆହାର ମୁହଁରେ ପାହାର ଦେବି ନାହିଁ ବୋଲି ତତେ ସେତେବେଳେ କିଛି କହିନାହିଁ । ତୁମରି ଖାଇବା ପାଇଁ ତ ହେଉଛି । କରିଯାଇ ଆଣି ଖାଇଲେ କ'ଣ ହେବ ନାହିଁ ? ଆଉ ଏପରି କରିବି ନାହିଁ ବୋଲି ବଡ଼ଟିଅ କ୍ଷମା ମାଗିଥିଲା । (କ୍ରମଶତ)

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତା
ବନଲତା ମହାନ୍ତି ମା'
ଆମେରିକା ସାରସ୍ତ ସଂୟ

Spirituality in West

Will spirituality survive in western world? Not an easy question, so answer may not be that easy as well. Readers can take a stand "Do I care?" as long as am doing my everyday rites, joining weekly conference puja and attending sameelani once a year and likewise. Well its not about you or me its keeping the light kindled for Jagadguru's arrival. Lets give an honest thinking, are we on right track or where is the gap, after spending quite some time in west its undeniable west has lot of positives people from east can learn from. Respect to individual is definitely better than what we have seen back home. There are probably more churches than number of temples compared to population and more importantly involvement is there. People donate significant amount to charity than back home. There are some deeply religious persons we meet in our surroundings from different faith. Few religious person never misses their church hours. People try to be self reliant as early as in the life they can be.

Let's draw some parallels here. Some practices like begging is a crime, don't know whether it's good thing or bad if I recall Thakur's days during discipleship of Swami Satchinananda Saraswati, Thakur was almost hesitant to do begging and preferred to go hungry instead. Thakur did say begging is like a disgrace. However he did advise householders to treat with love and respect to those who do beg as a religious practice.

In public places in US we see people from various strata sharing same facility in perfectly organized manner and no special queues for millionaires. Some really rich folks in western world are more practical than we usually see back home. Even that attitude is reflected in some "babu" culture who are more exposed to spirituality back home. For even small to small work we hire people back home, However in west people do many things by hand and feel great about doing so. Back home in some places two brothers may be staying together though emotionally disconnected. We seldom see that trouble in west. In the context people are more self centric however need something good to keep mind occupied "Is spiritual practice is an option?" to an answer to "what are you going to do this weekend?".

Some religious practices do not approve others practices and deeply criticize others. However Thakur has maintained silence in those circumstances which otherwise would have been a perfect candidate of criticism. Some eastern masters have tried some of the practices in west to just found themselves in trouble with law which otherwise would have been a perfectly acceptable in the context of practice. Our guru has advised householders to proceed in the path of "bhakti" which is perfect for western world which do not leave any scope of conflict with law. The fundamental reason for antagonism between faiths is keenness of some missionaries to seek conversions to their faiths. The usual method employed by them is to find fault with the current faith of the target person. Nilachala Saraswata sangha does not have a PR department and neither pursues any one to join instead has one year probation to observe true commitments. This can very well be understood by the west that true disciples will look for what they want.

We have been taught guest is embodiment of God, when for the first time I moved out of Odisha to Mumbai for job first thing got my attraction is "No visitors parking" I thought to myself hey how rude these people are may be they don't read the same thing what we read. So when you are from

completely different culture and venturing out to a cosmopolitan area strange things do come to notice. Now a days even another ghost every year during annual appraisal "Expectation Setting". Hey what's' that? are not we been not taught to throw the word "expectation" out of dictionary? All these questions are answered in lot of Thakur's books. Would like to highlight the book 'Jatismara Kahani' where life of few practitioner's of law are depicted as example. Some professions are very difficult where wealth is the center of profession and most of work revolves around it. Key thing is to don't get indulge in something which is directly violating Thakur's code of conduct. In scenarios when you can't decide whether this action is acceptable there is no harm in checking with Parichalaka. However, in most scenarios if you ask yourself the question would Thakur have granted permission to do this if you would have asked? Fundamentally nothing has changed from the context of profession with respect to Thakur's advice. So regardless of the profession, its possible to gradually progress in the path of salvation.

Here is another example, Some thing we take it for granted now a days. In earlier days of Sameelani there was no Mahila sabha, when it was brought to notice Thakur pleasantly appreciated and said women should know their right and immediately introduced the concept which has only improved time over time. Coincidentally not too long after 19th Amendment to the U.S. Constitution: women's Right to Vote. In addition Thakur said women should be self conscious about their rights. Anything pressed against them goes into vain.

In west almost one thing is undeniably worse is lack of marital commitments which now a days has been inflicting eastern world like a wild fire. I am not able to comprehend where is the problem? Is institution of marriage is just another matter of convenience or something more. I am not saying entire west are uncommitted however there is some degree of improvement possible. Easier said than done we can attempt to be example where neighbors see and take us like an example of ideal marriage. In the time we live where marriage is almost an affair of profit and loss it requires lot of work and patience for any correction to happen and America Saraswata Sangha is the beginning of a very long journey in its purpose.

If we think about westerners to give up toilet paper usage that's not going to happen soon. As per Thakur's teaching any person from any religion can get an upliftment without changing their method of practicing their religion. They don't even have to switch their divine as long as they follow the path of detachment. Renunciation of desire and wealth. Money should be a secondary aspect of life and should not be pursued at the cost of morality. We all know the story of King Janaka and Sukadeva. So its not impossible to get people with lot of wealth to get aligned with Thakur's teaching. When we have materialism around every thing stay focused on the lord as Sukadeva remained focused on the full cup of milk in his journey through festivities in Videha. Thakur unlike other contemporary masters were wearing silk cloths and riding elephant. Acts which did attract criticism from some circles however to understand right essence of it did not take long. Definitely a notable informational artifact for west where driving a Mercedes to temple/church is common. No one is expecting you to walk down to temple without shoes in winter of December. Thakur did not advise everyone to go inhabitant places to perform rites instead advised to leave desires behind.

Path of renunciation need to be introduced from the days of school, where caring and sharing can be easily taught. As we have seen highly educated people now a days are being indulged in white collar crime. Its all due to being carried away in the stream of never ending desire, ephemeral

pleasure in the surroundings of fake appreciation. Thakur in his days mortal body had attracted lot of disciples from a very wide range of social strata I don't have the statistics whether that spectrum has widened or narrowed however our goal is to keep that increasing over time. Thakur has accepted warmheartedly all personalities including very lowly professions in his lotus feet. Everyone has only one identity in front of him.

Thakur did reserve his feelings on the eating habits and did not advise anyone to become strictly vegetarian which shows his great compassion towards people from all geographies. Its not easy to become Jagadguru leaving one continent all together where sea food is possibly the only source of food.

Thakur did not erect any idol in the temple of Gurudham or Saraswata Math which is another notable fact. There are some religions which consider idol worship as taboo. By eliminating that Thakur cleared the ways to become universally accepted guru. People from some religion do not understand why Hindus worship idols and why there are so many of them. Not having any does address the first problem now try to understand Guru-Bramha.

On a finishing note Thakur did not return to mortal earth to reiterate the contemporary spiritual practices instead simplify existing practices and take mankind to path of spiritual upliftment. From his saying instead of one leap jump attaining spiritual high ground is possible by small day today actions and activities.

Shri Shri Thakur Charanasrita
Biswaranjan Das
America Saraswata Sangha

ଏତିକି ପଦେ ଜଣାଣ

ଆସ ଆସ ମୋର ପରାଣ ଦେବତା

ହୃଦୟ ଆସନେ ବସ

ସଜାଇ ରଖୁଛି କୁସୁମ ଅଞ୍ଚଳି

ସୁଗର୍ବ ଚନ୍ଦନ ବାସ

ନ ଜାଣଇ ମୁଁ ତ ଧାନ ଧୂଆନ

ଖାଲି ଦିଅ ତୁମ ପଦେ ଶରଣ

ପ୍ରାଣର ଠାକୁର ପ୍ରାଣ ଉରିଦିଅ

ଅମୃତ ପେହ ଉଛ୍ଵାସ

ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ନାଥ ବୋଲି ତୁମେ ପରା

ଘୋଷନ୍ତି ଜଗତ ଜନ

ତୁମେ ଯଦି ପ୍ରଭୁ ନିଷ୍ଠୁର ହୋଇବ

କେ କରିବ (ତବ) ଗୁଣାନ

॥୦॥

॥୧॥

॥୨॥

ଶୟନେ ସ୍ଵପନେ କିବା ଜାଗରଣେ

ଜପୁଆସ ତବ ନାମ ଅନୁଷ୍ଠାନେ

ଆସ ଆସ ମୋର ପ୍ରାଣର ଦେବତା

ମୋ ହୃଦୟ କୁଞ୍ଚିବନେ ॥୩॥

ତୁମେ ମୋର ଶ୍ୟାମ ତୁମେ ମୋ ଚୈତନ୍ୟ

ତୁମେ ମୋର ପ୍ରାଣ ତୁମେ ଜୀବଧନ

ତୁମେ ପ୍ରଭୁ ମୋର ହୃଦୟନିକୁଞ୍ଜେ

କର ଧୀରେ ଆଗମନ ॥୪॥

ମୁଁ ଅଟେ ଅଧମ ଅତି ଦୀନହୀନା

ଯେତେ ଯାହା ହେଲେ ମୁଁ ତୁମ ସନ୍ତାନ

ପାଦୁ ଠେଲିବନି ଜଗତ ଜୀବନ !

ଏତିକି ପଦେ ଜଣାଣ ॥୫॥

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତା

ଶ୍ରୀମତୀ କାନନବାଳା ପଇନାୟକ

ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଗୁରୁଧାରା ଓ ଗୁରୁଙ୍କ ମହତ୍ତ୍ଵ

‘ନାରଦ’ ଅର୍ଥ କରୁଣା ଧାର, ଗୁରୁଧାର । ଉଗବାନଙ୍କଠାରୁ ଜାତ ବ୍ରହ୍ମା, ବ୍ରହ୍ମଙ୍କଠାରୁ ନାରଦ, ନାରଦଙ୍କଠାରୁ ବ୍ୟାସଦେବ, ବ୍ୟାସଦେବଙ୍କଠାରୁ ଶୁକଦେବ, ଶୁକଦେବଙ୍କଠାରୁ ଜନ୍ମେଜୟଙ୍କଠାରୁ ଜୀବନାଥ ଓ ଗୋରଖନାଥଙ୍କଠାରୁ ଶଙ୍କରାତ୍ମୟ । ତାଙ୍କର ସଂପ୍ରଦାୟର ଶିଷ୍ୟ ସଙ୍କିଦାନନ୍ଦ ଓ ସଙ୍କିଦାନନ୍ଦଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର । ଏହିପରି ଆଦିକାଳରୁ ଗୁରୁଧାରା ଗଢି ଆସୁଛି । ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟଠାରେ ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାର କରନ୍ତି । ଗୁରୁଙ୍କଠାରୁ ଶକ୍ତି ଲାଭ କରି ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇବା ଉଚିତ । ଶକ୍ତିର ଅପବ୍ୟବହାର କରିବା ଗର୍ହତ ଅପରାଧ । କାହାରିଠାରୁ କିଛି ଆଶା ରଖିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଯାହାଙ୍କଠାରୁ କିଛି ପାଇବାର ଆଶା ରଖୁଥିବ ପରଜନ୍ମରେ ତା’ର ପୁତ୍ର ହୋଇ ଜନ୍ମ ହେବ । ଏହି ଜନ୍ମମୃତ୍ୟୁ ଧାରା ଛିନ୍ନ କରିବା ପାଇଁ ଗୁରୁଙ୍କର ପ୍ରୟୋଜନ । “ଭ୍ରମେବ ମାତା ଚ ପିତା ଭ୍ରମେବ” ଧାରଣା କରି ସଂସାର କଲେ ସୁଖଦୁଃଖର ଅତୀତ ହୋଇପାରିବା । ମୁମୁକ୍ଷୁମାନଙ୍କପାଇଁ ଜ୍ଞାନ ଓ ମୁକ୍ତପୁରୁଷଙ୍କ ଚୌତମ୍ୟ ଉଦୟ ହେଲେ ମନ ସ୍ମୃତ ଭାବ ଧାରଣ କରେ । ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ତାଙ୍କର ଶକ୍ତି ତାଙ୍କୁ ପାଇବାକୁ ସାଧନା କରୁଛି । ବିଦ୍ୟୁ ସିଦ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ ମୁଁ-ତୁ ରୂପର ବାଢ଼ିଟି ଉଠାଇଦେଲେ ସବୁ ବ୍ରହ୍ମମୟ ହୋଇଯିବ । ତାଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତା ବୋଲି ଭାବିଲେ ‘ଯୋଗକ୍ଷେମ ବହାମ୍ୟହମ୍’, ସେ ସବୁ କରିଦେବେ । ତାଙ୍କଠାରେ ଯେଉଁ ଯୋଗମାୟା ରୂପ ଆବରଣ ଥାଏ ତାହା ଧଳା କାର ଓ ଆମ ଦେହ ମାଟି କାଟ । ସଂୟମ ସାଧନାଦ୍ୱାରା ତାହା ଅପରାଧିତ ହୁଏ । ତ୍ୟାଗ ଓ ସଂୟମ ବିନା କେହି ଦେବତା ହୋଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହି ମନୁଷ୍ୟ ଦେହରେ ତୁମେ ସବୁ କରିପାରିବ । ପିଣ୍ଡ ସହିତ ସେପରି ବ୍ରହ୍ମଶ୍ଵର ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଅଛି, ବିଶ୍ୱ ସହିତ ସେପରି ଭାରତବର୍ଷର ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ରହିଛି । ବିହାର, ଓଡ଼ିଶା, ବଙ୍ଗ ଓ ଆସାମ ଅପ୍ରତିକ୍ରିୟାତିର ଅଧିକାରୀ ଦେବତା ହେଉଛନ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥ । ସେଥିପାଇଁ ସେ କ୍ଷାରସାଗରରେ ଶୟନ କରିଥାନ୍ତି । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ତେଜତ୍ତରେ, ଗୁରୁଗାଟ କ୍ଷିତିତ୍ତରେ ଓ ହିମାଳୟ ସହସ୍ରାର । ଗୁରୁଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ସଂସାର କରିବ । ବିଷୟ-ସଂସାର ଅବିରତରରେ ତ୍ୟାଗ କରିବ ନାହିଁ । ବିଶେଷ ବିଷ୍ଟର କରି ସଂସାର ତ୍ୟାଗ କରିବ । ହମ୍ମମାନ କିଷ୍ମିଷ୍ୟାରେ ଥାଇ ରାମନାମ ଜପ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଆଦେଶ ପାଇ ସାଗର ଲଂଘନ କରିଥିଲେ । ଉଗବାନ, ଯାହାକୁ ତାଙ୍କର ସେହି କେବଳ ତାଙ୍କର ପ୍ରେମଲାଭ କରିପାରନ୍ତି । ନାମ ଜପ ପ୍ରଭାବରେ ସବୁ ଦୋଷ କରିଯାଏ । ସାବିତ୍ରୀ ସତ୍ୟବାନକୁ ପତିରୂପେ ବରଣ କଲାପରେ ନାରଦ କହିଲେ, “ଏହାଙ୍କର ଆୟୁଷ ଆଜିଠାରୁ ଏକବର୍ଷ । ତେଣୁ ତୁମେ ଅନ୍ୟ ପତି ବରଣ କର ।” ସାବିତ୍ରୀ ଉଭରରେ କହିଲେ, ‘ଥରେ ପତି ବରଣ କରିଷାରିଲା ପରେ ଅନ୍ୟପତି ବରଣ କିରବା ସତୀଧର୍ମର ଅନ୍ତରାୟ ।’ ତା’ପରେ ସାବିତ୍ରୀ ନାରଦଙ୍କୁ ଗୁରୁ ରୂପରେ ବରଣ କରି ତାଙ୍କଠାରୁ ମନ୍ତ୍ର ପାପ ହେଲେ ଓ ତାହା ନିରକ୍ଷର ଜପ କଲେ । ଶାଶ୍ଵତ ଶଶ୍ଵତଙ୍କଠାରୁ ବ୍ରତ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ନେଇ ସାତଦିନ ଜପରେ ବସିଲେ । ଧାନ ଜପ ଆରମ୍ଭ କଲାପରେ ପଞ୍ଚମଦିନ ବିଘ୍ନ ଘଟିଲା । ତାଙ୍କୁ ସେ ଅତିକ୍ରମ କରିଗଲେ । ପରେ ପୁଣି ଧାନରେ ବସିଲେ । ସେହି ବିଘ୍ନ ହେତୁ ସତ୍ୟବାନ ଥରେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରି ପୁନର୍ବାର ଜୀବନ ଫେରି ପାଇଥିଲେ ।

ବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ମାନସପୁତ୍ର ଗୁରୁ ବଶିଷ୍ଠଦେବ ସଂସାରକୁ ଆସିବାକୁ ଆଦୋରୀ ଜଣା କଲେ ନାହିଁ । ବ୍ରହ୍ମା କହିଲେ ଉଗବାନ, ମନୁଷ୍ୟରୂପରେ ପୃଥିବୀରେ ଅବତାର ହେବେ । ବଶିଷ୍ଠ ତାଙ୍କର ଗୁରୁ ହେବେ । ଉଗବାନ, ମନୁଷ୍ୟଲୀଳା କିପରି କରିବେ ତାହା ଦେଖିବାପାଇଁ ରକ୍ଷି ବଶିଷ୍ଠଦେବ ମନୁଷ୍ୟଲୋକରେ ଜନ୍ମିଲାଭ କଲେ । ଶୈଶବ ଅବସ୍ଥାରେ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ମନୁଷ୍ୟର ବାଳ ବୁଡ଼ାହେଲେ ପାତି ଯାଉଥିବାର ଦେଖୁ ମନୁଷ୍ୟ କାଳର କବଳିତ ହେଲା ବୋଲି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । ମନୁଷ୍ୟ କିପରି ଏହି କାଳକୁ ଜୟ କରିବ ସେହି ଚିନ୍ତାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମ୍ରିଯମାଣ ହୋଇ ବିଷାଦଗ୍ରୂହ ହୋଇପଡ଼ିଲେ । ଏଥରେ ଚିନ୍ତିତ ହୋଇ ରାଜା ଦଶରଥ ବଶିଷ୍ଠଙ୍କୁ ଡକାଇ ପଠାଇଲେ । ବଶିଷ୍ଠ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ତାରାମନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରି ଦୀକ୍ଷା ଦେଲେ । ସ୍ଵରୂପରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସ୍ଵର୍ଗ ଉଗବାନ, ଅସୁର ନିଧନ ପାଇଁ ମନୁଷ୍ୟ ଦେହ ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ତାଙ୍କୁ ସ୍ଵରୂପ ଜ୍ଞାନ ଦାନ କଲେ । ଗୁରୁ ଏହିପରି ସ୍ଵରୂପ ଜ୍ଞାନ ଦାନ କରି ଜୀବଦ୍ଵାରା କରନ୍ତି ।

ଗୁରୁଙ୍କ ମାହାମ୍ୟ:-

ରାମନୁଜାର୍ଥ୍ୟ ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟରେ ଜଣେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୁରୁ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସମୟରେ ଶିଷ୍ୟର ଚରିତ୍ର ଯୋଗୁଁ ଗୁରୁଙ୍କ ମାହାମ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା ହେଉଅଛି । ରାମନୁଜାର୍ଥ୍ୟଙ୍କ ଗୁରୁ ହେଉଛନ୍ତି ଯମୁନାର୍ଥ୍ୟ । ଯମୁନାର୍ଥ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ଗୁରୁଙ୍କଠାରୁ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ ।

ସେହି ସମୟର କଥା - ଯମୁନାର୍ଘ୍ୟଙ୍କ ଗୁରୁ ରାଜପୁରୋହିତଙ୍କୁ କର ଦେଇ ନ ପାରିବାରୁ ରାଜପୁରୋହିତଙ୍କ ଶିଷ୍ୟମାନେ ତାଙ୍କୁ ଅପମାନ ଦେଲେ । ଯମୁନାର୍ଘ୍ୟ ଗୁରୁଙ୍କର ଅପମାନ ସହ୍ୟ କରିନପାରି ରାଜପୁରୋହିତଙ୍କ ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ କହିଲେ, ‘ତୁମେମାନେ ପଣ୍ଡିତ ନା ମୂରଁ ? ଗୁରୁଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ଆଗରେ ଗାଳି ଦେଉଛ ।’ ରାଜପୁରୋହିତ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ଏହା ଶୁଣି ଯମୁନାର୍ଘ୍ୟଙ୍କୁ ଡକାଇଲେ । କିନ୍ତୁ ଯମୁନାର୍ଘ୍ୟ କହିଲେ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ବାନ୍ଧରେ ନେଲେ ସେ ଯିବେ । ତେଣୁ ଯମୁନାର୍ଘ୍ୟଙ୍କୁ ସମ୍ବାନ୍ଧରେ ହାଦୋଳାରେ ରାଜଧାନୀକୁ ନିଆଗଲା । ରାଣୀ ଏହି ଗୁରୁଗତପ୍ରାଣ ଦୃଷ୍ଟିବାଳକ ଯମୁନାର୍ଘ୍ୟଙ୍କୁ ଦୂରରୁ ଦେଖୁ ବୁଝିପାରିଲେ ଯେ ଏ ନିଶ୍ୟ ଜିତିବେ । ରାଜୀ ଅଧେ ରାଜ୍ୟ ବାଜି ଲଗାଇଲେ । ଯମୁନାର୍ଘ୍ୟ ଗୁରୁଙ୍କୁ ପ୍ରଶାନ୍ତ କଲେ । ତା’ପରେ ବ୍ୟୋଜେଣ୍ଯ ରାଜପୁରୋହିତ, ରାଜା ଓ ରାଣୀଙ୍କୁ ପ୍ରଶାନ୍ତ କରି ଆଶାର୍ବାଦ ଲାଭ କଲେ । ରାଜପୁରୋହିତଙ୍କର ସାଧାରଣ ବ୍ୟାକରଣ ଶର୍ପ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଯମୁନାର୍ଘ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ଦେଇପାରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ଗର୍ବତ ରାଜପୁରୋହିତ ଯମୁନାର୍ଘ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଦେଇପାରିଲେନାହିଁ । ଏହି ବାଦରେ ଥିଲା ଯେଉଁ ପକ୍ଷ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବ, ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷ ଉଭର ଦେଇନପାରିଲେ ସେ ତା’ର ଉଭର ଦେବ । ଯମୁନାର୍ଘ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନ ଥିଲା:-

୧. ରାଜା ମହାଧାର୍ମିକ, ପୁଣ୍ୟବାନ, ମାତ୍ର ସେ କିପରି ପାପୀ ତାହା ପ୍ରମାଣ କର ।

୨. ରାଣୀ ମହାସତୀ, ପୁଣ୍ୟବତୀ, ମାତ୍ର ସେ କିପରି ଅସତୀ ତାହା ପ୍ରମାଣ କର ।

୩. ରାଜପୁରୋହିତଙ୍କ ମା’ ସୁପୁତ୍ରବତୀ, ମାତ୍ର ସେ କିପରି ବନ୍ଧୁ ତାହା ପ୍ରମାଣ କର ।

ରାଜପୁରୋହିତ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଦେଇପାରିନଥିଲେ । ଏସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଦେବାକୁ ଯାଇ ଯମୁନାର୍ଘ୍ୟ କହିଲେ -

୧. ରାଜା ଧାର୍ମିକ, ପୁଣ୍ୟବାନ, ମାତ୍ର ସେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର କର ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ସେହି ହିସାବରେ ପ୍ରଜାଙ୍କର ପାପର ଏକଦଶମାଶ ରାଜାଙ୍କର । ଏଣୁ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ପାପନେଇ ରାଜା ମହାପାପୀ ।

୨. ରାଣୀ ମହାସତୀ, ପୁଣ୍ୟବତୀ । ରାଜା ଯେତେବେଳେ ସିଂହାସନରେ ଅଭିଷିକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ଅଷ୍ଟଦିଗପାଳଙ୍କ ସହିତ ସିଂହାସନ ଆରୋହଣ କରନ୍ତି ସେହି ହିସାବରେ ରାଣୀଙ୍କର ଆୟୋଜନିତ ସ୍ଥାନୀୟ, ତେଣୁ ସେ ଅସତୀ ।

୩. ଯାହାର କୌଣସି ସନ୍ତାନସନ୍ତତି ନାହାନ୍ତି ସେ ବନ୍ଧୁ କିନ୍ତୁ ଯାହାର ଗୋଟିଏ ସନ୍ତାନ ସେ କାକବନ୍ଧ୍ୟା । ରାଜପୁରୋହିତଙ୍କ ମା’ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ପୁତ୍ର ପ୍ରସବ କରିଛନ୍ତି ତେଣୁ ସେ କାକବନ୍ଧ୍ୟା ।

ଯମୁନାର୍ଘ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ଏହି ଯୁକ୍ତି ସବୁ କହିଲେ ରାଣୀ ଆନନ୍ଦରେ ତାଙ୍କୁ କୁଣ୍ଡାଳ ପକାଇଲେ ।

ଧନ୍ତର୍ଦୀଷ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରେଣ ଥିଲେ । କୌଣସି ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ସେ ପନ୍ଥୀ ହେମାମୟଙ୍କୁ ଚଷ୍ଟ ସମ୍ମର୍ଖରୁ ଦୂର ହେବାକୁ ଦେଉନଥିଲେ । ହେମାମ୍ବା ଠାକୁର ରାମାନୁଜଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରୁଥିବା ବେଳେ ସେ ପନ୍ଥୀଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଛତା ଧରି ପନ୍ଥୀଙ୍କୁ ଦେଖୁଆଅଛି । ରାମାନୁଜ ତାଙ୍କୁ କୃପା କଲେ । ଧନ୍ତର୍ଦୀଷ ଠାକୁର ରାମାନୁଜଙ୍କର ସ୍ଵଦୂର ମୂରଁ ଦର୍ଶନ କରି ସପନ୍ଥାକ ତାଙ୍କଠାରୁ ଦାଷ୍ଟା ନେଲେ । ଧନ୍ତର୍ଦୀଷଙ୍କର ଅତ୍ୱଳ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଦେଖୁ ରାମାନୁଜ ତାଙ୍କ କାଷରେ ହାତ ଦେଇ ଛଲନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବାପାଇଁ ଥରେ ରାମାନୁଜ ଅନ୍ତେବାସୀ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ କୌପୁନିରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଲେଖାଏଁ କାଟିଦେଲେ । କୌପୁନି କଟା ହୋଇଥିବାର ଦେଖୁ ଶିଷ୍ୟମାନେ ପରମରକୁ ଦୋଷାରୋପ କରି

ଧନ୍ତର୍ଦୀଷ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରେଣ ଥିଲେ । କୌଣସି ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ସେ ପନ୍ଥୀ ହେମାମୟଙ୍କୁ ଚଷ୍ଟ ସମ୍ମର୍ଖରୁ ଦୂର ହେବାକୁ ଦେଉନଥିଲେ । ହେମାମ୍ବା ଠାକୁର ରାମାନୁଜଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରୁଥିବା ବେଳେ ସେ ପନ୍ଥୀଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଛତା ଧରି ପନ୍ଥୀଙ୍କୁ ଦେଖୁଆଅଛି । ରାମାନୁଜ ତାଙ୍କୁ କୃପା କଲେ । ଧନ୍ତର୍ଦୀଷ ଠାକୁର ରାମାନୁଜଙ୍କର ସ୍ଵଦୂର ମୂରଁ ଦର୍ଶନ କରି ସପନ୍ଥାକ ତାଙ୍କଠାରୁ ଦାଷ୍ଟା ନେଲେ । ଧନ୍ତର୍ଦୀଷଙ୍କର ଅତ୍ୱଳ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଦେଖୁ ରାମାନୁଜ ତାଙ୍କ କାଷରେ ହାତ ଦେଇ ଛଲନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବାପାଇଁ ଥରେ ରାମାନୁଜ ଅନ୍ତେବାସୀ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ କୌପୁନିରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଲେଖାଏଁ କାଟିଦେଲେ । କୌପୁନି କଟା ହୋଇଥିବାର ଦେଖୁ ଶିଷ୍ୟମାନେ ପରମରକୁ ଦୋଷାରୋପ କରି

କଳିକରିବା ଆରସ୍ତ କରିଦେଲେ । ତାପରଦିନ ବହୁତ ରାତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧନ୍ତୁର୍ଦ୍ଦାସଙ୍କୁ ଆଶ୍ରମରେ ରଖାଇ ରାମାନୁଜ ଦୁଇଜଣ ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ହେମାଯାର ସମସ୍ତ ଅଳଙ୍କାର ଛେରାଇ ଆଶିବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ଅଳଙ୍କାର ଛେରି କରିବା ସମୟରେ ହେମାଯାଙ୍କର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ଓ ତାହା ଦେଖି ଶିଷ୍ୟମାନେ ପଳାଇଗଲେ । ତା'ପରେ ରାମାନୁଜ ଧନ୍ତୁର୍ଦ୍ଦାସଙ୍କୁ ଘରକୁ ପଠାଇଦେଲେ । ଧନ୍ତୁର୍ଦ୍ଦାସ ହେମାଯା ଠାରୁ ଶୁଣିଲେ ଯେ ‘ଆଶ୍ରମରେ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଗୁରଉତ୍ତାଇମାନେ ତାଙ୍କର ଅଳଙ୍କାର ଛେରିକରୁଥିଲେ । ସେ କଡ଼ ଲେଉଟାଇବାରୁ ସେମାନେ ରଙ୍ଗିଗଲେ’ । ଏହା ଶୁଣି ଧନ୍ତୁର୍ଦ୍ଦାସ ରାଗିଯାଇ କହିଲେ, ‘ତୋର ଏତେ ସ୍ଵର୍ଗ ! ଗୁରଉତ୍ତାଇମାନେ ଯଦି ତୋର ଅଳଙ୍କାର ନେଉଥିଲେ ତୁ କତ ଲେଉଟାଇଲୁ କାହିଁକି ? ଗୁରୁ ରାମାନୁଜ ଧନ୍ତୁର୍ଦ୍ଦାସଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇ କହିଲେ, ‘ସାମାନ୍ୟ କୌପୁନି ପାଇଁ ତୁମେମାନେ ପରଷ୍ପର ମଧ୍ୟର କଳି କଲ କିନ୍ତୁ ଧନ୍ତୁର୍ଦ୍ଦାସର ସୁନା ଅଳଙ୍କାର ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଲୋଭ ନାହିଁ ।’ ଏହିପରି ରାମାନୁଜଙ୍କ ସମୟରେ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ରର ବହୁଳ ଉକ୍ତକାରୀ ଘଟିଥିଲା ।

ଏହିପରି ଶିଷ୍ୟର ଚରିତ୍ରଦ୍ୱାରା ଗୁରୁଙ୍କର ମହିମା ପରିବର୍ତ୍ତତ ହୋଇଥାଏ । ଗୁରୁଧାରା ଏବଂ ଗୁରୁଙ୍କର ମହତ୍ତ ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ରଖିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଥମେ ଆମେ ନିଜକୁ ତାଙ୍କର ଉପଯୁକ୍ତ ଶିଷ୍ୟ କରି ଗଢ଼ିବା ଉଚିତ । ତାଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆଦେଶ ଉପଦେଶକୁ ନିଜ ଜୀବନରେ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିବାକୁ ହେବ ।

(ସ୍ଵର୍ଗତା ମନୋରମା ଦାସ ମା'ଙ୍କ ଲେଖନୀରୁ ଉତ୍ତର)

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ଶିବାନୀ ମହାନ୍ତି
ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ଆଙ୍କୋଲିରୁ ଆମେରିକା

ମୋର ଅଜା ୪ ଜିଶ୍ଵର ସାହୁ ଜଣେ ସ୍କୁଲଶିକ୍ଷକ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଯୋଗ, ଧାନ ଆଡ଼କୁ ତାଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ଅଧିକ ଥିଲା । ସେଇ ପ୍ରଯାସରେ ଥିବାବେଳେ ତାଙ୍କର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଅରବିଦଙ୍କର ଗୋପାଳପୁର ଆଗମନ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଗୋପାଳପୁର ପହଞ୍ଚିବା ବେଳକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଅରବିଦ ଅନ୍ୟତ୍ର ରଙ୍ଗିଯାଇଥିଲେ । ତାର ମନଦୟଶ ସହ ସେ ଫେରିଆସି ଉନ୍ତ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଏହି ବିଷୟରେ ଜଣାଇଥିଲେ । ତା'ର କିଛିଦିନ ପରେ ଉନ୍ତ ବନ୍ଧୁ (ପ୍ରେସ୍/ମିଡ଼ିଆରେ କାମ କରନ୍ତି) କୌଣସି କାରଣବଶତଃ କଲିକତା ଯାଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ବହିଦୋକାନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ପ୍ରଣାତ ‘ଯୋଗୀଗୁରୁ’ ବହିଟି ଦେଖି ଜିଶ୍ଵର ସାହୁଙ୍କ କଥା ତାଙ୍କର ମନେପଡ଼ିଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ବହିଖଣ୍ଡିକ କିଣି ଆଣିଥିଲେ । ‘ଯୋଗୀଗୁରୁ’ ବହିଟି ପାଇ ଜିଶ୍ଵର ସାହୁ ଅତିଶ୍ୟ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେଥିରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ବାହାରି ପୁରୀଠାରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥିବା କଥା ଜାଣି ପୁରୀ ନୀଳାଚଳ କୁଟୀରରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ । କୁଟୀରରେ ପହଞ୍ଚିବା ବେଳକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ସାଂଧ ଭ୍ରମଣରେ ସମୁଦ୍ରକୁଳ ଆଡ଼େ ଝଲିଯାଇଥିଲେ । ସେଦିନ ଆଉ ଦେଖା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ସେବକ ଭାଇ ତାଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଉନ୍ତ ବାରଣ୍ଣାରେ ଅପେକ୍ଷାରତ ରହିଲେ । ଯଥା ସମୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ଭ୍ରମଣରୁ ଫେରି ନିତ୍ୟକର୍ମରେ ରହିଲେ । କିନ୍ତୁ କିଛି ସମୟ ପରେ କବାଟ ଖୋଲାଯାଇ ଜିଶ୍ଵର ସାହୁ ଭାଇ ରିତରକୁ ଆସନ୍ତୁ ଶୁଣି ସେ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ଅପୂର୍ବ ରୂପକାନ୍ତି ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣକୁ ସେତେବେଳୁ ହିଁ ଆକୃଷ କରିପାରିଥିଲା । ପରଦିନ ସକାଳେ ଅନ୍ୟ ଭକ୍ତଙ୍କ ଗହଣରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କର ଆଲୋଚନା ଝଲିଥାଏ । ତନ୍ଦୁଧରୁ ଯୋଗ-ଆସନ ଆଦି ମଧ୍ୟ ଆଲୋଚିତ ହେଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର କହିଲେ ଯୋଗ ଏବଂ ଆସନ ଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ଅସାଧ କର୍ମ ମଧ୍ୟ ସହଜରେ ସାଧ ହୋଇପାରିଥାଏ । ଜଣେ ଉନ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ, ‘ତାକୁର ଏମିତି କ’ଣ ସାଧନା ଅଛି ଆମେ ମୃତ୍ୟୁକୋଳକୁ ଜୀବିତ କରିପାରିବା ?’ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର କହିଲେ, ‘ହଁ, ନିଶ୍ଚୟ ସେଇ ସାଧନା ହେଉଛି ‘ଶବ ସାଧନା’ । କୌଣସି ଏକ ଅମାବାସ୍ୟା ରାତ୍ରିରେ ବର୍ଷାରତ୍ତର ବନ୍ୟାରେ ଭାସିଆସିଥିବା କୌଣସି ଏକ ଶବକୁ ନେଇ କୌଣସି ଏକ ଶୁଶ୍ରାନରେ ଉନ୍ତ ଶବ ଉପରେ ବର୍ଷି ସାଧନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।’ ଜିଶ୍ଵର ସାହୁ କହିଲେ, ‘ତାକୁର ! ଏକଟା ତ ବହୁତ

ବଡ଼ କଷକର ସାଧନା । ଏହାକୁ କ’ଣ କେହି କେବେ କରିପାରିବ ?’ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଅଙ୍ଗୁଳି ନିଷେପ କରି କହିଲେ, ‘ଡୁମି ପାରବେ’ (ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଓଡ଼ିଆ ବୁଝନ୍ତି କିନ୍ତୁ ବଙ୍ଗଲା କହନ୍ତି) ଜଣ୍ମର ସାହୁ ଆଉ କିଛି କହି ନ ପାରି କିପରି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ସେଇ ସାଧନା ପାଇଁ ସଂକଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ମାଗିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଲେ, ‘ଯାଆ ଗୋଟେ ସୁନାର ଗଢ଼ୁ, ଗୋଟିଏ ସୁନା ଥାଳି ଏବଂ କିଛି ଦକ୍ଷିଣା ନେଇ ଆସିବ ତା’ପରେ ମୁଁ ଡୁମକୁ ସେଇ ପଥରେ ଅଗ୍ରସର ପାଇଁ ଦୀକ୍ଷା ଦେବି ।’ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ଲୋଟି ଠାକୁର ମୁଁ ଗରିବ, ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷକଟିଏ ଏତେ ଧନ ଆଶିବି କେଉଁଠୁ ? ତୁମେ ଯାହା କର ।’ ଏ କଥା ନ କହି ସେ ଛଳିଗଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆଦେଶାନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ।

ବ୍ରହ୍ମପୁର ସହରତଳି ଅଞ୍ଚଳର ଆଙ୍କୋଳି ବୋଲି ଗୋଟିଏ ଗାଁ । ତା’ ପାଖରେ ମୋ ଅଜାଙ୍କର ଘର । ଘରେ ଛଥ ଝିଅ, ଦୂଇ ପୁଅ । ଦଶପ୍ରାଣୀ କୁଟୁମ୍ବ, ତା’ ସାଙ୍ଗକୁ ଦରମା ଛଥ ଅଣା । ତଥାପି ଆଶା ରଖୁ ନିଜ ଖର୍ଚ୍ଚରୁ ଧନ ସଞ୍ଚଯରେ ଲାଗିପଡ଼ିଥିଲେ । ଏହି ସମୟ ଅବଧିରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ହରେନଦା’ଙ୍କୁ ବହୁବାର କହିଛନ୍ତି ଜଣ୍ମର ଛଳିଗଲା ଆଉ ଫେରିଲାନି । ତାକୁ ଖବର ପଠାଅ । (ହରେନଦା’ଙ୍କ ମୁହଁରୁ ସଂଗ୍ରହୀତ) ହରେନଦା’ ଗୋଟିଏ Post card ରେ ଜଣ୍ମର ସାହୁ, ବ୍ରହ୍ମପୁର ଲେଖୁ ପୋଷ୍ଟ କରି ଦିଅନ୍ତି ।

ଦିନେ ହଠାତ୍ କୌଣସି ଏକ ଖବରକାଗଜ ପୃଷ୍ଠାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଦେହରକ୍ଷା ଖବରଟି ପଡ଼ି ଛୋଟପିଲାଟିଏ ପରି ଉଚ୍ଚ ସ୍ଵରରେ କୁଦନ କରି ଦୌଡ଼ି ଦୌଡ଼ି ତାଙ୍କର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ (ଚଙ୍ଗଧର) କି ପାଖକୁ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲେ । ବାଟରେ ତାଙ୍କର ଏପରି ଉଚ୍ଚ କୁଦନ ଧୂନି ଶୁଣି (ବ୍ରହ୍ମ ଅଜା) ସେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ପଛେପଛେ ଦୌଡ଼ିଥିଲେ । ଶେଷରେ ତିନିଜଣ ଗୋଟିଏ ପୋଖରୀ ସନ୍ତୁକ୍ତ କୁଦ ଉପରେ ବସି ଉଚ୍ଚ ସ୍ଵରରେ କୁଦନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ହଠାତ୍ ଏକ ଉତ୍ସଳମୟ ଜ୍ୟୋତିବଳୟ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେବାକ୍ଷଣ ସମସ୍ତେ ବେହୋସ ହୋଇଗଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବାଣୀରେ ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ହେଲେ ଏବଂ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ବଳୟକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଏକ ମଣ୍ଡପ ତିଆରି କଲେ । ପରେ ଉଚ୍ଚ ଜାଗାରେ ଆଙ୍କୋଳି ଆଶ୍ରମ ତିଆରି ହୋଇ ୧୯୪୭ ମସିହାରେ ସର୍ବମୋଟ ୨୦ ଜଣ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ନେଇ ପ୍ରଥମ ସନ୍ଧିଲନୀ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହା ହେଲା ଆଙ୍କୋଳି ଆଶ୍ରମର ଜତିବୃତ୍ତ । ମୋର ବାପା ଏ ଫଳୀରମୋହନ ପାଳ, ଘର ବ୍ରହ୍ମପୁର, ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଥିଲେ । ମୋ ଶୁଣିବାରେ ସେ ପିଲାଦିନ୍ଦ୍ର ସାତବର୍ଷ ବୟକ୍ଷରୁ ଆମିଷ ତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରାଗତ ସମସ୍ତ ଶୁଣାବଳୀ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଥିଲି । ମୋର ମାଆ ଅଜାଙ୍କର ବଡ଼ଝିଅ । ବାହାଘର ପରତାରୁ ବାପା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚରଣଶ୍ରିତ । ଆମେ ହେଲୁ ସାତ ଭତ୍ତଣୀ ଓ ତିନି ଭାଇ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କୃପାବାରିରେ ସଞ୍ଚାରିତ । ମୋର ପିଲାଦିନ - ମୋର ଯେବେଠାରୁ ଝାନ ହୋଇଛି ମୁଁ ଘରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆସନ ସହ ସମ୍ମୁଖ । ଘରେ ଦଶହରା ଆଉ ଏମିତି ବିଶେଷ ପୂଜା ହେଲେ ଆମେ ପିଲାମାନେ ସବୁ ଠାକୁରଘରକୁ ଯାଉ । ଆମ ଘରର ଉପରମହଲାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର । ଅମ୍ୟ ସମୟରେ ବାପା ସେଠାରେ ତାଳା ଦେଇଦିଅନ୍ତି । ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଚିକିଏ ବଡ଼ ହେଲି ବାପାଙ୍କର ବାଲୁଗାଁ ଗ୍ରାନ୍‌ପର ହୋଇଥିଲା । ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ Room କୁ partition କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆସନ ହୋଇଥିଲା । ମୋ ମନରେ କେମିତି କେତେବେଳେ କେଉଁ ଭାବ କିଏ ଦେଲା ମୁଁ ଜାଣେନି । କିନ୍ତୁ ମୋର ଜଙ୍ଗାହେଲା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଚିକିଏ ଫୁଲ ଅର୍ପଣ କରନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପାଖେ ବସି ଚିକିଏ ତାଙ୍କୁ ଦେଖନ୍ତି । ଏମିତିରେ ବାହାରେ କୋଉଠି କିଛି ଅସୁବିଧା ହେଲେ ସେ ମନେପଡ଼ନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପାଖରେ ଚିକିଏ ବସି ଦୁଇଟା ଫୁଲ ପାଦରେ ଥୋଇବା, କିଛି ମନକଥା କହିବା ସେଇ ବାଲୁଗାଁରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ହେଲା । ବାପା ପୂଜା ସାରି ସେଠାରୁ ବାହାରି ଗଲା ପରେ ମୁଁ ସେଠାକୁ ଯାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖ ଭାଗରେ ଫୁଲଦେଲେ ଜଣାପଡ଼ିଯିବ ତେଣୁ ତାଙ୍କ ପଛପଟେ (ବିଗ୍ରହ ପଛରେ) ଦୁଇଟା ଫୁଲଥୋଇ ପ୍ରଶାମ କରିଥାଏ । ଯାହାହେଉ ସୁଖରେ ସୁଖରେ ଦିନ ଛଳିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବାପାଙ୍କ ରିଚାଯାରମେଣ୍ଟ ପରେ ପୁଣି ଘରମୁହାଁ ହେଲୁ । ପୁଣି ଠାକୁର ଉପରମହଲାରେ ରହିଲେ ମୋତେ ଆଉ ସୁବିଧା ହେଲାନି । ମୁଁ ଆଉ ଫୁଲ ଦେବାକୁ ଉପରକୁ ଯାଇ ନ ପାରିବା ଫଳରେ ମୋର ଫୁଲ ଦେବା ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

ଦିନେ ରାତିରେ - ଜଣେ ଗେରୁଆ ବସି ପରିହିତ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ହାତରେ କମଣ୍ଗଳୁଟିଏ ଧରି ମୋର ସମ୍ମୁଖରେ ଉଭା ହୋଇ କହିଲେ ‘ଫୁଲ ଦେଉଥିଲୁ ତ ବନ୍ଦ କଲୁ କାହିଁକି ?’ ଚଢ଼ା ଗଲା ଶବରେ ମୋର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ଏବଂ ମୁଁ ଉଠି ବସିପଡ଼ିଲି । ଭୟଭୀତ ହୋଇ

ଉଠିବସିବା ଦେଖୁ କଥାଟି ଘରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଅବଗତ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ତତ୍ ପରଦିନଠାରୁ ମୋର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ କୋମଳ ଶ୍ରୀପଦସ୍ମୃଗଲରେ ଫୁଲଦୁଇଟା ଦେବା କୃପା ସେ କରିଆସିଛନ୍ତି ।

ଆମ ଘରେ ଦଶହରା, ଜନ୍ମୋସ୍ତବ ପାଳନ ହୁଏ । ସେଦିନ ସକାଳୁ ଆମେ ‘ସୁନ୍ଦର ପ୍ରଭାତ କୋଳେ’ ପ୍ରାର୍ଥନାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ‘ନ ଜାଣଇ ଆବାହନ’ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥନା ଗୀତ ବୋଲୁ । ଯେଉଁଠାରେ ସ୍ଵର ଏପଟ ସେପଟ ହେବ ମୋର ଅଜା (କଣ୍ଠର ସାହୁ) ଆଗେଇ ଆସି ବତାଇ ଦିଅନ୍ତି । ସ୍ଵର ଭୁଲ ଚିକେ ହେଲେ ସେ ସହିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ପୁଷ୍ଟକ ପାଠ ମଧ୍ୟ ହୁଏ ।

ଏମିତି ଥରେ ପୁଷ୍ଟକ ପାଠ ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଧାଡ଼ି ମୋର ଆଜି ବି ମନେପଡ଼େ - ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା ଦିନେ ଦେଶ ବିଦେଶ ହୋଇ ସମ୍ଭବ ବିଶ୍ୱରେ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଯିବ । ସେତେବେଳେ ଆଙ୍କୋଳି ଆଶ୍ରମର ସେଇ ଛୋଟ ପନ୍ଦର ହାତର ଆଶ୍ରମ ଗୃହ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକ ଦୂର ଆଖି ବିପ୍ରାରିତ ହୋଇ ନ ପାରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ କେଜାଣି କାହିଁକି ମନ ମଧ୍ୟରେ ହୃଦୟରୁ ବିପ୍ରାରିତ ଏକ ଆଭାସ ମୋର ମନକୁ ଛୁଲ୍ଲ ପାରିଥିଲା । ମୋତେ ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସ ଆସିଥିଲା କିନ୍ତୁ ତାହା ମୋର ମନର ଏକାନ୍ତ କୋଣଟିରେ କେବଳ ପଡ଼ିରହିଥିଲା ।

ବାହାଘର ପରେ ଆମେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଆସିଗଲୁ । ମୋର ତିମୋଟି ଝିଅ ଏବଂ ପୁଅଟିଏ ତାଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦର ଫଳ ହୋଇ ମୋ ନିକଟରେ ବଡ଼ ହେଲେ । ଯଥାଶକ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦୀକ୍ଷା ଦେବାରେ କିଛି ବର୍ଷ ବିତିଗଲା । ଅନୁଭୂତି ସ୍କୁଲ, ସୁକ୍ଷମରେ ବହୁତ ହେଲା । ପ୍ରତି ମୁହଁର୍ଭରେ ତାଙ୍କର ସାନ୍ତ୍ଵିଧ ପାଇଁ ପ୍ରାଣ ସଂଜୀବିତ ହୋଇରହିଲା । ଥରେ ଆମ ଘର ଭାଇଙ୍କ ଆଗରେ ମୁଁ କହିପକାଇଲି - ଗୋପାଙ୍କୁ କେତେ ଯେ କେତେ ବିପଦ ନ ପଡ଼ିଲା କୃଷ୍ଣ ଥିବାରୁ ଜଣା ନ ପଡ଼ିଲା । ଭାଇ ସେ କଥାକୁ ସଦା ସର୍ବଦା ଦୋହରାନ୍ତି । ଯେମିତି ‘ଡୁମେ ପ୍ରାଣମୟ ତେଣୁ ମୁଁ ବଞ୍ଚି’ ଏଇଟା ମୋ ଜୀବନ ପାଇଁ ଏକ ଦୂଢ଼ ପଂକ୍ତି ।

ଇତ୍ୟବସରରେ ମୋର ସାନ୍ତ୍ବିଅ ବାହାଘର ପରେ ପରେ ୨୦୦୭ ମସିହାରେ ଆମେରିକାରେ ଝକିରି ପାଇ ସେଠୋକୁ ଗଲା । ତା’ ପୂର୍ବରୁ ଆମେରିକାରେ ଆମ ସଂଘର ଭାଇମାନଙ୍କ ପିଲାମାନେ ଆମେରିକା ଯାଇ ସେଠୋରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବିଶ୍ୱର ନେଇ ଘରେ ଘରେ ପାଠଚକ୍ର କରୁଥିବା କଥା ଶୁଣି ମୋ ମନ ବହୁଶୁଣରେ ଆନଦିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେଇ ବହିରେ ଥିବା ଧାଡ଼ିକ ଲେଖା ପୁଣି ମୋ ମନରେ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଉଠିଲା । ପ୍ରକୃତରେ ଆମେରିକାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଆସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଥାଟା ମୋତେ ଏତେ ଆନନ୍ଦ ଦେଲା ଯେ, ମୁଁ ଅନ୍ତରରେ ଖୁସିର ସମ୍ଭାର ଭରିବା ସହ ସେଠୋକାର ଭାଇ, ମା’ମାନଙ୍କର ସବୁପ୍ରକାର ଉନ୍ନତି ତଥା କୁଶଳ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିପକାଇଲି ।

ଏମିତି ସବୁଠାରେ ଏହି ବିଷୟ ଆଲୋଚନା ମଧ୍ୟ କରିବାକୁ ଲାଗିଲି ଏବଂ ପରେ ପରେ ଆମେ ସଂଘର ଜଣେ ଯେତେବେଳେ ଆମେରିକା ଯାଇ ବୁଲିଆସି ଏଠି ଭାବ ବିନିମୟରେ କୁହନ୍ତି ମୋତେ ଅନ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ଲାଗେ । ଥରେ ଆମକୁ ଏହି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ବେଳେ ଦେବେନ୍ତ ଭାଇ କହିଲେ, ‘ଆପଣ ଏତେ ଖୁସି ହେଉଛନ୍ତି, ଆପଣ ମଧ୍ୟ ଦିନେ ନିଷୟ ସେଠୋକୁ ଯାଇ ଆମେରିକା ସଂଘ ବୁଲି ଆସିବେ ।’ କିନ୍ତୁ ତାହା ଆମ କହନାର ବହୁତ ଦୂରରେ ଥିବା ହେତୁ ମୁଁ କେବେ ତାହା ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରିଥିଲୁଲି ।

ଆଙ୍କୋଳି ଆଶ୍ରମ ହେବା ପରେ ପରେ ଜଣେ ଜଣେ ଭାଇ ସେମାନଙ୍କ ଘରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ମୁଁ ବାପାଙ୍କ ସହିତ ପାଠଚକ୍ର / ସଂଘ ଆଦି ହେଲେ ସେଠୋକୁ ଯାଏ । ମୋର ସେଇଦିନୁ ଗୋଟେ ବଡ଼ ଆଶ୍ରମ ଯେ କାହାଘରେ କେବିତି ଆସନ ରଖିଛନ୍ତି, ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ କିପରି / କେମିତି ପୂଜାର୍ଥୀ କରୁଛନ୍ତି ଏହା ଦେଖୁବା ପାଇଁ ଭାରି କୌତୁହଳ ମନରେ ଥାଏ । ସେମିତି ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଦିଲ୍ଲୀ, କଲିକତା ଯେଉଁଠାକୁ ପାଦଯାଇ ପରିବ ସେଠିକୁ ଯାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆସନମନ୍ଦିର ଦେଖିଲେ ପ୍ରାଣ ଶାତଳ ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ମୋତେ ବ୍ୟାଗେରୀ ଝର୍ଜ ହେବା ପରି ଲାଗେ । କହିବାକୁ ଗଲେ ମୋତେ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗେ । ଥରେ ‘ସ୍ଵାଗତିକା’ରୁ ବିଶ୍ଵଜିତ, ସୁନ୍ଦରରାଯ ଭାଇଙ୍କ ଲିଖିତ କୋକିଲାମୁଖ ଯାତ୍ରା ପଢ଼ିବା ପରେ କୋକିଲାମୁଖ ଯିବା ପାଇଁ ବାଗ ବୁଝାପଡ଼ିଗଲା ଏବଂ ଯିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ଜଣାଇଲି ସେଇଟାବି ଦିନେ ସମ୍ଭବ ହୋଇଗଲା ।

ଥରେ ଗୁରୁଧାମରେ ଜନ୍ମୋସ୍ତବ ଦେଖୁବାକୁ ମନସ୍ତୁ କରି ତାଙ୍କୁ ଜଣାଇଲି । ଭଲ ସ୍କୁଲ ଅନୁଭୂତିର ସହିତ ସେ ପାଖରେ ବସାଇ କୁଡ଼ବପୁର ନେଇଗଲେ । ନଚେତ୍ ଆମ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ନିକଟରେ କ’ଣ ତାହା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଥାଆନ୍ତା ?

ପରେ ପରେ ଆମେରିକାରେ ସନ୍ଧିକନୀ ହେବା ଏବଂ ସେଠାରୁ ଆସି ଭାବବିନିମୟରେ ସତ୍ତୋଷ ଭାଇଙ୍କ ସୁବିଷ୍ଟୁତ ବର୍ଣ୍ଣନା ଶୁଣି ଶୁଷ୍ମମନ ପୁଣି ପଲ୍ଲବିତ ହୋଇଥିଲା । ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଲାଯାଇ ଆମେରିକା ଆସନମନ୍ଦିର ଦେଖୁବା ବୋଧେ ଭାଗ୍ୟରେ ଅଛି ନ ହେଲେ ଦେବେଦ୍ଵି ଭାଇଙ୍କ ମୁହଁରୁ କାହିଁକି ଏକଥା ବାହାରିଲା । ହଉ ଯାହା ତାଙ୍କ ଜଙ୍ଗା । ନେବେ ଯଦି ନେବେ । ଏମିତି ଭାବି ବୁଝ ହୋଇରହିଥାଏ । ଦିନେ ଝିଅ ଫୋନ୍ କଲା ଜୁନ୍ ୨୦୧୭ ପାଇଁ ଚିକଟ କରି ପଠାଉଛି, ତୁମେ VISA ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଆ । କୃପାମୟଙ୍କ କରୁଣାରୁ ସବୁ ପ୍ରକାର ସୁବିଧା ହୋଇଗଲା । ଏବଂ ଆମେ ମଧ୍ୟ ୪ ମାସ ପାଇଁ ଜୁନ୍ ମାସରେ ଏଠାରୁ ବାହାରିଗଲୁ ।

ଆମେରିକାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ସେଠାକାର ଭାଇମାନଙ୍କ ସହିତ phone ଯୋଗାଯୋଗ ବି ହୋଇଗଲା । ଆମେ କେବଳ ସୁନ୍ଦରରାଯ ଭାଇ ଓ ସ୍ତିତା ମା'ଙ୍କୁ ଜାଣିଥିଲୁ । ପରେ ପରେ ଜ୍ଞାନ ଭାଇ, ବିଜୟ ଭାଇ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଭାଇଙ୍କୁ ଜାଣିଲୁ । ବହୁତ ଆଶ୍ରଯ୍ୟ, ଖୁସି, ଆନନ୍ଦ କ'ଣ ଯେ ନ ଲାଗୁଥିଲା ଆଜି ଲେଖୁବାକୁ ଭାଷା ନାହିଁ । ସେମାନେ ଯେତେବେଳେ video conference କରନ୍ତି ପ୍ରତି ରବିବାର ଦିନ ସକାଳ ୭ଟାରୁ ୧୧.୪୦ମି. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗେ । ସବୁଠାରୁ ବହୁତ ଆନନ୍ଦ ଓ ଜୀବନ ସାର୍ଥକ ଲାଗିଲା ଯେଉଁଦିନ ଜ୍ଞାନଭାଇ ଆମକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଜନ୍ମୋସ୍ତବ ତଥା ସେଠାକାର ସନ୍ଧିକନୀରେ ଯୋଗଦେବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଲେ । ମୁଁ ମନେମାନେ କେତେକ'ଣ ଭାବିଗଲି । ଜନ୍ମଦିନରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପୁଣି ଆମେରିକାରେ ନିଜ ହାତରେ କିଛି ଭୋଗ ରାଶିଦେବି ଓ ଫୁଲମାଳାଟିଏ ଗୁଡ଼ିଦେବି ।

ସବୁ ଆନନ୍ଦ ସମୟରେ ସେ ଯେ ଚିକିଏ ପରୀକ୍ଷା କାହିଁକି କରନ୍ତି ବୁଝିପାରେନା । Durham ଯିବା ପାଇଁ ଚିକଟ ହୋଇଗଲା । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଭୋଗରନ୍ତିନ ସାମଗ୍ରୀ ଭାଇଙ୍କ ସହିତ ଯାଇ ବଜାରରୁ ଆଣିଥିଲି । ତା' ପରଦିନ ଆମେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବାହାରିବୁ । ସେଇଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଝିଅଘର ପାଖ ଜଣଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇ ଫେରିବାବେଳେ ତାଙ୍କ ବାରଣ୍ଗ ତଳକୁ ଥିବା ୯ଟି ପାହାତ ଉପରୁ ପାଦଟି ଭୁଲବଶତଃ ଖସିଗଲା ଏବଂ ମୁଁ ତଳକୁ ଗଡ଼ିଗଡ଼ି ଶେଷ ପାହାତରେ Flat ହୋଇ ପଡ଼ିଗଲି । ଝିଅ ସଙ୍ଗରେ ଥିଲା । ବ୍ୟସ୍ତ ହେଲା ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସ ଡକାଇବା ପାଇଁ କିନ୍ତୁ ଅଛକିଛି ସମୟ ପରେ ସମସ୍ତେ ମୋତେ ଉଠାଇ ନେଲେ । ତା'ପରେ ମୋର ଚେତା ଆସିଲା ଏବଂ ମୁଁ ନିଜକୁ ଭିତରେ ପୂରା ସୁମ୍ମ ମନେକଲି । ମୋତେ ଜଣାଗଲା ଗୋଟିଏ ଗୋଲାକାର ଥିବା ଗଦିଚିଏ ମୁଁ ହୋଇ ଯେମିତି ଗଡ଼ିଗଡ଼ି ତଳକୁ ଆସିଗଲି ବରଂ ମୋ ଦେହଟା ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ଆହୁରି ହାଲକା ଅନୁଭବ ହେଲା । ତଥାପି ପିଲାମାନେ program cancel କରିବା ପାଇଁ ଜିଦ୍ରେ ଅଟଳ ରହିଲେ । ଭାଇଙ୍କର ଦୃଢ଼ ଜଙ୍ଗା ଥାଏ ସେ ସାରା ରାତି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବିଗ୍ରହ ପାଖରେ ବସି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥାନ୍ତି । ହଠାତ୍ ରାତି ୭ଟା ବେଳେ ମୋର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ଏବଂ ମୁଁ ନିଜେ ଉଠି ଛଳିଗଲି bathroom ଗଲି । ସେତେବେଳେ ଭାଇଙ୍କର ବି ସାହସ ଫେରିଲା ଆମେ ଯାଇପାରିବା ।

ଯଥା ସମୟରେ ଆମେ Newark Bus standରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । Program ଅନୁଯାୟୀ ଜ୍ଞାନଭାଇ ସେଠାକାର bus stopକୁ ଗାଡ଼ି ପଠାଇଥିଲେ ଏବଂ ଆମେ ସକାଳ ୯ ଟା ସୁନ୍ଦର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଜନ୍ମୋସ୍ତବରେ ତାଙ୍କ ନବନିର୍ମିତ ଭବନରେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖୁବାର ସୌଭାଗ୍ୟପ୍ରାୟ ହେଲୁ । ଆମେ ପହଞ୍ଚିବା ପୂର୍ବରୁ ସେଠି ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନ ସରିଯାଇଥିଲା ୨ୟ ଅଧିବେଶନ ଭୋଗ ରନ୍ଧାପାଇଁ ଯଥାଶାୟ ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନେଇ ପାକଶାଳାରେ ପହଞ୍ଚିଲି । କରୁଣାମୟ ୧କୁ ଦୟାକରି ମୋତେ କିଛି ରନ୍ଧନସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ଅବଶ୍ୟ ମୁଁ ସେଠାକାର ଶିବାନୀ ମା', ସ୍ତିତା ମା' ଯେଉଁମାନଙ୍କର ନାମ ଜାଣିନି ସମସ୍ତ ମା'ମାନଙ୍କ ନିକଟରେ କୃତଙ୍ଗତା ଜ୍ଞାପନ କରୁଛି । କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ମୋର ଏଇ ଆଶାଟି ପୂରଣ ହୋଇପାରିଲା ।

ତାପରେ ପରେ ମୁଁ ଅନୁଭବ କଲି ମୁଁ ଯେମିତି ଗୋଟେ ବିରାଗ ଉଚ୍ଚ ପଦବୀଧାରୀ ହୋଇଯାଇଛି ବା ଗୋଟେ ଅଳିଆଳୀ ଛୋଟ ଝିଅଟିଏ ହୋଇ ବାପଘର ଦୁଆରେ ଖେଳିବୁଲୁଛି । କ'ଣ କିଛି ସବୁ ମୋର କଷନାର ବାହାର ହୋଇଗଲା ।

ବହୁ ଆତମ୍ବର ସହିତ ଜନ୍ମୋସ୍ତବ ପାଳନ ହେଲା । ତତ୍ପରଦିନ ସନ୍ଧିକନୀ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ଆଙ୍କେଲୀ ସନ୍ଧିକନୀ ପିଲାବେଳେ ଦେଖୁଥିଲା । ଦିଲ୍ଲୀ, ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ଶ୍ରାନ୍ତରେ ସନ୍ଧିକନୀ ଦେଖୁ ଆସିଛି । ଆମେରିକାରେ ମଧ୍ୟ ସନ୍ଧିକନୀ ଦର୍ଶନ କଲି । ଲାଗିଲା ୧୦୦ ପାଞ୍ଚାରର ମର୍କ୍ସ୍ୟରୀ ବଲବଟିଏ ଯେମିତି ଯୋଉ plugରେ ଲଗାଇଲେ ସମାନ ଆଲୋକ ଦିଏ ସେମିତି ।

ଆସନସଙ୍ଗାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧିବେଶନ, ପ୍ରାର୍ଥନା ବନ୍ଦନା ଠାରୁ ଭାବ ବିନିମୟ, ପରିଶେଷରେ ଆନନ୍ଦସଭା ପ୍ରକୃତରେ ମୋର ଛୋଟ ମନରେ ଭାବି ଦେଇଥିଲି ଏଠାରେ କ'ଣ ଓଡ଼ିଶା ପରି ସମ୍ବିଳନୀ ହୋଇପାରିବ । ଦେଖୁବା ଏତେ ଶିକ୍ଷିତ ଆମେରିକାରେ ରହି କାର୍ଯ୍ୟରତ ଭାଇମାନେ ଏତେ ବଡ଼ବଡ଼ ଶିକ୍ଷା ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ । ଏମାନେ କଣ କରିବେ । କିନ୍ତୁ ୫ ଦିନ ରହିବାରେ ମୋତେ ଅନୁଭବ ହେଲା ଯେମିତି ମୁଁ କାମଳ ରୋଗରେ ପାଡ଼ିତ ଏବଂ ମୋର ଆଖରେ ସବୁ ଚିରହରିତ୍ ହିଁ ଦେଖାଗଲା । କେଉଁଠାରେ ମଧ୍ୟ ଗୋପାଏ କଳା ମୋର ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଲାନାହିଁ ।

ଆନନ୍ଦ ସଭାରେ ଭାଇମାନଙ୍କ ଅନ୍ତର୍ମାନ ମୁଢି ମନକୁ ଭାବବିହୁଳ କଳା । ସତରେ ଏଇ IT ପ୍ରଫେସନାଲ ଭାଇମାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣମୁକ୍ତ ଅଭୀଜ୍ଞ ନର୍ଦକୀ ପରି ଅଭିନିଯ କରି ଆନନ୍ଦମୟଙ୍କ ମନ ମୋହିଦେଲେ । ସଭାପତି ଆସନରେ ଅଳକୃତ ବିଜୟ ଭାଇ ଜଣେ ଭକ୍ତ ହିଁ ତାଙ୍କ ପରିଚୟ । ଏହା ଥୁଲା ପ୍ରଥମ ସାକ୍ଷାତର ଅନୁଭବ । କିନ୍ତୁ ବିଦାୟ ଦିନ ତାଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କ ଘର ଠାକୁରଙ୍କ ଆସନ ମନ୍ଦିର ଦେଖୁବାର ସୁଯୋଗ ପାଇବା ପରେ ମନେହେଲା ଏଇମାନେ ହିଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଚରଣଶ୍ରୀତ ସେବକ । ଠାକୁରଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଉପଦେଶ ପଞ୍ଚ ମନେପଡ଼େ - ‘ସମସ୍ତ ସଂସାର ଜଞ୍ଞାଳ କରୁଥୁବ କିନ୍ତୁ କୌଣସିରେ ଆସନ୍ତି ନ ଥିବ’ - ଏଇତା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରୟୁଜ୍ୟ । ଜ୍ଞାନ ଭାଇ ଓ ଶିବାନୀ ମା’ - ମନେହେଲା ତାଙ୍କ ପାର୍ଶ୍ଵଦମାନେ ଆସି ଅବତାର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛନ୍ତି ସେବାନିରତ ହେବାପାଇଁ । ସଂଘସେବା ସମସ୍ତ ଭାଇ, ମା’ ବୟସ କମ୍ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେବାରେ ନିପୁଣ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀମହାଲ ସମ୍ମର୍ତ୍ତ ନିଜ ତତ୍ତ୍ଵବଧାନରେ କରିଛନ୍ତି । ଚତୁର୍ଥପାର୍ଶ୍ଵରେ ଘଞ୍ଚ ଜଂଗଳ, ଠିକ୍ ମାର୍ଟିରେ ତିନିତଳ ପ୍ରସାଦ ଲାଲଗୋଲାପି ମିଶା ରଙ୍ଗରେ ଭକ୍ତର ମନଲୋଭା ହୋଇ ଦଶ୍ରୀଯମାନ । ସ୍ଵର୍ଗ ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସନ୍ନ ଥିଲେ ପାକଶାଳାରେ । ମାତ୍ର କେତେଜଣ ମା’ଙ୍କ ତତ୍ତ୍ଵବଧାନରେ ସମ୍ମର୍ତ୍ତ ନୀରବତା ତଥା ଶୁଦ୍ଧପୂତ ପରିବେଶରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ସମସ୍ତ ଭକ୍ତଙ୍କର ତିନିଥିର ପାକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ଥାପନ ରୂପେ ସମ୍ମନ୍ନ କରିଥିଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସେବା କେତେବେଳେ କିଏ ସମ୍ମାଦନ କରୁଥିଲା କିଛି ଜଣା ପଡ଼ୁ ନ ଥିଲା ।

ପରିଶେଷରେ ଏଇ ପାଞ୍ଚଟି ଦିନ ଯେମିତି ମନେହେଲା ମୋର ପରିଶ ଜନ୍ମର ପୁଣ୍ୟର ଫଳ । କେମିତି ରାତି କେମିତି ଦିନ ହୁଏ ଜାଣିପାରିଲିନି । କହିବାକୁ ଗଲେ ସେଠା ଛାଡ଼ି ଆସିବାକୁ ମନ ହିଁ ହେଉନଥିଲା । ଗୋଟିଏ ଅନୁଭୂତି ସ୍ଵଜ୍ଞରେ ଲେଖୁଛି । ସମସ୍ତେ ଜଣେ ବିଦାୟ ନେଲେ । ଅତି ପରିଚିତା ବନଲଭା ମା’ ମଧ୍ୟ ବିଦାୟ ଦେଲେ । ମୁଁ ଉପର ମହଲର ଜଙ୍ଗଳ ପଚର ଝରକା ନିକଟରେ ଠିଆ ହୋଇ ‘ରହି ରହି ଆଜି ତୁମେ ଦୟାନିଧି’ ଗାତରି ଗୁଣ୍ଗୁଣ୍ଗୁ ହେଉଥାଏ । ଦୂରରେ ଚିକିଏ ଶଇ ହେବାରୁ ଝରକା ଦେଇ ଆଗକୁ ରହିଲି । ଦେଖୁଲି, ଖରମକୁ ଖରମତ୍ତ କଲି ଗୋଟିଏ ସାଇତ୍ତରେ ଉଭରାଯ ପକାଇ ସେପଚକୁ ମୁହଁ କରି ଧାରେ ଧାରେ ପଦସଞ୍ଚାଳନ କରି ବଣମାର୍ଟିରେ ଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ରାଦେଇ ଆଗକୁ ଆଗକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ଆମର ମଧ୍ୟ ଫେରିବା ସମ୍ମ ହୋଇଯାଇଥିବାରୁ ଜଣେ ଭାଇଙ୍କ ତାକରେ ପ୍ରକୃତିଷ୍ଟାନ୍ତି ହୋଇ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇଆସିଲି ।

ପିଲାଦିନେ ବିତାଇଥିବା ଆଙ୍କୋଳି ଆଶ୍ରମର ସେ ସୁମଧୁର ସ୍ଥଳ ଆଜି ଆମେରିକା ସମ୍ବିଳନୀ ଦର୍ଶନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇ ଶତସହସ୍ର ଗୁଣରେ ସଂଜୀବିତ ହୋଇଥିଥିଲା ।

ପରାଣ ମଧ୍ୟ ନ ରସିଲା ଯେବେ

ଚରଣ କମଳ ତବ

କହ ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ! ଏ ଜୀବନେ ଆଉ

ଅଛି କେଉଁ ବଲଭବ ?

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଚରଣଶ୍ରୀତା

ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଦେଷା ଦାଶ

ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ଵତ ମହିଳା ସଂଘ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ମୁଁମୁଁମୁଁ ଃଃ ମୁଁମୁଁମୁଁ

ଆସାମବଣୀୟ ସାରସ୍ତ ମଠ ପରିଦର୍ଶନ ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁରଙ୍ଗର ନିର୍ବିକଳ୍ପ ସିଦ୍ଧିଷ୍ଟଳ ଉଦ୍ୟାନର ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗଦାନ କରିବାର ଅବିଷ୍ଟରଣୀୟ ଅନୁଭୂତି

ଅହେଡୁକ କରୁଣାମୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁରଙ୍ଗର କରୁଣା ବଳରେ ଗତ ତିଥେମର ମାସରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ସାରସ୍ତ ମଠ ପରିଦର୍ଶନ ଓ ତାଙ୍କର ନିର୍ବିକଳ୍ପ ସିଦ୍ଧିଷ୍ଟଳ ଉଦ୍ୟାନର ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗଦାନ କରିବାର ବିରଳ ଶୌଭାଗ୍ୟ ଆମକୁ ମିଳିଥିଲା । ତିଥେମର ମାସର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଆମ ଘର ଭାଇଙ୍କର ଏକ କନ୍ଦରେନସ୍ ଥିଲା ଆସାମର IIT ଗୋହାଟୀରେ । ତେଣୁ ସେ କିଛି ମାସ ପୂର୍ବରୁ ଆମକୁ (ମୋତେ ଓ ପୁଅକୁ) ପଚାରିଥିଲେ ଆମେ ତାଙ୍କ ସହିତ ଗୋହାଟୀ ଯିବୁକି ବୋଲି । ଆମେ ମଧ୍ୟ ଖୁସି ହୋଇ ରାଜି ହୋଇଥିଲୁ । ପ୍ରଥମତଃ ପୁଅ ପ୍ରାୟ ତିନିବର୍ଷ ହେବ ଭାରତ ଯାଇନଥିଲା । ତାଙ୍କଡ଼ା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁରଙ୍ଗ ମଠଦର୍ଶନର ସୁଯୋଗ ତ ହାତଛଡ଼ା କରିବାର ନୁହେଁ । ମଠ ବିଷୟରେ କେତେ ଶୁଣିଛୁ, କେତେ ପଡ଼ିଛୁ । ସେଥିରୁ ମଠର ସୌନ୍ଦର୍ୟ, ମଠର ପରିବେଶ ଜତ୍ୟାଦି ନେଇ ମନରେ ଗୋଟିଏ ଧାରଣା ଥାଏ । ସେ ଧାରଣା କେତେଦୂର ଠିକ୍ ତାହା ପରଖୁବା ପାଇଁ ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥାଏ । ଚାହଁ ଚାହଁ ତିଥେମର ମାସ ଆସିଗଲା । ଇତିମଧ୍ୟରେ ଆମେ ଆମେରିକାରୁ ଦିଲ୍ଲୀ ଓ ଦିଲ୍ଲୀରୁ ଗୋହାଟୀ ଯିବା ନିମିତ୍ତ ଚିକେଟ୍ କିଣି ଦେଇଥାଉ । ଶୁଣିଲୁ ଗୋହାଟୀରୁ ଯୋରହାଟ ଯିବା ପଥରେ କାଜିରଙ୍ଗା ଜାତୀୟ ପାର୍କ ପଡ଼େ ଯେଉଁଠାରେ କି ବିରଳ ଏକଶିଳ୍ପ ଗଣ୍ଠ ବାସ କରନ୍ତି । ତେଣୁ ଯୋଜନା କରିଥାଉ ସେ ଗୋହାଟୀରୁ ଏକ ଗାଡ଼ି ଭଡ଼ାକରି କାଜିରଙ୍ଗା ଯିବୁ । ସେଠାରେ ରାତ୍ରିଯାପନ କରି ତାପରଦିନ ଯୋରହାଟ ହୋଇ କୋକିଳାମୁଖ ଯିବୁ । ଯିବା ଦିନ ଯେତିକି ପାଖେଇ ଆସୁଥାଏ, ମନ ସେତିକି ସେତିକି ଉଛନ୍ତି ହେବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ହଠାତ୍ ମୋ ଦେହ ଖରାପ ହୋଇଗଲା । ଇନ୍ଦ୍ରପୁଷ୍ପଙ୍କାର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଦେଲା । ମୁଁ ଶୟାଶ୍ୟାମୀ ହୋଇଗଲି । ଭାରତ ଯାଇ ପରିବିକି ନାହିଁ ଏହି ସଂଶୟରେ ପଡ଼ିଗଲି । ଧୀରେ ଧୀରେ ଦେହ ଏତେ ଖରାପ ହୋଇଗଲା ଯେ ଯିବାର ଆଶା ମୋର କ୍ଷାଣରୁ କ୍ଷାଣତର ହୋଇଆସିଲା । ମୋ ଭଲି ଏକ ରୋଗୀକୁ ଉତ୍ତାଜାହାଜରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ମକ୍ତୁମକ୍ତୁବ ନାହିଁ ବୋଲି ଭୟ ମଧ୍ୟ ହେଉଥାଏ । ଶେଷରେ ତାଙ୍କୁ ପାଖକୁ ଯାଇ ଅଷ୍ଟଧ ଆଣିଲି । ତାଙ୍କୁ ପରାମା କରି କହିଲେ ଯେ ମୋତେ ଅତ୍ୟଧିକ ଥଣ୍ଡା ହୋଇଯାଇଛି, ଇନ୍ଦ୍ରପୁଷ୍ପଙ୍କା ନୁହେଁ । ସେ ମଧ୍ୟ ଯାତ୍ରା କରିବାରେ କୌଣସି ମନା ନାହିଁ ବୋଲି ଏକ ଲେଖା ଦେଲେ । ଯଦି ଉତ୍ତାଜାହାଜରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ମନାକରନ୍ତି, ତେବେ ସେହି ଲେଖା ଦେଖାଇବାକୁ କହିଲେ । ଯାହାହେଉ, ଯିବାର ପ୍ରାୟ ଦୁଇଦିନ ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଚିକେ ଚଲାବୁଲା ଆରମ୍ଭ କଲି । ମନରେ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଯାଇଥିବା ଆଶା ପୁଣି ସବଳ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁରଙ୍ଗର ଅବୋଧ୍ୟ ଲୀଳା ।

ଆମେ ଭଲରେ ଭଲରେ ଯାଇ ଗୋହାଟୀରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ସେଠାରେ IIT ଅତିଥିଭବନରେ ରାତ୍ରିଯାପନ କଲୁ । ପରଦିନ ଗୋଟିଏ ଗାଡ଼ି ଭଡ଼ାକରି କାଜିରଙ୍ଗା ଅଭିମୁଖେ ବାହାରିଲୁ । କାଜିରଙ୍ଗାରେ ପହଞ୍ଚିବା ବେଳକୁ ପ୍ରାୟ ଦିନ ଦୁଇଟା ବାଜିଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁଠାରେ ରହିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲୁ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲୁ ଯେ ଯେହେତୁ ତେରି ହୋଇଯାଇଛି, ପରଦିନ ସକାଳେ କାଜିରଙ୍ଗା ଜାତୀୟ ପାର୍କ ବୁଲିବାକୁ ଚିକେଟ୍ ମିଳିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ହଠାତ୍ ସ୍ଥିର କଲୁ ଯେ କୋକିଳାମୁଖ ଚାଲିଯିବୁ । ସେଠାରୁ କୋକିଳାମୁଖ ଯିବାକୁ ହେଲେ, ଯୋରହାଟ ହୋଇ ଯିବାକୁ ହୁଏ । ସେଠାରୁ ଯୋରହାଟ ୨ ଘଣ୍ଠାର ରାତ୍ରା । ସମୟ ହିସାବ କରି ଭାବିଲୁ ମଠରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ପୂର୍ବରୁ ପହଞ୍ଚି ଯାଇପାରିବୁ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟା ଆରତି ଦର୍ଶନର ସୌଭାଗ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଲାଭ କରିବୁ । କିନ୍ତୁ ଯୋରହାଟରେ ପହଞ୍ଚିବା ବେଳକୁ ୪:୩୦ ହୋଇଥାଏ । ଶାତଦିନ ହେତୁ ଶାତ୍ରୁ ଅନ୍ତର ହୋଇ ଆସୁଥାଏ । ସେଠାରୁ କୋକିଳାମୁଖ ପ୍ରାୟ ୮/୯ କିଲୋମିଟର ଦୂର । ଲୋକଙ୍କୁ ପଚାରି ପଚାରି କୋକିଳାମୁଖ ଅଭିମୁଖରେ ଚାଲିଲୁ । ରାତ୍ରା ବହୁତ ଖରାପ -କେଉଁଠାରେ ଖାଲ ତ କେଉଁଠାରେ ତିପ । ତେଣୁ ଗାଡ଼ି ବହୁତ ଧୀରେ ଚଲାଇ ଯିବାକୁ ପଡ଼ୁଥାଏ । ଇତିମଧ୍ୟରେ ଘଣ୍ଠାରେ ୫:୩୦ ବାଜିଗଲାଣି । ବେଶ ଅନ୍ତର ଘନେଇ ଆସିଲାଣି । ମଠ ଆହୁରି ଅନେକ ବାଟ ଅଛି । ମଠରେ ଠାକୁରଙ୍କ ଆରତି ଦେଖିବାର ଆଶା ମରକିବାକୁ ଲାଗିଲା । ହଠାତ୍ ଦେଖିଲୁ ରାତ୍ରାରେ ପୋଲ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ରାତ୍ରା ଖୋଲାହୋଇ ବନ୍ଦ କରାହୋଇଛି । ଗାଡ଼ି ଆଉ ଆଗକୁ ଯାଇ ପାରିବନାହିଁ । ସେଠାକାର ଲୋକଙ୍କୁ ପଚାରି ବୁଝିଲୁ ଯେ ମଠକୁ

ଯିବାକୁ ହେଲେ ସେଠାରୁ ରାଷ୍ଟ୍ର ଭାଙ୍ଗି ଏକ ଗାଁ ରାଷ୍ଟ୍ରଦେଇ ଯିବାକୁ ହେବ । ସେ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଏକ ଦୁର୍ବଳ କାଠ ପୋଲ ଉପରେ ଯିବାକୁ ହେବ । ଅନ୍ତର ପୁଣି ପ୍ରଥମ କରି ଯାଉଥିବା ତ୍ରାଜଭର ସେ ପୋଲ ଉପରେ ଗାଡ଼ି ନେବା ବିପଦଜନକ ବୋଲି ସେମାନେ କହିଲେ । ସେମାନେ ଆମକୁ ବରଂ ଯୋରହାଟ ଫେରିଯାଇ କାଳି ସକାଳେ ଆସିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ଆମେ ଭାବିଲୁ, ଠାକୁରଙ୍କ ଲଜ୍ଜା ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର । ଆରତି ସମୟକୁ ତ ପହଞ୍ଚ ପାରିବୁ ନାହିଁ ତେବେ ଅନ୍ତରରେ ମଠ ଦର୍ଶନ ନ କରି କାଳି ପ୍ରଭାତରେ ମଠର ସୌନ୍ଦର୍ୟ ଦର୍ଶନ କରାଇବା ବୋଧେ ଠାକୁରଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ଯାହାହେଉ, ଆମେ ନିରାଶ ହୋଇ ସେଇତ୍ତୁ ପୁଣି ଯୋରହାଟ ଫେରିଲୁ । ଆଗରୁ ଶୁଣିଥିଲୁ ଯେ ମହତ୍ତ୍ଵ ମହାରାଜ ଯୋରହାଟରେ ଥିବା ଆଶ୍ରମରେ ରହୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଭାବିଲୁ ଆଉ କିଛି ହେଉ ବା ନ ହେଉ ରାତିରେ ଯୋରହାଟ ଆଶ୍ରମ ଦର୍ଶନ କରିଛେବ । ଯୋରହାଟରେ ପହଞ୍ଚ ଆଶ୍ରମକୁ କିପରି ଯାଇଛେବ ତାହା ବୁଝିବା ପାଇଁ ମହତ୍ତମ୍ଭୁ ଫୋନ୍ କଲୁ । ସେ ମଧ୍ୟ ମନାକଲେ ଏତେ ଅନ୍ତରରେ ସେଠାକୁ ଯିବା ପାଇଁ । କାରଣ ନୂଆ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ସେ ରାଷ୍ଟ୍ର ପାଇବା କଷ୍ଟକର । ଆମେ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ଥକିଯାଇଥିଲୁ । ତେଣୁ ଆଉ ଅଧିକ ବୁଲାବୁଲି ନ କରି ସେଠାରେ ଏକ ହୋଟେଲରେ ରାତ୍ରିଯାପନ କଲୁ ।

ପରଦିନ ସକାଳୁ ଶୀଘ୍ର ନିତ୍ୟକର୍ମ ଶେଷ କରି ଯୋରହାଟରେ ଥିବା ଆଶ୍ରମକୁ ଗଲୁ । ଦେଖିଲୁ ବେଶ ବଡ଼ ଆଶ୍ରମ । ଆଶ୍ରମର ସମ୍ମାନ ଭାଗରେ ଆହୁରି ଘର ତିଆରି ଚାଲିଥାଏ । ଆମେ କେଉଁ ଦିଗରେ କୁଆଡ଼େ ଯିବୁ ଉତ୍ସତ୍ତ୍ଵ ହୋଇ ଖୋଜିବା ସମୟରେ ଜଣେ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ଆସି ଆମର ପରିଚୟ ପଚାରିଲେ । ଆମେ ପରିଚୟ ଦେବା ମାତ୍ରେ ସେ କହିଲେ ଯେ ମହତ୍ତ୍ଵ ଆମକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି । ସେ ଆମକୁ ମହତ୍ତ୍ଵ ମହାରାଜଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇଗଲେ । ମୁଁ କେବେ ଜୀବନରେ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶିନାହିଁ । ତେଣୁ କିପରି କଥାବାରୀ କରିବାକୁ ହେବ, ଆମ ଆଚରଣରେ କାଳେ ତୁଟି ରହିଯିବ ଉତ୍ୟାଦି ଭାବି ଚିକେ ଅଶ୍ଵତ୍ତି ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ । କିନ୍ତୁ ମହତ୍ତ୍ଵ ମହାରାଜ ଆମକୁ ବହୁତ ଆଦରକରି ତାଙ୍କ ନିଜସ୍ବ କୋଠରୀରେ ବସାଇଲେ ଏବଂ ଆମକୁ ବାଲ୍ୟପ୍ରସାଦ ମଧ୍ୟ ଦେଲେ । ତାଙ୍କ ବ୍ୟବହାରରୁ ଲାଗିଲା ସେ ଯେପରି ଆମର ଅତି ନିଜର - ଆମେ ସମସ୍ତେ ଠାକୁରଙ୍କ ସନ୍ତାନ, ସେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଆଉ ଆମେ କନିଷ୍ଠ, ଏତିକି ଯାହା ତପାତ । ତା'ପରେ ସେ ଆମକୁ ଠାକୁରଙ୍କ ଶୋଇବା ଘର ଉତ୍ୟାଦି ବୁଲାଇ ଦେଖାଇଲେ । ଠାକୁର ମଠରେ ସ୍ଵହୃଦରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିବା ଶିବଲିଙ୍ଗ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୋରହାଟ ଆଶ୍ରମରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଛନ୍ତି । କାରଣ କୋକିଲାମୁଖରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ହେଉଥିବା ବନ୍ୟାରେ ସେ ଶିବଲିଙ୍ଗ କ୍ଷତିଗ୍ରହ ହେଉଥିଲା । ମହତ୍ତ୍ଵ ମହାରାଜ ଆମକୁ ସେ ଶିବଲିଙ୍ଗ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଦେଖାଇଲେ । ତା'ପରେ ମହତ୍ତ୍ଵ ମହାରାଜଙ୍କ ସହିତ କିଛି ସମୟ କଥା ହୋଇ କୋକିଲାମୁଖ ଅଭିମୁଖରେ ବାହାରିଲୁ ।

ମଠକୁ ଯିବା ସମୟରେ ମନରେ ଅନକେ ଚିନ୍ତା, ଅନେକ ଉତ୍ୟାଦନା ଭରି ରହିଥାଏ । ଅନେକ ଛୋଟ ଛୋଟ ଗାଁ ଓ କଢା ରାଷ୍ଟ୍ର ଦେଇ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ପ୍ରକୃତରେ ରାତିରେ ଏ ଅଜଣା ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଯିବା ଏକ ପ୍ରକାରରେ ଅସମ୍ଭବ । ଯାହାହେଉ, ଶେଷରେ ଉପରୋକ୍ତ କାଠପୋଲ ଏବଂ ଗାଁ ରାଷ୍ଟ୍ର ସବୁ ପାରିବାର ଏକ ବଡ଼ବନ୍ଦ ରାଷ୍ଟ୍ର ଧରିଲୁ । ଉଦସ୍ତାବ ହୋଇ ଚାହିଁ ରହିଥାଉ, କେତେବେଳେ ମଠ ଦେଖାଯିବ । ହଠାତ୍ ମଠର ରୂପା ଦେଖିପାରିଲୁ । ଏତେ ସମୟପରେ ଶେଷରେ ମଠରେ ପହଞ୍ଚିପାରିଲୁ ଭାବି ମନ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଉଠିଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ଗାଡ଼ି ମଠ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ତ୍ରାଜଭର ଗାଡ଼ି ରଖିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତର ସହୁନଥାଏ । ମନପ୍ରାଣ ଆନନ୍ଦରେ ନାଚି ଉଠୁଥାଏ । ଏହି ସେହି ମଠ ଆମର ପ୍ରାଣର ଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରାଣର ମଠ, ସୁନାର ମଠ । ମଠର ସେ ମନୋରମ ଦୃଶ୍ୟ ମୋ ପକ୍ଷରେ ଭାଷାରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବା ଅସମ୍ଭବ । ମନେ ହେଉଥାଏ ସତେ ଯେପରି କୌଣସି ରାଜାଙ୍କ ଅଙ୍ଗାଳିକା । ତା' କତରେ ବ୍ରହ୍ମପୁତ୍ର ନଦୀ । ସେତେବେଳର ଅରୁଣାଶାଳ, ଯାହା ବକ୍ଷରେ ଠାକୁର ମଠର ଅନ୍ତେବାସୀଙ୍କ ସହିତ କେତେ ନୌକାବିହାର କରିଛନ୍ତି, ଏବେ କାଳରକରାଳ ତାତନାରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ଦ୍ର ହୋଇଯାଇଛି । ବ୍ରହ୍ମପୁତ୍ର ମଧ୍ୟ ଧୀରେ ଧୀରେ ପାଖକୁ ଆସି ଯାଇଛି । ମଠ ଯେପରି ବ୍ରହ୍ମପୁତ୍ରରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ଦ୍ର ହୋଇନିଯାଏ, ସେଥୁପାଇଁ ପଥର ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦ କରାଯାଇଥିବାର ଦେଖିଲୁ । ଆଗରୁ ଓଡ଼ିଶାରେ କାଠଯୋଡ଼ି, ବିରୂପା ଉତ୍ୟାଦି ନଦୀ ଦେଖିଥିଲା । ହେଲେ ବ୍ରହ୍ମପୁତ୍ର ଦେଖି ଲାଗିଲା ଯେପରି କାଠଯୋଡ଼ି ଓ ବିରୂପା ଏହା ପାଖରେ ଅତି ନଗଣ୍ୟ । ଏ କୁଳରୁ ସେ କୁଳ ଆଖି ପାରନଥାଏ । ସେଠାରେ ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟ ସତରେ ମନମୁଗ୍ଧ କରିଦେଉଥାଏ । ଯାହାହେଉ, ମଠ ଉତ୍ତରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଦେଖିଲୁ କେହି ଦେଖାଯାଉନଥାନ୍ତି । ଗେର ଖୋଲି ଉତ୍ତରକୁ ପ୍ରବେଶ କଲୁ । ଦେଖିଲୁ, ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାଙ୍ଗଣ ଗେଣ୍ଟୁ ଉତ୍ୟାଦି ନାନାଜାତି ଫୁଲଗଛରେ ଉର୍ତ୍ତି । ସେ ଫୁଲ ମଧ୍ୟ ଏତେ ବଡ଼ ବଡ଼ ହୋଇଥାଏ ଯେ ଦେଖିଲେ ଆଶ୍ରୟ ଲାଗେ ଯେପରି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ

ଗେଣ୍ଟୁପୁଲରେ ଗୋଟିଏ ଆଞ୍ଚୁଳା ଭର୍ତ୍ତ । ଫୁଲବଗିଛରେ ଗୋଟିଏହେଲେ ଅନାବନା ଗଛ କିମ୍ବା ଘାସ ନାହିଁ । ତଡ଼ୁଦିଗ ବେଶ ପରିଷାର ପରିଛନ୍ତି । ସତେ ଯେପରି ଏଇ ମାତ୍ର କିଏ ପିରଷାର କରିଯାଇଛି । ଧୀରେ ଧୀରେ ଆମେ ମନ୍ଦିର ଆଡ଼କୁ ଚାଲିଲୁ । ତଥାପି କେଉଁଠାରେ କାହାରିକୁ ଦେଖୁବାକୁ ପାଉନଥାଏ । ମନରେ ଉସ୍ତାହ ସହ ମୋତେ କେମିତି ଏକ ଭୟ ମଧ୍ୟ ଲାଗୁଥାଏ । ଅଜଣା ଲୋକଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲେ ଯେପରି ଅତୁଆ ଲାଗେ ସେହିଭଳି ମନେ ହେଉଥାଏ । ଦେଖିଲୁ ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ଦିରର ଦରଜା ଖୋଲାଅଛି । ଭିତରକୁ ଗଲୁ । ପାହାତ ପରେ ପାହାତ ଅତିକ୍ରମ କରି ତଳକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଶେଷରେ ଭୂପୃଷ୍ଠରୁ ପ୍ରାୟ ଆଠ ଦଶ ଫୁଟ ତଳେ ଗୁରୁବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ଆସନ ଦେଖିଲୁ । ଏହି ସେହି ଗୁରୁବ୍ରହ୍ମ ଆସନ ଯାହାକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାରୀକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ ଆଜିକୁ ପ୍ରାୟ ଅଶାବର୍ଷ ତଳେ ଶ୍ରୀସତ୍ୟଚେତନ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ଶ୍ରୀସତ୍ୟଚେତନ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଘରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କେବେ ପୂଜାପାଠ କରିନଥିବାରୁ, ଠାକୁର ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ରଖି ତାଙ୍କ ଭିତରେ ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାର କରିଦେଇଥିଲେ ଓ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଜଗଦ୍ଗୁରୁଙ୍କ ଆସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ସମସ୍ତ କ୍ରିୟାକର୍ମ କରିବା ପାଇଁ । ସତ୍ୟଚେତନ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ଗୁରୁଶକ୍ତିରେ ଶକ୍ତିମନ୍ତ୍ର ହୋଇ ଅନାୟାସରେ ସବୁ କର୍ମ ସୁଚାରୁରୁପେ ସଂପାଦନ କରିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଠାକୁର ନିଜେ ଭକ୍ତଭାବରେ ବିଭୋର ହୋଇ ଚାମର ବ୍ୟଙ୍ଗନ କରିଥିଲେ । ପରେ ସତ୍ୟଚେତନ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ନିଜେ ଯାଇ ଗୁରୁବ୍ରହ୍ମ ଆସନରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇ ସ୍ଥଳଭାବରେ ପୂଜା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଭକ୍ତଭାବରୁ ଗୁରୁଭାବକୁ ଅଧୁରୋହଣର ସେ କି ଅପୂର୍ବ ଲୀଳା ।

ଆମେ ସମସ୍ତେ ଗୁରୁବ୍ରହ୍ମ ଆସନରେ ପ୍ରଶାମ କଲୁ । ହଠାତ୍ ମୋର ଭାବର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖାଦେଲା । କିଛି ସମୟ ପୂର୍ବର ସେ ଅଜଣା ଅଚିହ୍ନା ସ୍ଥାନର ଭାବ ଉତ୍ତେଜଯାଇ ଲାଗିଲା ମୁଁ ଯେପରି ମୋ ନିଜ ଲୋକଙ୍କ ଘରକୁ ଆସିଛି । ଏଠାରେ ସମସ୍ତେ ଯେପରି ଆମ ନିଜଲୋକ । ମନରେ ସେହିଭଳି ଅନୁଭବ ଆସିଲା । ଗୁରୁବ୍ରହ୍ମ ମନ୍ଦିରରୁ ବାହାରି ଗୌରାଙ୍ଗ ଘର ଦେଖିଲୁ । ପୂର୍ବରୁ ପଡ଼ିଥିବା ବହିରୁ ସେହି ସବୁ ସ୍ଥାନର ସ୍ଥାନ ମନେ ପଡ଼ିଯାଉଥାଏ । ଏହା ସେତେବେଳେ ମଠର ବୈଠକାଳୀନ ଭଳି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିଲା । ଏଠାରେ ବସି ଠାକୁର ତାଙ୍କ ଶିକ୍ଷ୍ୟତକ୍ଷମାନଙ୍କୁ କେତେ ଉପଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ସ୍ଵରୂପାନନ୍ଦ, ଯୋଗାନନ୍ଦ, ଶ୍ରୀକର୍ଣ୍ଣବାଳା ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କ ସହିତ କେତେ ନାଟକ କରିଛନ୍ତି । ସେବିନ ଆଉ ନାହିଁ । କେବଳ ବହିରୁ ପଡ଼ି ଆମେ କହିବା ନାହିଁ ସାର । ସେଠାରୁ ଆମେ ଠାକୁରଙ୍କ ନାଟମନ୍ଦିର ଆତେ ଗଲୁ । ଦେଖିଲୁ ସେଠାରେ ଦୁଇଜଣ ସମ୍ମାନୀ ନାଟମନ୍ଦିରର ଚଟାଣ ସାବୁନ ପାଣିରେ ସଫା କରୁଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ପରିଚୟ ହେଲା, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ମଠର ମ୍ୟାନେଜର, ପଚାରି ବୁଝିଲୁ ଯେ, ପୂର୍ବଦିନ ରବିବାର ଥିବାରୁ ସେଠାରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଅଧୁବେଶନ ହୋଇଥିଲା ଓ ବହୁ ଲୋକ ସମାଗମ ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ କହିବା ଅନୁସାରେ ପଛପଟକୁ ଯାଇ ଠାକୁରଙ୍କ ଶୟନଗୁହ ଦେଖିଲୁ । ଠାକୁରଙ୍କ ଶୟାର ସାଜୁଷଜ୍ଞ ଦେଖି ଲାଗୁଥିଲା ଯେପରି କେଉଁ ରାଜାଙ୍କର ଅନ୍ତଃପୁର । ଚେଯାର ଚେବୁଳ ସବୁ ଏତଳି ଭାବରେ ରଖାହୋଇଥାଏ, ଦେଖି ଲାଗୁଥାଏ ଯେପରି ଠାକୁର ବସି ବହି ପତାପଡ଼ି କରୁଛନ୍ତି । ସେଠାରେ ତା'ଙ୍କ ଉପମ୍ବିତ ବେଶ ଅନୁଭବ କରିପାରୁଥିଲି । ବିଶ୍ରାମ ଘର ଝରକା ବାହାରେ ସୁନ୍ଦର ଫୁଲବଗିଛ । କେତେ ପ୍ରକାରର ଫୁଲଗଛ ବିଭିନ୍ନ ରକମର ଗୋଲାପ, ମନ୍ଦାର, ଅଶୋକ ଇତ୍ୟାଦିରେ ବଗିଛନ୍ତି ଭରପୂର । ବଗିଛନ୍ତିକୁ ଦେଖିଲେ ଲାଗୁଥାଏ ସତେ ଯେପରି ଫୁଲଗଛଗୁଡ଼ିକରେ ଫୁଲ ଫୁଟି ନାହିଁ ଯେ, ସେମାନେ ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ ହସପୁଗାଇ ଠାକୁରଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଛାଇରୁଛିଛନ୍ତି । ଠାକୁର ମଧ୍ୟ ଯେମିତି ନିଜ କୋଠରାରେ ବସି ବାହାରର ସୌନ୍ଦର୍ୟ ଉପଳବ୍ଦି କରୁଛନ୍ତି ।

ତା'ପରେ ଆମେ ସେଠାରେ କିଛିସମୟ ବୁଲାବୁଲି କଲୁ । ଏମିତି ବୁଲୁଥିବା ସମୟରେ ମଠର ମ୍ୟାନେଜର ତାଙ୍କ କାମଛାଡ଼ି ଆମ ପାଖକୁ ଆସିଲେ ଓ ଆମକୁ ମଠ ଲାଇବ୍ରେରାକୁ ନେଇଗଲେ । ସେଠି ଆମଘର ଭାଇ କିଛି ବହି କିଶିଲେ । ମ୍ୟାନେଜର ମହାରାଜ ଆମକୁ କିଛି ପ୍ରସାଦ ଆଶିଦେଲେ । ତା'ପରେ ସେ ଆମକୁ ମଠରେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନ ବୁଲାଇ ଦେଖାଇଲେ । ଠାକୁର ଥିବାବେଳେ ଯେଉଁ ପୋଖରୀ ଥିଲା ଏବେ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ସେ ପୋଖରୀ ପାଖ ଦେଇ ଆମେ ଅପର ଦିଗକୁ ଗଲୁ । ସେତେବେଳେ ମନେପତିଯାଉଥାଏ ଯେ ଠାକୁର ଅନେକଥର ସେ ପୋଖରୀ କୁଳରେ ଭ୍ରମଣ କରିଯାଇଛନ୍ତି । ପିଲାଦିନେ ସୁରବାଳା ମା', ବିମଳା ମା' ପ୍ରଭୃତି ଏ ପୋଖରୀ କୁଳରେ ଠାକୁରଙ୍କ ସହିତ କେତେ ଖେଳାକରିଥିଲେ । ସେଠାରେ ଠାକୁର ଲଗାଇଥିବା ଏକ ନଢ଼ିଆ ଗଛ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ସେବକମାନେ ସେ ଗଛଟିକୁ ବଡ଼ ଯନ୍ମସହକାରେ ରଖିଛନ୍ତି । ଆମେ ତା'ପରେ ମଠର ପରିବା ବଗିଛକୁ ଗଲୁ । ଦେଖିଲୁ ଅନେକ ପ୍ରକାର ପନିପରିବା

ସେଠାରେ ଲଗାହୋଇଛି । ଏମିତି କିଛି ପରିବା ମୋର ମନେପଡ଼ୁନି ଯାହା କି ଆମେ ସେଠାରେ ଦେଖୁବାକୁ ପାଇଲୁନାହିଁ । ସେଠାରୁ ବାହାରି ଦେଖୁଲୁ ଯେ ପଛପଚରେ ଉସ୍ତୁବ ସମୟରେ ରହିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନୃତନ ଉଚ୍ଚନିବାସ ତିଆରି ଚାଲିଛି ।

ଏହିପରି ଭାବରେ ଆମର ସେଠାରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ତିନି ଘଣ୍ଟା ଅତିବାହିତ ହୋଇଗଲା । ଯେହେତୁ ଆମକୁ କାଜିରଙ୍ଗା ଫେରିବାର ଥିଲା, ଆମେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଶାନ୍ତ କରି ମ୍ୟାନେଜର ମହାରାଜଙ୍କଠାରୁ ବିଦାୟ ମେଲୁ । ଅବଶ୍ୟ ମଠର ସେ ମନମତାଶିଆ ପରିବେଶ, ସେ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଛାଡ଼ି ଆସିବାକୁ ଲଜ୍ଜା ହେଉଥାଏ । ସତରେ ଠାକୁର କାହିଁକି ମଠକୁ ଏତେ ଉଲପାଉଥିଲେ ଏବେ ମୁଁ ବୁଝିପାରୁଛି । ଏକ ବଣଜଙ୍ଗଳରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଠାକୁର କେତେଜଣ ମୁଣ୍ଡିମେୟ ଶିଷ୍ୟଙ୍କ ସାହାୟ୍ୟରେ କିପରି ଅମରାବତୀରେ ପରିଣତ କରିଦେଇଥିଲେ ଭାବିଲେ ଆଣ୍ଟର୍ୟ ଲାଗେ । ମନେହେଉଥାଏ ଏବେ ବି ସେଠାରେ ଗୁରୁଶକ୍ତି ବେଶ କ୍ରିୟାଶୀଳ । ଏବେ ମଧ୍ୟ ଠାକୁର ମଠରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଜେ ପରିଚାଳନା କରୁଛନ୍ତି ଓ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନେଇ ଆନନ୍ଦରେ ଅଛନ୍ତି ।

ଆମେ ମଠରୁ ଫେରି ଗୋହାଟୀରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରଦିନ ଆମ ଘର ଭାଇ IIT ରେ ତାଙ୍କର କନ୍ପରେନସ୍ଟରେ ଯୋଗଦେଲେ । ତା'ପରଦିନ ଅର୍ଥାତ୍ ଡିସେମ୍ବର ୧୦ ତାରିଖ ଦିନ, ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ତରଫରୁ ଠାକୁରଙ୍କ ନିର୍ବିକଷ ସିଦ୍ଧିଷ୍ଟଳ ଉଦ୍ଘାଟନ ଉସ୍ତୁବ ଥିଲା । ଆମେ ଆମେରିକାରେ ଆଇ ଯେତେବେଳେ ଭାରତ ଗପ୍ତ ନିମନ୍ତେ ଟିକେର୍ କିଣୁଥିଲୁ ସେତେବେଳେ ଉଚ୍ଚ ଉସ୍ତୁବ ବିଷୟରେ ଜାଣିନଥିଲୁ । ଆମ ଭାଇ ଭାବୁଥିଲେ ଯେ ଡିସେମ୍ବର ୧୯ ତାରିଖରେ ତାଙ୍କର କନ୍ପରେନସ୍ଟ ଶେଷ ହେବା ପରେ ଡିସେମ୍ବର ୨୦ରେ ସେଠାରୁ ଓଡ଼ିଶା ଯିବା ପାଇଁ ଟିକେର୍ କରିବେ ବୋଲି । ହେଲେ ମୁଁ କହିଲି, ଆମେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦିନ ଗୋହାଟୀରେ ରହି ବୁଲାବୁଲି କଲେ କେମିତି ହୁଆନ୍ତା ? ସେ ସେଥିରେ ରାଜିହୋଇ ଡିସେମ୍ବର ୨୧ରେ ଓଡ଼ିଶା ଯିବା ପାଇଁ ଟିକେର୍ କଲେ । ପରେ ଯେତେବେଳେ ଜାଣିଲୁ ଯେ, ଡିସେମ୍ବର ୨୦ ରେ ଠାକୁରଙ୍କ ନିର୍ବିକଷ ସିଦ୍ଧିଷ୍ଟଳ ଉଦ୍ଘାଟନ ଉସ୍ତୁବ ହେବ, ସେତେବେଳେ ବୁଝିଲୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଠାକୁରଙ୍କ ଆମ ପ୍ରତି ତାଙ୍କ ଅନନ୍ତ କରୁଣାର ଅନ୍ୟ ଏକ ନିର୍ଦର୍ଶନ । ଆମେ ଯଦି ଡିସେମ୍ବର ୨୦ରେ ଓଡ଼ିଶା ଫେରିବା ପାଇଁ ଟିକେର୍ କରି ପରେ ଜାଣିଥାଆନ୍ତୁ ଯେ ସେହିଦିନ ଉପରୋକ୍ତ ଉସ୍ତୁବ, ତେବେ ମନ ଯେ କେତେ ଖରାପ ହୋଇଥାଆନ୍ତା ତାହା ଭାଷାରେ ବୁଝାଇବା ଅସ୍ଥବ । ଯାହାହେଉ, ଆମେ କାଜିରଙ୍ଗାରେ ଥିବା ସମୟରେ, ଆମେ ଆସାମରେ ଅଛୁ ଜାଣି, ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ସଂପାଦକ ଉମେଶ ଭାଇ ଓ ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ ସଦସ୍ୟ ସନ୍ତୋଷ ଭାଇ ଆମକୁ ଫୋନ୍ କରିଥିଲେ ଓ ସର୍କିର୍ ହାଉସ୍ଟରେ ଆମ ପାଇଁ ରହିବାର ବନ୍ଦୋବନ୍ଦ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କଠାରୁ ଉସ୍ତୁବର କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ଅବଶତ ହୋଇ ୨୦ ତାରିଖ ଦିନ ସକାଳେ ଆମେ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ଏହି ସ୍ଥାନଟି ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଓ ଏହା କାମାକ୍ଷା ମନ୍ଦିରରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରୀ ମନ୍ଦିର ଯିବା ରାତ୍ରାରେ ପଢ଼େ । ସେଠାରୁ ପହଞ୍ଚିଲୁ ଓଡ଼ିଶାରୁ ଓ ଭାରତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନରୁ ବହୁ ଉଚ୍ଚ ଆସିଛନ୍ତି । ଠାକୁର ଯେଉଁ ସ୍ଥାନ ଦେଇ ନିର୍ବିକଷ ଭୂମିକୁ ଯାଇ ସେଠାରୁ ଗୁରୁ ଭାର ନେଇ ଫେରିଆସିଥିଲେ, ତାହା ଏକ ବିରାଟ ପଥର । ‘ଜୀବନୀ ଓ ବାଣୀ’ ପୁସ୍ତକରେ ଏହି ସ୍ଥାନର ବିଶେଷ ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି । ତେଣୁ ସେ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ଲେଖି ମୁଁ ଏ ପ୍ରକଷର କଲେବର ବୁଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଚାହୁଁନାହିଁ । ସେ ସ୍ଥାନର ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ୟ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ମନୋରାମ । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଶ ପାହାଡ଼ରେ ଘୋରା । ମନରେ ଆସୁଥିଲା ଠାକୁରଙ୍କୁ ସେତେବେଳେ ଏଠାକୁ ଆସିବା ପାଇଁ କେତେ କଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିବ । କାରଣ ସେ ସମୟରେ ତ ଏ ରାତ୍ରା ନ ଥିଲା । ସେ କେତେ ବଣଜଙ୍ଗଳ ଓ ପାହାଡ଼ ଅତିକ୍ରମ କରି ଚାଲି ଚାଲି ଯାଇଥିବେ । ଆମେ ସଦ୍ୟନିର୍ମିତ ପାହାଚଶ୍ରେଣୀ ଅତିକ୍ରମ କରି ସେ ପଥର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ଦେଖିଲୁ ସେଠାରୁ ଗୋହାଟୀ ସହର ବେଶ ଦେଖାଯାଉଛି । ସେ ପାହାଚଗୁଡ଼ିକ ତଳୁ ଉପର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ସଜା ହୋଇଥିଲା । ଠାକୁରଙ୍କ ଆରତି କରାଯାଇ ଷ୍ଟୋତ୍ରବନ୍ଦନା କରାଗଲା । ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ଉଚ୍ଚଙ୍କ ପାଇଁ ବସିବାକୁ ସ୍ଥାନ ନ ଥିବାରୁ ଅଧିକାଂଶ ଉଚ୍ଚ ପାହାଚରେ ଏପରିକି ରାତ୍ରାରେ ଠିଆହୋଇ ଷ୍ଟୋତ୍ରବନ୍ଦନା କରିଥିଲେ । ଅଭୁତ ସେ ଦୃଶ୍ୟ । ତା'ପରେ ବାଲ୍ୟପ୍ରସାଦ ସେବନ ପରେ ଉଚ୍ଚମାନେ ଉଦ୍ଘାଟନ ଉସ୍ତୁବ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ଦିନ ପ୍ରାୟ ୧୧ ଟା ସମୟରେ ଆସାମର ରାଜ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜାନକୀବଲ୍ଲଭ ପଙ୍କନାୟକ ଓ ତାଙ୍କ ସହଧର୍ମୀଣୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଜନନୀ ପଙ୍କନାୟକ ଆସି ସେ ପୁଣ୍ୟସ୍ଥଳ ଉଦ୍ଘାଟନ କରିଥିଲେ । ଦିନ ପ୍ରାୟ ୧ ଟା ସମୟରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ଏ ପୁଣ୍ୟ ସମାରୋହରେ ଓ ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନରେ ଆମେ ଅନେକ ଭକ୍ତଙ୍କ ସହ ଯୋଗ ଦେଇପାରିଥିଲୁ ବୋଲି ନିଜକୁ ଧନ୍ୟ ଓ ସୌଭାଗ୍ୟବାନ୍ ମନେ କରୁଛୁ । ଏ ସୁଯୋଗ ଜୀବନରେ ଆଉ ଦ୍ୱିତୀୟଥର ଆସିବ ନାହିଁ । ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ଏ ଜୀବନରେ ଅନେକ ଘଟଣା ପାଇଁ ଆମେ ରଣୀ । ଏହିଭଳି ଏକ ବିରଳ ସମାରୋହରେ ଯୋଗଦାନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମଧ୍ୟ ସେହି ଘଟଣାବଳୀ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ରଶ୍ମିରେଖା ପଣ୍ଡା
ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ହେ ବିଶ୍ୱଗୁରୁ ! ପ୍ରଣତି ନିଅ

ବିଶ୍ୱ ଦରବାର ଅନାଇ ରହିଛି	ବିଶ୍ୱ ଗୁରୁପଦ ବନ୍ଦନ ଆସେ
ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସତ୍ତିଏଁ ଆସିବେ	ଆସିବେ ଠାକୁର ତୁମର ପାଶେ । ୧ ।
ତୁମେ ଜଗଦଗୁରୁ ଜଗତ ଜିଶ୍ଵର	ଜଗତ କଲ୍ୟାଣ ଜଙ୍ଗା ତୁମର
ଜଗତ ହସିବ ତୁମର ହସରେ	ତୁମେ ବିଶ୍ୱପିତା ବିଶ୍ୱ ଜନର । ୨ ।
ତୁମେ କଷ୍ଟତରୁ ବାଞ୍ଚାକଷ୍ଟତରୁ	ତୁମ ଶୁଭ ଜଙ୍ଗା ଖେଳିବ ବିଶ୍ୱେ
ମହାନ ଜଙ୍ଗାର ମହାନ ପ୍ରକାଶ	ଖେଳିଯିବ ପୁଣି ଦେଶ ବିଦେଶେ । ୩ ।
ଭାରତ ସାଜିବ ବିଶ୍ୱ ଦରବାରେ	ଶାନ୍ତି କରୁଣାର ଅଗ୍ର ସେବକ
ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟ ଭାବର ‘ଭା’ ବିତରିବ	ବିଶ୍ୱେ ଖେଳାଇବ ଶାନ୍ତି ପୁଲକ । ୪ ।
ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ଆଗେ ଝଲୁଥୁବ	ହାତେ ଥୁବ ତା’ର ଶାନ୍ତିର ବାନା
ସନାତନ ଧର୍ମ ବାର୍ତ୍ତା ଶୁଭୁଥୁବ	‘ଉତ୍ତିଷ୍ଠ - ଜାଗ୍ରତ’ ଆଗକୁ ଅନା । ୫ ।
ଘରେ ଘରେ ପୁଣି ଗାଁରେ ଗାଁରେ	ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇବ ତୁମ ଆସନ
ସଂଘ ସମ୍ମିଳନୀ ହସି ଉଠୁଥୁବ	ସବୁଠି ତୁମର ଶୁଣ କାର୍ତ୍ତନ । ୬ ।
ପ୍ରାଚ୍ୟ ପାଣ୍ଠାତ୍ୟର ମିଳନ ହୋଇବ	ମିଳିତ ହୋଇବ ମଣିଷ ଜାତି
ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବିଦ୍ୟାର ମଧ୍ୟର ତାନରେ	ବିଶ୍ୱେ ଖେଳିଯିବ ଶାନ୍ତି ଓ ପ୍ରାତି । ୭ ।
ତୁମ କଥା ମାନି ଚାଲୁଥୁବୁ ଆମେ	କଣ୍ଠେ ଥୁବ ତୁମ ବନ୍ଦନା ଗାନ
ବିଶ୍ୱ ଦରବାର କମ୍ପି ଉଠୁଥୁବ	ସତ୍ତିଏଁ କହିବେ ଭାରତ ଧନ୍ୟ । ୮ ।
ଦିଅ ହେ ପ୍ରାଣେଶ ଦିଅ ହେ	ଆଶିଷ ସେବକ ପଣରେ ସଜାଇ ଦିଅ
ଦୀନ ସେବକର ହେ ବିଶ୍ୱଗୁରୁ !	ଚରଣେ କୋଟିଏ ପ୍ରଣତି ନିଅ । ୯ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତ
ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ମଲିଙ୍କା
ନାଉକଣା ଶାଖାସଂଘ

ନିଜର ଯାହା କିଛି ଅଭାବ ଅଭିଯୋଗ, ତାହା କେବଳ ଗୁରୁଦେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଜଣାଇ ଦେବ । ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ନିଜ ଜଙ୍ଗାନ୍ୟାରେ ତାହାର ପ୍ରତିବିଧୀନ କରିବେ । ତାଙ୍କ ଅଧିକାରରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ବ୍ରହ୍ମ ନିର୍ଗୁଣ, ସୁତରାଂ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ପ୍ରାର୍ଥନା ଚଲେନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମନୁଷ୍ୟଗୁରୁ ବା ସଦଗୁରୁଙ୍କ ନିକଟରେ ସବୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଚଲିପାରେ । ମନୁଷ୍ୟ ଗୁରୁ ବା ସଦଗୁରୁଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ବ୍ରହ୍ମ, ଆମ୍ବା, ଉଗବାନ୍ ସବୁ ମିଳିପାରନ୍ତି । - ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର

ସମ୍ବିଳନୀ ପାଇଁ ଲେଖାଟିଏ

ସମ୍ବିଳନୀ ପାଇଁ ଲେଖା ଦେବାର କାଳି ଶେଷ ତାରିଖ ଥିଲା । ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କର ଲେଖା ତଥାପି ସରିଲାନି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ସମ୍ବିଳନୀ ପୂର୍ବରୁ ଯେତେବେଳେ ଲେଖା ଦେବାର ଅନୁରୋଧ ଆସେ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶ ନିଶ୍ଚଯ ଲେଖାଟିଏ ଦେବେ ବୋଲି ବନ୍ଦପରିକର ହୁଆଛି, ମାତ୍ର ଶେଷ ତାରିଖ ଛଳିଗଲା ପରେ ଭାବନ୍ତି, ଏଥର ନ ହେଲା ନାହିଁ ଆର ଥରକୁ ନିଶ୍ଚଯ ଦେବି । ଆରବର୍ଷ ଆସେ, ଯାଏ ହେଲେ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କର ଲେଖା କେବେ ସରେନି । ସରେନି କହିଲେ ଭୁଲ ହେବ, ଆରମ୍ଭ ହିଁ ହୁଏନି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶ ନିଜକୁ ଜଣେ ଲେଖକାପ୍ରବର ବୋଲି ଭାବନ୍ତି । କାହାକୁ ନ ଦେଖେଇଲେ ବି ଭିତରେ ଭିତରେ ସେ ନେଇ ତାଙ୍କର ଟିକେ ଗର୍ବ । କାରଣ College ରେ ପଡ଼ିଲାବେଳେ ସେ ୧୦,୧୫ ଟି କ୍ଷୁଦ୍ରଗଛ, କବିତା ଲେଖିଥିଲେ । ୪,୫ଟି ଲେଖା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ବି ମିଳିଥିଲା । College ଛାଡ଼ିଲା ପରେ ଯଦିବା ଆଉ କେବେ ଧାଡ଼ିଟିଏ ଲେଖି ନାହାନ୍ତି, ତଥାପି ଲେଖକା ହେବାର ଅଭିମାନ ଟିକକ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବି ଯାଇନି ।

ଆଗରୁ କେବେକେବେ କେଉଁ ଅଳସ ଅପରାହ୍ନରେ ଏକୁଚିଆ ଥୁବାବେଳେ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶ ଭାବନାରାଜ୍ୟରେ ବୁଡ଼ି ଯାଉଥିଲେ । ବହୁତ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଛ, ଉପନ୍ୟାସର plot ମନରେ ତିଆରି କରୁଥିଲେ । କେତେ ଚରିତ୍ର, କେତେ ଘଟଣାକୁ ଯୋଡ଼ିଯାଡ଼ି ଭାବୁଥିଲେ, ସତେ ଯେମିତି ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଗୋଟେ ଉପନ୍ୟାସ ଲେଖିଦେବେ । ଏମିତିକି ଉପନ୍ୟାସର ନାମକରଣ ବି ହୋଇଯାଉଥିଲା । ତେବେ କେବେ ବି ସେ କାଗଜରେ, କଳମରେ ଧାଡ଼ିଟିଏ ଲେଖି ନ ଥିଲେ ।

ସମୟ ବିତିବା ସାଙ୍ଗରେ ତାଙ୍କର ସେ ଭାବନା ବି ଧୀରେ ଧୀରେ କମିଗଲା । ଆଉ ଏବେ ସେଷବୁ ଭାବନା ମୁଣ୍ଡରେ ବା ମନରେ ଜମା ବି ପଶେନା । ଏମିତି ନୁହେଁ, ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶ ଆଜିକାଲି ଜମା କିଛି ଭାବନ୍ତିନି । ବହୁତ ଭାବନ୍ତି, ତେବେ ସେ ଭାବନା କୌଣସି ଲେଖାର ଘଟଣା ବା ଚରିତ୍ରକୁ ନେଇ ନୁହେଁ । ସେ ଭାବନା କିଛି ଦରକାରୀ କିଛି ଅତୀତର ସ୍ମୃତି ତ ଆଉ କିଛି ଭବିଷ୍ୟତର ଜଞ୍ଜନା ।

ପ୍ରତିବର୍ଷ ଯେତେବେଳେ ସମ୍ବିଳନୀ ପାଇଁ ଲେଖାଦେବାର କଥା ଉଠେ, ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କ ଭିତରେ ଲୁଚିଥିବା ଲେଖକା ମନ ଉଙ୍କିମାରେ । ଲେଖିବେ, ଲେଖିବେ ବୋଲି ଭାବନାଟି କିଛିଦିନ ଗୁଡ଼େଇତୁଡ଼େଇ ହୁଏ । ଦିନେ ରାତିରେ ବା କେବେ ଦିନରେ ଶେଷ ତାରିଖ କଥା ମନେପଡ଼ିଯାଏ । ବେଳେବେଳେ ଲାଗେ ୨, ୪ ଘଣ୍ଟା ସ୍ଥିର ହୋଇ ବସିଲେ ଲେଖାଟିଏ ହେବ । ଏମିତି ଗୋଟେ କ’ଣ ବଡ଼ କଥା । ଠାକୁରଙ୍କ ବିଷୟରେ କେତେ ପଡ଼ୁଛେ, କେତେ ଶୁଣୁଛେ ଯାହାହେଲେ ୨, ୪ ପୃଷ୍ଠା ଲେଖିବା ଅତି ସହଜ କଥା । ହେଲେ କେବେ ସେ ସ୍ଥିର ହୋଇ ୨୧୪ ଘଣ୍ଟା ବସି ଭାବନ୍ତିନି ବା ଲେଖନ୍ତିନି । ଅଜାଣତରେ ଲେଖାଦେବାର ଶେଷଦିନ ଛଳିଯାଏ । ଯେତେବେଳେ ମନେପଡ଼େ ତାଙ୍କର ଅଭିମାନୀ ଲେଖକା ମନ ତାଙ୍କୁ ସାନ୍ତ୍ଵନା ଦିଏ -“ହେଉ ଆର ବର୍ଷକୁ ଲେଖିବି । ଏବର୍ଷ ଗଲାଣି, ଯାଉ ।” ଆଉ ସେଇ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପାଇ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କର ବିତିଯାଏ ଆଉ ଏକ ବର୍ଷ ।

ତେବେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏଇ ଏକା ପରି ନିଜର ଅପାରଗତ ପଣ୍ଡିଆକୁ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶ ବୁଝି ପାରିଲେ । ମିଥ୍ୟା ସାନ୍ତ୍ଵନାରେ ମନ ତାଙ୍କୁ ଆଉ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିପାରିଲାନାହିଁ । ତେଣୁ ଯେତେବେଳେ ଏଇବର୍ଷ ଲେଖା କଥା ଉଠିଲା, ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶ ଦୃଢ଼ ପଣ୍ଡିଟିଏ କରିପକାଇଲେ, “ଏ ବର୍ଷ ନିଶ୍ଚଯ ଲେଖିବି । ଲେଖିବାର ପ୍ରତ୍ୟେକର କୌଣସି ହେଲା କରିବି ନାହିଁ ।”

ମନ ସ୍ଥିର କରି ୪୨ ଥର ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶ ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ୨୧୪ ଘଣ୍ଟା ବସିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲେ । ଠାକୁରଙ୍କ କଥା ମନରେ ଭାବିଲେ । (ଯଦି ବା ବେଳେବେଳେ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ ଠାକୁରଙ୍କ ଲେଖା କଥା ନ ଭାବି ସେ କେଉଁ ଭାବନାସମୁଦ୍ରରେ ବୁଡ଼ିଛନ୍ତି ଆଉ ହଠାତ୍ ଉବୁରୁବୁ ହୋଇ ପୁଣି କୁଳରେ ଆସି ଲାଗୁଛନ୍ତି) । ପ୍ରଥମେ ବିଷୟଟିଏ ଠିକ୍ କରିବାକୁ ହେବ ଯାହା ବିଷୟରେ ଲେଖିବେ । କେତେବେଳେ ଭାବିଲେ, ଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା ଉପରେ କିଛି ଲେଖିବେ । ପୁଣି କେତେବେଳେ ଭାବିଲେ କିଛି ନିଗମ ଉପଦେଶର ଅନୁଶୀଳନ କରିବେ । ପୁଣି ଭାବିଲେ ଠାକୁରଙ୍କର ମହିମା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବେ । ପରେ ଭାବିଲେ ଭକ୍ତଜୀବନରେ ଠାକୁରଙ୍କର ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ କିଛି ଲେଖିବେ । ବହୁତ ଭାବି ଭାବି ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ବିଷୟ ସ୍ଥିର କରିପାରିଲେ । ପ୍ରତିଟି ବିଷୟ ତାଙ୍କୁ ବହୁତ ଜଟିଲ ମନେହେଲା । ଯେତେ ଭାବିଲେ ସେତେ ବୁଝିପାରିଲେ ଯେ ସେ କୌଣସି ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣିନାହାନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶ ଅଧିକ ମନସ୍ତିର କରି ଯେତେ ଭାବିଲେ, ସେତେ ନିଜର ଅଞ୍ଚାନତା, ଅନଭିଜ୍ଞତା ଓ ଅପାରଗତା ବିଷୟରେ ବୁଝିପାରିଲେ । ଯେଉଁ ଅଭିମାନୀ ମନ ନେଇ ସେ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାବୁଥିଲେ ଯେ ୨୧୪ ଘଣ୍ଟା ବସିଲେ ୦କୁରଙ୍କ ବିଷୟରେ ଲେଖାଟିଏ ହୋଇଯିବ ସେଇ ମନକୁ ଶତ ଧୂକାର କଲେ । ନିଜ ଝରିପଟେ ୦କୁରଙ୍କର ଅନନ୍ତ ମହିମା, ଅପାର କରୁଣା ଉପଲବ୍ଧ କଲେ ମଧ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଭାଷାର କେତେ ଅଭାବବୋଧ ଚିନ୍ତା କରି ଲଜ୍ଜିତ ହେଲେ । ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିପାରିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସନ୍ନିଲନୀ ପାଇଁ ୦କୁରଙ୍କୁ ନେଇ ଲେଖିବା ଅସମ୍ଭବ । କାଲି ଲେଖାଦେବାର ଶେଷ ତାରିଖ ଝଳିଗଲା ।

ଡେବେ ଏ ବର୍ଷ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାଶଙ୍କ ମନ ଆଉ ତାଙ୍କୁ ଆର ବର୍ଷ ଲେଖିବାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଲାନାହିଁ । ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା ମଧ୍ୟ ସେ ଭଲଭାବେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କଲେ, ଏଇ କଥାଟି ସେ ଆଗରୁ ହଜାରେ ଥର ଶୁଣିଛନ୍ତି । ନିଜେ ମଧ୍ୟ ସହସ୍ରଥର କହିଛନ୍ତି, “୦କୁରଙ୍କର ଜଙ୍ଗା ନ ଥିଲେ ପତ୍ରଟିଏ ବି ହଲେ ନାହିଁ ।” କିନ୍ତୁ କେବେ ମନ ଭିତରେ ଏଇ ସାଧାରଣ କଥାଟିର ଗୁରୁତ୍ୱ ଠିକ୍ ଭାବେ ଉପଲବ୍ଧ କରିନଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ମୁହଁରେ ନ କହିଲେ ବି ବାହାରକୁ ନ ଦେଖେଇଲେ ବି ଛେଟିଆ ହେଲେ ବି ଗର୍ବଟିଏ, ଅଭିମାନଟିଏ ନିଜ ଭିତରେ ଲୁହୁର ରଖିଥିଲେ । ସେଇ ଭୁଲ ପାଇଁ ୦କୁରଙ୍କୁ କ୍ଷମା ମାଗିଲେ ଆଉ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ “୦କୁର ! ତୁମର ଜଙ୍ଗା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉ ।”

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ୦କୁର ଚରଣଶ୍ରିତା

ଶ୍ରୀମତୀ କଷନା ଦାଶ

ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂୟ

ଏ ଜୀବନ ତୋରି ତୁମର ହାତରେ...

ମନ୍ଦାଥୋ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥୋ ମଦଗୁରୁ ଶ୍ରୀଜଗଦଗୁରୁ ।

ମଦାମ୍ବା ସର୍ବଦୂତାମ୍ବା ତେଷେ ଶ୍ରୀଗୁରବେ ନମଃ ॥

ପ୍ରାଣର ୦କୁର ! ତୁମର ପାଦତଳେ ଦାସୀର କୋଟି ପ୍ରଣାମ । ତୁମର ଅହେତୁକ କୃପାରେ ଏ ଅତୁଳ ସମ୍ପର୍କ ବିଷୟରେ ଆରମ୍ଭରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାତ୍ରାର ସମ୍ୟକ ଅନୁଭୂତି ଓ ଉନ୍ନାଦନାର ରୂପାନ୍ତର କରିବାକୁ ଯାଇ ଯଦି କିଛି ତୁଟି ହୋଇଯାଏ ସର୍ବଦୋଷ ମୋର କ୍ଷମା କରିବ ।

ଏକାନ୍ତରଭାବୀ ପରିବାରରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ ମୋର । ପିତା ସ୍ଵର୍ଗତ ରମାକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର, ମାତା ବାସନ୍ତା ଦେବୀ । ପିତାଙ୍କ ବିଶେଷତ୍ବ ଥିଲା ସବୁ ଅବସ୍ଥାରେ ଖୁସିରେ ରହିବା ଓ କାହାକୁ ଦୁଃଖ ନ ଦେବା । ମାତାଙ୍କ ବିଶେଷତ୍ବ ଯେ ସେ ସେବାର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ଭାବରେ ଏକ ନୀରବକର୍ମୀ । ୦କୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ ଦେଖିବାର ଓ ଭଲପାଇବାର ସୁଯୋଗ ଆସିଥିଲା ଯେତେବେଳେ ମୋର ବଡ଼ବାପା ୦କୁରଙ୍କ ବିଗ୍ରହ ଆଣି ପୂଜା କରିଥିଲେ । ସେ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତର ଆକର୍ଷଣରେ ମନ ଭିତରେ ଏକ ଶିହରଣ ଖେଳିଯାଉଥିଲା ପିଲା ବନ୍ୟସରେ । ମନେନାହିଁ କେବେ କୌଣସି ଦେବଦେବୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଆକର୍ଷଣ ହେବା । ହାଇସ୍କୁଲରେ ପାଠ ପଢ଼ିଥିଲା ବେଳେ ବଡ଼ବାପାଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ୦କୁରଙ୍କ ବହି ଆଣି ପଢ଼ିଥିଲି । ଭଲ ପାଠ ପଢ଼ିଥିବାରୁ ବାପା, ମା'ଙ୍କର ବହୁତ ଉଚ୍ଚ ଆଶା ଥିଲା ଯେ ମୁଁ କିଛି ଉଚ୍ଚ ପଦବୀରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବି । ହାଇସ୍କୁଲ ପଢ଼ା ପରିବାରୁ ଆଠବର୍ଷ ଧରି ୦କୁରଙ୍କ ବିଗ୍ରହକୁ ପାଖରେ ରଖି କରିଥିଲା ହଣ୍ଡେଲ ଜୀବନ ମୋର । ଭଲ ଛକିରୀ ନ ମିଳିବାରୁ ମନରେ ଦୁଃଖ ଆଏ । ବେଳେବେଳେ ଲାଗୁଥାଏ ଏତେ କଷତି ପାଠପଢ଼ି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସର୍ବୋତ୍ତମା ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ବାପା, ମାଆଙ୍କର ସ୍ଵପ୍ନ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିପାରିଲିନି । ଇତିମଧ୍ୟରେ ଏକାମ ସାରସ୍ଵତ ସଂୟ ରୁକ୍ଷିଣୀ ମା'ଙ୍କ ସହ ମୋର ଦେଖାହୁଏ । ତାଙ୍କ ସହ ମିଶିଲା ପରେ ଜାଣିଲି ଯେ ମୋର ଏ ସ୍ଵପ୍ନ ନିଶ୍ଚଯ ଦିନେ ପୂରା କରିବେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ୦କୁର, କାରଣ ସେ ଯେ ବାଞ୍ଚାକଷତରୁ । ଜୀବନର ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଆରମ୍ଭ ହେଲା, ବାପା ବାହାଘର ଯୋଜନାରେ ଲାଗିପଡ଼ିଲେ । ମୁଁ କେବଳ ୦କୁରଙ୍କୁ ଏତିକି ଜଣାଉଥାଏ ‘ଯହିଁ ଜଙ୍ଗା ତହିଁ ନିଆ, ପାଶେ ପାଶେ ରହିଥାଆ । ଏ ଜୀବନରେ ସାଥୀ ଭାବେ ଯାହାକୁ ଦେବ, ସେ ଯେମିତି ତୁମକୁ ଭଲପାଇବେ, କାହିଁକି ନା ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ପ୍ରତିପରି କିମ୍ବା ଧନ ମୋତେ ସୁଖ ଦେଇପାରିବନି ଯଦି ମୋର ପ୍ରାଣପ୍ରିୟ ୦କୁରଙ୍କୁ ସେ ଭଲ ନ ପାଇପାରିବେ ।’ ଦୟାମୟ ସେ - ତାଙ୍କର ଆଶାର୍ବାଦରେ ମୋତାରୁ ଦୁଇପାଦ ଆଗୁଆ ୦କୁରଙ୍କ କାମରେ ସ୍ଵାମୀ ମୋର । ପାର୍ଥବ ଦୁନିଆଁରେ ତାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଥିଲା

ଅସାଧାରଣ । ସେ ଥିଲେ ଦୌର୍ଯ୍ୟର ଗନ୍ଧାଘର, ସବୁ ସମୟରେ ସ୍ଥିର । ବାହାଘର ପରେ ଶାଶୁଶ୍ରୁତୁଙ୍କର ପ୍ରଥମ ସତ୍ତ୍ଵ ଥିଲା ଯେ ମୁଁ ଠାକୁରଙ୍କୁ ପୂଜା କରିପାରିବିନି କିମ୍ବା ଆଶ୍ରମ, ସନ୍ନିଲନୀ ଯାଇପାରିବିନି । ଦୀର୍ଘ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଏକ ନିରବଗୃହିଣୀ ଭାବରେ ମୋର କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲି । ପାଞ୍ଚବର୍ଷର ଛଟପଟ ଜୀବନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତି ମୁହଁର୍ଭରେ କେବଳ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥାଏ, ‘ହେ ଆରାଧଦେବତା ! ଏ ଦେହ, ମନ, ପ୍ରାଣରେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଯେପରି ଧରି ରଖିପାରେ ।’

ଏହା ଭିତରେ ମୋର ପୁଅ ମନିଷର ଆଗମନ ହୁଏ । ଶାଶୁ ଶଶୁର କହୁନ୍ତି ମହାଦେବଙ୍କୁ ପୂଜା କର ନିଶ୍ଚୟ ପୁଅ ହେବ । ମନେମନେ ମୁଁ ଭାବେ ପୁଅ ତ ନିଶ୍ଚୟ ହେବ, ଏଥରେ କୌଣସି ଦିଧା ନାହିଁ । କହିଁକି ନା ମୋ ଠାକୁର ଦେବ ଦେବ ମହାଦେବ । ମନିଷ ଜନ୍ମ ହେଲା ପରେ ମୁଁ ଆମ ଘର ଭାଇ ଓ ପୁଅ ତିନିଜଣ ବସି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ ଯେହେତୁ ଆସନ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉନଥିଲି । ଠାକୁରଙ୍କୁ କହେ ଏବେ ତ ଆସି ଏ ପରିବାର ସଂଘରେ ବସ, ଆମେ ତିନିଜଣ ଉଚ୍ଚ ଅପେକ୍ଷାରେ ବସିଛୁ । ସବୁବେଳେ ଘର ଭାଇଙ୍କ ସହ ଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆଲୋଚନା କରିଥାଏ । ତାଙ୍କୁ ଠାକୁରଙ୍କ ‘ଅଭୟବାଣୀ’ ପଡ଼ି ଶୁଣାଏ । ଭାଇ ଧାନର ସହ ଶୁଣନ୍ତି ଆଉ କୁହୁନ୍ତି – ‘ତୁମେ ବ୍ୟଷ୍ଟ ହୁଆନ୍ତି, ଠାକୁରଙ୍କ କୃପାରୁ ସବୁ ଠିକ୍ ହୋଇଯିବ ।’

ଜୀବନର ତୃତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଠାକୁରଙ୍କ ପରାକ୍ଷା । ପ୍ରଥମ ଘଟଣାଟି ଥିଲା ପୁଅର ଏକ ଦୁର୍ଗଣା ହେଲା ମୋର ଶାଶୁଶ୍ରୁତୁଙ୍କ ସହ ଯାଉଥିଲା ବେଳେ । ଶାଶୁଶ୍ରୁତୁଙ୍କର ବିଶେଷ କିଛି କ୍ଷତି ହୋଇନଥିଲା କିନ୍ତୁ ପୁଅର ମୁଣ୍ଡ ପାଚିଯାଇଥିଲା । ସେତେବେଳେ ତା’ର ବନ୍ଦେ ରାତିରେ ପାରିବର୍ଷ । ତାଙ୍କର ସନାତନ ରଥ ପୁଅର ଅପରେସନ କରିଥିଲେ । ଦୁଇମାସ ଧରି ନର୍ଷଂହୋମରେ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ମୋର ଦୌର୍ଯ୍ୟଶଳି ଦେଖୁ ମୋର ଶାଶୁଶ୍ରୁତୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବିରାଟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଥିଲା । ଇତିମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ରଥ ତାଙ୍କର ଅପରେସନ ଅଭିଜ୍ଞତା ମୋ ସହ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ମୋତେ କହିଥିଲେ ଯେ ‘ମୁଁ ଏଇ ହାତରେ ଚଉସ୍ତରି ବର୍ଷ ଧରି ବହୁତ ବ୍ରେନ୍ ଅପରେସନ କରିଛି କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ କେଣ ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ମୋର ସମସ୍ତ ଜୁନିଆର ତାଙ୍କରମାନଙ୍କୁ ତାକି ମୁଁ କହିଲି ଯେ ଏ ପିଲାର ରକ୍ତ ସଞ୍ଚାଳନ ବନ୍ଦ ଅଛି, ଚବିଶ ଘଣ୍ଟା ଅତିକ୍ରମ ହୋଇଗଲାଣି । ମେତିକାଳ ପାଠ ହିସାବରେ ରୋଗାର ହୃଦୟାତ ହେବ ନାହିଁ ତ ପାରାଲାଇଜ୍ ହୋଇଯିବ । କିନ୍ତୁ ଆଶ୍ରମ୍ୟର ବିଶ୍ୱାସ ଏହାର କୌଣସି ଲକ୍ଷଣ ନାହିଁ, so where God helps there science fails’ । ମୁଁ ଡିଇ ରଥକର କଥା ଶୁଣି ଆନନ୍ଦମନରେ କାଦିବାକୁ ଲାଗିଲି । ଭାବୁଥାଏ ହେ ଠାକୁର ! ରୀଳାମୟ ! ତୁମର ଲୀଳା ବୁଝିବା ପାଇଁ ମୋର ଶକ୍ତି ନାହିଁ । ଏ ଜୀବନର ପ୍ରାରବଧକୁ ତୁମେ ଏମିତି ଭୋଗ କରାଇନେବ । ଏ ସବୁ ତୁମର ଅସୀମ କୃପାର ଫଳ । ତା’ ପରଠାରୁ ମୋର ଆସନ ମନ୍ଦିର, ସନ୍ନିଲନୀରେ ଯିବାରେ କେବେ ବି ଅସୁବିଧା ହୋଇନି । ଶାଶୁ ନିଜେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ରଖି ପୂଜା କରୁଛନ୍ତି । ମୁଁ ସବୁବେଳେ ମନେକରେ ଠାକୁରଙ୍କ ବିନା ଏ ସଂସାର ନିରଥକ । କ୍ଷଣକ ପାଇଁ ଯଦି ପାଖରେ ଠାକୁର ନ ଥାନ୍ତେ ତେବେ ସତେ କ’ଣ ଏ ସଂସାର ଭଲ ଲାଗନ୍ତା ? ନା, ଜୀବନରେ ତାଙ୍କୁ ନେଇ ଯେଉଁ ଆନନ୍ଦ ତାହା ବି ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇପାରନ୍ତା ନାହିଁ ।

ଜୀବନର ବଢ଼ି ରୂପାନ୍ତର ଘଟେ ୨୦୦୭ ମସିହାରେ । I.T ରେ Job କରିବା ପାଇଁ ଘରଭାଇ ଓ ପୁଅକୁ ଛାଡ଼ି ପାଠ ପଡ଼ିବା ପାଇଁ ଆସେ ହାଇଟ୍ରୋବାଦ୍ । କେବଳ ତାଙ୍କର କୃପାରୁ ସେଥିରେ ସଫଳତା ଲାଭ କରି ନିଜକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିପାରେ । ସେ ଯେ ବାଞ୍ଚାକଷତରୁ । ମନର ସ୍ଵପ୍ନ ସଫଳ ହୁଏ ଏତେ ବର୍ଷ ପରେ । କାରଣ ମୋ ବାପାଙ୍କର ସ୍ଵପ୍ନ ଥିଲା ମୁଁ ଜଞ୍ଜିନିଯର ହେବି । ଠାକୁରଙ୍କ କରୁଣା ବଳରୁ ବାପା ତାଙ୍କର ସ୍ଵପ୍ନ ସଫଳ ହେବାର ଦେଖୁ ୨୦୦୭ ମସିହାରେ ହୃଦୟାତରେ ଦେହରକ୍ଷା କଲେ । ପ୍ରଥମ ରାତିରେ ଜୀବନ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ପୋଲାରିସ୍ ଚେନ୍ଦାଇରେ । ଏ ବର୍ଷ ଧରି ତାଙ୍କର କୃପାକୁ ପାଥେୟ କରି ମୁଁ ରାଜିଷ୍ଟର ଚେନ୍ଦାଇରୁ ବାଙ୍ଗାଲୋର, ବାଙ୍ଗାଲୋରରୁ ଆମେରିକା । ଆମେରିକା ସାରବ୍ଧ ସଂଘ ୧୦ାକୁରଙ୍କର ଏକ ବହୁତ ବଡ଼ ଦାନ ଆମମାନଙ୍କ ପାଇଁ । ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଆମେରିକା ଆସୁଛନ୍ତି ଓ କାହାକୁ ଜାଣିନାହାଁନ୍ତି । ମୁଁ ନିଜକୁ ବହୁତ ଭାଗ୍ୟବାନ ମନେକରେ ପ୍ରତି ରବିବାର ସଂଘପୂଜାରେ ଯୋଗଦାନ କରି । ପ୍ରତି ସଂଘପୂଜାର ଆଲୋଚନାର ଆକର୍ଷଣରେ ଗୋଟିଏ ସପ୍ତାହ ସରିଯାଏ ନିତିଦିନିଆ ପ୍ରଫେସନାଲ୍ ଜୀବନକୁ ନେଇ । ପରିବାରଠାରୁ ଦୂରରେ ରହି ସବୁବେଳେ ପୁଅକୁ ବୁଝେ ‘୧୦ାକୁ ହିଁ ସବୁ ଆମ ପାଇଁ ଆମର ଭଲ ମନ ସବୁ ତାଙ୍କର କୃପାରୁ ।’ ମା’ ହିସାବରେ ପ୍ରତି ମୁହଁର୍ଭରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି – ‘୧୦ାକୁ ତୁମର ପିଲାଙ୍କୁ ତୁମେ ହିଁ ମନୋମତ କରିନିଆ ।’

ଅସରକ୍ତି କରୁଣାର ଉତ୍ତାର ଆମର ଠାକୁର । ଲେଖିଲେ ବି ସରିବନି ଏ ଭାବର ଧାରା । ପରିଶେଷରେ ଶ୍ରୀଚରଣ ତଳେ ଏତିକି ମାରୁଣି, ‘ହେ ହୃଦୟଦେବତା ! ଏ ଜୀବନର ତୋରି ମୁଁ ସମର୍ପଣ କରିଛି ତୁମର ହାତରେ । ମୋର ନିଜସ୍ଵ ଲଜ୍ଜା କିଛି ନ ରହୁ । ତୁମର ଲଜ୍ଜା ହିଁ ଏ ଜୀବନରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେଉ । ଜୀବନର ଧୂବତାରା, ପ୍ରାଣର ଠାକୁର ! ତୁମ ସହ ମୁଁ ଯେପରି ନିତ୍ୟମୁକ୍ତ ରହେ । ଏ ଭାବ ଆଜୀବନ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରହୁ ।’ ମନର ଏହି ଭାବକୁ ପଦ୍ୟ ଆକାରରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି -

ତୁମେ ହିଁ ସ୍ଵର୍ଗ ମୋର, ତୁମେ ଦେବତା ମୋର
ତୁମେ ହିଁ ମନ, ପ୍ରାଣର ଠାକୁର
ତୁମର ପାଇଁ ଯାଉ ଗୋ ବିତି ଏଇ ଜୀବନ ମୋର ॥

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରବୀଶା ମହାପାତ୍ର
ନିଯୁଜେର୍ଷ, ଆମେରିକା

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର

ଏକ ଅନୁଚ୍ଛା

ଅନେକ ଘାତପ୍ରତିଘାତ ମଧ୍ୟରେ ୨୦୧୭ ମସିହା ଆମେରିକା ସାରବ୍ସତ ସଂଘର ସନ୍ଧିକନ୍ୟାକୁ ଝିଆ (ଶିବାନୀ ମହାନ୍ତି), ନାତି (ସାର୍ଥକ) ଓ ମୁଁ ଯାଇପାରିଥିଲୁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅପାର କରୁଣାରୁ ଚିକେଚ୍ ମଧ୍ୟ ସୁବିଧାରେ ମିଳିଗଲା । ଅଧ୍ୟବାସ ସଂଧାରେ ଯାଇ ଏଠାରୁ ଆସନ ମନ୍ଦିରରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆସନ ମନ୍ଦିରଟି ଦେଖି ମନପ୍ରାଣ କୃତାର୍ଥ ହୋଇଗଲା । ଜଣେ ମା’ ମୋତେ କହିଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆସନ ମନ୍ଦିରଟି ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଛି ନା ମା’ ? ନାଗ ମନ୍ଦିର ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆସନ ଘର ମଧ୍ୟ ବେଶ ପ୍ରଶନ୍ତ ହୋଇଛି । ତାଙ୍କୁ ଉତ୍ତରରେ କହିଥିଲି, ‘ବିଶ୍ୱସମାଗ୍ର ସେ ବିଶ୍ୱସମାଗ୍ରଙ୍କ ପରି ପ୍ରାସାଦ ତାଙ୍କର ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେବ । ଆମେ ଖାଲି ନିମିତ୍ତ ମାତ୍ର । ବିଶ୍ୱଗୁରୁ ସେ, ବିଶ୍ୱତାରଣର ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛନ୍ତି । ସେ ଯନ୍ତ୍ର ଆମେ ଯନ୍ତ୍ର ତାଙ୍କର । ତାଙ୍କ ବିନା କୃପାରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ମନ୍ଦ୍ରିୟ କରିବା ଆମର ସାଧାତୀତ । ନଚେତ୍ ଏତେ ସ୍ଵର୍ଗ ସମୟ ଭିତରେ ଜାଗା ଖରିଦ କରି, ତାଙ୍କର ବାସୋପଯୋଗୀ ଓ କର୍ମୋପଯୋଗୀ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିବା ସମ୍ବପର ନୁହେଁ । ସବୁ ସେଇ ଅହେତୁକ କରୁଣାମୟଙ୍କ କରୁଣାର ନିର୍ଦର୍ଶନ ।’

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀବିଶ୍ୱହ ଦେଖିଲି, ଅଭୟ ହସ୍ତ ପ୍ରସାର କରି ଆସନରେ ଉପବେଶନ କରିଛନ୍ତି । କରୁଣାବିଗଳିତ ନୟନ ପ୍ରତି ଭକ୍ତ ପାଇଁ ଯେପରି ରଙ୍ଗ ଅଧରରୁ ଝରି ଆସୁଛି ଆଶିଷର ଅମାୟ ଧାରା । ପୁଲକି ଉଠିଲା ମନପ୍ରାଣ । ସଭକ୍ତ ପ୍ରଣାମ ଜଣଇଲି ସେ ସରୋଜନିଦି ଶ୍ରୀପଯରରେ ।

ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଲା - ଏ ସୁଦୂର ଆମେରିକାରେ ତୁମ ଭାବଧାରାର ପ୍ରତିର ପାଇଁ ତୁମର ଏ ଯେଉଁ ଅଭିଯାନ ଆମେ ଏଇ ମୁଣ୍ଡମେଯ କେତେଜଣ ତୁମ କର୍ମର ସହାୟକ ହୋଇ ପାରିବୁ ତ ?

ଦେଶଦେଶାନ୍ତରରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା ପ୍ରତିର ପାଇଁ ଭାଷାଜ୍ଞାନ ଓ ବିଦ୍ୟା ହେଉଛି ସର୍ବପ୍ରଥମ ମାଧ୍ୟମ । ଏଠାକୁ ଆମେ ତାଙ୍କ ଭାବଧାରା ପ୍ରତିରର ସହାୟକ ହୋଇ ଆସିଥିଲୁ । ଆମର ପ୍ରତି ପଦପାତରେ ଯେପରି ମନେରହେ, ଆମେ ନିଜ ସ୍ଵାର୍ଥ ସାଧନ ପାଇଁ ଏଠାକୁ ଆସିନାହୁଁ । ଆସିଥିଲୁ ଆମେ ତାଙ୍କର କର୍ମର ସହାୟକ ହୋଇ । ସେ ଆମକୁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ କରି ଏଠାକୁ ପ୍ରେରଣ କରିଛନ୍ତି । ‘ସ୍ଵଦେଶେ ପୂଜ୍ୟତେ ରାଜା, ବିଦ୍ୟାନ ସର୍ବତ୍ର ପୂଜ୍ୟତେ’ ତେଣୁ ସେ ଯୋଗ୍ୟତା ଆମର ଅଛି । କିନ୍ତୁ ତାହା ଯେପରି ନିଜ ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ଷିତ ନ ହୁଏ । ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ଭାଷାରେ ‘ନିଜ ହିତ ପାଇଁ ଜାତ ନୁହେଁ ହିନ୍ଦୁ, ବିଶ୍ୱ ହିତେ ତା’ର ପ୍ରତି ରକ୍ତ ବିନ୍ଦୁ’ ଏଇ ମହାନ୍ ଆଦର୍ଶକୁ ନେଇ ଆମକୁ ଏଠାରେ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆମେ ତାଙ୍କ କର୍ମର ସହାୟକ ହେବା, ପ୍ରଚାର ମାଧ୍ୟମରେ ନୁହେଁ, ଆଚରଣ ମାଧ୍ୟମରେ । ଏ ଛକଚକ୍ୟମୟ ଦେଶର ବାହ୍ୟିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଯେପରି ଆମକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟଭ୍ରଷ୍ଟ ନ କରାଏ । ସଂଘର ପରିଚୟପତ୍ରଧାରୀର ଜୀବନ ଏକ ଗୁରୁସମର୍ପିତ ଜୀବନ । ଆମେ ଠାକୁରଙ୍କ ନିଜ ଜନ । ତେଣୁ ସେ ଆମକୁ ତାଙ୍କ କର୍ମ ପାଇଁ ଏଠାକୁ ଆଣିଛନ୍ତି । ପ୍ରତି

ସଂଘପୂଜାରେ ଆମେ ସମବେତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥାଇଁ, ‘ଆମେ ଯେପରି ଆପଣଙ୍କର ଜଗତହିତକର କର୍ମରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରିବୁ କୃପା କରି ତହିଁର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଆମର ପ୍ରାର୍ଥନା ପୂରଣ କରିଦିଅଛୁ ।’ ଏହା ଯେପରି ଆମର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆମେରିକାବାସୀ ସଂଘସେବୀଙ୍କର ପ୍ରାଣର ଭାଷା ଓ ଅନ୍ତରର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ହୁଏ । ପାଶାତ୍ୟ ଦେଶ ଭୋଗର ଦେଶ, ତ୍ୟାଗର ମହାନ୍ ବାଣୀ ଦ୍ୱାରା ଏଠାରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ବୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେମାନଙ୍କ ଭୋଗେଇଁ ମନରେ ପାରତ୍ରିକ ଇଚ୍ଛା ଜାଗ୍ରତ କରାଇବାକୁ ହେବ । ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବା ସହଜସାଧ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଯଦି ତାଙ୍କ କର୍ମ କରିବା ପାଇଁ ଆନ୍ତରିକତାର ସହିତ ଆଗରର ହେବା, ତାଙ୍କ କୃପା ଲାଭ କରି ଆମେ ନିଶ୍ଚଯ କର୍ମରେ ସଫଳତା ଲାଭ କରିବା ଏହା ନିଃସ୍ମେହ ।

ଯୁବଶକ୍ତି କାଳେ କାଳେ ଶକ୍ତିମାନ । ଅସାମ ଧୌର୍ଯ୍ୟ ଓ ସାଧନ ବଳରେ ସେମାନେ ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଗ୍ରଣୀ ହୋଇପାରିବେ । ଯୁବଶକ୍ତିରେ ଯଦି ଗୁରୁଶକ୍ତି ବିକଶିତ ହୋଇ ଫୁଟିଇଠିବ ତେବେ ଦୁଃସାଧ ହୋଇ କିଛି ରହେନାହିଁ । ତେଣୁ ଏକ ମନ ଏକ ପ୍ରାଣ ହୋଇ ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରସର ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘରେ ମୁଁ ସବୁଠାରୁ ବ୍ୟୋଜ୍ୟେଷ୍ଟା । ଅନ୍ୟ ଭାଇ ଓ ମା’ମାନେ ମୋର ପୁଅଣ୍ଡିଆ ପରି । ତେଣୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ନିବେଦନ କରୁଛି, ଏ ଆମେରିକାକୁ ଯେଉଁ ପୁଅଣ୍ଡିଆମାନଙ୍କୁ ଆଣିଛ ତୁମ କର୍ମର ସହାୟକ କରି ତାଙ୍କୁ ହାତ ଧରି ବାଟ କଢ଼ାଇ ନେବ ଠାକୁର । ସେମାନେ ଯେପରି ବାଟବଣା ହୋଇନୟାଆନ୍ତି । ଜୀବନସାରା ପାଇଁ ମୁଁ ତ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ତୁମର କରିପାରିଲି ନାହିଁ । ସେପରି ବିଦ୍ୟା ବୁଦ୍ଧି କି ଯୋଗ୍ୟତା ମଧ୍ୟ ମୋର ନାହିଁ । କେବଳ ତୁମକୁ ଭରସା କରିବା ଛଢା ଆଉ କିଛି ମୁଁ କରିପାରିନି । ଶୁଣୁଚିମୁଖା ପରି କେବେ ଯଦି ଧୂଳି ଟିକେ ଖାଡ଼ିଦେଇଥିବି ତୁମ କର୍ମ ସେତୁ ଉପରେ ସେତିକିରେ ମାଗୁଛି ଠାକୁର ଜୀବ ଗଲାବେଳେ ସେ କରୁଣା ହାତରେ ଟିକେ ଆଉଁସି ଦେବ । ସେତିକି ପାଇଁ ଏ ଜୀବନ ଧନ୍ୟ ହୋଇଯିବ । ଆଉ କିଛି ଲୋଡୁନି ଏଇ ମୋର ଶେଷ ଅଳି ସେ ଶାରିପଯରେ । ଏଠାରେ ଏଇ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କରୁଣା ନୟନରେ ଖାଲି ରହିଥାଅ । ଯେପରି ତୁମର ନାମର ଗରିମା ଓ ମହିମା ଚିରଦିନ ଅକ୍ଷୟ ରହେ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତା
ବନଲତା ମହାନ୍ ମା’
ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ପ୍ରଭୁ ହେ ଶୁଣିବା ହେଉ

ପ୍ରଭୁ ହେ ଶୁଣିବା ହେଉ ଅଧିମ ତାକ

ଅଧିମ ଜନଙ୍କ ପ୍ରତି ସୁଦୃଷ୍ଟି ରଖ	୧୦।
ତୁମ ଆକର୍ଷଣ ପାଇ ଚରଣେ ଆସିଛୁ ଧାଇଁ	
ପ୍ରେମ ତୋରେ ବାନ୍ଧିରଖ ଆମେ ନିରେଖ	୧୧।
ତୁମେ ପ୍ରେମ ହୋଇ ତୋଳ କାଟୁ ବନ୍ଧନ ସକଳ	
ଭୁଲୁ ସଂସାରର ମୋହ ମାୟିକ ସୁଖ	୧୨।
ଅଞ୍ଜାନର ଅନ୍ତକାର ଘେରିଛି ଚଉପାଶର	
କୃପା କରି ଜାଳିଦିଆ ଝାନ ଆଲୋକ	୧୩।
ଲଗାଇ ଦିଅ ଅଞ୍ଜନ ଖୋଲିଯାଉ ଏ ନୟନ	

ଅନ୍ତରରେ ଦିଶିଯାଉ ତୁମ ଶ୍ରୀମୁଖ

ମାୟାର ଜାଲରେ ପଡ଼ି ପଥ ନ ଯାଉ ହେ ହୁଡ଼ି	
ହାତ ଧରି ଘେନିଯାଅ ପଙ୍କଜ ମୁଖ	୧୪।
ଭଗବତ ରସ ପାନ କରୁଥାଉ ଅନୁଦିନ	
ଭଗବତ ପ୍ରେମଭାବ ହେଉ ଉଦ୍ଦେକ	୧୫।
ତୁମେ କରୁଣା ସାଗର କରୁଣା ତୁମ ଅପାର	
ତୁମ ଶ୍ରୀଚରଣ ତଳେ ଆଦରି ରଖ	୧୬।
ନାହିଁ ମନେ ଆନ ଆଶା ତୁମେ କେବଳ ଭରସା	
ନୀରକ୍ଷ ଦାସକୁ ପ୍ରଭୁ ତୁମେ ହେ ରଖ	୧୮।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତା
ଚକ୍ରଧର ମହାନ୍ ମା’
ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

Daily Worship (*Nitya puja*) of Sri Sri Thakur – A Reflection on His Philosophy and My Personal Experience

The divine words of Sri Sri Thakur can be broadly divided into three categories - orders (*adesha*), advices (*upadesha*) and blessings (*aashirbaada*). These precious words have appeared in His books and letters, in various *Aryadarpan* articles and also collected by his followers. One of the primary aims of Thakur's philosophy is establishing an ideal household, which will eventually lead to an ideal society. He has given various advice on how to build a good life and in that Thakur has put a strong emphasis on daily worship (*nitya puja*). When Thakur founded our Nilachala Saraswata Sangha, He advised the *bhaktas* to keep His bigraha in their house and perform *nitya puja* and follow the way it is carried out in your state.

Sri Sri Thakur wanted all of us to have an image (*bigraha*) of Him in our homes and regard Him as the head of the family. We are expected to devote the primary part of all our material belongings including our time for Thakur. We are also supposed to perform Puja at least twice a day; in the morning and in the evening. The exact ways and means of this have already been described in various published books and texts of our Sangha. I do not intend to repeat them again but would like to share my own experience with the readers.

I know Sri Sri Thakur from my parents and maternal grandparents. I do not even remember any other deity being worshipped at our home other than Sri Sri Thakur and it would be very unusual for me to imagine such a situation. My earliest memory is from my maternal grandfather's home in the village. My grandfather (*Aja*) would perform the elaborate steps of Thakur's *nitya puja* and sing the prayers with sincere devotion. Similarly I have also seen my father perform daily *seba* of Sri Sri Thakur in spite of a busy worklife. My mother would always be at my father's side helping him as needed.

As learnt from my seniors and elders in the family I have maintained a Gruhaasana of Sri Sri Thakur at my home. I try my best to follow the Nilachala Saraswata Sangha's rules and regulations in carrying out *nitya puja*. My morning puja consists of Thakur's *nitya kriyaa, bhoga nibedan*, short *arati* followed by *prarthana* and reading of the *parichaya patra, Nirajana, Upadesha and Guru Gita*. As a working mother, sometimes I become hard pressed for time due to conflicts with other responsibilities, but I try to maintain the puja time as best as I can. Again in the evening I sit with my family to perform the evening *puja, arati, prayers and book reading*. The evening *puja* session is relatively relaxed and we spend time to read books to learn more about Thakur's teachings and discuss Thakur's words in my family, especially with our daughter, who is growing up fast.

There are times when I face challenges in fitting in my duties towards my family and Thakur within the tight time schedules. For example, in winter days the morning puja becomes slightly more difficult. However I try my best to perform the puja at a fixed time every morning and evening. When I deviate I beg for forgiveness from Thakur and promise not to repeat it again.

I have tried to follow Sri Sri Thakur all my life, more so after I left my parents' home since my marriage twenty years ago. I have always realized how kind Thakur has been in protecting me from dangers, guiding me in difficult times and teaching me the important lessons of life. I have gained a lot from my *nitya puja*, mainly keeping a continuous string of thoughts about Thakur through the workweek till I get the opportunity to join the weekly Sunday *sangha puja*. *Nitya Puja* also gives me a chance to reflect on my mistakes through the day and a chance to rectify it. Moreover, the time spent doing the *nitya puja* diverts me from other worldly work and hence perhaps reduces my worldly *karma* in a way!

The primary aim of my life is to fit in my daily life around Sri Sri Thakur. Having to perform puja twice a day is surely a big drive to stay on Thakur's path. It gives me an opportunity to learn about Thakur's advice and blessings that helps us to lead a better householder's life. There is still a lot to learn and do. I am not sure whether I can pass on everything to my child and next generations. On the other hand, I am confident that Sri Sri Thakur will bless us to spread the light of knowledge and devotion among others. Hence I pray Thakur to give me that inner strength and attitude to become his *sebikaa*.

Sri Sri Thakurcharanashritaa,
Lipsita Patnaik
America Saraswata Sangha
Bolton, England, UK

The Nitty Gritty of my Life

Shri Shri Thakur came into my life as an inheritance rather than earning. My parents, maternal grandparents and great-grandparents are devotees and they bequeathed the legacy of Shri Shri Thakur unto me. Since my childhood, I have learnt to do every activity in my life integrated with Thakur. For me, Thakur has been the head of my family, living, interacting and guiding us in a subtle way. I have never seen Him as the Lord of the Universe living far away in *Nitya Loka* or residing in a temple, rather I have felt Him as my own being, living with me, around me and talking to me silently.

My father was in a transferable job and thus I had the privilege of visiting many Sanghas. I was lucky enough to join the Kumari Sangha Puja in the Angul, Rourkela, Sambalpur and Bhubaneswar Asan mandirs. It was quite a learning experience for me. The belief that we are Shri Shri Thakur's children, and therefore it is imperative on our part as being His children to model ourselves in the way He wishes us to be. Off all His books, *Sati Charita Mala* and *Nigama Upadesh* are the ones that I make it a point to read every day. The teachings of Thakur guide me in the right path and run the machinery of my soul in the right path. Shri Shri Thakur has made things easy for us by explaining the nitty gritty of life in a simple and practical way. I have experimented and found many a times that Shri Shri Thakur's teachings are timeless and ageless. We just need to have undeterred faith in Him and do as He wishes us to.

We were asked to write '*Dina Lipi*'. I feel if the instruction is followed and written with sincerity we are all set for life not only spiritually but also socially. His umpteen love for me has always put me at awe. I always wonder how He can love such a petty being like me! In spite of my countless mistakes, He forgives and still loves me. That very thought makes me teary-eyed and haunts me with questions like "how much do I love Thakur?", "if I really love Him then what am I doing to make Him happy?", "how will I be able to face Him by not doing what He wishes?". Therefore I keep trying to live up to His expectations.

All my knowledge, learning and trying was put to a reality check when I entered a new phase of life after my marriage. Obviously, the apprehension that I will not be able to continue my worship of Shri Shri Thakur sprung in my mind. Though there was no opposition but there was not any acceptance either. Prior to my marriage I was told that we may or may not get physical space to worship God but nobody can take away the space in our heart to worship God from us. So, I did worship Shri Shri Thakur every day the same way. There were situations when Shri Shri Thakur was compared with any other Guru that was in the news and was caught red handed by the police for wrong deeds. Such comparisons of our Shri Shri Thakur with other frauds would always bruise my

heart and torment my soul to the core. Shri Shri Thakur has mentioned in his books that we can change people with deeds and not by words. So I promised myself to be patient and change this perception with time and my behavior and attitude.

I am reminded of lines from Shri Shri Thakur's book,

"Manile jibane, tumaku jagate nahin sakti rodha kariba,
Heba agrasara bisa raja pathe kiye badha dei pariba,
batsa tuma age sina hariba"

The above lines are so true. Shri Shri Thakur has always been by my side like a shining star. Now things have changed and I get all the support and cooperation for worshiping Shri Shri Thakur. Now, my husband and I have moved to Phoenix, Arizona for work. My husband has helped me join the America Saraswata Sangha. This has all been possible because of Shri Shri Thakur's unfathomable grace and love. I pray at His lotus feet to be the way He wishes me to be and to be able to worship Him always.

Shri Shri Thakur Charanashritaa
Srutirupa Samal
Phoenix, Arizona

Shri Shri Thakur in my life

It's a blessing to be a part of Shri Shri Thakur's family. I came to know about Shri Shri Thakur after my marriage. Our "Ghara bhai" helped me to know Shri Shri Thakur and after joining the Sangha I could know more about him.

After being introduced to Shri Shri Thakur, I felt I have got a new perspective towards life. What is right and what is wrong is much clearer to me now. If I do something wrong then I started to feel guilty about it and if I do something right then surprisingly I started to feel very happy about it. These small feelings were never so important or noticeable to me before.

By joining the Sangha and listening to what Shri Shri Thakur has said and also by listening to the feelings that other Bhai and Maa share in their "Bhaba Binimaya", my belief in Shri Shri Thakur and my willingness to lead life with Shri Shri Thakur's inspirations has become much stronger.

Shri Shri Thakur has always asked us to be a good human being and has always shown us the path for our spiritual progress. Sometimes the path seems to be difficult to follow, but I have felt that if at that time we completely surrender ourselves at his lotus feet then it becomes easier.

I sometimes wonder how the word "Jayaguru" has so much of power and meaning in itself. Whenever I remember "Jayaguru" during difficult times, I get relief from those problems or pain and at the time of happiness my joy becomes double. I have felt that people who believe in Shri Shri Thakur and follow his path are so different from others; they seem to be very calm and happy all the time; their attitude towards others seems to be very friendly and welcoming. When I went to the Ashram for the first time, I felt as if I knew everyone before I got there. I got the feeling of being the child of Shri Shri Thakur.

Shri Shri Thakur's ideologies make us realize that happiness comes from peace and discipline in our lives. Before knowing Shri Shri Thakur my worship was mostly for fulfillment of some want or some kind of materialistic success. But now I worship Shri Shri Thakur to seek his blessings and I pray him to guide me, to be with me and to help me to be a good human being.

I believe that in order to understand Shri Shri Thakur and follow the path that he has shown us, we should first give up our self-ego, we should believe that everything that we see or feel is an expression of Shri Shri Thakur and we all are part of him.

Shri Shri Thakur has said many things to us and out of that one of the greatest things that he has advised us is to form "Sangha". As he has mentioned, a Sangha is formed when three or more disciples come together with the purpose of worshipping Shri Shri Thakur and to discuss about his ideologies. When the disciples come together, worship Shri Shri Thakur and try to follow his ideologies, then the path becomes much clear and easier to follow. The people in the Sangha have a feeling of brotherhood for each other; they help each other to understand and follow the path that Shri Shri Thakur has shown. If someone has a doubt or trouble in understanding any "Vaani" of Shri Shri Thakur then another Bhai or Maa helps to explain that. By meeting every Sunday and discussing about Shri Shri Thakur and his sayings again and again, it strengthens our faith on Shri Shri Thakur and reminds us to stick to our beliefs.

Shri Shri Thakur has spent his entire life in showing us the path and telling us how to lead a spiritual and pure life. Becoming an ideal member of his family and to follow his path is difficult, but it's not impossible. If we completely surrender ourselves at his feet, then he will hold our hands and will lift us towards him. We just need to surrender ourselves then no other thing can distract us from progressing towards him.

At the end, I place my soul at his lotus feet and seek his forgiveness for any mistakes that I might have committed unknowingly. And I pray him to guide me, to be with me and bless me so that I can follow his principles and also be able to inspire others to follow his path. I wish Shri Shri Thakur's glory spreads throughout the world.

Shri Shri Thakur Charanasritaa
Sasmita Sahoo
America Saraswata Sangha

ହାତ ଧରି ନିଆ ଦେବ

ପ୍ରଭୁ ! ତୁମ ସରି କିଏ ହେବ ?

ସାରା ଜଗତର ଦୁଃଖ ଭାର ଯେତେ

ହାତ ପାତି କିଏ ନେବ ? ପ୍ରଭୁ 10

ଅଚେତ ମନରେ ଚେତନା ଜଗାଇ

ପାପରାଶି ଯେତେ ଅଛୁ ଧୋଇଦେଇ

ନିଜ କୋଳେ ବସାଇବ | ପ୍ରଭୁ..... 11

ଉକତ ସନ୍ତାନ ଅଞ୍ଚରରେ ରହି

ଧୀରେ କାନେ ମଧୁବାଣୀ ଯେ ଶୁଣାଇ

ଶୁଭ ସଂସାରକୁ ଦେବ | ପ୍ରଭୁ 12

ମାୟା ମୋହେ ପଡ଼ି ଜୀବ ହୁଏ ଘାରି

ତବ କରୁଣାକୁ ବୁଝି ତ ନ ପାରି

ଚିତ୍ତେ ପଡ଼ିଲା ଅଭାବ | ପ୍ରଭୁ 13

ଯେବେ ତବ କୃପା ଉପଲବ୍ଧ ହୁଏ

ସପନରୁ ଚେତି ବାଇ ପରି ଧାରଁ

ପଦ୍ମପାଦ ଚିତ୍ତେ ଜୀବ | ପ୍ରଭୁ 14

ଶ୍ରୀଚରଣ ତଳେ ଏତିକି ମାରୁଣି

ଅଞ୍ଚରରେ ସଦା ନାମ ହୁଏ ଗୁଣି

ହାତ ଧରି ନିଆ ଦେବ | ପ୍ରଭୁ 15

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତା

ମଞ୍ଜୁରାଣୀ ପ୍ରଧାନ

ଜଗନ୍ମାଥପୁର ଶାଖା ସଂଘ

ଅନୁଭୂତି -୧

୨୦୧୨ ଫେବୃଯାରୀ ମାସରେ ଘଟିଥିବା ଗୋଟିଏ ଘଟଣା ଲେଖୁଛି । ପିଲାମାନଙ୍କର ଛୁଟି ଥିବା ସକାଶେ ଆମେ ସରସତୀ ପୂଜା ଦିନ ସକାଳେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନେଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପାଖେ ପୂଜା କରି ପିଲାମାନଙ୍କର ବହି ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖେ ରଖି ଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଘରୁ ସକାଳୁ ବାହାରି ଯାଇଥିଲୁ । ଘରଠାରୁ North Carolina State ର Cataloochee ସହର ପ୍ରାୟ ସାଡ଼େ ତିନିମଙ୍ଗା ବାଟକୁ ଯାଇଥିଲୁ । ସେଠି ଆମେ ଗୋଟିଏ ରାତି ଏକ cottageରେ ଥିଲୁ ।

ସେହି ସହରରେ snow ସମୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଖେଳ ହୁଏ । snow tubing, ski, snow boarding କରିବାକୁ ପିଲାମାନଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ଥିଲା । ଗଲାଦିନ ପାଗ ଭଲ ଥିଲା ଓ ଫେରିବା ଦିନ ଶନିବାର ଫେରିବା ଦିନ ଅଭିରିକ୍ଷା ପାଗ ଖରାପ ହୋଇ ଭୀଷଣ snow ପଡ଼ୁଥିଲା । ପିଲାମାନେ ଦିନସାରା mountain ରେ snow tubing, skating କରି ଥଣ୍ଡାରେ ବହୁତ ହାଲିଆ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ଆମର ଯୋଜନା ଥିଲା ଫେରିଆସିବାକୁ । ଫେରିଲାବେଳକୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ଏଟା ହୋଇଗଲା କିନ୍ତୁ ଦିନ ଥାଏ । mountain ଉପରୁ ଗାଡ଼ିଟା ଓହ୍ଲାଇଲା ବେଳକୁ ଭୀଷଣ ତର ଲାଗୁଆଏ । ମୁଁ ସବୁବେଳେ ଚେଷ୍ଟା କରେ ଠାକୁରଙ୍କ ନାମ ନେବା ପାଇଁ । ବାଟରେ କିଛି ବାଟ ଆସିଲା ପରେ ଗାଡ଼ିରେ gas ପକେଇଲୁ । ତା'ପରେ ମୁଁ ଠାକୁରଙ୍କ ସନ୍ଧ୍ୟା ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ଆରମ୍ଭ କଲି । ଆମ ଘର ଭାଇ ଗାଡ଼ି ଚଲାଉଥାନ୍ତି । ପିଲାମାନଙ୍କୁ କହିଲେ ସବୁ music ଶୁଣିବା, ଗପ କରିବା ବନ୍ଦ କର । ମାମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବ କୋଡ଼ିଏ ମିନିଟ୍, ଚାପ ହୋଇ ଶୁଣ । ତା'ପରେ ମୁଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଯାରିଲି । ପିଲାମାନେ tired ଥିବା ସକାଶେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । କେବଳ ଆମେ ଦୁଇଜଣ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଆଉ । ସେତେବେଳକୁ ରାତି ହୋଇଯାଇଥାଏ । snow ଦିନସାରା ସେବିନ ପଡ଼ୁଆଏ । ରାତିରେ ଥଣ୍ଡାରେ ରାଷ୍ଟାରେ ସେ ସବୁଗୁଡ଼ିକ ବରଫ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ମୁଁ ମଞ୍ଚରେ ମଞ୍ଚରେ ରାଷ୍ଟାର ଅବସ୍ଥା ଦେଖୁ ଆସେ ଚଳଇଥାଏ ବୋଲି କହୁଆଏ । ଆମ ଘର ଭାଇ ମଧ୍ୟ ପାଗ ଦେଖୁ ଆସେ ଚଳଇଥାନ୍ତି । ବାଟରେ ବଣଜଙ୍ଗଳ ଅଣେବାରିଆ ରାଷ୍ଟାରେ ବହୁତ ଅଛ ଗାଡ଼ି ଯିବା ଆସିବା କରୁଆଏ । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ହଠାତ୍ କହିଲି ଦେଖ ଆମ ଆଗରେ କେହି ଗାଡ଼ି ଚଲାଉ ନାହାନ୍ତି ।

ଆମ ଘର ଭାଇ କହିଲେ- ଆଗରେ କେହି ଅଛନ୍ତି, ମାନେ ଠାକୁର ଆଗରେ ଅଛନ୍ତି । ମନଟା ମୋର ବହୁତ ଖୁସି ହୋଇଗଲା । ତା'ପରେ ଅଛ ସମୟ ଯାଇଛି କି ନାହିଁ ପ୍ରାୟ ରାତି ସାଡ଼େ ସାତଟା ବେଳକୁ ଆମ ଗାଡ଼ିଟା ହଠାତ୍ ରାଷ୍ଟା ଉପରେ snow ଗୁଡ଼ିକ ice ହୋଇ ଯାଇଥିବା ସକାଶେ ଭୀଷଣ ଜୋରରେ ଖସି କରି ସେପଟ ରାଷ୍ଟାରୁ ଆସୁଥିବା ଗୋଟେ pickup truck ସହିତ ମାଡ଼ ହୋଇଗଲା ଓ ମାଡ଼ ହୋଇ ପୁଣି ଆମପଟ ରାଷ୍ଟାକୁ ଆସି ରାଷ୍ଟା ତଳକୁ ଅଛ କିଛି ଖସି ରହିଗଲା । ଗାଡ଼ି ପୂରା ରାଷ୍ଟା ଉପରେ 360° ବୁଲିଗଲା । ମାଡ଼ ହୋଇଥିବା ଗାଡ଼ିରେ ଦୁଇଜଣ ଥିଲେ ଓ ଆମେ ଛରିଜଣ ଥିଲୁ । ଠାକୁରଙ୍କ ଅଶେଷ କୃପାରୁ କାହାର କିଛି କ୍ଷତି ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଆମ ଗାଡ଼ିଟା ଟିକେ ଉଜା ଓ ବଡ଼ ଗାଡ଼ିଟା ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଗାଡ଼ିକୁ ଆଉ ଚଲେଇ ଆଣିବା ଅବସ୍ଥାରେ ନ ଥିଲା । ଆମେମାନେ ରାତିରେ ଆମର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଡାକି ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ଘରକୁ ଫେରିଲୁ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅଶେଷ କରୁଣା ଓ କୃପାରୁ ଏତେବେଳେ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ଆମମାନଙ୍କର କାହାର କିଛି ଶାରାରିକ ଅସୁବିଧା ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିନଥିଲା । ଜୀବନରେ ସବୁ ସମୟରେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ମୁଁ ମନରେ ପ୍ରାଣରେ ଅନୁଭବ କରେ । ମୁଁ ଅନ୍ୟ ଭାଇ ଓ ମା'ଙ୍କ ପରି ଏତେ ବେଶୀ ବହି ପଡ଼ିପାରେନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ ନିଯମିତ ସଂଘପୂଜାରେ ବସିବା ପାଇଁ ଓ ସବୁ କର୍ମ୍ୟସୂଚୀ ମନଦେଇ ଶୁଣିବା ପାଇଁ । ଠାକୁରଙ୍କ ନାମ ଜପଟିକୁ ପାରୁପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚେଷ୍ଟା କରେ ସର୍ବଦା କରିବା ପାଇଁ ।

ଦୟାମୟ ପ୍ରାଣର ଠାକୁର ଜୀବନରେ ଘରୁଥିବା ସମସ୍ତ କଷ୍ଟରୁ ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ଉଦ୍ଧାର କରନ୍ତି । ମୋର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ, ଯାହା ହେଉଛି ଘରେ ଓ ବାହାରେ ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ହେଉଛି । ତାଙ୍କର ଶୁଭ ଇଚ୍ଛା ଆମ ସଂସାର ଓ ଜଗତର ସବୁର ସଂସାର ପାଇଁ ରହିଥାଉ ।

ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଭକ୍ତି ଓ ବିଶ୍ୱାସ ଆହୁରି ଦୃଢ଼ ହୋଇଯାଉ । ଠାକୁରଙ୍କ ଚରଣରେ ଲାଗିଯାଉ । ଏ ଘର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଘର, ଠାକୁର ଚଳେଇ ନେଇଛନ୍ତି ଓ ଚଳେଇ ନେବେ ଏ ବିଶ୍ୱାସ ମୋର ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ ରହିଛି ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତା
ଶ୍ରୀମତୀ ଦାସ୍ତି ମହାପାତ୍ର
ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ଅନୁଭୂତି - ୨

ମୁଁ ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖକୁ ୧୯୮୫ ମସିହାରେ ମୋ ମା'ଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ଵତ ସଂଘକୁ ଆସିଥିଲି । ମୁଁ ସେତେବେଳେ ୪ ବର୍ଷର ହୋଇଥାଏ । ମା'ଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ମହିଳାପୂଜାରେ ଯୋଗ ଦେଉଥିଲି । 8th Exam. ପରେ କୁମାରୀ ସଂଘରେ ଯୋଗ ଦେଲି । ମୋର ଅନେକ ଅନୁଭୂତି ଉତ୍ତର ମୁଁ ୨ଟି ଅଭୂଲା ଅନୁଭୂତି ଲେଖିବାକୁ ଯାଉଛି । 29th November 1999 ରେ କୁମାରୀ ସଂଘରେ ମୋ ପାଳି ଥିଲା । ମୁଁ ସକାଳୁ ଉଠି କାମ ସାରି ବାପାଙ୍କୁ କହିଲି ଚାଲ ଆସନମନ୍ତର ଯିବା । ବାପା କହିଲେ ଏଡ଼େ ବଡ଼ ବାତ୍ୟା ହୋଇଛି ରାତ୍ରାରେ ଗଛ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଥିବ କେମିତି ଯିବା । ଏହା ଶୁଣି ମୁଁ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କହିଲି, ‘ନା ମୋର ଆଜି ପାଳି ଅଛି, ଠାକୁର ମୋତେ ବାହିଁ ବସିଥିବେ ମୁଁ ଯେମିତି ହେଲେ ଯିବି ।’ ବାପା କହିଲେ, ‘ହଉ ଚାଲ’ । ଠାକୁରଙ୍କ ନାମ ନେଇ ମୁଁ ଆଉ ବାପା motorcycleରେ ବାହାରିଗଲୁ । ପବନ ଜୋରରେ ବହୁଥାଏ । ଝିପିଝିପି ବର୍ଷା ମଧ୍ୟ ହେଉଥାଏ ।

ମୁଁ ରାତ୍ରାସାରା କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ‘ଜୟଗୁରୁ’ ନାମ ଜୟପି ଯାଉଥାଏ । ବର୍ଷା ଓ ପବନ ଯୋଗୁଁ ବାପାଙ୍କୁ ଗାଡ଼ି ଚଳାଇବା ପାଇଁ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ହେଉଥାଏ । ରାତ୍ରାରେ ଗଛ, ତାଳ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଥାଏ । ବାପା ଓ ମୁଁ ମଞ୍ଚରେ ମଞ୍ଚରେ ଓହ୍ଲାଇ ତାଳ ଉଠାଇ side କରି ଆଗକୁ ଯାଉଥିଲୁ । ଆମ ଘରଠାରୁ ଆସନ ମନ୍ଦିର ଣାଂ ମି. ସମୟ ଲାଗେ । ସେବିନ ଆମକୁ ୧ ଘଣ୍ଟା ଲାଗିଗଲା ପହଞ୍ଚିବାକୁ । ମୁଁ ସଂଘରେ ପହଞ୍ଚିବାବେଳେ ନଳିନୀ ଅପା ଠାକୁରଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାମ ଦେବାକୁ ଯାଉଥିଲେ । ସେବିନ କେହି ଆସି ନ ଥିବାରୁ ସେ ଭାବିଲେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ବିଶ୍ୱାମ ଦେଇଦେବେ । ମୋତେ ଦେଖୁ ସେ ଖୁସି ହୋଇଗଲେ । ମୋ ଆଖରୁ ଝରଣର ହୋଇ ଲୁହ ବୋହୁଥାଏ । ଅପା ପରଦା ଖୋଲିଦେଲେ ଓ କହିଲେ ଯେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଲାବାଲା ତ ଆସିଯାଇଛି ପୂଜାରେ ବିଦ୍ୟ କାହିଁକି ହେବ । ସେହିଦିନ ମୁଁ ନଳିନୀ ଅପା ଆଉ ନନା ପୂଜାରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲୁ ।

ଆମେ ପୂଜା ଆରମ୍ଭ କଲୁ । ସେହିଦିନ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ୧୫ ଜଣରୁ ମୁଁ ଏକା ପୂଜାରେ ଥିଲି । ମୁଁ କାନ୍ଦିକାନ୍ଦି ସଂଗୀତ ଶାନ କଲି । ତାପରେ ପ୍ରାର୍ଥନା, ବହିପଡ଼ା, ଭାବ ବିନିମୟ କରି ବିଦାୟ ପ୍ରାର୍ଥନା ସାରି ପୂଜା ସମାପ୍ତ କରିଥିଲୁ । ଠାକୁର କହିଛନ୍ତି ୧ ରୁ ୨ ଜଣ ହେଲେ ବି ସେ ପୂଜା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ଠାକୁରଙ୍କ କୃପାରୁ ସେହିଦିନ ମୋର ଗୋଟେ ବଡ଼ ପରାମା ଥିଲା । ଠାକୁରଙ୍କ ପୂଜା ବନ ହେଲାନାହିଁ । ଠାକୁର କହିଛନ୍ତି ତୁମେ ପାଦେ ଚାଲିଲେ ସେ ଦଶ ପାଦ ନେଇଯିବେ । ଯଦି ମୁଁ ସେହିଦିନ ଚକିଏ ଆଳସ୍ୟପଣ ଦେଖାଇଥାନ୍ତି ତାହାହେଲେ ବହୁତ ବଡ଼ ତୁଳି ହୋଇ ଯାଇଥାନ୍ତା ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆଶାର୍ଦ୍ଦ ମୋ ଉପରେ ଏହିପରି ଆଉ । ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ମୋ ଭଲପାଇବା ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ିଚାଲୁ - ଏହା ମୋର ନିବେଦନ ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତା
ଶ୍ରୀମତୀ ସୋନାଲି ପଞ୍ଜନାୟକ
ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

ଅନୁଭୂତି - ୩

ମୁଁ ବାହାଘରର ୩ ବର୍ଷ ପରେ Bangalore ରୁ U.S.Detroit (Michigan, USA) 2007 February ରେ ଆସିଥିଲି । 16th August 2010 ସନ୍ଧ୍ୟା ୫ଗରେ ମୁଁ ମୋ ଝିଅ Kumon କୁ ଚୁୟେନ୍ ପାଇଁ ନେଇ ଗଲି । ଘରରୁ Kumon ରତ୍ତୁ ବାଟର ସମୟ 20/25 min. ଲାଗେ । ସେହିଦିନ ଚୁୟେନ୍ରୁ ଫେରିବାବେଳେ ଡଳ ହୋଇଥାଏ, sunset ହେବାକୁ ଯାଉଥାଏ । ମୋ ଆଖୁଆଗରେ ଅନ୍ଧାର ହୋଇଗଲା । ମୁଁ ସେତେବେଳେ 7 month pregnant ଥିଲି । parking lot ରେ car park କଲାବେଳେ Brake ଜାଗରେ Accelerator ଦବାଇଦେଲି, ଜୋରରେ ଗାଡ଼ି ତଳକୁ ଗଢ଼ିଗଲା 6 to 8 feet height ରୁ ଏବଂ 20 feet ଦୂରତାରେ ଯାଇ ଆପାର୍ଟମେଣ୍ଟରେ ବାଡ଼େଇ ହୋଇ wall crack ହୋଇ ଆଗପଟ ଚକ ପଶିଗଲା । ଗାଡ଼ି ଗଡ଼ିଲାବେଳେ ମୁଁ ଠାକୁରଙ୍କ ନାମ ଜୋରରେ ନେଉଥାଏ ।

ମୋ ଝିଅ ପଛରେ ତରି କାନ୍ଦୁଥାଏ । ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ସମସ୍ତେ ବାହାରେ ଗପୁଥିଲେ । ସେମାନେ ଏହି ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ଦଉଡ଼ି ଆସିଲେ । ମୋତେ ଆଉ ମୋ ଝିଅକୁ କାରରୁ ବାହାର କଲେ । ସେତେବେଳେ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ମୋ ଗୋଡ଼ ଥରୁଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଠାକୁରଙ୍କ ଦୟାରୁ ଆମର କିଛି ହୋଇ ନ ଥିଲା ।

ଭାଇଙ୍କୁ ଅପିସରୁ ଡକାହେଲା । ପୋଲିସ୍ ମଧ୍ୟ ଆସିଲା । ଠାକୁର ଥାଉ ଥାଉ ଆମର କିଛି ଅସୁବିଧା ହେଲାନାହିଁ । ଠାକୁରଙ୍କର ଏତେ କୃପା ଯେ ଯେଉଁ ଆପାର୍ଟମେଣ୍ଟରେ ମୋର ଦୁର୍ଘଟଣା ହୋଇଥିଲା ସେଇଠି Bachelor ପିଲାମାନେ ରହୁଥିଲେ । ସେଇ କାନ୍ଦୁର ହାତେ ଦୂରରେ ଗୋଟେ ପିଲା ବସି ପଡ଼ୁଥିଲା । ଠାକୁରଙ୍କ ଦୟାରୁ ତହାର କିଛି ହୋଇନଥିଲା । ସେ ତରିଯାଇ ବାହାରେ ଆସି ଦେଖିଲା କ’ଣ ହେଲା ବୋଲି । ମୁଁ ଘରକୁ ଯିବାବେଳେ ସେ ମତେ କହିଲା “God saved you” । ସତରେ ଠାକୁର ହିଁ ମୋତେ ରକ୍ଷା କରିଥିଲେ କାରଣ ସେହି ମଣିରେ ଗୋଟେ ବଡ଼ ପଥର ବି ଥିଲା । ଗାଡ଼ି ଓଳଟି ଯିବାର ବହୁତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଜାଗାରେ ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ ସବୁଦିନ ଖେଳନ୍ତି । ଠାକୁରଙ୍କ କୃପାରୁ ସେହିଦିନ କେହି ସେଇ ଜାଗାରେ ଖେଳୁ ନ ଥିଲେ ।

ମୁଁ ୩ ବର୍ଷ ହେଲାଣି ଗାଡ଼ି ଚଳାଉଥିଲି । ଥରେବି ମୋର ଦୁର୍ଘଟଣା ହୋଇନଥିଲା । ବେଳେବେଳେ ଭାବେ ବୋଧେ ସେହିଦିନ ମୁଁ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଯାଇନଥିଲି । ମୋର ତେରି ହୋଇଯାଇଥିଲା । ମୁଁ ପୂଜା ମଧ୍ୟ ସାରିନଥିଲି । ବୋଧେ ସେଇଥିପାଇଁ ଏମିତି ହେଲା । ମୁଁ ଘରୁ ବାହାରିଲା ବେଳେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଯାଏ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ନାମ ସର୍ବଦା ଜପ କରିବା ଉଚିତ । କିଛି ଅସୁବିଧା ଘଟିଲେ ଠାକୁରଙ୍କ ନାମ ହିଁ ମୁହଁରୁ ବାହାରିବ । ମୁଁ ବିବାହ ପୂର୍ବରୁ ଠାକୁରଙ୍କ ବହିପଢ଼ି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲି ଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଗୀତଟିକୁ । ତେଣୁ ମୁଁ ବିଶ୍ଵାମ ନେଲାବେଳେ ଏହି ଗୀତଟିକୁ ନିଶ୍ଚଯ ଗାଏ ।

ମୁଁ ଜୀବନରେ ଏହା ପାଳନ କରିବାକୁ ସତତ ଚେଷ୍ଟା କରେ । ଠାକୁରଙ୍କ ଆଶାର୍ବାଦ ସର୍ବଦା ଆମ ଉପରେ ଥାଉ, ଏତିକି ତାଙ୍କ ଅଭ୍ୟ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଚରଣଶ୍ରୀତା
ଶ୍ରୀମତୀ ସୋନାଲି ପଟ୍ଟନାୟକ
ଆମେରିକା ସାରସ୍ତ ସଂଘ

ଆମେରିକା ସାରସତ ସଂଘର ଏକାଦଶ ବାର୍ଷିକ ଉଚ୍ଚ ସମ୍ମିଳନୀ ବିବରଣୀ

ସ୍ଲାନ୍ - ନିଗମ ସ୍ଥତିମନ୍ଦିର, ଏଫ୍ଲାଣ୍ଡ (Efland)

ନର୍ଥ କାରୋଲିନା (North Carolina)

ପୁନ୍ନରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାରେ ‘ଆମେରିକା ସାରସତ ସଂଘ’ର ଏକାଦଶ ବାର୍ଷିକ ଉଚ୍ଚ ସମ୍ମିଳନୀ ଜତ ୨୦୧୯ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ୩, ୪ ଓ ୫ ତାରିଖ ଶୁକ୍ରବାର ୦୧ରୁ ରବିବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନର୍ଥ କାରୋଲିନା ରାଜ୍ୟର ଏଫ୍ଲାଣ୍ଡ ସହରରେ ନବ ନିର୍ମିତ ଆସନ ମନ୍ଦିର ‘ନିଗମ ସ୍ଥତିମନ୍ଦିର’ରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ଉଦ୍‌ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଉପରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିଲା । ‘ନୀଳାଚଳ ସାରସତ ସଂଘ’ର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀର ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଭାଇ ଉଚ୍ଚ ସମ୍ମିଳନୀରେ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହି ସମ୍ମିଳନୀରେ ସର୍ବମୋଟ ୩୫ ଜଣ ଭାଇ, ମା’ ଓ ପିଲାମାନେ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ ।

‘ଆମେରିକା ସାରସତ ସଂଘ’ର ନବ ନିର୍ମିତ ଆସନ ମନ୍ଦିରରେ ଗୃହ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ଗୃହ ପ୍ରବେଶ ପୂଜା ଜୁଲାଇ ୨୮, ୨୦୧୯ ଦିନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥତିମନ୍ଦିରରେ ଓ ନୀଳାଚଳ କୁଟୀରରେ ଜଣାଇ ଶକ୍ତିନଗର ଶାଖା ସଂଘର ସଭାପତି ଦୋଳଗୋବିନ୍ଦ ଦ୍ଵିବେଦୀ ଭାଇଙ୍କ ପୌରୋହିତ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିଲା । ଏହାପରେ ଶ୍ରୀଜୟଦେବ ସେବାଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳର ସପୁମ ଅଧ୍ୟବେଶନ ଜୁଲାଇ ୨୯, ୨୦୧୯ ୦୧ ଅଗଷ୍ଟ ୨, ୨୦୧୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ‘ନିଗମ ସ୍ଥତିମନ୍ଦିର’ରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଜନ୍ମସ୍ଥବ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଏହି ଆସନ ମନ୍ଦିରରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିଲା ।

ସମ୍ମିଳନୀର ଅଧ୍ୟବାସ ସଭା ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ୨ ତାରିଖ ଶୁକ୍ରବାର ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିଲା । ଏଥୁପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ସମ୍ମିଳନୀ ଷେତ୍ରର ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ତଥା ନବନିର୍ମିତ ଆସନ ମନ୍ଦିରର ବାହାର ଓ ଭିତର ପରିବେଶ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟା ଉପାସନାପରେ କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀର ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଭାଇଙ୍କ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଅଧିକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିଲା । ଏଥୁରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ସମ୍ମିଳନୀର କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ଉପସ୍ଥିତ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମିଳନୀର ଚଳଣି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେକ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୧୯ ଶୁକ୍ରବାର, ପ୍ରଥମ ଦିବସ :-

ଆଗଷ୍ଟ ୩, ୨୦୧୯ ତାରିଖ ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ସମ୍ମିଳନୀର ପ୍ରଥମ ଦିବସର ପ୍ରଭାତରେ ଜାଗରଣ, ପ୍ରତୀକ୍ଷା ଓ ଆବାହନ ସଂଗୀତମାନ ଗାନ ସମାପନାଟେ ଶକ୍ତିନଗର ଶାଖା ସଂଘର ସଭାପତି ଦୋଳଗୋବିନ୍ଦ ଦ୍ଵିବେଦୀ ଭାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଷୋଡ଼ଶୋପଚାର ପୂଜା ଓ ଆରତି କରିଥିଲେ । ତୁରେ ବନ୍ଦନା ଓ ଷ୍ଟୋଡ଼ବନ୍ଦନା କରାଯାଇ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରମୋଦ ଭାଇଙ୍କ ଅଧିକାରୀରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭା ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସଭାରେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ସମବେତ ଭକ୍ତମଣ୍ଡଳଙ୍କୁ ପରିଚୟ ପତ୍ର ପାଠ କରାଇ ‘ସଂଘ-ସେବକ’ ୪୮/୪ ରୁ ‘ବନ୍ଦନା, ପ୍ରାର୍ଥନା ଓ ପ୍ରାର୍ଥନାକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି’ ପ୍ରବନ୍ଧ ପାଠ କରି ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧ୍ୟବେଶନ ପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ନିମନ୍ତଣ କରାଯାଇ ‘ଜୟଗୁରୁ’ କାର୍ତ୍ତିନ ଓ ପ୍ରଶାନ୍ତ ସହ ଉଚ୍ଚ ଅଧ୍ୟବେଶନ ସମାପ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅନୁତ୍ତର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଭୋଗ ନିବେଦନ ଓ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ପ୍ରସାଦ ସେବନ ସମାପନାଟେ ପୂର୍ବାହ୍ନ ଅଧ୍ୟବେଶନ ଘ. ୯.୩୦ମି. ସମୟରେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇଙ୍କ ଅଧିକାରୀରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ବନ୍ଦନାଗାନ ପରେ ସାନୁଜିତ୍ ସେନାପତି ଭାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଓ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ସ୍ଵାଗତ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇଥିଲେ । ତଦନ୍ତରେ ‘ଆମେରିକା ସାରସତ ସଂଘ’ ସଭାପତି ବିଜୟ ସାହୁ ଭାଇ ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ ଉପଲକ୍ଷେ ସଂଘ ଉପରେ ପ୍ରକାଶିତ ‘ସାରସତ ମାଧୁରୀ ୨୦୧୯’ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ ଅଣ୍ଣିନ କୁମାର ନାୟକ ଭାଇ ସମ୍ମିଳନୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳକ ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ସିଂହ ଭାଇଙ୍କଠାରୁ ଆସିଥିବା ବାର୍ତ୍ତା ପାଠ କରିଥିଲେ । ତପୁରେ ଦୋଳଗୋବିନ୍ଦ ଦ୍ଵିବେଦୀ ଭାଇ ଗୃହାସନ ପୂଜା ଓ ପ୍ରେମସେବୋରା ଗତି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରି କରିଥିଲେ – “ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି ତୁମ ଦେଶର ରୀତି ନୀତି ଅନୁସାରେ ପୂଜା କରିବ । ଗୁରୁଙ୍କ

ଆସନ ଅନୁମତି ନେଇ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବ । ଠାକୁର କହିଥିଲେ ରାଗମାର୍ଗ ଓ ବିଧୂମାର୍ଗରେ ସେବା ପୂଜା କରିବାକୁ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ପୁଷ୍ଟରେ ଆବାହନ କରି ଯେପରି ସ୍କୁଳରେ ସେବା କରାଯାଏ ସେହିପରି ରାଗମାର୍ଗରେ କରି ପଞ୍ଚଉପରିର (ଗନ୍ଧ, ପୁଷ୍ଟ, ଧୂପ, ଦୀପ, ମୌବେଦ୍ୟ) ଦେଇ ବିଧୂମାର୍ଗରେ ନିତ୍ୟ ପୂଜା କରିବ । ସେବା ପୂଜା କଲାବେଳେ ଭାବିବ ମା' ମୋଦ୍ବାରା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସେବାପୂଜା କରାଇ ନେଉଛନ୍ତି । ଗୃହାସନରେ ସେବାର ଅନୁଶାଳନ ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଭାବରେ କରିପାରିଲେ ଅନ୍ତିମରେ ପ୍ରେମସେବୋଭରାଗତି ଲାଭ କରିପାରିବା । ଆମ ଶରୀରରେ ତିନୋଟି ଶ୍ରଦ୍ଧା ଅଛି । ଗୃହାସନ ସେବାଦ୍ଵାରା ଆମର ବିଷ୍ଣୁଗ୍ରଦ୍ଧି ଭେଦ ହୋଇଥାଏ । ଆମଙ୍କୁ ଗୃହାସନର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେବ । ଗୃହାସନରେ ସେବାପୂଜା ଠିକ୍ ସମୟରେ ନିଯମିତ ଭାବରେ କରିବାକୁ ହେବ । ପ୍ରେମରେ ଏହିଠାରେ ସେବା କରିଥିଲେ ଆମର ଉତ୍ତମଗତି ସେଠାରେ ହେବ ।"

ଏହାପରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଙ୍ଗୀତ 'କି ଭାଷାରେ କୃତଙ୍କତା ଜଣାଇବି ମୋର' ଗାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ପ୍ରଭାକର ବାଇ ଭାଇ 'ସର୍ବଧର୍ମ ସମନ୍ୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା' ବିଷ୍ଣୁରେ ଆଲୋଚନା କରି କହିଥିଲେ - "ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ହେଉଛନ୍ତି ଅସମ୍ପୁଦାୟିକ ଗୁରୁ । ଠାକୁର ଯେଉଁ ଭାବଧାରାରେ ଆମକୁ ଚଳିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ବା ପ୍ରରୁତି କରିଛନ୍ତି ତାହା କୌଣସି ସମ୍ପୁଦାୟ ସହ ଜଡ଼ିତ ନାହିଁ । ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ଏକ ଆସନ ମନ୍ତ୍ରିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇପାରିଛି ତେଣୁ ସର୍ବଧର୍ମ ସମନ୍ୟର ସ୍କୁଲ ମୂଳଦୂଆ ଆଜି ପଡ଼ିଲା । ଠାକୁର କହିଛନ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଭାବଧାରାରେ ମୋର ସେବା କରିବ । ବ୍ରହ୍ମ ସବୁଠାରେ ଅଛନ୍ତି । ସଙ୍ଗୀବ ଓ ନିର୍ଜୀବ ବସ୍ତୁରେ ବ୍ରହ୍ମ ଅଛନ୍ତି, ତେଣୁ ଆମକୁ ଏହା ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ହେବ । ସୁଷ୍ଟିରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ ଭାବବିନିମ୍ୟ ଆଚରଣ ମାଧ୍ୟମରେ କରିବାକୁ ହେବ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସନ୍ନାନ ଦେଇ ଭଲପାଇବାକୁ ହେବ । ଆମେ ଯେଉଁ ଧର୍ମ ଗୃହଣ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେଥିରେ ଲକ୍ଷ ନିଷ୍ଠା ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଦେବାତ୍ମା ଧର୍ମ ମାଧ୍ୟମରେ ସର୍ବଧର୍ମ ସମନ୍ୟ ହୋଇପାରିବ ।"

ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ତ ସଂଘର ନରସିଂହ ଭାଇ 'ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ତ ଜୀବନ ଯାପନ' ବିଷ୍ଣୁରେ ଆଲୋଚନା କରି କହିଥିଲେ - "ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି ନିଜ ଆଚରଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରରୁତି କରିବାପାଇଁ । ତାଙ୍କ ବିଷ୍ଣୁରେ କାହାକୁ କହିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଘରର ଭଲମନ୍ୟ ସବୁ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଜଣାଇଦେବ । ତାଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ନିଜକୁ ସମର୍ପଣ କରିବ । ମୁଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଗୃହର ସବୁକାମ କରେ । ତାଙ୍କ କୃପା ମୁଁ ଅଙ୍ଗେ ଅଙ୍ଗେ ଅନୁଭବ କରିଆସୁଅଛି । ସେଥିରୁ ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣ ଦେଉଛି - ମୋର ତିନି ଝିଅଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ଝିଅର ବିବାହ ନେଇ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆସିଥିଲା, ପୂର୍ବତନ ପରିଷଳକ ଚୈତନ୍ୟ ଚରଣ ଦାସ ଭାଇଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇଥିଲି, ସେ ମୋତେ କହିଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ଯାଇ ସବୁ ଜଣାଅ । ସେତେବେଳେ ଝିଅର ଜାତକ ଦିଶା ହୋଇନଥିଲା । ସେ ଶ୍ୟାମସୁଦ୍ଧର ଦାଶ ଭାଇ, ଭାନ୍ଧୁର ଦାଶ ଭାଇ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେ ଭାଇ ଓ ମା'ମାନଙ୍କୁ ବାହାଘରରେ ଯୋଗ ଦେବାପାଇଁ ପଠାଇଥିଲେ । ଭଲରେ ଭଲରେ ସବୁ ହୋଇଗଲା । ଏହିବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଠାକୁର କରାଇନେଉଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅପାର କରୁଣାରୁ ମୁଁ ଓ ଆମଗର ମା' ଆମେରିକାରେ ଆସି ଏହି ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗଦେଇ ପାରିଛୁ ।"

ତଦନନ୍ତର ପ୍ରଶାନ୍ତ ଗାନାଟେ ଏହି ସଭା ଶେଷ କରାଯିବା ପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମଧ୍ୟରୁ ଭୋଗ ଗୃହଣ କରି ବିଶ୍ୱାମ କରିଥିଲେ ଓ ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରସାଦସେବନ କରିଥିଲେ ।

ଅଗଣ୍ଧ ୩, ୨୦୧୨ ଶୁକ୍ରବାର, ପ୍ରଥମ ଦିବସ, ଅପରାହ୍ନ ଅଧ୍ୟବେଶନ, ମହିଳା ସଭା

ଅପରାହ୍ନ ଘ ୨.୩୦ମି. ସମୟରେ ସମ୍ମିଳନୀର ମହିଳା ସଭା ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଅଧ୍ୟବେଶନରେ ବନଲତା ମା' ପରିଚୟ ପଡ଼ି ପାଠ କରିବା ପରେ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ମହିଳା ଅଧ୍ୟବେଶନ କିପରି ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଏବଂ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଜୀବନରେ ମା'ମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ସମୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । 'ସତୀ ଚରିତମାଳା'ରୁ 'ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆଶାର୍ବାଣୀ' ଅଞ୍ଜନା ଅରୁକ୍ ମା' ପାଠ କରିଥିଲେ । ଏକାମ୍ର ସାରସ୍ତ ମହିଳା ସଂଘର ସୁଦେଶା ଦାଶ ମା' 'ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରବର୍ତ୍ତତ ସାଧନା' ବିଷ୍ଣୁରେ ଆଲୋଚନା କରି କହିଥିଲେ - "ପ୍ରକୃତରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ସଂସାରକର୍ମ ହେଉଛି ମା'ମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଧର୍ମ ଏବଂ ପରମକାରୁଣୀକ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମା'ମାନଙ୍କୁ ଅଗେଷ କୃପା କରିଛନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ଜଗନ୍ନନମାଙ୍କ ଆଦେଶରେ ସଂସାରକୁ ଆସି

ଗୁରୁଗିରି କରିବାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ସେତେବେଳେ ସେ ମା'ଙ୍କ ସଂଗରେ ଆସିବାକୁ ଝହିଥୁଲେ । ମା' ନିଜେ କହିଥୁଲେ ତୁମେ ଲୋକାଳଯରେ ସମସ୍ତ ଶୁଷ୍ଟପୂତ ମା'ଙ୍କ ଅନ୍ତରେ ମୋତେ ପାଇବ । ତେଣୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଯେତେବେଳେ ସାଧନା ପଥରେ ଭାଇମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦୃଢ଼ ସାଧନା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କଲେ ସେତେବେଳେ ମା'ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ପ୍ରବର୍ତ୍ତତ ସାଧନା ଥିଲା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସରଳ ।

ସେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ମା'ମାନଙ୍କର ସାଧନଭଜନର ସମୟ ଖୁବ୍ ସ୍ଵଚ୍ଛ । ସନ୍ତାନପାଳନରେ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବନ ସାର୍ଥକ । ଗୋଟିଏ ସନ୍ତାନକୁ ଜଣେ ମା' ଯଦି ଜଣେ ଉନ୍ନତ, ସୁଯୋଗ୍ୟ ନାଗରିକଟିଏ କରି ଗଢ଼ିପାରିବ ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ କ'ଣ ଆଶା କରାଯାଇପାରିବ ? ଏହା ହିଁ ହେବ ତା' ପାଇଁ ତା'ର ସାଧନାର ପ୍ରଥମ ସୋପାନ ।

ଦ୍ୱିତୀୟରେ ସାଂସାରିକ ଜୀବନର ସାଥୀ ଭାବରେ ଯେଉଁ ପୁରୁଷଟି ଜୀବନରେ ଆସିଥାଏ ତାହା ସହିତ ସାରା ଜୀବନ ଜଣେ ପ୍ରମା ସଂଗୀନୀ ଭାବେ ବିତାଇ ଦେବା ହେବ ତା'ଜୀବନର ମୁଖ୍ୟ ସାଧନା । ସେ କହିଛନ୍ତି - ମୋତେ ତୁମ ସ୍ଥାମୀଙ୍କ ହୃଦୟମ୍ଭ ବୋଲି ସଦାସର୍ବଦା ଜ୍ଞାନ ରଖୁ ଚଳିଲେ ତୁମେ ସାଧନାର ଶାର୍ଷରେ ଦିନେ ସହଜରେ ପହଞ୍ଚ ପାରିବ । ସେ ପୁଣି କହିଛନ୍ତି ନିଜ/ପର ବିଷ୍ଣୁର ନ ରଖୁ ସମସ୍ତ ଜଗତକୁ ଭଲ ପାଇବା । ଶିବଜ୍ଞାନ ରଖୁ ଜୀବସେବା ଦେବା । ମା' ଯଦି ଜଣେ ଉତ୍ସମ ଜନନୀ, ଭଗିନୀ ଓ ଜାଯାର ପଦ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରକ୍ଷା କରିପାରିବ ତାହା ହିଁ ହେବ ତା' ଜୀବନର ଏକ ମହତ୍ ସାଧନା ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମା'ମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କହିଛନ୍ତି - କେବେହେଲେ ଆଗର ଲଂଘନ କରନାହିଁ । ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦା ରକ୍ଷା କର । ଯାହାକି ଆଜି ବହୁମାତ୍ରାରେ ସାରାଜଗତ ବ୍ୟାପିଯାଉଛି । ସ୍ଵାଧୀନତା ନାମରେ ସ୍ଵେଚ୍ଛାଭାବିତାକୁ ସେ କେବେହେଲେ ପସନ୍ଦ କରିନାହାନ୍ତି । ନାରୀର ଭୂଷଣ, ନାରୀର ଉପକ୍ରୋକନ, ନାରୀର ଅ୍ୟପରକିତା ଏସବୁ ଉପରେ ସର୍ବଦା ଧାନ ରଖୁ ଚଳିବାପାଇଁ ତାଙ୍କର ଉପଦେଶ ସବୁ ବହୁ ଗ୍ରହ୍ୟବଳୀରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଲଜ୍ଜା, ବିନୟ, କ୍ଷମା, ନମ୍ରତା, ଶିକ୍ଷାଗ୍ରହ ସର୍ବୋପରି ଏକ ଶୁଣ୍ଗଳିତ ଜୀବନଶୈଳୀ ଜଣେ ମା'ଠାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଭାପାଏ । ଏତାଦୃଶ ଗୁଣାବଳୀ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ମା'ମାନଙ୍କୁ ଦେଖୁବା ତାଙ୍କ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପଥର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ । ଉପରୋକ୍ତ ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରତି ଧାନ ରଖୁବା ସହିତ ସେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ମୋତେ ଟିକିଏ ଭଲପାଥ । ତୁମର ଆଉ କିଛି ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ଭାଷାରେ - ‘ଭଲ ପାଆ ଟିକିଏ ମୋତେ, ଅଖୁଳ ସାଧନ ସିଦ୍ଧି ଲଭ କିଞ୍ଚୁତେ ।’

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଗୃହର ମୁଖ୍ୟ କର୍ତ୍ତାରୁପେ ବରଣ କରି ହୃଦ-ସିଂହାସନ ଅର୍ପଣ କରିଦେଇ ତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶମତେ ତାଙ୍କ ଆଦେଶରେ ତାଙ୍କ ଘର ପରିଷଳନାରେ ବୃତ୍ତୀ ହୋଇ ରହିବା ହେବ ଉଚିତ୍ ସାଧନା । ଯାହାକି ସେ ତାଙ୍କ ପ୍ରଣାତ ପୁଷ୍ଟକମାନଙ୍କରେ ଲେଖୁ ଯାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରତିକ୍ଷଣ ତାଙ୍କ ପ୍ରବର୍ତ୍ତତ ଗୁରୁନାମ “ଜୟଗୁରୁ” ସିଦ୍ଧମନ୍ତ୍ର ଅବିରାମ ଜପକରିବା କର୍ମମୟ ଜୀବନର ମୂଳମନ୍ତ୍ର ହେଉ । ବାହାରେ ବାହ୍ୟକର୍ମ କରିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଭିତରେ ଅନ୍ତରରେ ତାଙ୍କ ମହାମନ୍ତ୍ର ‘ଜୟଗୁରୁ’ ନାମ ଅବିରାମ ଜପ କରିବା ଅଭ୍ୟାସ ଜୀବନର ମୂଳମନ୍ତ୍ର ହେଲେ ସେଥିରେ ହିଁ ଜଣେ ସାଧନାର ଶାର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚ ପାରିବ ।”

କଟକ ଯୋବ୍ରା ଶାଖା ସଂଘର ମୋନକାବାଳା ଦାସ ମା' ‘ମହିଳାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର କରୁଣା’ ବିଷ୍ଣୁରେ ଆଲୋଚନା କରି କହିଥୁଲେ - “ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କର ସମଗ୍ର ଜୀବନଟି ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ଏବଂ ବ୍ୟତିକ୍ରମରେ ଭରପୂର । ମାତୃଗତପ୍ରାଣ ତାଙ୍କର । ଥରେ ଭୈରବ ନଦୀରେ ସ୍ଥାନ କରି ଫେରିଲାବେଳେ ଦେଖୁଲେ- ପାଳଘରର ବୋହୁ ତା'ର ବୃଦ୍ଧା ଶାଶୁକୁ ଖରାରେ ଚାଟିଧରି ପିରୁଛି । ନିର୍ବାକ ହୋଇ ଦେଖଣାହାରୀ ଦେଖୁଛନ୍ତି । କାହାରି ମୁହଁରେ ପ୍ରତିବାଦ ନାହିଁ । ଆଶ୍ରୟତକିତ ନଳିନୀ ଏପ୍ରକାର ଅନ୍ୟାୟକୁ ବରଦାସ୍ତ କରିନପାରି ପାଦରୁ ଚପଲ ବାହାର କରି ପାଳଘର ବୋହୁକୁ ପିଟି ଚାଲିଲେ ଏବଂ ବୃଦ୍ଧା ଶାଶୁକୁ ରକ୍ଷା କଲେ । କିଶୋର

ବୟସର ଅନ୍ୟ ଏକ ଘରଣା । ଜଣେ ସଂପର୍କୀୟ ବିଧବା । ସମାଜରେ ସେ ପତିତା ହୋଇସାରିଆ'ନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ମା' ବୋଲି ସମୋଧନ କରି ତାଙ୍କ ସହ ମିଳାମିଶା କରି ତାଙ୍କୁ ସତ୍ୱପଥ ଦେଖାଇ ସତମାର୍ଗରେ ଚାଲିବାର ପ୍ରେରକ ହେଲେ ।

ମା' ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରମୋହିନୀ ଏ ଧରାରୁ ବିଦାୟ ନେଲାବେଳେ କହିଥୁଲେ – “ନଳିନୀକୁ କହିବ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଜଗତମାତାଙ୍କ କୋଳରେ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଯାଉଛି ।” ନଳିନୀକାନ୍ତଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ମାତ୍ର ୨୧ ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା ତାଙ୍କର ହସଖେଳର ମାତ୍ର ୪ବର୍ଷର ସଂସାର ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିଲା— ଠାକୁରାଣୀ ସୁଧାଂଶୁବାଳା ଅକାଳରେ ମାତ୍ର ୧୭ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଇହଲୀଙ୍କା ସମ୍ବନ୍ଧ କଲେ । ବିରହ ଜୀବନର ଆଦ୍ୟ, ମଧ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ତଃ ଥିଲା ସାଧକଶ୍ରେଷ୍ଠଙ୍କର ଅପୂର୍ବ ଛନ୍ଦମୟ ଲୀଳାମୟ ଜୀବନ ତଥା ଗୁରୁଗିରିର ନିଦର୍ଶନ । ସାଧନ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ତନ୍ତ୍ରରେ, ମଞ୍ଚରେ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଯୋଗ ଶେଷ ହେଲା ପ୍ରେମର ଅନିର୍ବାଚ୍ୟ ଅନିର୍ବାଶରେ । ତନ୍ତ୍ର ଏବଂ ଜ୍ଞାନ ସାଧନାରେ ଉତ୍ତରପୂର୍ବ ରହିଲେ – ତାନ୍ତ୍ରିକଗୁରୁ ବାମାକ୍ଷେପା ଏବଂ ଜଗତଗୁରୁ ଭଗବାନ ଶଙ୍କରାତାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଶୁଣେରୀମଠାନ୍ତର୍ଗତ ଜ୍ଞାନସିଦ୍ଧ ସଦଗୁରୁ ପରମହଂସ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦ ପରମହଂସ । କିନ୍ତୁ ଯୋଗସାଧନାରେ ଯୋଗୀଗୁରୁ ସୁମେରୁ ଦାସଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଇଞ୍ଜିତରେ ସ୍ଵୟଂ ଭଗବତୀ ହିଁ ମାନବୀ ସରଙ୍ଗୁ ଦେବୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥାଇ ପୁତ୍ରବତ୍ର ସ୍ଵେଚ୍ଛ ତୋରରେ ନିଗମାନନ୍ଦଙ୍କ ହାତ ଧରି ସାଧନର ଚରମସାମାରେ ପହଞ୍ଚାଇଲେ । ଏହା ହିଁ ଥିଲା ସାଧକାଗ୍ରହ୍ୟ ନିଗମାନନ୍ଦ ଦେବଙ୍କ ଜୀବନରେ ଏକ ବିସ୍ମୟକର ଅଧ୍ୟୟାତ୍ମିକା । ଯେଉଁ ସମୟରେ ନାରୀମୁଖ ଦର୍ଶନ, ସର୍ବନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷିଦ୍ଧ, ସେ ସମୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମଠାକୁର ତାଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟରେ ଯୋଗସିଦ୍ଧିର ଚରମ ସାମାରେ ପହଞ୍ଚାଇଥୁଲେ । ବେଦାନ୍ତ ମତରେ ସବିକଷ୍ଟ, ନିର୍ବିକଷ୍ଟ ଏବଂ ଯୋଗସାଧନାରେ ସମ୍ପ୍ରଜ୍ଞାତ ଏବଂ ଅସମ୍ପ୍ରଜ୍ଞାତ ସମାଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଅନାୟାସଲ୍ଲଷ୍ଟ ହୋଇଉଠିଲା । ପରେ କାଶୀର ଅଧ୍ୟାତ୍ମୀୟ ଦେବୀ ମା' ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଇଞ୍ଜିତରେ ହିମାଳୟରେ ରହୁଥିବା ଗୌରୀମା'ଙ୍କୀରୁ ଭାବ ସାଧନା ଶିକ୍ଷା କରି ସମଗ୍ର ସୃଷ୍ଟି, ସ୍ରଷ୍ଟାଙ୍କ ସହ ଯେ ନିବିଢ଼ ପ୍ରେମବନ୍ଧନରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ରହିଛି ତା'ର ଅନୁଭୂତିରେ ମନ ପ୍ରାଣ ସର୍ବଦା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ରଖିଲେ । ସାଧନା ଶେଷ ହେଲା । ଜଗତମାତାଙ୍କ ଅନୁଗୋଧ ତଥା ଗୁରୁଙ୍କ ଆଦେଶରେ ଗୁରୁଗିରି କରିବାକୁ ଲୋକାଳୟକୁ ଆସିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଚାହୁଁଥୁଲେ କେବଳ ନିତ୍ୟଲୋକର ସେହି ଅନିର୍ବାଶ ଆନନ୍ଦଲୋକରେ ନିଜକୁ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ବୁଡ଼ାଇ ରଖିବାକୁ । ମା'ଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହେଲା ପତିତ ଦେଶର, ବିକାରଗୁରୁ ମାନବଜାତିକୁ, ସତ୍ୟ, ଧର୍ମ, ପ୍ରେମର ମାର୍ଗ ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ । ମା' କହିଲେ ଜନସମାଜରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସତୀ ସାଧ୍ୟୀ ନାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ମା' ହିଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମଠାକୁରଙ୍କୁ ଯଥାର୍ଥରେ ଭଲପାଇବେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ନିଜର ତଥା ପରିବାରର ଜୀବନକୁ ପରିଚାଳିତ କରିବେ ଭକ୍ତମାନେ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମଠାକୁର ଥିଲେ ବିପୁଳବା ବିରଳ ସଦଗୁରୁ । ସେ ତାଙ୍କ ସ୍ଥଳ ଜୀବଦ୍ଵାରେ କେତେକ ଅଧପତିତ ସମାଜବ୍ୟତ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ସତ୍ୱପଥ ଦେଖାଇଛନ୍ତି, ତାଙ୍କର ଗୁରୁ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର ମଧ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ସେହିପରି ନିରକ୍ଷରା ମା'ମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଆମୃତଭ୍ରତୀ, ସୃଷ୍ଟିରହ୍ୟ ବୁଝାଇଦେଇ ଶ୍ରେୟପଥ ଦେଖାଇଛନ୍ତି । କେତେକ ମା'ଙ୍କର ଅନ୍ତବିଶ୍ୱାସ ହରଣ କରିଛନ୍ତି ତ କାହାକୁ କାହାକୁ ଅତି ସହଜ ସରଳ ଭାଷାରେ ସ୍ଵତ୍ସପ୍ରବୃତ୍ତ ଭାବେ ଦୀନଦରିଦ୍ରଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାଦୀକ୍ଷା ଦେଇ ଉନ୍ନତିର ଚରମ ସାମାରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ।”

ଏହାପରେ ବିଜୟ ଭାଇ ସାଂଘ ଅଧୁବେଶନ ଓ Young Aspirants' session ପାଇଁ ୨.୦୦ ଛଟିକା ବେଳକୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମଠାକୁର ମହାରାଜ ଓ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲେ । ତଦନନ୍ତର ପ୍ରଶାସ ଗାନ ପରେ ଅପରାହ୍ନ ଅଧୁବେଶନ ଶେଷ କରାଯାଇ ଆସନ ବନ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅଗଷ୍ଟ ୩, ୨୦୧୯ ଶୁକ୍ରବାର, ପୁଥମ ଦିବସ, ସାନ୍ଧ୍ୟା ଅଧ୍ୟବେଶନ

ସଂଧା ୨.୦୦ ଘଟିକା ସମୟରେ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ସଂଗୀତମାନ ଗାନ ପରେ (ଧୂପ ଓ ଦାୟ) ସଂଧାରତି, ଶୁରୁବନ୍ଦନା ଓ ସ୍ନୋହୁବନ୍ଦନା ପରେ ସାନ୍ଧ୍ୟ ଅଧ୍ୟବେଶନ ଅନୁଷ୍ଠାତ ହୋଇଥିଲା । ପିଲାମାନଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏହି ଅଧ୍ୟବେଶନ ବା ‘Young Aspirants’ session’ ରେ ସଭାପତି ବିଜୟ ଭାଇ ଓ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ବିଜୟ ଭାଇ କହିଥିଲେ – ଏହି ‘ନିଗମ ସୃତିମନ୍ଦିର’ଟି ଠିକ୍ ସମୟରେ ନିର୍ମାଣ ହୋଇପାରିଥିବାରୁ ଆମେ ଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରତି କୃତଞ୍ଜ୍ଞ । We are so happy and grateful to Shri Shri Thakur for listening to our prayers and making this wish of Sangha come true by giving us this Asana Mandira that is now called the “Nigama Smruti Mandira”. It is wonderful to know that the adults kept thinking and planning but the first concrete action to make it possible was in terms of gathering resources was from the Young Aspirants. Young Aspirants first raised fund for the Asana Mandira and now Shri Shri Thakur is seating at His own place.

‘ଏହାପରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମା’ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଂଗୀତ ‘ଏ ବିଶ୍ୱ ସଂସାର ଯା’ର ଚରଣେ ଆଶ୍ରିତ’ ଗାନ କରିବାପରେ ଶ୍ରୀ ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହଦେବ ଭାଇ Young Aspirants’ କୁ ପଠାଇଥିବା ଚିଠି ପାଠ କରାଯାଇଥିଲା । Barada Bhai ପିଲାମାନଙ୍କ ଆଲୋଚନାରେ କହିଥିଲେ - In a question to the Young Aspirants during the puja session, “What do you want from Shri Shri Thakur?”, to which the children answered, “they want a very peaceful happy life.” Happiness in one’s life gets distorted when responsibilities increase. He suggested to the children that they follow four different techniques or yogas to remain happy. Do it by:

- a) “Feeling” Do prayer everyday. By doing so, you will notice a lot of turbulence in life sometimes goes away. You reaffirm and find out that there is someone to whom you can express yourself.
- b) “Thinking” - Through analysis and acquiring knowledge. Always question every situation you face, ask yourself, ask your parents or others and find answer. Anytime you feel low like depression or stress, ask what is happening and why is it happening? You correct them then happiness will return. So, engage in proper thinking.
- c) “Doing” - Start doing something good for others. Doing volunteer work such as feeding poor people, helping in a hospital, etc.
- d) “Being” - Through meditation or contemplation. Sit calmly for 15 minutes everyday and do nothing, and just watch your thoughts.

These four techniques are interconnected and will bring your life to the center.

‘ଏହାପରେ (ସୌମ୍ୟାଶ୍ରୀ) ଭକ୍ତି ମା’ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଂଗୀତ ‘ହସରେ ହସରେ ମୁକୁତା ଝରେ ଯା ରଙ୍ଗ ଅଧରୁ’ ଗାନ କରିଥିଲେ । ଭାବବିନିମୟରେ Brij Gopal Bhai on how Shri Shri Thakur saved him from a serious health issue in 2010 and then from a car accident in 2011, said- “I was driving back to my apartment. As I was making a left turn, a car came from the opposite direction at a speed of 40 miles per hour and hit my car. Air bags from my car dashboard popped out and I called 911 for emergency help. My car was completely destroyed. Police figured out that it was not my fault. When I got out of the car, I first thought that my car insurance premium will go up. I was extremely lucky to be survived by Shri Shri Thakur’s blessings. My observation was that Thakur is there with me at every moment of my life.”

Then Swati Dwibedy Maa said in Bhaba Binimaya: “This past year, I took a world religions course. I was the only Hindu in the class, and the first unit in our class was Hinduism. So almost every day, I talked in the class about Hinduism and applied the things I learned from Young Aspirants’ session. After the Hinduism unit ended, I still found myself talking about Hinduism because every time we got into a new religion, we compared religions to each other. The entire time we were on Eastern

religions I had to explain all the religions because they had similar concepts with different names and different interpretations. Throughout it, I found myself explaining how God is one and how everybody is a part of that one God. I spent a lot of time defending that viewpoint. I was glad I had Young Aspirants' session to prepare for questions like that. Whenever we were learning about a concept in Young Aspirants' session, it would come out in that class. Other classmates of mine had different viewpoints than me on the same concepts because of our mindsets. When I was looking at how other people viewed religion, I started doubting my beliefs. Up until a few weeks ago, I was thinking that I did not believe in anything. A few weeks ago, it was at night and I was about to go to sleep when one of my friends called me and asked me to choose between him and another friend. Since I chose the "wrong answer", he spent an hour telling me how I was a horrible person. I was really upset after the phone call ended. After a moment, my first thought was to go sit in front of Thakur's room. I sat there and said 'Jayaguru' a few times. I just told Thakur and went to sleep peacefully. Whenever I felt bad about the incident, I thought of Thakur and felt better. Thinking now, I know I still have doubts, but I still believe. I hope that no matter what happens, I will be able to keep Shri Shri Thakur in my life."

In Bhaba Binimaya, Alok Tripathy Bhai said- "I would like to first express my sincere gratitude for having the opportunity to have Bhaba Binimaya seba in Bhakta Sammilani at Nigama Smruti Mandira. During my school year, there was a small robbery. Four things were stolen from me: a violin worth \$1000, pants, an iPhone and a graphing calculator. Out of these things, I was most concerned about the violin, as the other items were easily replaceable. The violin was not insured, but I needed it badly. I have orchestra at school, a regional orchestra I am part of, and lessons. A week later, it magically turns up with my pants. The phone and the calculator did not come back, but miraculously the violin came back. I have to thank Shri Shri Thakur for that. Now I will talk about how I feel about Sangha in general. I have been in this Sangha since its early stages; so I have seen how it has grown. The Sammilani first started in Gyan Bhai's house in Minnesota and now it has its own permanent place in North Carolina. It has grown from a few families to 89 people. There is no indication of it slowing down. We are getting more devotees. There are some in America who are unaware of us and there are those emigrating from India. Maybe one day we will need a larger Asana Mandir. This Sangha has been a huge part of me. I learned a lot through this Sangha and the NJ Pathachakra. I have learned not just about religion, but also about how I should live my life morally and ethically. This is how Sangha has affected my life in general."

Asmita Nayak (Jemu) sent a letter from India since she missed Sammilani this year due to her grandfather being sick. Bijoy Bhai read the letter:

Jayaguru Everyone,

We are still in India because my mom's dad is sick. That is why I cannot come to this year's Sammilani puja. I will miss this year's Sammilani but Thakur always says that taking care of your family members and being nice and kind is what he wants us to do. When Sammilani puja will be over, me and my family will join puja. I will be with all my friends. I miss my dad, who serves delicious food and sits in the puja. Also, I will miss his acting. I will also miss pizza, pasta, cookies and bhoga. My mom and me and my naughty brother are missing the puja. I love Thakur Baba. Jayaguru.

ଏହାପରେ ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ଭାଇ ‘ଗୁରୁନାମ ଗାଅ ମହାନଦେ ଭାଇ’ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଂଜୀତ ଗାନ କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସର ସକାଳ ଅଧ୍ୟବେଶନ ପାଇଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ନିମନ୍ତଣ କରାଯାଇ ‘ଜୟଗୁରୁ’ ନାମ କାର୍ତ୍ତନ କରାଯିବା ପରେ ଏହି ଅଧ୍ୟବେଶନ ସହ ପ୍ରଥମ ଦିନର କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ସତ୍ୟାଧ୍ୟବେଶନ ପରେ ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର General Body Meeting ଅନୁଷ୍ଠାତ ହୋଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ସଭାରେ ଆସନ ମନ୍ଦିରରେ କିପରି ସେବା ହୋଇପାରିବ ଓ ଏହାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ରାତ୍ରି ଭୋଗ ନିବେଦନ କରାଯାଇ ବିଶ୍ରାମ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତପ୍ରରେ ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରସାଦସେବନ କରି ବିଶ୍ରାମ ନେଇଥିଲେ ।

ଅଗଷ୍ଟ ୪, ୨୦୧୯ ଶନିବାର, ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସ- ପାତ୍ର ଅଧ୍ୟବେଶନ

ଅଦ୍ୟ ପ୍ରଭାତରେ ଜାଗରଣ, ପ୍ରତୀକ୍ଷା, ଆବାହନ ସଂଗୀତମାନ ଗାନ ପରେ ପ୍ରଭାତୀ ଆରତି ଓ ‘ବନ୍ଦେ ଶ୍ରୀଗୁରୁ’ ବନ୍ଦନା ଗାନ କରାଯାଇ ସମବେତ ଭାବେ ଷ୍ଟୋଡ଼ବନ୍ଦନା କରାଯାଇଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ପରିଚୟ ପତ୍ର ପାଠ କରାଇଥିଲେ । ‘ନୀରାଜନା’ ରୁ ବୈଦିକ ପ୍ରାର୍ଥନା ୨୨ ଆବୃତ୍ତି କରାଯିବା ପରେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ପରପୂଜା ନିମନ୍ତଣ କରାଯାଇ ‘ଜୟଗୁରୁ’ ନାମକାର୍ତ୍ତନ ସହ ପ୍ରଶାମ ଓ ଆସନ ବନ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ବାଳ୍ୟଭୋଗ ନିବେଦନ କରାଯିବା ପରେ ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରସାଦସେବନ କରିଥିଲେ ।

ଅଗଷ୍ଟ ୫, ୨୦୧୯ ଶନିବାର, ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସ - ପୂର୍ବାହ୍ନ ଅଧ୍ୟବେଶନ

ଆବାହନ ସଙ୍ଗୀତମାନ ଗାନ କରାଯିବା ପରେ ‘ଉବ ବନ୍ଦନ ମୋତନ’ ଗାନ କରି ସକାଳ ୯ ଘଟିକା ସମୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆସନ ପରଦା ଉନ୍ନେଚନ କରାଯାଇଥିଲା । ବନ୍ଦନା ‘ଆହା କି ସୁଦ୍ଧର ମୂରତି ଆଜି ଆଖୁ ଦେଖିଲା’ ଗାନ କରାଯିବା ପରେ ସଭାପତି ଓ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ‘ସଂଘଶକ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା’ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରି କହିଥିଲେ - ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କର ସାଧନା ପଢ଼ନ୍ତି ହେଉଛି ସଂଘସାଧନା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି “ତୁମେମାନେ ସଂଘବନ୍ଦ ହୁଆ, ଏହା ମୋର ଗୋଟିଏ ଜଙ୍ଗା” । ଏକାଠି ହୋଇ ସଂଘରେ ରହିବା ଏକ କୃତ୍ତ ସାଧନା । ସବୁବେଳେ ସଜାଗ ହୋଇ ନିଜର କଥାବାର୍ତ୍ତା, ବ୍ୟବହାର, ଛଳିତଳନ, ସବୁଆଡ଼େ ନିଜର ରଖୁ, ଅନ୍ୟର ମନନେଇ ଆମକୁ ଚଳିବାକୁ ହେବ । ରୂପ ଗୋସ୍ବାମୀ ନିତ୍ୟଲୋକର ଲୀଳା ଦେଖୁ ହସୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେଥିରେ ତାଙ୍କର ଅଞ୍ଚାନକୃତ ବୈଷ୍ଣବ ଅପରାଧ ହୋଇଥିଲା । ଛୋଟା ସାଧୁ ଭାବିନେଇଥିଲେ ଯେ ମୋତେ ଦେଖୁ ହସୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଆମେ ଏଥୁପ୍ରତି ସତର୍କ ହେବା । ଆମେ ଦେଖୁବା ଯେପରି ଅନ୍ୟର ମନରେ କଷ୍ଟ ନ ହୁଏ । ସଂଘଶକ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିଗରେ ଏଥୁପ୍ରତି ଆମକୁ ଦୃଷ୍ଟିଦେବାକୁ ହେବ । ସେ ବାୟାବାବାଙ୍କ ବାଣୀ ଉଦ୍ଧାର କରି କହିଥିଲେ - “ଶ୍ରୀଜା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ଆସିଗଲେ ସିଖାନ୍ତିକ ଭକ୍ତି ନ ଆସି ରହି ପାରିବ ନାହିଁ ।” ଶୁଭୁଭାଇଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଶ୍ରୀଜା କରିବ, ହର୍ଷ ପ୍ରକାଶ କରିବ, “ଜୟଗୁରୁ” ସମ୍ବନ୍ଧର କରିବ, ତାଙ୍କର କୁଶଳ ଜିଜ୍ଞାସା କରିବ । ସାଧୁସଙ୍ଗରେ ହରିକଥା ପକାଇବ ।

ଏହାପରେ ସୁଦିପ୍ତ ଖୁଣ୍ଡିଆ ଭାଇ “ସଂଘସେବାଙ୍କ ପ୍ରତି”ରୁ “ସଂଘଶକ୍ତି” ପାଠ କରିଥିଲେ । “ଆମେ ତ ସଭିଏ ନାନା ଜାତି ଫୁଲ” ପ୍ରାର୍ଥନା ସଂଗୀତ ଗାନ ପରେ ପୁରାତନ ‘ଆର୍ଯ୍ୟଦର୍ପଣ’ରୁ ସତ୍ୟାନନ୍ଦ ସାରସ୍ଵତ ମହାରାଜଙ୍କ ଲିଖିତ “ସଂଘଶକ୍ତି” ବିଷୟ ଜ୍ଞାନଭାଇ ପାଠ କରିଥିଲେ । କଟକ ଶାଖାସଂଘର ଗଗନ କୁମାର ଦାସ ଭାଇ ‘ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ’ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ।

କେନ୍ଦ୍ର ସେବକ ସଂଘ ସମ୍ପାଦକ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଭାଇ ‘ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ’ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରି କହିଥିଲେ- ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ସ୍ଵହସ୍ତରେ ତାଙ୍କର ଜନ୍ମତିଥିରେ ଗୃହସ୍ଥ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ପରିପକ୍ଷ ଅବସ୍ଥାରେ ଓଡ଼ିଆ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ସଂଘ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ପୂର୍ବରୁ ସତ୍ୟାବୀଷୀ ଓ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ ‘ସାରସ୍ଵତ ମଠ’ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ସାରସ୍ଵତ ମଠ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ସନାତନ ଧର୍ମର ପ୍ରର୍ଦୟ, ସତ୍ୱଶକ୍ତିର ବିଷୟର ଓ ଶିବଜ୍ଞାନରେ ଜୀବଦେବା । ସେ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘରେ ଗୃହମନ, ସଂଘାସନ ଓ ସମ୍ବଲନୀ ଆସନ ପ୍ରତଳନ କରିଛନ୍ତି । ବ୍ୟକ୍ତି

ସାଧନାରେ କର୍ମକୁ ସେବାରେ ପରିଣତ କରିବା ପାଇଁ କହିଛନ୍ତି । ସଂଘର୍ଷକ୍ରି ବା ଜ୍ଞାନ ମାଧ୍ୟମରେ ସମକ୍ଷସାଧନାର ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଆସେ । ଗୁହାସନ ସତ୍ (ବିଶ୍ୱାସ) ର ଆସନ, ସଂଘାସନ ଚିତ୍ (ଜ୍ଞାନ) ର ଆସନ, ସମ୍ବଲନୀ (ଆନନ୍ଦ ବା ପ୍ରେମର) ଆସନ । ବ୍ୟକ୍ଷିସାଧନାରେ ଶକ୍ତିର ଅପଚୟ ହୁଏ । ଶକ୍ତିକୁ ଜଗତ୍ସେବାରେ ନିଯୋଜିତ କଲେ ଶକ୍ତିର ଉପଚୟ ହୁଏ । ସଂଘର ଧାରା ହେଉଛି ସମର୍ପଣର ସାଧନା ବା ଗୋପାଭାବର ସାଧନା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ, ଭକ୍ତମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ରାଧା । ସେବକମାନେ ବା ପରିଷଳକ ହେଉଛନ୍ତି ଗୋପୀ । ସେବକମାନେ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ବା ରାଧାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମା'ମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛ୍ଵାନ ଦେଇଛନ୍ତି । ମା'ମାନେ ଓ ଝିଅମାନେ ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ମନା କରାଯାଇଛି । ସଂଘଦାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତତ ଏହାର ପରିପାଦନ କରିବାକୁ ସମ୍ବଲନୀ ହେଉଛି ନିତ୍ୟଲୋକର ପ୍ରତିଷ୍ଠବି । ସଂଘ ହେଉଛି ସମକ୍ଷିଭାବ ସାଧନାର ଏକ କ୍ଷେତ୍ର । ଆମେ ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଦେଖିବା ।

ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ପଣ୍ଡା ଭାଇ ‘ବ୍ରଜଭାବ, ସଂଘ ଓ ସଂଘାଧୀଶ’ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରି କହିଥୁଲେ - ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଆମକୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରେମରେ ବାନ୍ଧି ରଖିଛନ୍ତି । ଆମର ଖସିବାର ଉପାୟ ନାହିଁ, ସେ ଆମକୁ ଯାବୁଢ଼ି ଧରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, ମୁଁ ଅଗ୍ନି, ତୁମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଗ୍ନି ସ୍କୁଲିଙ୍ଗ ସ୍ଵରୂପ ବାଜ ଅର୍ପଣ କରିଛି । ତୁମମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅଗ୍ନିମୟ କରିଦେବି । ମୁଁ ଯାହା ତୁମକୁ ମଧ୍ୟ ସେପରି କରିଦେବି । ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆମକୁ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଦେବେ । ସେ ଆନନ୍ଦସ୍ଵରୂପ ଆନନ୍ଦଘନ ବିଗ୍ରହ ଆମକୁ ମଧ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ସ୍ଵରୂପରେ ପହଞ୍ଚାବାକୁ ମନେ ପକାଇ ଦେଉଛନ୍ତି ଭକ୍ତ ସମ୍ବଲନୀରେ । ଭକ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି ‘ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣମାଦଃ ପୂର୍ଣ୍ଣମିଦଃ ପୂର୍ଣ୍ଣାତ ପୂର୍ଣ୍ଣମୁଦଚ୍ୟତେ ।’ ଅଗ୍ନି ସ୍କୁଲିଙ୍ଗ ହେଲା ଚିରତନ ସତ୍ୟ, ତା’ର ଦାହିକା ଶକ୍ତି ଅପ୍ରତିହତ । ଇନ୍ଦନ ଶୁଷ୍କ ଥିଲେ ଦପ କରି ଧରିବ ଅର୍ଥାତ୍ ଭଲ ଭାବରେ ଧରି ପାରିବ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଲେ ତୁମେ ଯେତେ ନାଚ, ହାନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଦିନେ ଅଗ୍ନିମୟ ହୋଇଯିବ ।

ଗୋପୀମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ “ମହାଭାବ” ହେଉଥିଲା । ଯେତେବେଳେ କୃଷ୍ଣ ଗାଇ ଚରାଇବାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି ଓ ବଣରୁ ଫେରୁଛନ୍ତି ଦିନସାରା ଗୋପୀମାନେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖିନାହାଁନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖିଛନ୍ତି ଆଖୁପତା ପଡ଼ିବାକୁ ଗୋପୀମାନେ ରହିଁ ନାହାଁନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ଉଭୟଙ୍କର ସଂଯୋଗ ହୋଇଛି ସେମାନଙ୍କୁ କଷ ନିମିଷ ପରି ଲାଗୁଛି ଓ ବିଯୋଗରେ ଗୋଟିଏ ନିମିଷ କଷ ପରି ଲାଗୁଛି ।”

ପ୍ରଶାମ ଗାନାକ୍ରେ ଏହି ସଭା ଶେଷ କରାଯାଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଭୋଗ ନିବେଦନ ଓ ବିଶ୍ୱାମ ଦିଆଯିବା ପରେ ଭକ୍ତମାନେ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରିଥୁଲେ ।

ଅଗଣ୍ଧ ୪, ୨୦୧୭ ଶନିବାର, ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସ- ସାଧାରଣ ସଭା

ସମ୍ବଲନୀର ସାଧାରଣ ସଭା ଅପରାହ୍ନ ଘ ୨.୩୦ ମି. ସମୟରେ ଅନୁଷ୍ଠାତ ହୋଇଥିଲା । ଏ ସଭାରେ ସଭାପତିତ୍ କରିଥୁଲେ ସ୍କୁଲନୀଯ Durham Technical Community College ର ଅଧ୍ୟାପକ ଡଃ ବିଜୟ କୁମାର ପଇନାଯକ ଓ ବକ୍ତା ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥୁଲେ ଭାନ୍ତି ଦାସ, North Carolina State University ର ଅଧ୍ୟାପକ ଡଃ କେଲିଗନ ମିଶ୍ର ଓ ଭଦ୍ରଶ୍ରୀ ଆମେରିକା ଭ୍ରମଣରେ ଆସିଥିବା ରାଜନୈତିକ ବିଜ୍ଞାନର ଅଧ୍ୟାପିକା ସରୋଜିନୀ ମହାପାତ୍ର । ଆସନ ମନ୍ଦିର ଅଞ୍ଚଳରେ ରହୁଥିବା ଅନ୍ୟ କେତେଜଣ ଡିଟିଆ ପରିବାରଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ନିମନ୍ତଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଶଙ୍ଖଧୂନି ଓ ମଙ୍ଗଳାଚରଣ ପରେ ଅତିଥିମାନଙ୍କୁ ମାଲ୍ୟ, ଚନ୍ଦନ ଅର୍ପଣ କରାଯାଇଥିଲା । ସଂକଷିପ୍ତ ସ୍ଥୋତ୍ରବନ୍ଦନା ପରେ “ହେ ଜଗତଗୁରୁ, ହେ ମହିମାମେରୁ” ପ୍ରାର୍ଥନା ସଂଗୀତ ଗାନ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ‘ଆମେରିକା ସାରଦ୍ୱତ ସଂଘ’ର ସଭାପତି ବିଜୟ ସାହୁ ଭାଇ ଅତିଥିମାନଙ୍କର ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ ବିଶ୍ୱାଜିତ୍ ସ୍ବୁଦ୍ଧରତାଯ ଭାଇ ସାଧାରଣ ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କହିଥୁଲେ - “ସାଧାରଣ ସଭା ସମ୍ବଲନୀର ଏକ ଉଲ୍ଲେଖିଯୋଗ୍ୟ ଅଂଶ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର କହିଛନ୍ତି, ତୁମେମାନେ ଆଗରପରାଯଣ ହୁଅ । ମୋ ଭାବଧାରାକୁ ଆଚରଣରେ ପରିଷ୍କାର କରିପାରିଲେ ସାଧାରଣ ଲୋକେ ତାହା ଗୁହଣ କରିବେ । ମୋର ପ୍ରତିକରିତ ନାହିଁ । ତୁମେମାନେ ଗୁରୁଙ୍କର ଦଲାଲ ହେବ ନାହିଁ । ତୁମେମାନେ ଆଚରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ମୋର ପ୍ରତିକରିତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ । ତେଣୁ ଆମର ପ୍ରତିକରିତ ନ ଥାଏ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁର ତାଙ୍କ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଭକ୍ତ ସନ୍ଧିଳନୀର ଶେଷ ଦିନରେ ସାଧାରଣ ସଭା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରି ସନ୍ଧିଳନୀ ହେଉଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କ କଥା ପ୍ରଚାରର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ୧୯୧୪ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସ ୨୬ ତାରିଖରେ ସନ୍ଧିଳନୀ ଆସାମର କୋକିଳାମୁଖରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ୧୯୪୭ ମସିହାରେ ପ୍ରାଦେଶିକ ଭକ୍ତ ସନ୍ଧିଳନୀ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଆଙ୍ଗୋଲିଟାରେ ପ୍ରଥମେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସେଠାର ବଡ଼ ଖେମୁଣ୍ଡିର ରାଜା ସଭାପତି ଭାବରେ ସାଧାରଣ ସଭାରେ ଯୋଗଦେଇଥିଲେ । ଏହିପରି ପ୍ରତିବର୍ଷ ଭକ୍ତ ସନ୍ଧିଳନୀରେ ସାଧାରଣ ସଭାମାନଙ୍କରେ ବିଶିଷ୍ଟ ଅତିଥିମାନେ ଯୋଗଦାନ କରିଆସୁଛନ୍ତି । ସାଧାରଣ ସଭାରେ ଅତିଥିମାନେ, ବିଶିଷ୍ଟ ନେତା, ଧର୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯୋଗଦାନ କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ସାଧାରଣ ସଭା ମାଧ୍ୟମରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା ପ୍ରଚାର ହୁଏ । ଏହି ସାଧାରଣ ସଭା ମାଧ୍ୟମରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁରଙ୍କ ଜୀବନୀ, ଭାବଧାରା, ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, ଗୁରୁତ୍ୱ ଇତ୍ୟାଦି ଆଲୋଚିତ ହେବା ସଜେସଙ୍ଗେ ନିମନ୍ତିତ ସାଧୁମଣ୍ଡଳୀଙ୍କଠାରୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜଗତର ଅନେକ ଉପାଦେୟ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଓ ତତ୍ତ୍ଵସମ୍ବୂଦ୍ଧ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଲାଭ ହୋଇଥାଏ । ଅତିଥିମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଆମ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁରଙ୍କ ବିଷୟରେ କିଛି ଜଣାଇବା ହେଉଛି ଏହି ସାଧାରଣ ସଭାର ସୁମହାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।”

ଜ୍ଞାନ ଦ୍ୱିବେଦୀ ଭାଇ ‘ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁରଙ୍କ ଜୀବନୀ, ଭାବଧାରା ଓ ବିଶେଷତ୍ବ’ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ତପ୍ତରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଂଗୀତ ‘ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଗୁରୁଦେବ ଶ୍ରୀନିଗମାନନ୍ଦ’ ଗାନ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଜୟ ସାହୁ ଭାଇ ‘ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁରଙ୍କ ଆଦେଶ ପାଳନରେ ପାଣ୍ଡାତ୍ୟସମାଜର ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ’ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରି କହିଥିଲେ- “ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁରଙ୍କ ଦର୍ଶନ ବିଶ୍ଵବ୍ୟାପକ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରୟୁଜ୍ୟ । ଏହା କେବଳ ଭାରତଦେଶ ପାଇଁ ସାମିତ ନୁହେଁ, ସେ ପ୍ରାଚ୍ୟ ଓ ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ଉଭୟଙ୍କର ଓ ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଉନ୍ନତି ଘର୍ଷିଛନ୍ତି । ପୂର୍ବେ ଭାରତର ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ଓ ପରମାର୍ଥିକ ଦିଗରେ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ସହାୟତା କରୁଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏବେ Professional education ବା specialized skillରେ ଉନ୍ନତି କରିବାକୁ ଜୋର ଦିଆଯାଉଛି କାରଣ ଝକିରୀ ପାଇବାକୁ ସହଜ । ପୂର୍ବ ପରି ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀରେ ଆର୍ଥିକ ଓ ପରମାର୍ଥିକ ଉନ୍ନତି କିପରି ହୋଇପାରିବ ସେଥିପ୍ରତି ଜୋର ଦିଆଯାଉ ନାହିଁ ।”

ପାଣ୍ଡାତ୍ୟରେ Liberal education ଉପରେ ଜୋର ଦିଆଯାଉଛି । ଯାହା ସ୍କୁଲରେ ପଡ଼ାଯାଉଛି ପିଲାମାନେ କଲେଜ ପଡ଼ିବାବେଳକୁ ଭୁଲିଯାଉଛନ୍ତି । ମୁଁ ମୋର management ଝକିରୀରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁରଙ୍କ ନୀତି ଓ ସଂଘରୁ ଯାହା ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିଛି ମୋର ଦେନନ୍ତିନ ପ୍ରଶାସନ ଝକିରୀରେ ପ୍ରଯୋଗ କରିପାରିଛି । ପାଣ୍ଡାତ୍ୟସମାଜ ଆମଠାରୁ ବହୁତ ଦିଗରେ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରି ପ୍ରଯୋଗ କରିପାରିବ । ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ପାଠପଢ଼ାବେଳେ ଧର୍ମର ଶିକ୍ଷା ଦିଆଗଲେ ଲୋକମାନେ ନିଷ୍ଠା ଉପକୃତ ହେବେ ।”

On “World Peace and Shri Shri Thakur's Philosophy” Barada Nayak bhai gave an evolutionary perceptive of human species from hunter-gatherer to modern times. He said, while we have been evolving as a species for over millions of years now, we still have that survival instincts (fight or flight response), when we were surrounded by predatory animals, so much ingrained in us. Although historically we see that some human beings such as Budha, Jesus, and the Rishis of the Upanishads, and many great sages of modern times have reached the highest states of consciousness, and expressed all the platonic values we aspire for; however, society as a whole has not changed. We're still a very violent species terrorizing the entire eco system. Therefore, Shri Shri Thakur didn't emphasize only on individual transformation, rather his whole emphasis was on collective transformation - transformation of the entire human race. Towards that goal he established Sangha as the vehicle for that collective transformation. Barada bhai gave a scientific perspective of how this collective transformation happens, all the time in nature, taking a specific example of the process of "metamorphosis" of caterpillar turning into a butterfly at the cellular level. And finally he correlated that transformational process with the formation of America Saraswata Sangha in a very elegant way.

ଡତ୍ପରେ ଅତିଥୁ ଭାନୁ ଦାସ ତାଙ୍କ ବକ୍ତ୍ଵ୍ୟରେ ଗୁରୁକରଣର ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ଉପକାରିତା ବିଷୟରେ ଓ ସେ କିପରି କୁମାର ଗୁରୁ ପରମହଂସ ଯୋଗାନନ୍ଦଙ୍କୁ ଗୁରୁରୂପରେ ବରଣ କରି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନଯାପନ କରୁଛନ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ୭୫. ବିଜୟ କୁମାର ପଇନାୟକ ଓ ୭୫ କୌଳାଶ ମିଶ୍ର ଏପରି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସଭାରେ ଯୋଗଦେଇ ପାରିଥିବାରୁ ଓ ଆମେରିକାର ନର୍ତ୍ତକାରୋଲିନାଠାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆସନମଦିର ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥିବାରୁ ଖୁସି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ସରୋଜିନୀ ମହାପାତ୍ର ମହାଶୟା ତାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟରେ କିପରି ତାଙ୍କର ମନରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତରସବୁ ଏହି ସଭାରେ ଯୋଗଦେଇ ଆଲୋଚନାରୁ ପାଇଛନ୍ତି ଓ ଆମେରିକାରେ ତାଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ କୃପା ଅନୁଭୂତି ବିଷୟରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଡତ୍ପରେ ଜ୍ଞାନ ଭାଇ ଅତିଥିମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ ପ୍ରଶାମନାନ କରାଯାଇ ସାଧାରଣ ସଭା ବନ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅଗଣ୍ଠ ୪, ୨୦୧୯ ଶନିବାର, ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସ, ସନ୍ଧ୍ୟା ଅଧ୍ୟବେଶନ

ଉଚ୍ଚ ଦିବସର ସାନ୍ଧ୍ୟ ଅଧ୍ୟବେଶନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ସନ୍ଧ୍ୟାରତି, ଷ୍ଟୋତ୍ର ବନ୍ଦନା ଓ ଉପଦେଶ ବାଣୀ ପାଠ ପରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଏହାପରେ ଘ ୩.୩୦ ମି. ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ସନ୍ଧିଲନୀର ଆନନ୍ଦ ସଭା । ଆନନ୍ଦ ସଭାର ପ୍ରତୀକ୍ଷା ସଂଗୀତ ଗାନ ପରେ ଅଷ୍ଟସଙ୍ଗୀ ଆରତି, ସଭାପତି ନିର୍ବାଚନ, ପିଲାମାନଙ୍କର ନାଚ ସହିତ ବନ୍ଦନା ଗାନ, ତାରି ନମ୍ବର ବନ୍ଦି ବାଲି, ପିଲାମାନଙ୍କର Foolish King's Kingdom, ଗୋଧିସ୍ୟ ସୁକୁରୀ ଇତ୍ୟାଦି ପରିବେଶଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଆନନ୍ଦସଭା ଶେଷହେବା ପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ଭୋଗ ନିବେଦନ କରାଯାଇ ବିଶ୍ରାମ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଓ ଉତ୍ସମାନେ ପ୍ରସାଦ ସେବନ କରିଥିଲେ ।

ଅଗଣ୍ଠ ୪, ୨୦୧୯ ରବିବାର, ତୃତୀୟ ଦିବସ- ପ୍ରାତୀୟ ଅଧ୍ୟବେଶନ

ଅଦ୍ୟ ପ୍ରଭାତରେ ଜାଗରଣ, ପ୍ରତୀକ୍ଷା, ଆବାହନ ସଂଗୀତମାନ ଗାନ ପରେ ପ୍ରଭାତୀ ଆରତି ଓ ‘ବନ୍ଦେ ଶ୍ରୀଗୁରୁ’ ବନ୍ଦନା ଗାନ କରାଯାଇ ସମବେତ ଭାବେ ଷ୍ଟୋତ୍ରବନ୍ଦନା କରାଯାଇଥିଲା । କେନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ପରିଚୟ ପତ୍ର ପାଠ କରାଇଥିଲେ । ‘ନୀରାଜନା’ ରୁ ବୈଦିକ ପ୍ରାର୍ଥନା ନାଟ ଆବୁଦ୍ଧ କରାଯିବା ପରେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ପରପୂଜା ନିମନ୍ତଣ କରାଯାଇ ‘ଜୟଗୁରୁ’ ନାମକାର୍ତ୍ତନ ସହ ପ୍ରଶାମ ଓ ଆସନ ବନ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କୁ ବାଲ୍ୟଭୋଗ ନିବେଦନ କରାଯିବା ପରେ ଉତ୍ସମାନେ ପ୍ରସାଦଦେବନ କରିଥିଲେ ।

ଅଗଣ୍ଠ ୪, ୨୦୧୯ ରବିବାର ତୃତୀୟ ଦିବସ- ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧ୍ୟବେଶନ

ପୂର୍ବାହ୍ନ ୯.୦୦ ଘଟିକା ସମୟରେ ଭାବବିନିମୟ ଓ ବିଦାୟ ସଭା ପ୍ରମୋଦ ଭାଇଙ୍କ ଅଧିକତାରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ସର୍ବପ୍ରଥମେ ସୀମାଞ୍ଚଳ ସାହୁ ଭାଇ ଭାବବିନିମୟ ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଉପଦେଶ ପାଠ କରିବା ପରେ ପ୍ରମୋଦ ଭାଇ ବିଦାୟସଭାର ବିଶେଷତ୍ବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ତଦନନ୍ତର ଉପମ୍ବୀତ କେତୋଟି ଭାଇ ଓ ମା’ମାନେ ଭାବବିନିମୟ କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ସେବା ସମର୍ପଣ କରାଯାଇ ଆଗାମୀ ଦ୍ୱାଦଶ ବର୍ଷ ଭକ୍ତ ସନ୍ଧିଲନା ‘ନିଗମ ସୃତି ମନ୍ଦିର’ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବାପାଇଁ ନିମନ୍ତଣ ପୂର୍ବକ ଚଳିତ ସନ୍ଧିଲନୀରେ ଘଟିଥିବା ସମସ୍ତ ତୃତୀୟବ୍ୟୁତି ନିମିତ୍ତ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀପତ୍ରରେ କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା । ଡତ୍ପରେ ବିଦାୟ ପ୍ରାର୍ଥନା ଓ ‘ଜୟଗୁରୁ’ କାର୍ତ୍ତନ ସହିତ ସନ୍ଧିଲନୀ ଏକ ଭାବଗମ୍ଭୀର ପରିବେଶ ମଧ୍ୟରେ ଉଦୟାପିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଉଚ୍ଚ ସନ୍ଧିଲନୀରେ ସର୍ବମୋଟ ୭୫ ଜଣ ଭାଇ, ମା’ ଓ ପିଲାମାନେ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ ।

ସନ୍ଧିଲନୀରେ ଯୋଗଦାନ କରିଥିବା ଉତ୍ସମାନଙ୍କର ନାମ:

୧. ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାନ୍ତି, କେନ୍ତ୍ର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ ସଦ୍ସ୍ୟ
୨. ଗଗନ କୁମାର ସାହୁ ଓ ମେନକାବାଲା ସାହୁ, କଟକ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ
୩. ଜଗନ୍ନାଥ ଦାଶ, କେନ୍ତ୍ର ସେବକ ସଂଘ
୪. ନରସିଂହ ଦାଶ ଓ ସୁଦେଷା ଦାଶ, ଏକାପ୍ର ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ
୫. ଦୋଳଗୋବିନ୍ଦ ଦ୍ୱିତୀୟ, ଶକ୍ତିନଗର ଶାଖାସଂଘ

୧.	ବିଜୟ କୁମାର ସାହୁ, ରଡ଼ା ସାହୁ ଓ ଲାରା	
୨.	ଝାନରଞ୍ଜନ ଦ୍ଵିବେଦୀ, ଶିବାନୀ ଦ୍ଵିବେଦୀ, ସ୍ଥାତୀ ଓ ଶ୍ରେୟା	
୩.	ରବିନାରାୟଣ ତ୍ରିପାଠୀ, ଗୀତା ତ୍ରିପାଠୀ, ଆଲେକ ଓ ଅଂଶୁଲ	
୪.	ବିଶ୍ୱଜିତ ସୁନ୍ଦରରାୟ, ସ୍ଥିତାରାଣୀ ସୁନ୍ଦରରାୟ, ସୌମ୍ୟାଶ୍ରୀ ଓ ବେଦପ୍ରକାଶ	
୫୦.	ସାନୁଜିତ୍ ସେନାପତି, ଆନାଳିଶା ସେନାପତି, ଉଦୟନ, ଆରିଆନା, ମାୟା ଓ ସୁମିତ୍ରା	
୧୧.	ବୃଦ୍ଧାବନ ସାହୁ, ପଦ୍ମଗଂଧା ସାହୁ, ଅଦିତି ଓ ଅନ୍ନଭ	୭୪. ପ୍ରିୟଦର୍ଶୀ ସାହୁ ଓ ସୃତିରେଖା ସାହୁ
୧୨.	ଦେବୀପ୍ରସାଦ ସାମଳ, ସ୍ଥିରା ସାହୁ, ଦେବାଙ୍ଗୀ ଓ ଦିନାର୍ଥ	୭୫. ଅଶ୍ଵିନୀ କୁମାର ନାୟକ
୧୩.	ପ୍ରଭାକର ବାଇ, ସ୍ଥିତାରାଣୀ ବାଇ, ଶ୍ରେୟା ଓ ଶାଶ୍ଵତ	୭୬. ବରଦାକାନ୍ତ ନାୟକ
୧୪.	ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା, ରଶ୍ମୀରେଖା ପଣ୍ଡା ଓ ବ୍ରିଜ୍ ଗୋପାଳ	୭୭. ସୁଦିପ୍ତ ଖୁଣ୍ଡିଆ
୧୫.	ସୁବ୍ରତ କୁମାର ନାୟକ, ସୁଶ୍ରୀ ସୁବୁଦ୍ଧି ରାୟ ଓ ଶ୍ରୀଯାନସ୍	୭୮. ଶିବାନୀ ମହାନ୍ତି
୧୬.	ଦାୟି ମହାପାତ୍ର, ସନ୍ଦିପ୍ ମହାପାତ୍ର ଓ ସନ୍ତତ	୭୯. ଉଷା ଅଗ୍ରଥାଳ୍
୧୭.	ଅଞ୍ଜନା ଅରୁକ, ଦିପ୍ତିଶ ଅରୁକ, ଆଦେୟଶା ଓ ଦିବ୍ୟମ	୮୦. ବିନୟ କୁମାର ସାହୁ
୧୮.	ମହେଶ ପ୍ରସାଦ ଚୌଧୁରୀ, ରଶ୍ମୀ ନାୟକ ଓ ଅଞ୍ଜିତ୍	୮୧. ବିଭୂତି କୁମାର ସାହୁ
୧୯.	ବିଶ୍ୱରଞ୍ଜନ ଦାସ, ଲିପିକା ଦାସ ଓ ଯୁକ୍ତା	୮୨. ସୌମ୍ୟ ପରିତା
୨୦.	ଅମରେଶ ତ୍ରିପାଠୀ, ଶାଲିନୀ ମୁଦ୍ରା ଓ ନାଳମାଧବ	୮୩. ଦେବୀପ୍ରସାଦ ଦାସ
୨୧.	ସିମାଞ୍ଜଳ ସାହୁ ଓ ସ୍ଵରୂପକାନ୍ତ ସାହୁ	୮୪. ଛଣ୍ଡର ବିଶ୍ୱାଳ
୨୨.	ଚିନ୍ମୟ ପାତ୍ର ଓ ଲିପିକା ପାତ୍ର	

୨୦୧୭ ସମ୍ମିଳନୀ ଆବାହକ ଉତ୍ସମାନଙ୍କ ନାମ (୩୦):

୧.	ବିଜୟ କୁମାର ସାହୁ	୧୨.	ଦେବୀପ୍ରସାଦ ସାମଳ
୨.	ଝାନରଞ୍ଜନ ଓ ଶିବାନୀ ଦ୍ଵିବେଦୀ	୧୩.	ବରଦାକାନ୍ତ ନାୟକ
୩.	ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ଓ ରଶ୍ମୀରେଖା ପଣ୍ଡା	୧୪.	ଦେବାଶିଷ ଦାଶ
୪.	ବିଶ୍ୱଜିତ୍, ସ୍ଥିତା ସୁନ୍ଦରରାୟ ଓ ସୌମ୍ୟାଶ୍ରୀ	୧୫.	ସାନୁଜିତ୍ ସେନାପତି
୫.	ପୃଥ୍ଵୀରାଜ, ଲୁହିତା ସାହୁ ଓ ରିଷ୍ଣତ	୧୬.	ଦାୟି ମହାପାତ୍ର
୬.	ବୃଦ୍ଧାବନ ଓ ପଦ୍ମଗନ୍ଧା ସାହୁ	୧୭.	ଶିବାନୀ ମହାନ୍ତି
୭.	ଅଶ୍ଵିନୀ ଓ ସଂଘମିତ୍ର ନାୟକ	୧୮.	ରବିନାରାୟଣ ତ୍ରିପାଠୀ
୮.	ବିନୟ ଓ ଶିବାନୀ ସାହୁ	୧୯.	ଉଷା ଅଗ୍ରଥାଳ୍
୯.	ବିଶ୍ୱରଞ୍ଜନ ଦାସ	୨୦.	ଆଦିତ୍ୟ ତ୍ରିପାଠୀ
୧୦.	ପ୍ରଭାକର ବାଇ	୨୧.	ଲିପ୍ସିତା ପଙ୍କନାୟକ
୧୧.	ସୁବ୍ରତ କୁମାର ନାୟକ		

ପ୍ରତିକାଳିକା ପରିବହନ ପରିକାଳିକା

ଆମେରିକା ସାରସ୍ତ ସଂଘର ନବମ ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ଅପାର କରୁଣାରୁ ତା ୨୭ ଜାନୁଆରୀ ୨୦୧୩ ଦିନ ‘ଆମେରିକା ସାରସ୍ତ ସଂଘ’ର ଅଷ୍ଟମ ବାର୍ଷିକ ଉସ୍ତବ ପାଲିତ ହୋଇଯାଇଛି । ୨୦୦୧ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ୪ ତାରିଖ ଦିନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଶୁଭ ଜନ୍ମଦିନରେ ମାତ୍ର ସାତରୋଟି ଡଙ୍କ ପରିବାରକୁ ନେଇ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଆମେରିକା ସାରସ୍ତ ପାଠଚକ୍ରଟି ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ତ ସଂଘର ସଭାପତି ଓ ତଡ଼କାଳୀନ ପରିଚାଳକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର ଦାଶ ଭାଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ୨୦୦୩ ମସିହାରେ ସଂଘରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା । ୨୦୦୧ ମସିହାଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସର ପ୍ରଥମ ରବିବାର ଦିନ ଚେଲିଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ପାଠକ୍ରର ଅଧ୍ୟବେଶନଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଆସୁଥିଲା । ୨୦୦୪ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ୩ ତାରିଖ ପୌଷ ପୂର୍ଣ୍ଣମା ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ‘ଆମେରିକା ସାରସ୍ତ ସଂଘ’ ବିଧୁବନ୍ଧ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲା । ସେହିବର୍ଷଠାରୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପୌଷ ପୂର୍ଣ୍ଣମା ସମୟରେ ସଂଘର ବାର୍ଷିକ ଉସ୍ତବ ପାଲିତ ହୋଇ ଆସୁଅଛି । ଆମେରିକା ସାରସ୍ତ ସଂଘର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପରଠାରୁ ସଂଘସେବୀ ଭାଇ ଓ ମା’ମାନେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ସଂଘପୂଜା ଅଧ୍ୟବେଶନରେ ଯୋଗଦାନ କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରାରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହେବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ରବିବାର ଦିନ ସଂଘପୂଜା ଅଧ୍ୟବେଶନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଆସୁଛି । ପ୍ରତିମାସର ଶେଷ ରବିବାର ଦିନ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ତ ସଂଘ ପରିଚାଳକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମନୋନୀତ ଜଣେ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗଦାନ କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥାନ୍ତି । ନିୟମିତ ସଂଘ ଅଧ୍ୟବେଶନ ବ୍ୟତୀତ ମାସର ପ୍ରଥମ ରବିବାର ଦିନ ମହିଳା ସଂଘ ଅଧ୍ୟବେଶନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇ ଆସୁଅଛି । ବିଗତ ବର୍ଷର ସଂଘ ଅଧ୍ୟବେଶନଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରାୟ ୪୯ ଜଣ ସଂଘସେବୀ ଓ ମା’ମା ଜଣ ଦର୍ଶକ ଭକ୍ତ ଯୋଗଦାନ କରିଛନ୍ତି । ‘ଆମେରିକା ସାରସ୍ତ ସଂଘ’ର ପରିଚୟ ପତ୍ରଧାରୀ ଭକ୍ତଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୪୯ ।

୨୦୦୪ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ମାସରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସର ଶେଷ ରବିବାର ଦିନ ପିଲାମାନଙ୍କର ଅଧ୍ୟବେଶନ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା । ୨୦୦୪ ମସିହା ତିଥେମର ମାସରୁ ଏହି ମାସିକ ଅଧ୍ୟବେଶନ ପିଲାମାନଙ୍କର ଆଗ୍ରହ କ୍ରମେ ମାସରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଅଛି । ଏହି ଅଧ୍ୟବେଶନରେ ବିଭିନ୍ନ ପୁଷ୍ଟକରୁ ସଂଗ୍ରହୀତ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଲୀଳା ଓ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ତ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ଗ୍ରୂବଳୀରୁ ଉତ୍ସୁକ ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ସୁକ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଲେଖାର ଇଂରାଜୀ ଅନୁବାଦ କରାଯାଇ ପିଲାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାଠ କରାଯାଇଅଛି । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ଗତବର୍ଷ ପିଲାମାନଙ୍କର ଆଗ୍ରହ କ୍ରମେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ପ୍ରଣାତ ‘ଜ୍ଞାନୀଗୁରୁ’ ପୁଷ୍ଟକରୁ ସନାତନ ଧର୍ମ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପୁଷ୍ଟକରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଲୀଳାକାହାଣୀ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ହୋଇଆସୁଅଛି । ବିଗତ ବର୍ଷରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ଅଧ୍ୟବେଶନଗୁଡ଼ିକରେ ୧୩ ଜଣ ପିଲା ନିୟମିତ ଭାବରେ ଯୋଗଦାନ କରିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୪ ଜଣ ପରିଚୟପତ୍ରଧାରୀ ।

ଦୀର୍ଘ ଆଠ ବର୍ଷ ଧରି ବିଭିନ୍ନ ଘାତପ୍ରତିଘାତ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଗତି କରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଆସନ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ସ୍ଥାନ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଜାଗା ପରିଦର୍ଶନ କରି ଶେଷରେ ୨୦୧୦ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ North Carolina ରାଜ୍ୟର Efland ସହରରେ ଏକ ଜମି କିଣା ଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଅସୀମ କୃପାରୁ ୨୦୧୨ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ ନିର୍ମାଣ କାମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଜୁଲାଇ ମାସରେ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା । ଜୁଲାଇ ୨୮, ୨୦୧୨ ରିଖ ଦିନ North Carolina ରାଜ୍ୟର Efland ସହରରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କ ମହାନ ଇଚ୍ଛା ଓ ଅତୁଳନୀୟ କୃପାରୁ ଭାରତ ବାହାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଆସନ ମନ୍ଦିର “ନିରମ ସ୍ଥାନଦିର” ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଉତ୍ସବଟି ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ତ ସଂଘର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଭାଇଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଉସ୍ତବରେ କେନ୍ଦ୍ର ସେବକ ସଂଘର ସଂପାଦକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାଶ ଭାଇଙ୍କ ସମେତ ପ୍ରାୟ ୪୫ ଜଣ ଭାଇ, ମା’ ଓ ପିଲାମାନେ ଯୋଗଦେଇଥିଲେ । ଗୃହପ୍ରତିଷ୍ଠା ପରେ, ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ଆମେରିକା ଶାଖା ସଂଘର ସଭାପତି ବିଜୟ ସାହୁ ଭାଇଙ୍କ ଗୃହାସନରୁ ଶାଖା ସଂଘ ଆସନ ମନ୍ଦିରକୁ ବିଜେ ହୋଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ବିଜେହେବା ସମୟରେ ହଠାତ୍ ମେଘମୁକ୍ତ ନୀଳ ଆକାଶରେ କଳାହାଣ୍ତିଆ ମେଘ ଘୋଟି ଆସିଥିଲା । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ମହାରାଜ ଆସନ

ମନ୍ଦିରରେ ପହଞ୍ଚିବାର କିଛିକଣ ପୂର୍ବରୁ ମୂଷଳଧାରାରେ ବୃକ୍ଷିପାତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ସତେ ଯେପରି ପ୍ରକୃତିରାଣୀ ପରମପୁରୁଷଙ୍କୁ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ତାଙ୍କ ବୃଦ୍ଧକୁ ସାଗତ କରିଥିଲେ ବହୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ତାଙ୍କର ସେ ଦେବଦୂର୍ଲଭ ଶ୍ରୀଚରଣ ପଖାଳି ଦେଇ ।

ଏହି ନିଗମ ସ୍ଥିତିମନ୍ଦିରରେ ଗତ ତା ୨ ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୧୨ ରିଖ ଦିନ ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ଶୁଭ ଜନ୍ମୋସ୍ତବ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ଜନ୍ମୋସ୍ତବ ଦିନ ସକାଳେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କୁ ଆଗତି ନିବେଦନ ଓ ଷ୍ଟୋତ୍ର ବନ୍ଦନା କରାଯାଇ ଉପଦେଶ ବାଣୀ ଆଦି ପାଠ କରାଯାଇଥିଲା । ଏବଂ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ପୂତ ଜୀବନୀ ପାଠ ସହିତ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଂଗୀତ ଶାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଜନ୍ମୋସ୍ତବ ଉପଲକ୍ଷେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ମହାରାଜଙ୍କୁ ସଂଘର ମା'ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଛପନ ଭୋଗ ନିବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ତତ୍ପରେ ଅଗଷ୍ଟ ୩, ୪ ଓ ୫ ତାରିଖ ଶୁକ୍ଳବାରତାରୁ ରବିବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ଏକାଦଶ ବାର୍ଷିକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ଓ ଉଦ୍‌ବନ୍ଧନ ସହକାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସମ୍ମିଳନୀରେ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀର ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଭାଇ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏଥରେ ସର୍ବମୋଟ ୭୭ ଜଣ ଭାଇ, ମା' ଓ ପିଲାମାନେ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ । ବିଗତ ବର୍ଷମାନଙ୍କ ପରି ଏ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଭକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ ସମୟରେ ‘ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ’ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ।

ସଂଘ ତରଫରୁ ଗତ ବର୍ଷ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ୨୪ ତାରିଖ ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟା ଦିନ ଓ ନତେମର ୨୮ ତାରିଖ ରାସପୂର୍ଣ୍ଣମା ଦିନ ବିଶେଷ ଅଧ୍ୟବେଶନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ୨୦୦୭ ମସିହାରେ କେନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି କ୍ରମେ ଶ୍ରୀଜୟଦେବ ସେବାଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳ ନାମରେ ଏକ ସେବାଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଜୟଦେବ ସେବାଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳର ସେବକମାନେ ହେଲେ ସର୍ବଶ୍ରୀ ବିଜୟ କୁମାର ସାହୁ, ଝାନରଞ୍ଜନ ଦ୍ୱିବେଦୀ, ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରାଧ ପଣ୍ଡା, ବିଶ୍ଵଜିତ ସୁନ୍ଦରରାୟ, ପ୍ରଭାକର ବାଇ, ବୃଦ୍ଧାବନ ସାହୁ, ପୃଥ୍ବୀରାଜ ସାହୁ, ବରଦାକାନ୍ତ ନାୟକ, ଅଶ୍ଵିନୀ କୁମାର ନାୟକ, ସୁରୁତ କୁମାର ନାୟକ, ସାନୁଜିତ ସେନାପତି ଓ ଦେବୀପ୍ରସାଦ ସାମଳ । ବିଗତ ବର୍ଷ ଚିନ୍ମୟ ପାତ୍ର ଭାଇ ନୃତନ ଭାବେ ଏହି ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳରେ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ । ଗତବର୍ଷ ଜୁଲାଇ ମାସ ୨୯ ତାରିଖରୁ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ୧ ତାରିଖ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ‘ନିଗମ ସ୍ଥିତିମନ୍ଦିର’ରେ କେନ୍ତ୍ର ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଭାଇଙ୍କ ତ୍ରୁଟିବାନରେ ଏହି ସେବାଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମଣ୍ଡଳର ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟବେଶନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଆସୁଅଛି ।

ନର୍ଥ କାରୋଲିନା ଓ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ରାଜ୍ୟରେ ରହୁଥିବା ଭକ୍ତ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନେ ଗତ ନଅ ବର୍ଷ ହେଲା ଅନୁମତି ନେଇ ପ୍ରତିମାସରେ ଗୋଟିଏ ଶନିବାର ଦିନ ଏକତ୍ର ହୋଇ ପାଠକୁ କରିଆସୁଛନ୍ତି । ଏହି ନର୍ଥ କାରୋଲିନା ସାରସ୍ଵତ ପାଠକୁରେ ପ୍ରାୟ ୧୫ ଜଣ ପରିଚୟ ପତ୍ରଧାରୀ ଭକ୍ତ ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତି । ୨୦୧୨ ମସିହାତାରୁ ନୃତନ ଆସନ ମନ୍ଦିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପରେ ଏହି ପାଠକୁର ଅଧ୍ୟବେଶନଗୁଡ଼ିକ ‘ନିଗମ ସ୍ଥିତି ମନ୍ଦିର’ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଆସୁଅଛି ।

ବିଗତ ଦୁଇବର୍ଷ ତଳେ Mid-west ରେ Kansas ଓ Arkansas ରାଜ୍ୟରେ ରହୁଥିବା ଏ ଜଣ ପରିଚୟପତ୍ରଧାରୀ ସଂଘସେବୀ (ନାମ ପରିବାର) ପରିଚାଳକଙ୍କ ଅନୁମତି କ୍ରମେ Mid-West ପାଠକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ପ୍ରତିମାସର ଗୋଟିଏ ଶନିବାର ଦିନ ସେମାନେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ଏହି ପାଠକୁର ଅଧ୍ୟବେଶନଗୁଡ଼ିକରେ ଯୋଗଦାନ କରିଆସୁଛନ୍ତି । ଏତଦ୍ଵୟତାତ ଏହି ବର୍ଷ Californiaର ୪ଟି ପରିବାର ପରିଚାଳକଙ୍କ ଅନୁମତି କ୍ରମେ West ପାଠକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରତିମାସ ଗୋଟିଏ ଶନିବାର କିମ୍ବା ରବିବାର ଦିନ ସେମାନେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ଏହି ପାଠକୁର ଅଧ୍ୟବେଶନଗୁଡ଼ିକରେ ଯୋଗଦାନ କରିଆସୁଛନ୍ତି । ଗତବର୍ଷ ଛଅଟି ଗୃହାସନର ବାର୍ଷିକ ଉସ୍ତବ ମଧ୍ୟ ପାଳିତ ହୋଇଥିଲା । ମାର୍ଚ ମାସରେ ଝାନ ଦ୍ୱିବେଦୀ ଭାଇ ଓ ଶିବାନୀ ମା'ଙ୍କର ଗୃହାସନର, ଏପ୍ରିଲ ମାସରେ ଦେବୀ ସାମଳ ଭାଇ ଓ ସ୍ତରଧା ମା'ଙ୍କର ଗୃହାସନର, ଜୁଲାଇ ମାସରେ ବରଦାକାନ୍ତ ନାୟକ ଭାଇ ଓ ସେନିଆ ମା'ଙ୍କର ଗୃହାସନର, ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ବିଶ୍ଵଜିତ ସୁନ୍ଦରରାୟ ଭାଇ ଓ ସ୍ତରଧା ମା'ଙ୍କର ଗୃହାସନର ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ଯଥାକ୍ରମେ ବୃଦ୍ଧାବନ ସାହୁ ଭାଇ ଓ ପଦ୍ମା ମା'ଙ୍କର ଗୃହାସନର ବାର୍ଷିକ ଉସ୍ତବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ।

ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକଗୁଡ଼ିକର ଇଂରାଜୀ ଅନୁବାଦ କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଗଠିତ ଏକ ସଂପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀର ସେବକ-ସେବିକାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ‘ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ଚିଠି’ର ଅନୁବାଦ ଅବ୍ୟାହତ ରହିଛି । ଚଳିତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆମେରିକା

ସାରସ୍ଵତ ସଂଘର ଭକ୍ତମାନେ ବିଗତ ବର୍ଷର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସହିତ ଅନ୍ୟ କେତୋଟି ଅତିରିକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଶ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ସମସ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା :-

୧. ପିଲାମାନଙ୍କର ଅଧ୍ୟବେଶନରେ ପାଠ କରାଯାଉଥିବା ଜଂରାଜୀ ଗଞ୍ଜସମ୍ମୂହ ନୀଳାଚଳ ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ କରିବୁ ।
୨. ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ଭାବଧାରାରେ ପ୍ରକାଶିତ ଜଂରାଜୀ ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କୁ ଆମେରିକାର ଲାଇବ୍ରେରୀଗୁଡ଼ିକୁ ଦାନ କରିବୁ ।
୩. ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ଚିଠି ଜଂରାଜୀ ଅନୁବାଦ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବୁ ।
୪. ସାରସ୍ଵତ ମାଧୁରୀ ପ୍ରକାଶନ କରାଯିବ ।
୫. ନିଗମ ସୃତିମନ୍ଦିରରେ ସଂଘପୂଜା ନିୟମିତ ଭାବେ ସଂପନ୍ନ କରିପାରିବୁ ।
୬. “ନିଗମ ସୃତି ମନ୍ଦିର”ରେ ବଚିଷ୍ଟ କରି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଫୁଲ ଓ ଫଳଗଛ ଲଗାଇ ଏବଂ Lawn ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ମନ୍ଦିରର ପରିପାର୍ଶ୍ଵ ସୌନ୍ଦର୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ।

ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବାର ନଅବର୍ଷ ଅତୀତ ହେଲାଣି । ଏହି ନଅ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆମର ସଂଘସେବୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୨୦୦୨ ବୃଦ୍ଧିପ୍ରାସ୍ତ ହୋଇ ଏବେ ୪୯ ରେ ପହଞ୍ଚିଛି । ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ - ଏହି ପ୍ରବାସୀ ସଂଘଟି ତୁମର ଭାବଧାରାରେ ଗଢ଼ିଉଠୁ ଏବଂ ତୁମର ମହାନ୍ ଆଦର୍ଶର ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ସହାୟକ ହେଉ । ସମସ୍ତ ସଂଘସେବୀ ତୁମର ଭାବରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ସଂଘବନ୍ଧ ହୋଇ ଏକମନ ଏକପ୍ରାଣରେ ତୁମର ସେବା କରନ୍ତୁ ଓ ତୁମର ଜଗତ୍ତହିତକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଜୀବନ ଉପର୍ଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀତାକୁର ଚରଣାଶ୍ରିତ

ଆନରଞ୍ଜନ ଦିବେଦୀ

ସଂପାଦକ, ଆମେରିକା ସାରସ୍ଵତ ସଂଘ

Young Aspirants' Section

Inspiration and Recollection of the Past Year

Jayaguru! It is now close to the first anniversary of the Nigama Smruti Mandira. Recollecting my thoughts on the Asan Mandir, I realize how important it has been to me since its completion. I think that the most important thing about this Asan Mandir is that it has “established” Thakur’s presence here in America. What I mean by this is we finally have a temple for Thakur, a place that can be considered his home completely. I believe this is a huge step in the growth of AMSAS. Having a Mandira for Thakur where his devotees can congregate, makes me very proud, as I am sure you all can relate to. I remember when my friends would ask me before “Is there a temple in which your Guru resides?” I can now proudly tell them that there is indeed a beautiful temple for Thakur. I hope that we can soon build more temples in the U.S. I like spending a few weekends each month at the Mandira. It has become almost like a second home to me. There is something special that makes me want to be there every week. May be it is the serenity and peacefulness or maybe it is just being able to meet other bhaktas there. Needless to say, I feel very blessed that we were able to successfully complete the construction of the Mandira.

Not too long ago, I was writing a research paper on Mother Teresa. I found a very inspirational quote by her. It perfectly embodies Thakur’s teachings, so much so that it has

influenced me to look at obstacles and certain occurrences in a different way. I try to remember this quote whenever I am facing difficulties and I would like to share with you all as well. Hopefully, you will find the same inspiration that I do from it.

"People are often unreasonable, irrational, and self-centered.

Forgive them anyway.

If you are kind, people may accuse you of selfish, ulterior motives.

Be kind anyway.

If you are successful, you will win some false friends and some true enemies.

Succeed anyway.

If you are honest and frank people may deceive you.

Be honest and frank anyway.

What you spend years building, someone could destroy overnight.

Build anyway.

If you find serenity and happiness, they may be jealous.

Be happy anyway.

The good you do today, people will often forget tomorrow.

Do good anyway.

Give the world the best you have, and it may never be enough.

Give the world the best you've got anyway.

You see in the final analysis, it is between you and God.

It was never between you and them anyway."

—Mother Teresa

Shri Shri Thakur Charanashritaa,
Shreya Prabhakar

My Experience

I like joining my parents and sister for Thakur's puja. Attending the puja makes me feel spiritual. During every young aspirant's session we read stories that Shri Shri Thakur has told. That helps me learn more about Thakur, his teachings, and to be an ideal person. I enjoy going to our Asana Mandira. We go to our Asana Mandira on Saturdays and come back home Sunday afternoon. I am looking forward to the time when we have a playground for us to have more fun at the Asana Mandira. The Bhakta Sammilani was held in Odisha in February. I am excited for us to have our next Sammilani in July. My favorite part of the Sammilani is Ananda Sabha.

Shri Shri Thakur Charanashrita,
Shashwat Prabhakar

My Feelings

My feelings about Thakur are sometimes very strong. I usually do pranama to Thakur after bath. I start my school tests praying him and most of the time I got it right. I also know that he brought us to this world to do his work.

I do Thakur prayers are sing his songs. Sometimes I just know exactly what to do other times it's between. Thakur also saves me from big trouble like one time my bully was annoying me a lot and I told Thakur about it and it didn't happen again.

I always wish I could meet him, so he could tell me some advice and about my future. I want to learn Odia , so that I can read more of his books to know more about him.

Shri Shri Thakur Charanashrita
Aryaan Jena

Nigam Smruti Mandir

In a different country
In a different place
Is a beacon for Sanatan Dharma
Situated in Efland, North Carolina
Is Nigam Smruti Mandir

After the construction
After Smruti Mandir was ready
Many bhaktas from all around America
Arrive for the annual gathering: Sammilani
Delicious *prasad* can be smelled
'Jayaguru' is heard
Sitting in the grand puja hall
Praying, discussing, laughing

On early Sunday mornings
On the days of Sangha puja
Prayers are heard
Sounds from the melodious songs
And the noisy instruments
Resonate throughout during *arati*
At Nigam Smruti Mandir

In the gardens
Flowers bloom throughout the year
Azaleas, roses, and camellias
Marigolds, gardenias, and fruits
So beautifully arranged with pathways and trees

Now Nigam Smruti Mandir is one year old
Devotees gather for Pathachakras, special pujas, and Sammilanis
With the divine aura and blessings of Shri Shri Thakur

Shri Shri Thakur Charanashritaa
Saumyashree Ray (Bhakti)

The following is an example story translated for and read in one of the Young Aspirants' sessions.

— Editorial Board, America Saraswata Sangha

Helping another Saint's Disciple with Japa

Khagendra Narayan Singh of Phulbari Saraswata Sangha had described another incident as follows:

This event occurred on the day Sitanath bhai and I took initiation from Sri Sri Thakur at Sarbabhouma Bhakta Sammilani held at Jorpokhri Saraswata Ashram in Jalpaiguri. Kamalakanta Dalai, Cooch Behar district representative (in Sri Sri Thakur's established Saraswata Matha administration hierarchy), had made a list of devotees who were going to take initiation. The person, whose name was next to my name in the list, was from Pabna district. He was well-dressed. After my interview with Sri Sri Thakur, this gentleman came in and stood next to Thakur. Looking at him, Sri Sri Thakur said in an angry voice, "What do you want?"

The gentleman replied that he also had come to take initiation. Hearing that Sri Sri Thakur became furious and said, "Didn't you find any other place to play your game? You have taken initiation for Bhola Giri Maharaj. After taking initiation from a *siddha* saint like him you still have come to me for mantra! You know that we both belong to Shankar's lineage. Go away; I will not give you initiation."

All of us present there were stunned. How did Thakur know that the person was a disciple of Bhola Giri Maharaj? The gentleman cried out and said that he was not getting any result from the mantra given to him by Giri Maharaj. Then with a smile Sri Sri Thakur replied, "You should have said that. Come when the initiation of all these people is over. I will bring *chaitanya* (life) to your mantra."

That afternoon, Sitanath bhai and I bumped into the same gentleman again and asked, "What did Thakur do about your situation?"

He answered, "When I sat down with Thakur and tried performing *japa* of the mantra as per his instructions, it started working."

Then I asked him, "Had you ever met Thakur before and discussed it with him?"

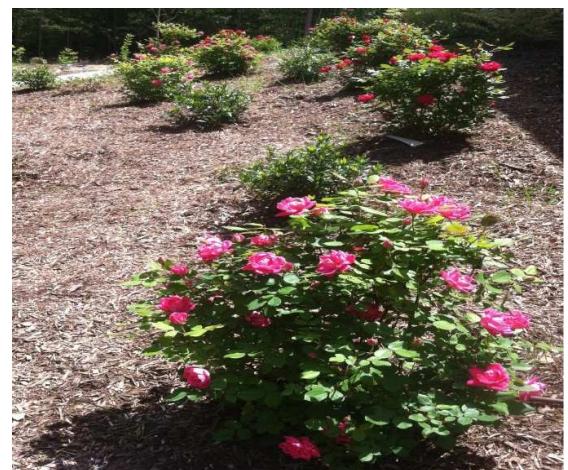
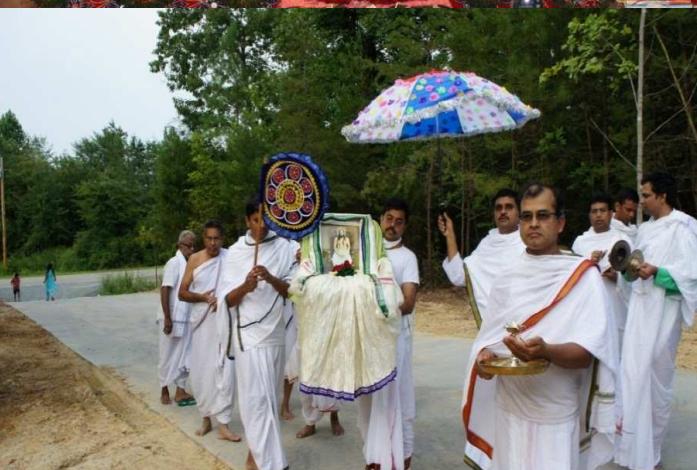
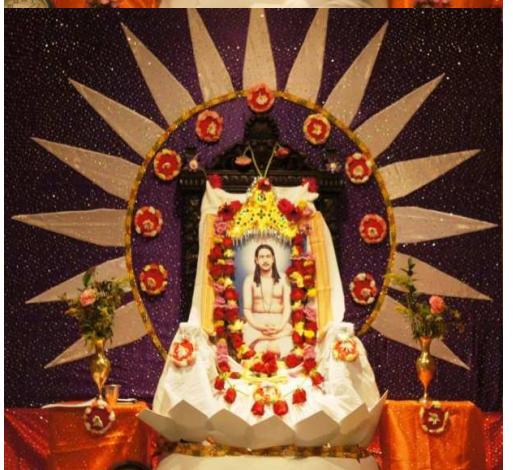
He replied, "I had never seen Thakur before. Just by hearing his name, I came to this sammilani to meet with him."

We were surprised to hear that. How did Thakur know that this person is a disciple of Bhola Giri Maharaj? With astonishment and admiration, the gentleman told us, "You have taken shelter of an incredibly powerful saint. From today, I too became your brother."

We three hugged each other with joy and kept on shouting "jayaguru" "jayaguru".

(Source: Sri Sri Thakur Nigamanander Loukika Vidya o Aloukika Shakti)

Asana Mandira Pratistha and 2012 Sammilani Photos

America Saraswata Sangha

2012 Fiscal Report

Income		* Sammilani Expense
Annual Pranami from Sangha Members	\$1,725.00	Accommodation (Holiday Inn) \$686.30
Pali Pranami	\$1,122.00	Food* \$1,931.69
Sammilani Delegate Fee	\$5,975.00	Decoration \$483.75
Sammilani Padasana Pranami	\$392.37	Travel - NSS Representative \$1,460.68
Janmostaba Padasana Pranami	\$118.00	Miscellaneous \$156.21
Magazine Sale	\$540.00	Total \$4,718.63
Pledge for Aasana Mandira Construction	\$104,554.79	
2012 Sammilani Aabahaka Pranami	\$1,734.00	
Parichaya Patra Application Pranami	\$9,707.95	
Pradeshika Sammilani Webcast Pranami	\$1,401.00	
Mailing Cost Reimbursement	\$37.25	
SJSSM Annual Pranami for NSS	\$720.00	
SJSSM Class Puja Delegate Fee	\$1,300.00	
SJSSM Class Puja Padasana Pranami	\$95.00	
Pathachakra Padasana Pranami	\$796.00	
Matching Fund from Motorola Foundation	\$12,100.00	
Interest from CD Account	\$197.73	
Gruhasan Pranami for NSS	\$700.00	
Pranami for Begunia Sangha	\$4,000.00	
Pranami for Sangha Sebak Subscription	\$20.00	
Misc Pranami	\$2,386.09	
Total	\$149,622.18	
Expense		
Aasana Mandira - Construction	\$523,333.04	
Aasana Mandira - Electric Bill	\$953.50	
Aasana Mandira - Insurance	\$971.25	
Aasana Mandira - Internet Bill	\$171.02	
Aasana Mandira - Security System	\$1,320.00	
Aasana Mandira - Water Bill	\$270.07	
Aasana Mandira - Misc Expenses	\$22,015.75	
Property Tax - Orange County	\$1,413.37	
Mortgage Interest	\$3,978.16	
Sammilani Expense	\$4,718.63	
Magazine Production	\$450.00	
Mailing Expense - Magazines	\$57.60	
Pranami to NSS with Parichaya Patra	\$9,707.95	
Sangha Approval Pranami to NSS	\$21.00	
Pradeshika Samm. Webcast Pranami to NSS	\$1,401.00	
SJSSM Annual Pranami to NSS	\$720.00	
Padasan Pranami to NSS	\$305.00	
Gruhasan Pranami to NSS	\$700.00	
Pranami for Begunia Sangha	\$4,000.00	
Pranami for Sangha Sebak Subscription	\$20.00	
Misc Pranami	\$134.63	
Total	\$576,661.97	

* Food exp during Sammilani, Janmotsaba and Class Puja

Directory of Bhaktas in 'America Saraswata Sangha' and their Family Members

Sl No	Name	Introduction
1	Aditya Narayan Tripathy Sasmita Mishra Child: Arushi	I came to know Shri Shri Thakur through my parents Late Gobinda Ch. Tripathy and Mrs. Urmila Tripathy of Sunabeda Sangha. -Aditya bhai
2	Amitav Dash Padmini Dash Child: Saraswat	With HIS blessings, both of us were born in Thakur's families. We know and worship Shri Shri Thakur Maharaj as our GOD (Sadguru) since childhood through the influence, direction and inspiration of Shrimat Swami Trigunananda Saraswatijee. - Amitav Bhai
3	Anup Kalia	I came to know Thakur from my childhood through my parents Shiba Prasad Kalia and Late Kakali Kalia members of Rourkela Saraswata Sangha.I was also a member of Rourkela Saraswata Sangha. In fact my entire paternal side is associated with Thakur.
4	Ashwini Kumar Nayak Sanghmitra Nayak Children: Ashmita Ansh	I came to know Shri Shri Thakur from my parents. They are the members of Balasore Saraswata Sangha. – Ashwini bhai
5	Arindam Swain Srutirupa Samal	By God's grace I was born to a family where my parents Srichanran Samal and Soubhaginee Samal, and maternal Grand parents Niranjan Bhuyan and Sarat Kumari Bhuyan and most of the other members in family are devotees of Sri Sri Thakur. So my knowing of Sri Sri Thakur was through them. – Srutirupa maa
6	Barada Kanta Nayak Sonia Mohanty Child: Simran	I started accompanying my parents, Rasa Bihari Nayak and Meena Kumari Nayak to Puri Smruti Mandir from my early childhood. I am a member of America Saraswata Sangha. -Barada bhai
7	Bibhuti Kumar Sahoo Sangeeta Sahu	I came to know Shri Shri Thakur from my parents Bairagi Charan Sahoo and Shantilata Sahoo of Nayagarh Sangha. - Bibhuti bhai
8	Bijoy Kumar Sahoo Ratna Jena Children: Mohit Lara	Through my mother Ketaki Maa. I started accompanying my mother as a child to the Cuttack Jobra Sangha. – Bijoy bhai
9	Binaya Kumar Sahoo Shibani Sahu (Aru) Children: Arush Aron	I came to know Shri Shri Thakur from my parents Bairagi Charan Sahoo and Shantilata Sahoo of Nayagarh Sangha. – Binaya bhai
10	Biswajit Sundar Ray Smitarani Sundar Ray Children: Saumyashree (Bhakti) Bedaprakash (Gyan)	I knew Shri Shri Thakur from my grandfather Late Balabhadra Sundar Ray and parents Basanta Kumar Sundar Ray and Minita Manjari Sundar Ray of Begunia Saraswata Sangha. – Biswajit bhai
11	Biswaranjan Das Lipika Das Child: Yukta	I came to know Shri Shri Thakur from my parents, specifically from my father as he is the first to explore Thakur. I used to go to Cuttack Jobra asan mandir. – Biswaranjan bhai

12	Brajendra Panda Rashmi Rekha Panda Child: Brij Gopal	I know Shri Shri Thakur Maharaj since childhood; my grandfather, late Biswanath Panda was a member of Kendupatna Shakha Sangha. – Braja bhai
13	Brundaban Sahoo Padmagandha Sahoo Children: Aditi Arnab	I came to know Shri Shri Thakur from my mother Sobharani Sahoo (Gelha maa) of Cuttack Saraswata Sangha. – Padma maa
14	Chinmayee Dash Satyabrata Sahu Child: Satvi Sachita	I knew Shri Shri Thakur from my father Rabindra Nath Dash, uncle Late Baishana Charan Dash of Kaduapada Sangh, Jagatsinghpur. – Chinmayee maa
15	Debashis Dash Prachi Shrivastava	I was born in Thakur's family and came to know about Him from my parents Dr. Jagannath Dash and Mrs. Sudhanjali Dash, and my maternal and paternal grandparents. My paternal grandfather Mr. Manmohan Dash and late grandmother Mrs. Kamala Dash were regular members of Balasore Sangha. My maternal grandparents late Mr. Satyabadi Rath and Mrs. Sasikala Rath are regular members of Rourkela Sangha. I have attended Sangha puja in Bhubaneswar and Rourkela since I can remember. I was a member of the Kendra Sebaka Sangha before coming to US. – Debasnis bhai
16	Debi Prasad Das	I came to know about Shri Shri Thakur Maharaj through my mother Mrs. Bina Das involvement with Ekamra Saraswata Sangha and Biranchi Bhai (Biranchi Kumar Rath). I started accompanying them to go ashram from my early childhood days.
17	Devi Prasad Samal Snigdha Sahu Children: Devangi Siddharth	I came to know more about and got influenced with Shri Shri Thakur through my mother Mrs. Abanti Samal's involvement with Saraswata Sangha, though my Father Mr. Krishna Chandra Samal followed her later. – Devi bhai
18	Debaranjan Swain Suchitra Swain (Leena) Children: Abhishek Ankit	I knew Shri Shri Thakur from my father Late Basanta Kumar Nayak of Asureswar Sangh, Asureswar, Cuttack. – Leena maa
19	Diptish Kumar Aruk Anjana Aruk Children: Adyasha Priyadarshini Dibyam Darsheet	My parents are devotees of Sri Sri Thakur and they are from Balasore Sakha Sangha. I worship Gurudev since my childhood. – Anjana Maa
20	Gyan Ranjan Dwibedy Sibani Dwibedy Children: Swati Shreya	We know Shri Shri Thakur from our parents, Dola Govinda and Malati Dwibedy, and Nrushinha and Bidyabati Panda from Rourkela Saraswata Sangha. – Gyan bhai
21	Iswar Chandra Biswal Pranjya Paramita Nayak Child: Prashid	We came to know Shri Shri Thakur through my parents Mr Sridhar Biswal and Mrs Manasi Biswal who are member of Sambalpur and Pattamundia Sangha respectively. – Iswar bhai
22	Jnaneendra Nanda Anuradha Nanda Children: Abheepsa Abhijnan	We came to know Shri Shri Thakur from my parents Late Raghunath Pati and Bishnupriya Pati of Ekamra Saraswata Sangha. – Anuradha maa

23	Mahesh Prasad Choudhury Rasmi Nayak Child: Avipsa	I came to know Shri Shri Thakur from my father Sisir Kumar Choudhury of Berhampur Sangha. – Mahesh bhai
24	Mahesh Vallamsetty Chinmayee Patnaik Child: Tanvi	I know Thakur from my parents, Dr. Samiran Patnaik and Dr. Surekha Devi, who are members of Cuttack Saraswata Sangha at Cuttack. – Chinmayee maa
25	Monalisa Jena Soumya Ranjan Mohapatra	I came to know Sri Sri Thakur Maharaj through my parents, Bhagaban Chandra Jena and Manorama Jena, and my maternal grandparents, Balaram Bhadra and Bhanu Prava Bhadra. My parents belong to Kendra Sangha, Satsikhya Mandir, Bhubaneswar. – Monalisa maa
26	Nihar Ranjan Nayak	I came to know Shri Shri Thakur from my parents (Naba Kishore Nayak, Bhagabati Nayak) and grandparents. My parents are member of Jharsuguda sangha and I used to go with them to the sangha. Throughout my childhood I attended Jharsuguda then Rourkela Saktinagar Sangha, Bhadrak and Hyderabad Sangha. For last 3 years, I did my Parichaya Patra from Kolkata Saraswata Sangha.
27	Prabhakar Bai Smitarani Bai Children: Shreya Shashwat	I'm grateful to know about Shri Shri Thakur from my parents Shri Shyamabandhu Pagada and Smt. Bijaylaxmi Pagada of Nayagarh Sangha. – Smita maa
28	Pradyumna Mishra Prabina Mohapatra Child: Manish	I came to know my beloved Shri Shri Thakur from my father's elder brother Umakanta Mohapatra and my mother Basanti Devi of Sukarpada Sakha Sangha. - Prabina maa
29	Pruthviraj Sahoo Ipseeta Sahoo Children: Rishabh Nikhil	I came to know Shri Shri Thakur from my mother Sobharani Sahoo (Gelha maa) of Cuttack Saraswata Sangha. – Pruthviraj bhai
30	Rabi Narayan Tripathy Geeta Dash Children: Alok Anshul	I came to know Shri Shri Thakur through my parents Late Gobinda Ch. Tripathy and Mrs. Urmila Tripathy of Sunabeda Sangh. – Rabi bhai
31	Rabin Mohanty Lipsita Patnaik Child: Ragini	I know Thakur from my parents, Dr. Samiran Patnaik and Dr. Surekha Devi, who are members of Cuttack Saraswata Sangha at Cuttack. – Lipsita maa
32	Rambollabha Mohapatra Kalpana Dash Children: Ashutosh Sweta	I came to know Shri Shri Thakur Maharaj from my parents-in-law. My mother-in-law and late father-in-law belong to Ekamra Sangha, Bhubaneswar. – Rambollabha bhai
33	Ranjit Mohanty	I came to know Shri Shri Thakur through my parents Ramakant Mohanty and Manorama Mohanty from Tata Sangha.
34	Sandip Mohapatra Dipti Mohapatra Children: Sarthak Sanat	I came to know Shri Shri Thakur from my mother Ketaki maa. – Dipti maa

35	Sanujit Senapati Annalisa Senapati Children : Udayan Ariana Maya Sumitra	I came to know Shri Shri Thakur briefly in my childhood and youth years from Nrupal Ji Bhai, who was like a grandfather to me. In my adult life, I came in close touch with Shri Shri Thakur through Pallabita Maa. However, my true introduction to Shri Shri Thakur was through my participation and membership of America Saraswata Sangha. – Sanujit bhai
36	Sarthak Das Pallavi Mohanty	With the grace of Shri Shri Thakur I was born to his family. I have known him through my grandfather, mother and my father. I am unable to express my happiness that I am getting this opportunity to attain Sangha Puja in America Saraswata Sangha. – Pallavi maa
37	Satya Mohanty Sonali Mohanty Children : Shilpi Suhani	I came to know Sri Sri Thakur from my parents, Kailash Chandra Pattanaik and Kananbala Pattanaik of Ekamra Sangha, Bhunbaneswar. – Sonali maa
38	Saumendra Das	I am lucky enough to be born in Thakur Ashrita's Family. My parents (Mr. Krushna Chandra Das and Nirmala Das) are member of Balikuda Sangha. I attended Kolkata Shakha Sangh before coming to USA.
39	Shiba Prasad Jena Sudhansubala Jena Children: Aryaan Anhik	I came to know Shri Shri Thakur from my grandmother late Srimati Sachhi Devi of Asureswara Sakha Sangha. – Sudhansubala maa
40	Simanchal Sahu Swarup Kanti Sahoo	I came to know Shri Shri Thakur Maharaj by birth. My father late Sri Basant Kumar Sahu, my mother Jayanti Sahu and our family are member of Balangir Town Sangha. – Simanchal bhai
41	Sisir Panda Abhiruchi Sharma Child: Sneha	I came to know Thakur through Bapa & Bau from Shakti Nagar Sangha, Rourkela. I was also associated with Chennai Saraswata Sangha during my intermittent stay in Chennai. – Sisir bhai
42	Sushil Behera Anita Behera	I came to know about Sri Sri Thakur Maharaj from my parents. We were first going to Cuttack Sangha and now Dhenkanal Sangha. I was also staying in Satsikhya Mandir when I was doing my engineering. – Sushil bhai
43	Soumya Mohanty Priyambada Mohanty Child: Yogita	I came to know Shri Shri Thakur from my parents Bata Krushna Mohanty and Mrs. Kamini Bala Mohanty of Jaraka Sakha Sangha. - Soumya bhai
44	Soumya Parida	I came to know Shri Shri Thakur from my parents Sudhansu Kumar Parida and Gitanjali Parida of Jagannathpur Sakha Sangha.
45	Sitakanta Mohanty Sibani Mohanty Banalata maa Child: Sarthak	I knew Shri Shri Thakur from my uncle Sudhanshu Sekhar Das and aunt Manorama Das of Ekamra Saraswata Sangha, Bhubaneswar. – Sibani maa
46	Subrat Kumar Nayak Sushri Sangita Subudhiray Children: Shriyans Divyans	I came to know about Shri Shri Thakur, while I was roaming in book stalls at Cuttack Book Fair during year 1992. Then I joined Cuttack Saraswata Sangha as a visitor for 1 Year, after that I am continuing as a Member of Nilachala Saraswata Sangha. – Subrat Bhai

47	Sudeepta Khuntia (Pinku) Sasmita Sahoo Child: Siya	I came to know Shri Shri Thakur from my parents Late Kshirod Ch Khuntia and Mrs. Santilata Khuntia of Jaraka Sakha Sangha. -Sudeepta bhai
48	Trinath Patri Priyambada Nayak	I came to know Thakur from my parents Mr Sudarshana Patri (Soro Sangha) and Mrs Minati Patri (Balasore Sangha). – Trinath bhai
49	Usha Agarwal	I came to Shri Thakur through my mausi Shakuntala Maa and her family. Her house was a second home to me as I was very close to her children, my cousins. During my vacations I literally lived there. I attended the Sangha Puja at Ekamra Sangha and the Morning and Evening Puja sessions at Aasan Mandir at her home. Later, I requested Pati Bhai to accept me as a Sangha member.
50	Vedamati Upadhyay Subhasish Nanda Children: Shreyasee Aishee	I came to know about Shri Shri Thakur from my parents Santanu Kumar Upadhyay and Tapasi Upadhyay. They are the members of Baripada Sakha Sangha, Orissa. I am also the member of the same. – Vedamati maa

America Saraswata Sangha (AMSAS) Office bearers' Contact Information

Bijoy Kumar Sahoo, President 101 Sundance Place Chapel Hill, NC 27514, USA Home: (919) 768-0403 Cell: (919) 819-6998 Email: bijoysahoo@yahoo.com	Gyan Ranjan Dwibedy, Secretary 4909 Austin Healey PI Glen Allen, VA 23059, USA Home: (804) 360-4109 Cell: (612) 219-0396 Email: gyand@yahoo.com	Brajendra Panda, Treasurer 2531 N. Norwich Lane Fayetteville, AR 72703, USA Home: (479) 443-8024 Cell: (479) 409-7288 Office: (479) 575-2067 Email: bpanda@uark.edu
--	---	---

